



ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

POROČILO
ZAVODA ZA GOZDOVE SLOVENIJE
O GOZDOVIH
ZA LETO 2013

Ljubljana, junij 2014

VSEBINA

POVZETEK	5
1 POVRŠINA GOZDOV IN POSEGI V GOZDOVE	8
1.1 Površina gozdov	8
1.2 Posegi v gozdove	9
2 LESNA ZALOGA IN PRIRASTEK LESA	10
2.1 Lesna zaloga	10
2.2 Prirastek lesa	12
3 MOŽNI POSEK	12
4 POSEK	13
4.1 Količina poseka	13
4.2 Volumenska struktura posekanih dreves	16
4.3 Posek po vrstah poseka	17
5 GOJENJE GOZDOV	20
5.1 Gozdnogojitvena dela	20
5.1.1 Nega gozdov	21
5.1.2 Obnova gozdov ..	24
5.2 Zagotavljanje semena in sadik gozdnega drevja	27
6 SANACIJA POŠKODOVANIH IN OGROŽENIH GOZDOV	28
6.1 Sanacija po naravnih ujmah, podlubnikih in požarih poškodovanih gozdov	28
6.2 Projekt obnove nenaravnih enovrstnih gozdov	29
7 VARSTVO GOZDOV	30
7.1 Višina in vzroki sanitarnega poseka	30
7.2 Škodljive žuželke s poudarkom na podlubnikih	35
7.3 Bolezni gozdnega drevja in patogene glive	38
7.4 Požari in požarno varstvo	39
7.5 Varstvo pred rastlinojedo parkljasto divjadjo	42
7.6 Druga dela varstva gozdov	43
7.7 Skupni obseg varstvenih del	43
7.8 Poročilo Poročevalsko prognostično-diagnostične službe o škodljivih organizmih v gozdu in gozdnem prostoru za leto 2010	44
7.9 Skupni obseg gojitvenih in varstvenih del	47
7.10 Sofinanciranje in financiranje gojitvenih in varstvenih del	48

8 GOZDNE PROMETNICE	50
8.1 Gozdne ceste	50
8.1.1 Vzdrževanje gozdnih cest	50
8.1.2 Financiranje vzdrževanja gozdnih cest	53
8.1.3 Gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest	60
8.2 Gozdne vlake	60
8.3 Viri finančnih sredstev za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	61
8.4 Stanje virov in rabe lesa za energijo v Sloveniji	62
9 DIVJAD, DRUGE GOZDNE ŽIVALI IN NJIHOVO ŽIVLJENJSKO OKOLJE	63
9.1 Velika parkljasta divjad	63
9.2 Druga divjad	67
9.3 Velike zveri in druge zavarovane živalske vrste	69
9.3.1 Rjavi medved	69
9.3.1.1 Monitoring populacije rjavega medveda	69
9.3.1.2 Dosedanji odvzem rjavega medveda	71
9.3.1.3 Škoda od rjavega medveda	73
9.3.2 Volk	74
9.3.2.1 Monitoring populacije volka	74
9.3.2.2 Dosedanji odvzem volka	76
9.3.2.3 Škoda od volka	77
9.3.3 Ris	78
9.3.3.1 Monitoring populacije risa	78
9.3.3.2 Dosedanji odvzem risa	79
9.3.3.3 Škoda od risa	80
9.3.4 Druge zavarovane živalske vrste	80
9.4 Dela na izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali	82
10 VLAGANJA V GOZDOVE	83
PRILOGE	85

Povzetek

Povečevanje gozdnih površin oziroma tako imenovano zaraščanje opuščenih kmetijskih zemljišč v Sloveniji se po več kot 130 letih zaključuje. Z upoštevanjem gozdnogospodarskih načrtov gospodarskih enot (GGE), izdelanih v zadnjih letih, se je površina gozda tako kot večino zadnjih let (razen leta 2012), tudi v letu 2013 spet nekoliko zmanjšala, in sicer za 1.093 ha in znaša 1.183.433 ha. Z gozdom je porasle 58,4 % površine Slovenije. Površina t.i. gospodarskih gozdov znaša 1.074.985 ha, varovalnih gozdov 98.947 ha in gozdnih rezervatov 9.501 ha.

Zlasti v primestnih območjih in v območjih intenzivnega kmetijstva se srečujemo z velikimi pritiski na gozd in gozdni prostor ter številnimi vlogami za soglasja k posegom v gozdove. Upoštevajoč soglasja in dovoljenja za posege v gozdni prostor in nezakonite posege vanj, smo v letu 2013 zabeležili 2.507 posegov v gozdove v skupni površini 483 ha, kar je nekaj več kot v zadnjih letih in skoraj dvakrat toliko kot v obdobju 1995–2005.

Z upoštevanjem podatkov gozdnogospodarskih načrtov GGE, izdelanih v letu 2013, se je lesna zaloga slovenskih gozdov v absolutnem povečala za 1,4 % in (po gozdnogospodarskih načrtih) znaša (zaokroženo) 342.409.000 m³ oziroma 289 m³/ha; v t.i. gospodarskih gozdovih (večnamenski gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni), pa znaša v povprečju 298 m³/ha. Letni absolutni prirastek se je z upoštevanjem podatkov v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE povečal za 0,9 % in znaša (zaokroženo) 8.492.000 m³ oziroma 7,17 m³/ha; v t.i. gospodarskih gozdovih pa 7,49 m³/ha. Če podatke o lesni zalogi iz gozdnogospodarskih načrtov GGE, ki so v povprečju stari 5 let, časovno ekstrapoliramo na leto 2013, znaša aktualna povprečna lesna zaloga vseh gozdov približno 300 m³/ha, t.i. gospodarskih gozdov pa približno 310 m³/ha. V enakem deležu je večji tudi aktualni prirastek.

V letu 2013 je bil v slovenskih gozdovih evidentiran posek 3.923.995 m³ bruto lesne mase, kar je za 0,3 % več kot leta 2012, od tega je bilo 2.190.572 m³ iglavcev in 1.733.423 m³ listavcev. Evidentiran posek znaša 65 % možnega poseka po gozdnogospodarskih načrtih.

Zaradi vračanja gozdov nekdanjim lastnikom v procesu denacionalizacije trenutno v Sloveniji nimamo neoporečnih podatkov o deležu poseka glede na možni posek po gozdnogospodarskih načrtih za gozdove posameznih kategorij lastništva. Po dosedanjih analizah je bil posek v državnih gozdovih v vseh zadnjih letih realiziran približno v višini načrtovanega oziroma možnega poseka, v zasebnih gozdovih pa je evidentiran posek precej nižji od možnega poseka. Vzrokov za nerealiziranje sečenj v zasebnih gozdovih je več, najpomembnejši razlog pa sta razdrobljena zasebna posest in neekonomičnost pridobivanja lesa iz sestojev s tanjšim drevjem oziroma sečnje tankega drevja.

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) že od začetka svojega delovanja (1994) pri izdelavi gozdnogospodarskih načrtov praviloma povečuje možni posek. Tako se je možni posek v slovenskih gozdovih, kot ga določajo gozdnogospodarski načrti GGE, v času delovanja ZGS povečal od 3.147.770 m³ (1994) na 5.991.527 m³ oziroma za 90 %, z gozdnogospodarskimi načrti GGE, izdelanimi v letu 2013, pa za 4,4 %.

Negovalna dela v gozdovih so bila v letu 2013 opravljena na površini 4.477 ha, kar je (še) za 12 % manj kot v predhodnem letu in le 32 % od načrtovanega obsega nege po gozdnogospodarskih načrtih GGE.

Dela na obnovi gozda, vključno s pripravo sestoja za naravno nasemenitev, sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov ter obnovo nenaravnih enovrstnih gozdov, so bila v letu 2012 izvedena na površini 1.129 ha, kar je za 11 % manj kot v predhodnem letu. Pri tem je bila obnova gozdov s sadnjo in setvijo izvedena na 255 ha, kar je za 8 % manj kot v predhodnem letu.

Tako pri negi kot obnovi gozda je glavni razlog manjšega obsega izvedenih del pomanjkanje denarja. V letu 2013 je bilo v proračunu RS znatno manj denarja, namenjenega vlaganjem v

gozdove, iz katerega se sofinancirajo dela v zasebnih gozdovih, v državnih gozdovih pa zaradi pomanjkanja denarja tudi ni bilo izvedenih precej predvidenih gojitvenih del. Pomanjkanje sredstev pa ni edini razlog za težave pri izvedbi nege mladega gozda v zasebnih gozdovih. Lastniki gozdov imajo praviloma majhen interes za izvajanje negovalnih del, saj je delo naporno, učinke dela pa je pričakovati šele čez mnogo desetletij.

Z vidika varstva gozdov leto 2013 ni bilo ugodno. Po obilnih padavinah v zimi in spomladi, je bilo poletje vroče in sušno, kar je na eni strani zmanjšalo vitalnost drevja, na drugi strani pa ugodno vplivalo na razmnoževanje podlubnikov. Posledica so bila v letu 2013 ponovno povečana količina sanitarnega poseka zaradi podlubnikov in tudi skupnega sanitarnega poseka, ki je znašal 29 % od celotnega poseka (v letu 2012: 18 %). Kot smo napovedali že v poročilu ZGS o gozdovih za leto 2012, so k povečanju sanitarnega poseka prispevale tudi obilne snežne padavine v začetku novembra 2012, v času, ko je bilo listje še na drevju. Ker so bili gozdovi poškodovani pozno jeseni, se to še ni odrazilo na količini sanitarnega poseka v letu 2012, velika večina poškodovanega drevja je bila namreč izdelana v letu 2013.

Zaradi pravkar omenjenega razloga so bile v letu 2013 najpogostejši vzrok za sanitarni posek naravne ujme (veter, sneg, žled, plaz oz. usad), ki so bile vzrok 40 % sanitarnega poseka, sledile pa so žuželke (vzrok 30 % sanitarnega poseka).

Zaradi obilice padavin do pozne pomladi je bilo v letu 2013 sorazmerno malo požarov. Zabeležili smo 75 požarov, kar je le 45 % od števila požarov v predhodnem letu. Ogenj je zajel 66 ha površine, od tega 48 ha gozdov in od tega 40 ha visokega gozda. Povprečna površina požarišč je znašala 0,88 ha.

Zaradi usklajevanja gozdnega in občinskega cestnega omrežja se je skupna dolžina gozdnih cest v letu 2013 spet nekoliko spremenila in zdaj znaša 12.117 km in 489 km protipožarnih gozdnih cest.

Proračunskih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest je bilo v letu 2013 na razpolago toliko kot leto prej – 1.273.061 EUR. Skupaj s pristojbinami, prispevki občin in sredstvi Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS za saniranje poškodb na cestah, je bilo za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013 porabljenih 5.638.564 EUR oziroma 1,07 % več kot v prehodnem letu.

Na obseg gradenj gozdnih cest so tudi v letu 2013 pozitivno vplivala sredstva iz ukrepa 122 Povečanje gospodarske vrednosti gozdov v okviru Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013, vendar je bil obseg na novo zgrajenih gozdnih cest še vedno skromen – 17,4 km, dobro polovico od tega v zasebnih gozdovih in slabo polovico v državnih gozdovih.

Gozdnih vlak je bilo zgrajenih oz. pripravljenih (brez rekonstrukcij) skupaj 317,8 km (kar 34 % manj kot leta 2013), od tega v zasebnih gozdovih 177,8 km in v državnih gozdovih 139,9 km.

Realizacija lovskoupravljavskih načrtov glede odvzema temeljnih vrst velike parkljaste divjadi v letu 2013 je bila ugodna, a vendarle nekoliko nižja kot v letu 2012. Realizacija odvzema pri večini vrst je bila v okviru dopustnih odstopanj od načrtovanega (srna: 99 %, navadni jelen: 97 %, muflon: 96 %, divji prašič: 92 %, gams: 91 %), pri damjaku realizacija močnejše odstopa navzgor (143 %), pri alpskem kozorogu pa navzdol (68 %), vendar gre pri slednjem le za 25 načrtovanih živali za odvzem za celotno Slovenijo.

Podatki o drugih vrstah divjadi kažejo na ugodno in stabilno stanje populacij ter realizacijo odvzema v okviru dopustnih odstopanj od načrtovanega.

V letu 2013 je bilo iz populacije rjavega medveda izločenih 63 medvedov (leta 2012: 132, 2011: 64, leta 2010: 108), od tega so znašale izgube kar 15 medvedov (24 %). Znatno zmanjšan odvzem medvedov v letu 2013 glede na predhodno leto je ponovno predvsem posledica pozne izdaje Pravilnika za odvzem. V letu 2013 je bilo zaradi obilnega gozdnega obroda zabeleženih precej manj škodnih primerov, ki jih je povzročil rjavi medved – 431 (leta 2012: 702). Temu ustrezno so nižje tudi izplačane odškodnine.

V letu 2013 so bili iz populacije odvzeti 3 volkovi (v letih 2012: 14 in 2011: 10), od tega sta bili zabeleženi izgubi dveh volkov. Na podlagi vseh zbranih podatkov ocenjujemo, da se je po naraščanju številčnosti volka v obdobju 2002–2008 populacija v zadnjih nekaj letih številčno stabilizirala. Tudi število škodnih primerov se je v zadnjih letih ustalilo – med 400 in 600, v letu 2013 pa je to število občutno nižje in na ravni leta 2006 – 163 škodnih primerov. Enako velja za ocenjeno vrednost odškodnin.

Populacija risa se v zadnjih letih kljub opustitvi odstrela še naprej hitro zmanjšuje. V letu 2013 sicer ni bila zabeležena nobena izguba v populaciji risa. Ocenjujemo, da v Sloveniji živi le še 10-15 odraslih risov in da je letno poleg tega poleglih le še do 5 osebkov. Škode od risa v letu 2013 nismo zabeležili.

Iz proračuna RS je bilo v letu 2013 porabljenih za gojenje in varstvo gozdov 1.213.672 EUR (15 % več kot v letu 2012), za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih 49.995 EUR (16 % več kot v letu 2012) in za vzdrževanje gozdnih cest 1.264.468 EUR (1 % manj kot leta 2012).

V letu 2013 so bila razpoložljiva sredstva proračuna RS, namenjena vlaganjem v gozdove, izkoriščena skoraj v celoti – za gojenje in varstvo gozdov 99,9 %, za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih 100,0 % in za vzdrževanje gozdnih cest 99,3 %.

Na podlagi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013, v okviru ukrepa »Povečanje gospodarske vrednosti gozdov«, je bilo iz proračuna RS in kmetijskega sklada EU za razvoj podeželja za graditev gozdnih prometnic izplačano 732.569 EUR.

1 Površina gozdov in posegi v gozdove

1.1 POVRŠINA GOZDOV

Povečevanje gozdnih površin oziroma tako imenovano zaraščanje opuščenih kmetijskih zemljišč v Sloveniji se je po več kot 130 letih (leta 1875 je gozd poraščal le 36,4 % površine današnje Slovenije) sicer v glavnem zaključilo, vendar je zaraščanje še prisotno. Izraženo bi bilo še bolj, če ne bi rušja skladno z Zakonom o gozdovih ponovno izločali iz gozdnih površin. Z upoštevanjem na novo izdelanih gozdnogospodarskih načrtov gospodarskih enot (GGE), v katerih se sicer odraža dogajanje v gozdovih skozi celo preteklo desetletje, se je površina gozda po dveh zaporednih zmanjšanjih in stagnaciji v letu 2012, v letu 2013 spet zmanjšala.

Ob upoštevanju v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE se je površina slovenskih gozdov zmanjšala za 1.093 ha in znaša 1.183.433 ha. Upoštevajoč aktualno površino gozdov je gozdnatost Slovenije 58,4 %. Površina t.i. gospodarskih gozdov znaša 1.074.985 ha, varovalnih gozdov 98.947 ha in gozdnih rezervatov 9.501 ha.

Preglednica 1: Površine gozdov v letu 2013 po gozdnogospodarskih območjih (GGO) ob upoštevanju v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE ter njihova lastniška struktura po gozdnogospodarskih načrtih (v ha)

Območna enota	Državni g.	Zasebni g.	G. lokalnih skupnosti	Skupaj gozdovi	DGZ*
	ha	ha	ha	ha	ha
Tolmin	33.627	100.100	16.770	150.497	836
Bled	12.693	54.372	1.341	68.406	2.246
Kranj	7.141	63.374	919	71.434	943
Ljubljana	16.405	128.181	572	145.158	1.528
Postojna	31.177	47.592	689	79.458	219
Kočevje	48.458	40.152	3.845	92.455	273
Novo mesto	22.291	73.444	1.854	97.589	321
Brežice	9.375	60.384	210	69.969	310
Celje	11.824	63.441	527	75.792	143
Nazarje	6.130	42.911	90	49.131	460
Slovenj Gradec	15.978	43.687	0	59.665	847
Maribor	21.369	75.320	106	96.795	327
Murska Sobota	8.291	31.161	295	39.747	69
Sežana	10.900	71.710	4.727	87.337	684
SKUPAJ - ha	255.659	895.829	31.945	1.183.433	9.206
- %	22	75	3	100	

Opomba: * Druga gozdna zemljišča - podatki so le za GGN GGE s 1. letom veljavnosti 2008–2013.

Pojasnilo:

Najažurnejši podatek o skupni površini gozdov v Sloveniji pa je podatek iz projekta MKO Raba zemljišč (januar 2014), pri katerem aktivno sodeluje tudi ZGS, ki izkazuje 1.205.486 ha gozdov, kar je 59,47 % površine Slovenije. Po tem podatku se je površina gozdov glede na jesen 2012 zmanjšala za 6.155 ha).

Zaradi denacionalizacije se je lastništvo gozdov v preteklih letih precej spremenilo. Ker so podatki povzeti po gozdnogospodarskih načrtih GGE in so v povprečju stari pet let, trenutno v pogledu lastništva še vedno nekoliko odstopajo od realnega stanja. Državnih gozdov je v resnici še kakšen odstotek manj, kot kaže preglednica 1.

Lastništvo gozdov se je v zadnjih letih spreminjalo predvsem zaradi denacionalizacijskih postopkov. Tako se je od leta 1996 površina državnih gozdov zmanjšala za 113.685 ha (iz 369.344 ha), površina zasebnih gozdov pa povečala za 176.285 ha (iz 719.544 ha). Razmerje površin državnih in zasebnih gozdov se je spremenilo od 33,9 : 66,1 leta 1996 na 21,6 : 78,4 leta 2013.

1.2 POSEGI V GOZDOVE

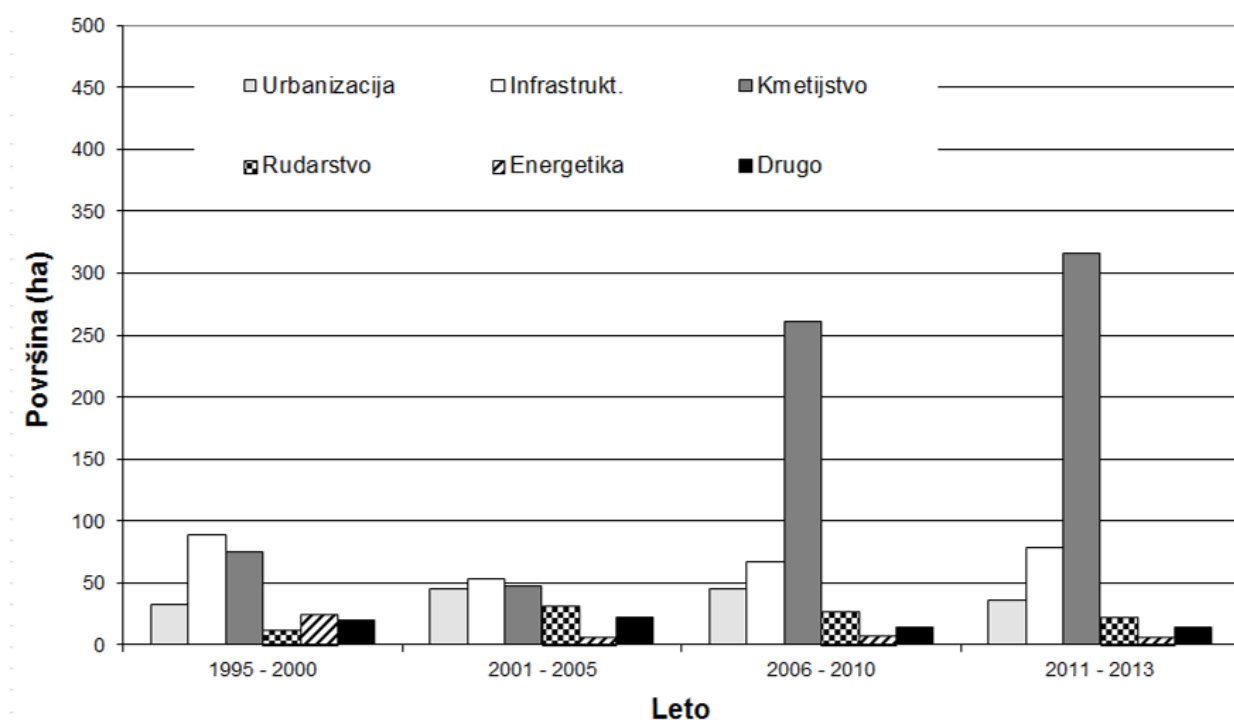
V nasprotju s pojavom zaraščanja odmaknjenih in za kmetijsko proizvodnjo manj primernih zemljišč, se v primestnih območjih in v območjih intenzivnega kmetijstva srečujemo z velikimi pritiski na gozd in gozdni prostor. ZGS je v preteklosti obravnaval letno do 1.000 vlog za soglasje za poseg v gozd in gozdni prostor, v letu 2013 pa je bilo tovrstnih vlog 2.442, evidentirali pa smo tudi 237 vlog za izdajo projektnih pogojev (v letu 2012: 351). Oboje je posledica zakonodaje o urejanju prostora, ki Zavodu daje pomembna pooblastila na področju presoje ustreznosti posameznih posegov v gozd in gozdni prostor. Presoje pomenijo občutljivo, odgovorno in strokovno zahtevno delo. Menimo, da so dovoljeni posegi sprejemljiv kompromis med nujnostjo posegov in zahtevami gozda oziroma vsega okolja.

Upoštevajoč soglasja in dovoljenja ter nezakonite posege v gozdove smo v letu 2013 zabeležili 2.507 posegov v gozdove na skupni površini 483 ha, kar je bistveno več od povprečja preteklih obdobij (povprečje za obdobje 1995–2000 znaša 252 ha in za obdobje 2001–2005: 205 ha) in tudi več od predhodnega leta.

V strukturi vzrokov za posege v gozdove v letu 2013 je močno na prvem mestu kmetijstvo s 72 %, daleč za njim je na drugem mestu infrastruktura (9 %), na tretjem pa rudarstvo (7 %). Druge kategorije posegov so bile v letu 2013 po površini sorazmerno manj pomembne.

Preglednica 2: Krčitve gozdov v letu 2013 po namenu

Način krčitve	Namen krčitve						Skupaj ha
	Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	
S soglasjem ZGS	13,9	5,7	320,2	11,3	12,0	8,0	371,0
Nezakonit poseg	3,2	0,5	17,3	0,5	0,0	3,1	24,6
Projektni pogoji	12,2	35,5	0,0	22,5	0,1	5,4	75,7
Skupaj	29,2	41,6	337,5	34,3	12,1	16,6	471,3
Delež - %	6,2%	8,8%	71,6%	7,3%	2,6%	3,5%	100,0%



Grafikon 1: Krčitve gozdov v obdobju 2011 do 2013 in primerjava s povprečnim letnim obsegom krčitev gozdov v preteklih obdobjih (v ha)

Vidimo, da je v zadnjih letih daleč najpomembnejši vzrok krčitev gozdov kmetijstvo, ostale dejavnosti pa so manj pomembne.

V letu 2013 je bilo število nezakonitih posegov v gozd in gozdni prostor podobno kot v letu 2012, in sicer 150 (največ jih je bilo leta leta 2009, kar 451), njihova skupna površina pa je znašala 24,6 ha, kar je skoraj pol manj kot v predhodnem letu (največ leta 2009, in sicer 221 ha in najmanj leta 2004, ko je bilo nezakonitih posegov le 5,8 ha). Najbolj se je zmanjšala površina nezakonitih posegov zaradi kmetijstva, in sicer iz 209 ha v letu 2009 na 17 ha v letu 2013. Površina nezakonitih posegov je upoštevana v navedenem podatku o posegih v gozdove in gozdni prostor.

Preglednica 3: Krčitve gozdov v letu 2013 po gozdnogospodarskih območjih

GGO	Namen krčitev						Skupaj
	Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Tolmin	7,8	1,9	68,6	0,0	0,0	0,0	78,2
Bled	2,3	22,1	12,2	13,2	1,3	5,4	56,5
Kranj	4,4	0,8	27,3	0,5	0,0	1,2	34,1
Ljubljana	3,6	1,9	26,3	9,3	0,0	4,2	45,1
Postojna	0,0	0,3	21,5	0,0	0,0	0,0	21,8
Kočevje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,4
Novo mesto	0,4	0,0	36,2	0,0	2,7	1,7	41,0
Brežice	0,1	0,3	27,5	0,0	0,0	4,1	31,9
Celje	0,3	0,1	23,7	0,0	0,0	0,0	24,1
Nazarje	6,3	1,0	13,8	2,0	0,0	0,0	23,1
Slov. Gradec	2,7	0,0	13,5	0,0	0,0	0,0	16,2
Maribor	2,5	0,0	28,2	0,0	0,0	0,0	30,7
Murska Sobota	3,1	3,5	5,9	0,0	0,0	0,1	12,6
Sežana	0,2	1,3	59,2	0,0	9,3	0,0	70,0
SKUPAJ	33,6	33,2	363,7	25,0	13,6	16,7	485,8

2 Lesna zaloga in prirastek lesa

2.1 LESNA ZALOGA

Z upoštevanjem podatkov gozdnogospodarskih načrtov GGE, izdelanih v letu 2013, se je lesna zaloga slovenskih gozdov v absolutnem povečala za 1,4 % (2012: za 1,1 %) in je ob koncu leta 2013 znašala 342.408.614 m³, povprečna lesna zaloga na hektar (upoštevajoč tudi na novo zarasle površine) se je prav tako povečala in je ob koncu leta 2013 znašala 289 m³/ha. V t.i. gospodarskih gozdovih (večnamenski gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni), je povprečna lesna zaloga 298 m³/ha.

Pri interpretaciji podatkov je potrebno upoštevati, da v preglednici 4 navedeni podatki o lesni zalogi, primerjani z njimi sorodnimi lanskimi podatki, iz metodoloških razlogov ne kažejo resnične spremembe lesne zaloge v preteklem letu. V njih se odražajo 10-letne spremembe lesne zaloge GGE, za katere so bili v preteklem letu izdelani gozdnogospodarski načrti. Ti podatki torej kažejo trend gibanja lesne zaloge gozdov v smislu drsečih sredin s povprečnim petletnim časovnim zamikom. Enako velja za podatke o prirastku v preglednici 6.

Preglednica 4: Lesna zaloga gozdov v Sloveniji ob upoštevanju v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE

GGO	Lesna zaloga (m ³)			Lesna zaloga (m ³ /ha)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	9.475.813	26.153.880	35.629.693	62,96	173,78	236,74
Bled	14.892.377	5.800.818	20.693.195	217,71	84,80	302,51
Kranj	16.441.581	8.980.808	25.422.389	230,17	125,72	355,89
Ljubljana	16.781.012	22.971.503	39.752.515	115,61	158,25	273,86
Postojna	12.589.066	11.276.810	23.865.876	158,44	141,92	300,36
Kočevje	13.746.210	16.304.355	30.050.565	148,68	176,35	325,03
Novo mesto	8.200.029	20.101.603	28.301.632	84,03	205,98	290,01
Brežice	3.157.567	16.202.180	19.359.747	45,13	231,56	276,69
Celje	8.236.034	14.600.976	22.837.010	108,67	192,65	301,32
Nazarje	12.982.084	4.626.293	17.608.377	264,23	94,16	358,39
Slov. Gradec	17.715.728	3.463.051	21.178.779	296,92	58,04	354,96
Maribor	15.035.461	18.609.979	33.645.440	155,33	192,26	347,59
M. Sobota	2.577.747	7.635.981	10.213.728	64,85	192,11	256,96
Sežana	4.726.724	9.122.944	13.849.668	54,12	104,46	158,58
SKUPAJ	156.557.433	185.851.181	342.408.614	132,29	157,04	289,33

Preglednica 5: Drevesna sestava gozdov v Sloveniji, izračunana na podlagi lesne zaloge drevesnih vrst, ob upoštevanju v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE ter primerjava s preteklimi leti (v % - od lesne zaloge)

LETO	Smreka	Jelka	Bori	Maces.	Dr. igl.	Bukev	Hrasti	Pl. list.	Dr.t.list.	Meh.list.	Iglavci	Listavci
1998	32,7	9,1	5,9	1,3	0,2	31,7	6,7	3,8	7,0	1,6	49,2	50,8
1999	32,5	9,0	6,1	1,3	0,1	31,6	6,8	3,6	7,4	1,6	49,0	51,0
2000	32,5	8,5	6,0	1,2	0,2	31,6	6,9	4,1	7,4	1,6	48,4	51,6
2001	32,3	8,3	6,0	1,2	0,2	31,6	6,9	4,1	7,8	1,6	48,0	52,0
2002	32,3	8,2	6,0	1,2	0,2	31,6	7,0	4,2	7,8	1,5	47,9	52,1
2003	32,3	7,9	5,8	1,2	0,3	31,5	7,0	4,3	7,9	1,7	47,5	52,5
2004	32,4	7,8	5,7	1,2	0,3	31,7	6,9	4,4	7,9	1,7	47,4	52,6
2005	32,2	7,7	5,8	1,2	0,3	31,7	7,0	4,5	8,0	1,7	47,1	52,9
2006	32,3	7,6	5,7	1,2	0,3	31,7	7,0	4,6	8,0	1,7	47,0	53,0
2007	32,0	7,5	5,8	1,2	0,3	31,7	7,1	4,7	8,2	1,7	46,7	53,3
2008	31,9	7,5	5,8	1,2	0,3	31,8	7,1	4,7	8,2	1,7	46,6	53,4
2009	31,8	7,4	5,9	1,2	0,3	31,7	7,0	4,9	8,2	1,7	46,5	53,5
2010	31,5	7,6	5,9	1,2	0,2	31,8	7,0	4,9	8,2	1,7	46,4	53,6
2011	31,5	7,5	5,8	1,2	0,2	31,8	7,0	5,0	8,2	1,7	46,2	53,8
2012	31,3	7,5	5,8	1,2	0,2	31,9	7,0	5,1	8,2	1,7	46,0	54,0
2013	31,1	7,5	5,7	1,2	0,3	32,0	7,0	5,1	8,4	1,7	45,8	54,2

Primerjava deležev posameznih drevesnih vrst glede na deleže v preteklih letih nam nakazuje nadaljevanje trenda zmanjševanja deleža iglavcev in naraščanja deleža listavcev. Zmanjšanje je največje pri smreki – njen delež se je v preteklem letu zmanjšal za 0,2 %, od leta 1998 pa se je najbolj zmanjšal delež jelke, in sicer iz 9,1 % na 7,5 %, torej za 16,6 %. Zmanjšani delež jelke so nadomestili večji deleži hrasta, plemenitih in trdih listavcev. Sorazmerno veliko povečanje deleža drugih trdih listavcev je zelo verjetno predvsem posledica spremenjenih (sodobnejših) metod ugotavljanja lesne zaloge. Le ti imajo namreč sorazmerno velik delež v sestojih, ki se jim je v preteklosti lesna zaloga določevala izključno s cenitvijo, danes pa v določenem deležu tudi z meritvami na vzorčnih ploskvah. Deleži ostalih drevesnih vrst (bori, macesen, bukev in mehki listavci) so v preteklih letih ostali v glavnem nespremenjeni.

2.2 PRIRASTEK LESA

Z upoštevanjem podatkov gozdnogospodarskih načrtov GGE, izdelanih v letu 2013, se je absolutni letni prirastek lesa v slovenskih gozdovih povečal za 71.909 m³ oziroma za 0,9 % (2012: za 1,8 %) in ga v letu 2013 cenimo na 8.491.883 m³. Povprečni prirastek na hektar je prav tako narasel in je ob koncu leta 2013 znašal 7,17 m³/ha (leto poprej 7,10 m³/ha, leto). V t.i. gospodarskih gozdovih (večnamenski gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni), je absolutni letni prirastek 8.098.569 m³, povprečni prirastek na hektar pa 7,49 m³/ha.

Preglednica 6: Letni prirastek lesa v slovenskih gozdovih ob upoštevanju v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE

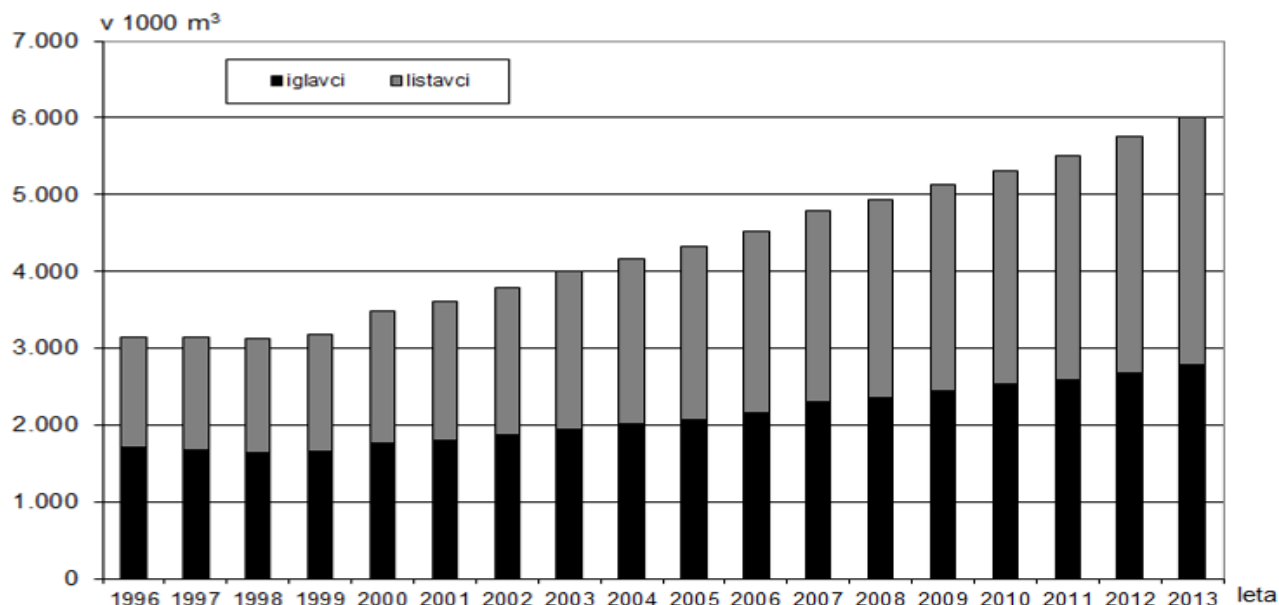
Območna enota	Prirastek (m ³)			Prirastek (m ³ /ha)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	224.161	667.398	891.559	1,49	4,43	5,92
Bled	290.386	122.421	412.807	4,25	1,79	6,04
Kranj	350.508	200.886	551.394	4,91	2,81	7,72
Ljubljana	415.419	604.214	1.019.632	2,86	4,16	7,02
Postojna	304.418	269.170	573.588	3,83	3,39	7,22
Kočevje	343.621	379.905	723.526	3,72	4,11	7,83
Novo mesto	260.762	563.570	824.332	2,67	5,77	8,44
Brežice	92.330	452.883	545.213	1,32	6,47	7,79
Celje	211.590	370.424	582.014	2,79	4,89	7,68
Nazarje	306.781	125.400	432.181	6,24	2,55	8,79
Slovenj Gradec	373.887	93.769	467.656	6,27	1,57	7,84
Maribor	360.822	487.296	848.118	3,73	5,03	8,76
Murska Sobota	48.478	202.959	251.437	1,22	5,11	6,33
Sežana	114.840	253.588	368.428	1,31	2,90	4,21
SKUPAJ	3.698.001	4.793.883	8.491.883	3,12	4,05	7,17

3 Možni posek

Preglednica 7: Letni možni posek lesa v slovenskih gozdovih ob upoštevanju v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE

Območna enota	Letni možni posek (m ³)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	166.665	445.835	612.500
Bled	181.713	56.500	238.213
Kranj	286.443	138.210	424.653
Ljubljana	310.103	377.579	687.682
Postojna	246.682	174.073	420.755
Kočevje	268.828	278.978	547.806
Novo mesto	174.923	438.016	612.939
Brežice	64.556	310.011	374.567
Celje	156.605	272.877	429.482
Nazarje	229.463	62.928	292.391
Slovenj Gradec	272.221	47.037	319.258
Maribor	270.722	317.062	587.784
Murska Sobota	42.950	131.028	173.978
Sežana	100.048	169.471	269.519
SKUPAJ	2.771.922	3.219.605	5.991.527

Možni posek se je z upoštevanjem v letu 2013 izdelanih gozdnogospodarskih načrtov GGE povečal za 4,4 % (iz 5.748.834 m³ v letu 2012 na 5.991.527 m³ v letu 2013), v obdobju 1994–2013 pa kar za 90 % (iz 3.147.771 m³ v letu 1994).



Grafikon 2: Spreminjanje možnega poseka v obdobju 1996–2013

4 Posek

4.1 KOLIČINA POSEKA

V letu 2013 je bilo v slovenskih gozdovih skupno posekano za 3.923.995 m³ dreves, od tega 2.190.572 m³ iglavcev (1,8 % več kot v letu 2012) in 1.733.423 m³ listavcev (1,4 % manj kot v letu 2012). V primerjavi z letom 2012 se je skupni posek povečal za 0,3 %. Primerjavo poseka v letu 2013 s posekom v preteklih letih in možnim posekom po gozdnogospodarskih načrtih GGE prikazujeta preglednica 8 in grafikon 3, posek v letu 2013 po kategorijah lastništva, območjih in skupno je prikazan v preglednici 10, posek po debelinski strukturi drevja pa v prilogah 1 in 2.

Posek še naprej zaostaja za možnim posekom po gozdnogospodarskih načrtih. V letu 2013 je dosegel 65 % možnega poseka (pri iglavcih 79 %, pri listavcih le 54 %).

Na ravni Slovenije ne razpolagamo z neoporečnimi tovrstnimi primerjavami po posameznih oblikah lastništva, saj se podatki o poseku nanašajo na trenutno lastništvo gozda, medtem ko se podatki o možnem poseku nanašajo na lastništvo, kot je bilo v času izdelave posameznih gozdnogospodarskih načrtov. Približni izračuni zadnjih let kažejo, da se posek v državnih gozdovih realizira blizu količine načrtovanega (možnega) poseka, posek v zasebnih gozdovih pa znatno nižje. Razlika med dopuščeno količino poseka po gozdnogospodarskih načrtih GGE in realiziranim posekom v zadnjih letih gre torej izključno na račun zasebnih gozdov. Vzrokov za nerealiziranje sečnje v zasebnih gozdovih je več, najpogostejši razlog pa je, zlasti pri sestojih s tanjšim drevjem, premajhna ekonomičnost pridobivanja lesa. Lastnik gozda se lahko v tem pogledu pač zelo selektivno, od drevesa do drevesa odloča, kaj bo posekal in kaj ne.

Hkrati je potrebno poudariti, da najnovejše analize meritev na stalnih vzorčnih ploskvah kažejo, da je ponekod nedovoljenega poseka več, kot nam ga uspe evidentirati. V državnih gozdovih takšnega poseka praktično ni.

Preglednica 8: Deleži poseka glede na možni posek v obdobju 2001–2013 v m³

LETO	POSEK / MOŽNI POSEK (%)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	83	67	72
2002	81	63	72
2003	94	57	75
2004	90	53	71
2005	99	54	75
2006	104	63	82
2007	89	48	68
2008	87	53	70
2009	76	57	66
2010	71	56	63
2011	79	64	71
2012	73	65	68
2013	79	54	65

Preglednica 9: Posek v slovenskih gozdovih v obdobju 1991–2013 v m³

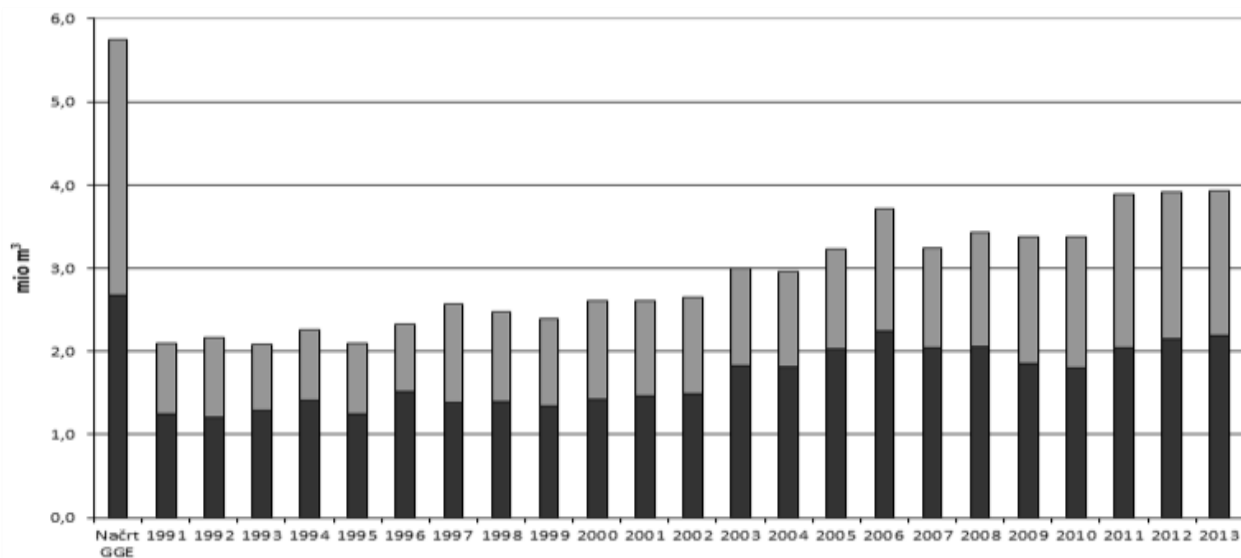
	IGLAVCI	LISTAVCI	SKUPAJ
Načrti gozdnogospodarskih enot	2.771.922	3.219.605	5.991.527
Posek 1991	1.242.503	856.090	2.098.593
Posek 1992	1.208.318	959.636	2.167.954
Posek 1993	1.289.585	798.081	2.087.666
Posek 1994	1.411.275	843.605	2.254.880
Posek 1995	1.247.957	843.953	2.091.909
Posek 1996	1.512.284	818.119	2.330.404
Posek 1997	1.387.932	1.179.128	2.567.060
Posek 1998	1.396.052	1.074.121	2.470.173
Posek 1999	1.349.117	1.047.198	2.396.315
Posek 2000	1.422.750	1.186.289	2.609.039
Posek 2001	1.458.837	1.155.464	2.614.301
Posek 2002	1.496.665	1.148.889	2.645.553
Posek 2003	1.822.887	1.184.211	3.007.097
Posek 2004	1.820.390	1.137.607	2.957.997
Posek 2005	2.033.390	1.202.710	3.236.100
Posek 2006	2.242.755	1.475.508	3.718.263
Posek 2007	2.042.735	1.199.335	3.242.070
Posek 2008	2.055.341	1.372.031	3.427.372
Posek 2009	1.853.772	1.520.419	3.374.191
Posek 2010	1.808.066	1.566.071	3.374.137
Posek 2011	2.040.015	1.855.622	3.895.636
Posek 2012	2.152.467	1.758.340	3.910.807
Posek 2013	2.190.572	1.733.423	3.923.995

Upoštevač podatke o lesni zalogi in prirastku slovenskih gozdov po trenutno veljavnih gozdnogospodarskih načrtih je znašal posek v letu 2013 v odnosu do lesne zaloge 1,1 % (pri iglavcih 1,4 % in pri listavcih 0,9 %), v odnosu do tekočega prirastka pa 46,1 % (pri iglavcih 59,2 % in pri listavcih 36,1 %). Upoštevač samo t.i. gospodarske gozdove je znašal posek v odnosu do lesne zaloge 1,2 % (pri iglavcih 1,5 %, pri listavcih 1,0 %), v odnosu do tekočega prirastka pa 48,4 % (pri iglavcih 61,4 % in pri listavcih 38,1 %).

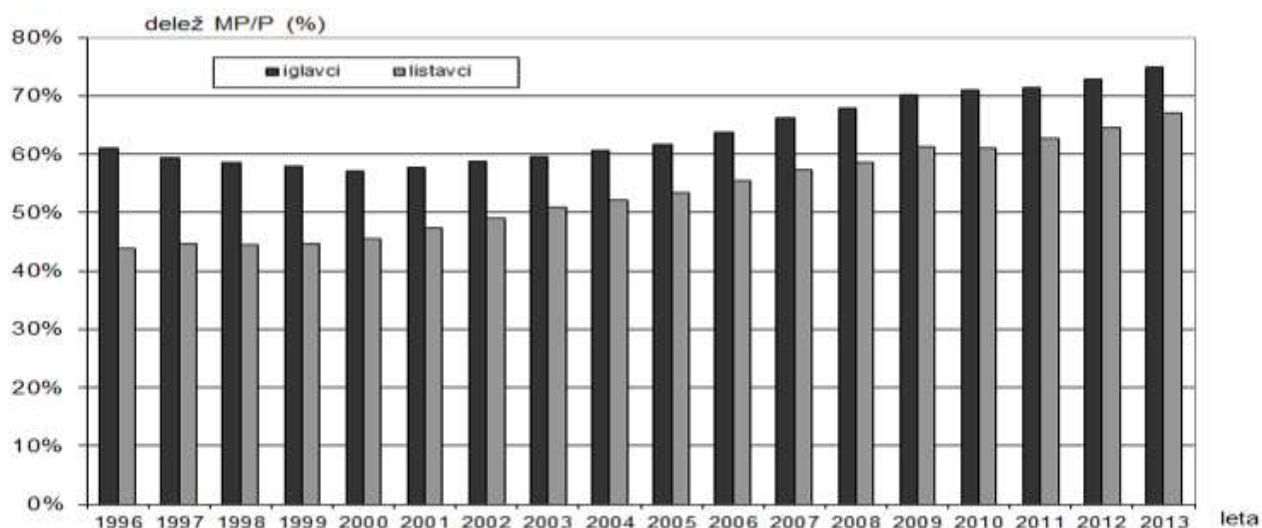
Preglednica 10: Posek v slovenskih gozdovih v l. 2013 po GGO in kategorijah lastništva, v m³

GGO	DRŽAVNI GOZDOVI			GOZDOVI LOKALNIH SKUPNOSTI		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	65.469	48.760	114.229	1.666	3.919	5.585
Bled	34.932	2.603	37.535	132	101	233
Kranj	26.192	6.087	32.279	2.496	633	3.130
Ljubljana	38.434	34.733	73.167	833	277	1.110
Postojna	123.979	57.776	181.754	802	124	926
Kočevje	129.157	128.197	257.355	2.600	5.377	7.976
Novo mesto	74.845	102.819	177.665	1.562	1.025	2.587
Brežice	24.191	29.488	53.679	27	125	153
Celje	21.597	35.613	57.210	2.103	255	2.358
Nazarje	1.949	866	2.815	21		21
Slovenj Gradec	68.009	9.422	77.431	207	26	233
Maribor	37.706	30.673	68.380	19	36	55
Murska Sobota	9.861	30.338	40.200	7	1.151	1.158
Sežana	3.775	1.629	5.403	877	189	1.066
SKUPAJ	660.097	519.004	1.179.100	13.352	13.238	26.591

GGO	ZASEBNI GOZDOVI			VSI GOZDOVI		
	iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Tolmin	66.650	122.877	189.526	133.784	175.556	309.340
Bled	124.995	24.097	149.091	160.058	26.801	186.860
Kranj	133.883	44.907	178.790	162.571	51.627	214.198
Ljubljana	201.099	159.757	360.856	240.366	194.767	435.134
Postojna	132.155	51.644	183.799	256.936	109.543	366.479
Kočevje	94.316	59.126	153.442	226.073	192.700	418.773
Novo mesto	76.972	131.176	208.148	153.380	235.021	388.401
Brežice	39.973	195.153	235.126	64.191	224.766	288.958
Celje	84.425	101.275	185.699	108.125	137.142	245.267
Nazarje	172.467	33.109	205.576	174.437	33.974	208.412
Slovenj Gradec	191.719	17.339	209.058	259.935	26.787	286.722
Maribor	128.163	123.491	251.654	165.888	154.200	320.088
Murska Sobota	25.017	89.010	114.027	34.885	120.499	155.385
Sežana	45.291	48.221	93.511	49.942	50.038	99.981
SKUPAJ	1.517.123	1.201.181	2.718.304	2.190.572	1.733.423	3.923.995



Grafikon 3: Posek v slovenskih gozdovih v obdobju 1991–2013 – v milijonih m³



Grafikon 4: Trend gibanja razmerja med načrtovanim možnim posekom in prirastkom v obdobju 1996–2013

V prilogi 3 so za vsa območja, v prilogi 4 pa za vse GGE v Sloveniji prikazane primerjave med načrtovanim (možnim) posekom in posekom v letu 2013. Navedeni so tudi povprečni količniki dinamike uresničevanja gozdnogospodarskih načrtov glede poseka (količnik 0,75 tako pri dani GGE pomeni, da se je v letih veljavnosti gozdnogospodarskega načrta v tej GGE posekalo 75 % lesne mase, ki bi se glede na načrtovan (možni) posek smela posekati v letih, ko že velja gozdnogospodarski načrt). Lahko ugotovimo, da so vrednosti količnikov realiziranja načrtovanega možnega poseka v nekaterih GGE s pretežno zasebnimi gozdovi zelo nizke.

4.2 VOLUMENSKA STRUKTURA POSEKANIH DREVES

Preglednica 11: Povprečni volumni posekanih dreves v obdobju 1995–2013 - v m³

Leto	Državni gozdovi			Zasebni gozdovi			Drugi gozdovi			SKUPAJ		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1995	0,84	0,51	0,67	1,05	0,62	0,82	0,76	0,44	0,56	0,95	0,57	0,75
1996	0,54	0,53	0,54	0,54	0,56	0,55	0,41	0,38	0,40	0,54	0,55	0,54
1997	0,58	0,48	0,53	0,74	0,51	0,61	0,70	0,42	0,52	0,67	0,50	0,58
1998	0,75	0,54	0,64	0,97	0,58	0,76	0,82	0,47	0,61	0,88	0,56	0,71
1999	0,80	0,56	0,67	0,99	0,60	0,77	0,64	0,39	0,53	0,91	0,58	0,73
2000	0,87	0,60	0,72	1,04	0,60	0,78	0,94	0,44	0,61	0,97	0,60	0,75
2001	0,94	0,64	0,77	1,04	0,58	0,78	0,89	0,43	0,61	1,00	0,60	0,77
2002	0,97	0,63	0,78	1,06	0,59	0,79	0,86	0,28	0,48	1,02	0,60	0,78
2003	1,06	0,66	0,85	1,05	0,58	0,80	0,93	0,36	0,64	1,05	0,61	0,82
2004	1,08	0,67	0,88	1,07	0,58	0,81	0,72	0,41	0,54	1,07	0,61	0,83
2005	1,11	0,70	0,91	1,06	0,56	0,80	1,05	0,25	0,51	1,08	0,61	0,84
2006	1,14	0,74	0,95	1,00	0,54	0,74	1,01	0,22	0,40	1,05	0,59	0,80
2007	0,98	0,72	0,86	0,94	0,58	0,77	1,01	0,32	0,55	0,95	0,63	0,80
2008	1,06	0,77	0,91	1,02	0,62	0,82	0,78	0,40	0,59	1,04	0,66	0,84
2009	1,01	0,79	0,89	1,03	0,56	0,75	0,74	0,38	0,53	1,02	0,63	0,80
2010	1,06	0,79	0,91	1,05	0,52	0,72	0,77	0,46	0,58	1,05	0,60	0,78
2011	1,11	0,79	0,92	1,11	0,58	0,78	0,58	0,34	0,44	1,10	0,63	0,82
2012	1,13	0,74	0,92	1,19	0,58	0,81	0,99	0,70	0,80	1,17	0,62	0,84
2013	1,16	0,78	0,95	1,11	0,60	0,81	0,97	0,51	0,67	1,12	0,64	0,85

Povprečni volumen v letu 2013 posekanih dreves je znašal 0,85 m³ (pri iglavcih 1,12 m³ in listavcih 0,64 m³), v državnih gozdovih 0,95 m³ (pri iglavcih 1,16 m³ in listavcih 0,78 m³), zasebnih gozdovih pa 0,81 m³ (pri iglavcih 1,11 m³ in listavcih 0,60 m³). V preglednici 11 in na grafikonu 5 so navedene vrednosti povprečnih volumnov posekanih dreves za obdobje 1995–2013. Podatki kažejo, da je bil v letih z velikim deležem sanitarnega poseka zaradi žledu in snega (1996 in 1997) oziroma napada podlubnikov in vetrolomov (2006 in 2007) povprečni volumen posekanih dreves znatno manjši kot v letih brez hujših (vremenskih) ujm. Debelinska struktura v letu 2013 posekanega drevja je v primerjavi s preteklim letom ostala približno enaka in je, upoštevajoč lesno maso posekanega lesa, naslednja: drevje do premera 29,9 cm: 20,2 %, drevje premera 30,0-49,9 cm: 45,6 % in drevje s premerom 50,0 cm in več: 34,2 %.



Grafikon 5: Povprečno posekano drevo v obdobju 1995–2013

Zelo majhen povprečen volumen posekanih dreves v letu 1996 in 1997 je posledica obsežnih poškodb gozda zaradi snega in zlasti žledu, ki sta v teh letih po vsej Sloveniji najbolj prizadela gozdne sestoje z mlajšim oziroma tanjšim drevjem.

4.3 POSEK PO VRSTAH POSEKA

Delež negovalnega poseka je bil v letu 2013 nekaj nižji kot leto prej, znašal je 66,0 % (leta 2012 je znašal 75,5 % in za primerjavo: leta 1997, ko je bil ta delež najmanjši, je znašal 49,1 %). Povečevanje negovalnega poseka v zadnjih letih je posledica manjšega deleža ujm (glej tudi poglavje 6.1: Višina in vzroki sanitarnega poseka).

Zaradi sušnih poletij v 2012 in 2013, v katerih se je zmanjšala vitalnost drevja, ugodno pa sta vplivali na razmnoževanje podlubnikov, zaradi neurja poleti (29. 6. 2013) in še posebej neurja dne 11. 11. 2013, je bil v letu 2013 delež sanitarnega poseka nekaj večji kot v predhodnem letu. Če upoštevamo samo izredni sanitarni posek, je ta znašal 19,2 % od skupnega poseka (leta 2012: 9,8 %, leta 2011: 9,0 %, leta 2010: 12,8 %, leta 2009: 19,4 %, leta 2008: 25,4 % leta 2007: 25,6%, leta 2006: 27,3%, leta 2005: 31,3, leta 2004: 30,1 % in leta 2003: 26,3 %), če pa

upoštevamo še drevje, ki je bilo zaradi oslabelosti izbrano med redno izbiro drevja za posek, kar je za oceno zdravstvene problematike gozda ustrežnejše, pa je delež sanitarnega poseka znašal 28,8 %, (leta 2012: 18,3 %, leta 2011: 16,9 %, leta 2010: 20,7 %, leta 2009: 27,5 %, leta 2008: 32,9 %, leta 2007: 33,5%, leta 2006: 32,9, leta 2005: 37,3 %, leta 2004: 35,7 % in leta 2003: 32,4 %).

Preglednica 12: **Posek v slovenskih gozdovih v letu 2013 po vrstah sečnje - v m³**

Vrsta poseka	Iglavci	Listavci	Skupaj
Negovalni	1.332.280	1.259.188	2.591.467
Za obnovo s sadnjo	1.455	11.284	12.739
Sanitarni - izredni posek	494.804	260.232	755.036
Za gozdno infrastrukturo	40.924	25.133	66.057
Krčitve	34.340	34.426	68.766
Drugo	20.688	8.848	29.537
Brez odobritve	10.352	16.686	27.039
Prizadeto drevje - med rednim posekom	255.727	117.626	373.353
SKUPAJ	2.190.572	1.733.423	3.923.995

Nedovoljeni posek

V letu 2013 je evidentirani posek brez odobritve znašal le 0,7 % od skupne količine poseka, kar je nekaj manj kot v predhodnem letu (leta 2012: 1,0 %, za primerjavo, ta delež je bil največji leta 1995 ko je znašal 5,3%). Pri iglavcih je znašal delež evidentiranega poseka brez odobritve 0,5 %, pri listavcih pa 1,0 %. Največ poseka brez odobritve smo v letu 2013 zabeležili v GGO Sežana; (3,0 %), GGO Celje (1,7 %) in GGO Maribor (1,6 %), najmanj pa v GGO Kočevje (0,1 %), GGO Postojna (0,2 %) in GGO Tolmin (0,3 %).

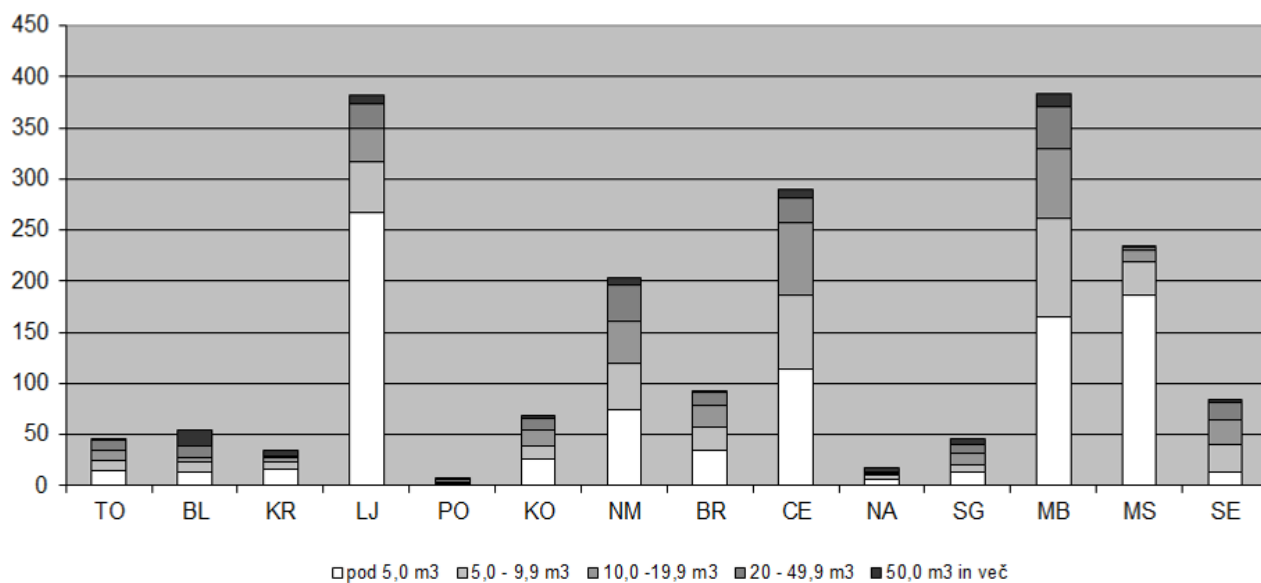
V letu 2013 smo zabeležili tudi 7 nedovoljenih posekov na golo, in sicer 4 na površini manjši od enega hektarja (v letu 2012 je bilo takšnih sečenj 11), ter 3 na površini enega hektarja in več (v letu 2012 smo zabeležili 1 tovrstno sečnjo). Skupna površina tovrstnih posegov je bila 4,3 ha (v letu 2012: 4,4 ha). Podatek ne zajema posekov gozda zaradi nedovoljenih posegov v prostor.

V preglednici 13 je prikazano skupno število nedovoljenih posekov po kategorijah velikosti in po vzrokih poseka, na grafikonu 6 pa so prikazani podatki o številu nedovoljenih posekov po velikostnih kategorijah in po vzrokih poseka po gozdnogospodarskih območjih. Vseh dogodkov s posekom brez odobritve je bilo v letu 2013 1.992. Po številu nedovoljenih posekov izstopa GGO Ljubljana (lansko leto GGO Maribor) s 397 nedovoljenimi poseki, sledijo pa GGO Maribor (385), Celje (295) in GGO Murska Sobota (236).

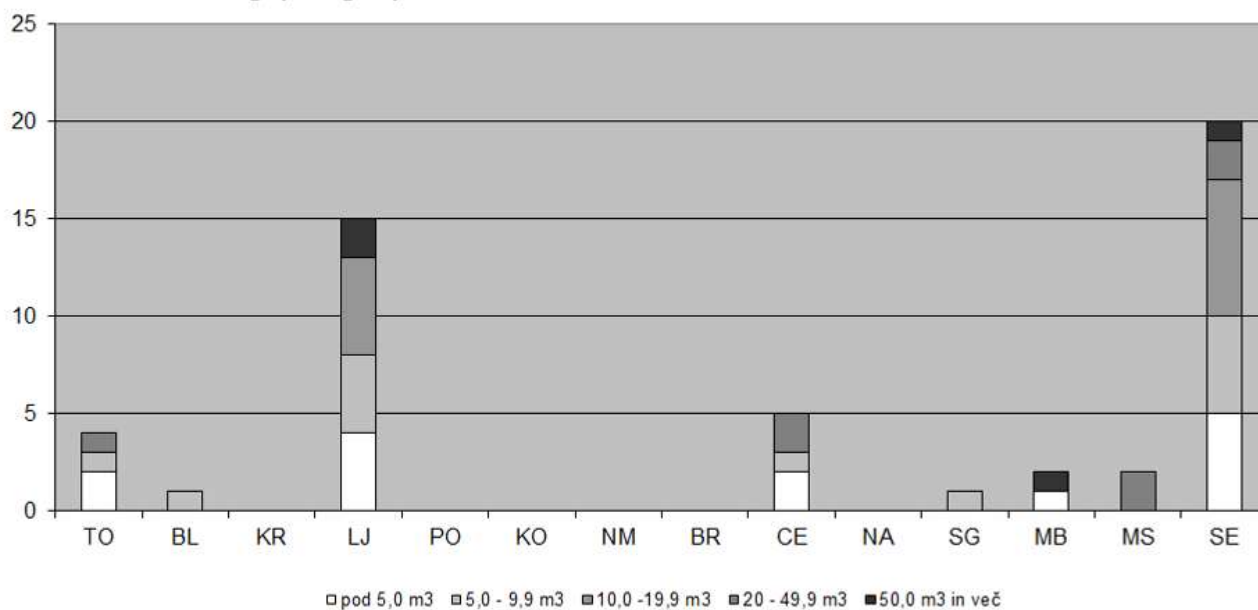
Preglednica 13: **Pregled nedovoljenega poseka po vzrokih in velikostnih kategorijah v I. 2013**

	ŠTEVILO DOGODKOV PO KOLIČINI POSEKA				
	pod 5,0 m ³	5,0 - 9,9 m ³	10,0 -19,9 m ³	20 - 49,9 m ³	50,0 m ³ in več
Zaradi lesa	946	401	314	205	76
Zaradi neodobrenega posega v prostor	14	13	12	7	4
SKUPAJ	960	414	326	212	80

Zaradi lesa



Zaradi neodobrenega posega v prostor



Grafikon 6: Pregled nedovoljenega poseka po številu in velikostnih kategorijah v letu 2013

5 Gojenje gozdov

V povprečju je bilo leto 2013 skoraj po vsej državi nadpovprečno toplo v vseh letnih časih. Padavin je bilo na zimo in pomlad več kot v dolgoletnem povprečju, poletje je bilo sušno in vroče. Jesen je bila z izjemo Goriške nadpovprečno namočena.

Tudi leto 2013 se je, tako kot leto 2012, začelo z nadpovprečno toplim vremenom v januarju. Februar in marec sta bila nadpovprečno mokra, obilne so bile tudi snežne padavine. Trajanje snežne odeje je bilo daljše od povprečja. Daljših zelo hladnih obdobij prek zime ni bilo. Temperature zraka so bile v spomladanskem obdobju prenizke, pod vegetacijskim pragom 5°C, kar je oviralo fenološki razvoj dreves in tudi razvoj podlubnikov. Vdor polarnega zraka 25. marca je pri nekaterih rastlinah povzročil mrazne poškodbe. Zaradi namočenosti tal v spomladanskem obdobju ni bilo veliko gozdnih požarov. Otoplilo se je v drugi polovici aprila, temperature so bile ponekod skoraj poletne, tudi nad 25°C, kar je pospešilo fenološki razvoj rastlin in nadomestilo zamudo v njegovem razvoju. Zaradi visokih temperatur so bila medfazna obdobja izredno kratka, breza je na primer zacvetela in olistala skoraj istočasno. Sledilo je obdobje hladnega in mokrega vremena, ki je trajalo do sredine junija.

Poleti so se zvrstili trije vročinski valovi in poletna suša. Med drugim in tretjim vročinskim valom (29. 6. 2013) je neurje z močnim vetrom povzročilo pretežno posamične poškodbe drevja skoraj po vsej državi. Posekati je bilo treba približno 50.000 m³ poškodovanega drevja, zlasti iglavcev. Tretji vročinski val v avgustu je poleg sušnega stresa pri rastlinah povzročil tudi vročinski stres, saj so se temperature zraka čez dan ponekod dvignile tudi nad 40°C. Visoke temperature so pospešile razvoj podlubnikov, zato smo v drugi polovici leta beležili skoraj po vsej državi pogostejše poškodbe zaradi podlubnikov. Ob koncu avgusta se je sušno in vroče obdobje zaključilo. Sušno obdobje od 11. junija do 10. avgusta 2013 je povzročilo škodo na kmetijskih površinah v takem obsegu, da je Vlada RS sušo 2013 razglasila za naravno nesrečo.

V jeseni so izstopale nadpovprečne temperature v zadnji tretjini oktobra. Verjetno zaradi podpovprečnih temperatur v začetku oktobra so listavci do konca oktobra večinoma že odvrgli listje, v nasprotju z letom 2012, ko je težak sneg 28. oktobra lomil še olistana drevesa. Dne 11. novembra 2013 je močan veter v kombinaciji z močnim deževjem povzročil poškodbe gozdov skoraj po vsej Sloveniji. Po podatkih, zbranih do konca leta 2013, je v gozdovih poškodoval 262.320 m³ drevja. Največ poškodb je veter povzročil v GGO Kranj. Večje poškodbe gozdov so še v GGO Sežana, Tolmin, Bled, Ljubljana in Brežice. Nadaljevala se je suha in nadpovprečno topla jesen, ki je omogočila hiter začetek sanacije od vetra poškodovanih gozdov. Snežnih padavin v nižinah ni bilo. (Poročilo o vremenskem dogajanju in fenološkem razvoju rastlin v letu 2013 je delno povzeto iz publikacije ARSO, Naše okolje, letnik XX, številka 12.)

5.1 GOZDNOGOJITVENA DELA

Izvedba gozdnogojitvenih in varstvenih del je v tesni zvezi z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi, s katerimi lastnikom gozdov država sofinancira vrednost izvedenih del. Prispevek države spodbuja lastnike k izvedbi del, zato je v letih, ko je na razpolago več sredstev za vlaganja v gozdove, realizacija gozdnogojitvenih del večja kot v letih, ko je razpoložljivih sredstev manj. Ko se je v letu 2008 zaključilo obdobje koriščenja sredstev za vlaganja v gozdove iz strukturnih skladov EU, se sredstva za vlaganja v gozdove iz domačega proračuna niso povečala. Zato je bilo v letih 2009, 2010 in 2011, zlasti pa v letu 2012 in letu 2013 na razpolago manj sredstev za sofinanciranje rednih gozdnogojitvenih del kot v predhodnih letih. MKO je že na začetku leta pri pripravi proračuna za leto 2013 na predlog ZGS prerazporedilo sredstva med proračunskimi postavkami za sofinanciranje del v korist negovalnim delom, kjer je bil primanjkljaj sredstev največji. Brez te prerazporeditve bi bila realizacija negovalnih del še manjša. V sredini leta pa so bila zaradi rebalansa proračuna RS sredstva za vlaganja v gozdove še dodatno znižana, in sicer za ca. 90.400 €. Pomanjkanje sredstev sicer ni edini razlog za težave pri izvedbi nege mladega gozda v zasebnih gozdovih – praviloma je tudi interes lastnikov gozdov za izvajanje negovalnih del majhen.

5.1.1 Nega gozdov

Skupno so bila v gozdovih vseh lastništev v letu 2013 opravljena negovalna dela na površini 4.477,4 ha (leta 2012: 5.090,2 ha; leta 2011: 6.986,6; leta 2010: 6.033; leta 2009: 5.938,6 ha). Program negovalnih del za leto 2013 je bil realiziran z 39 %, v odnosu do (desetine) načrtovane nege v gozdnogospodarskih načrtih GGE pa je bila realizacija negovalnih del 32 %.

V zasebnih gozdovih so bila negovalna dela opravljena na 1.791,40 ha (leta 2012: 1.958,1, leta 2011: 3.442,5; leta 2010: 2.627,6; leta 2009: 2.310,5 ha), kar je 23 % v primerjavi s Programom vlaganj v gozdove za leto 2013 in 19 % od obsega negovalnih del, predvidenih z gozdnogospodarskimi načrti. V primerjavi z letom 2012 je bilo v zasebnih gozdovih izvedeno za 9 % manj negovalnih del. V letu 2013 je bilo za nego iz proračuna RS namenjenih 384.000 € (v letu 2012: 341.000 €, v letu 2011 pa skupno 677.000 €).

V državnih gozdovih so bila negovalna dela v letu 2013 izvedena na površini 2.656,3 ha (leta 2012: 3.094,8, leta 2011: 3.502,1; leta 2010: 3.372,6 ha, leta 2009: 3.608,9 ha), kar je 71 % v primerjavi s programom del za leto 2013 in 60 % od obsega negovalnih del, predvidenih z gozdnogospodarskimi načrti. Največji delež izvedenih del od načrtovanih v državnih gozdovih je bil dosežen pri obžetvi (81 % programa del), najnižji delež pa pri negi drogovnjaka (54 % programa del).

Preglednica 14 prikazuje obseg izvedene nege v mladovjih in drogovnjakih v letu 2013 ter primerjavo z letnim programom vlaganj v gozdove za leto 2013, po kategorijah lastništev, grafikon 7 pa prikazuje dinamiko izvajanja nege mladega gozda v obdobju 1993–2013 in primerjavo z načrtovanim obsegom nege v gozdnogospodarskih načrtih GGE.

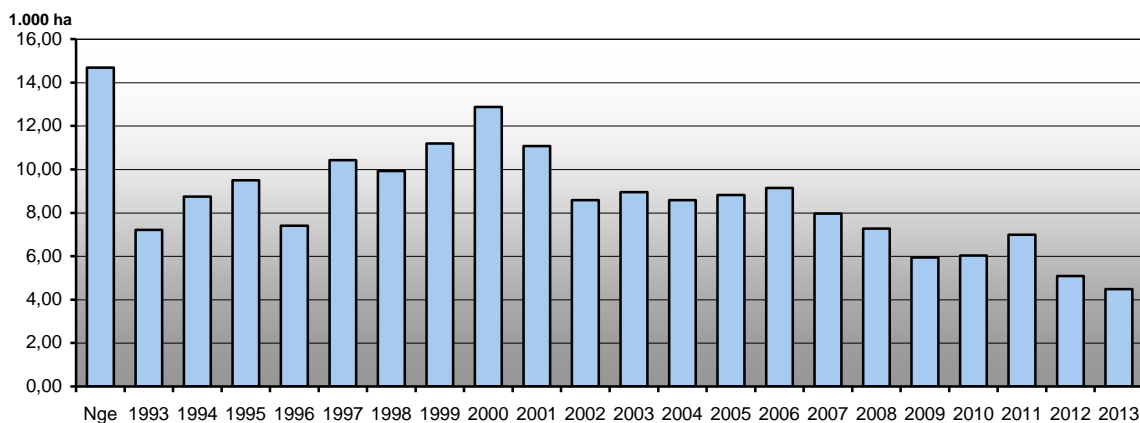
Preglednica 14: V letu 2013 izvedena negovalna dela in primerjava izvedenih del s programom gojitvenih del za leto 2013

LASTNIŠTVO		Obžetev	Nega mladja	Nega gošče	Nega letvenjaka	Nega drogovnj.	Skupaj nega	Delovnih dni
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	
Zasebni gozdovi	*Program	1.234,80	994	1.928,40	1.609,00	1.901,90	7.668,10	37.577
	Realizacija	634,9	232,4	319,2	279,1	325,8	1.791,40	8.304
	Real./Prog. -%	51,4	23,4	16,6	17,3	17,1	23,4	22,1
Državni gozdovi	*Program	404,8	472,8	1.065,50	925,4	857,1	3.725,60	14.993
	Realizacija	327,2	348,2	780,8	735,2	464,9	2.656,30	10.246
	Real./Prog. -%	80,8	73,6	73,3	79,4	54,2	71,3	68,3
Občinski gozdovi	*Program	14,6	18,6	38,6	10,9	13,3	95,9	425
	Realizacija	16,2	2,6	9,3	0,5	1,1	29,7	158
	Real./Prog. -%	111,0	14,0	24,1	4,6	8,3	31,0	37,2
SKUPAJ VSI GOZDOVI	*Program	1.654,20	1.485,40	3.032,50	2.545,30	2.772,20	11.489,60	52.995
	Realizacija	978,4	583,2	1.109,20	1.014,80	791,9	4.477,40	18.709
	Real./Prog. -%	59	39	37	40	29	39	35

* Program = Program del in vlaganj v gozdove

V zadnjem desetletju se obseg izvedenih negovalnih del zmanjšuje, še posebej v zasebnih gozdovih, kjer v zadnjih letih beležimo le še tretjino do četrtno realizacije načrtovane nege. V zadnjih dveh desetletjih, odkar se gozdnogojitvena in varstvena dela v zasebnih gozdovih sofinancirajo iz sredstev proračuna RS, je realizacija teh del in tudi nege mladega gozda v tesni povezavi z razpoložljivimi sredstvi. Odvisnost realizacije načrtovane nege gozda od razpoložljivih sredstev za vlaganja v gozdove kaže grafikon 8.

Realizacijo negovalnih del v odnosu do letnega programa ter intenzivnost izvajanja negovalnih del po gozdnogospodarskih območjih prikazuje preglednica 15, grafikon 9 pa prikazuje izvedbo negovalnih del v letu 2013 po gozdnogospodarskih območjih v primerjavi s programom del za leto 2013 in z gozdnogospodarskimi načrti GGE.



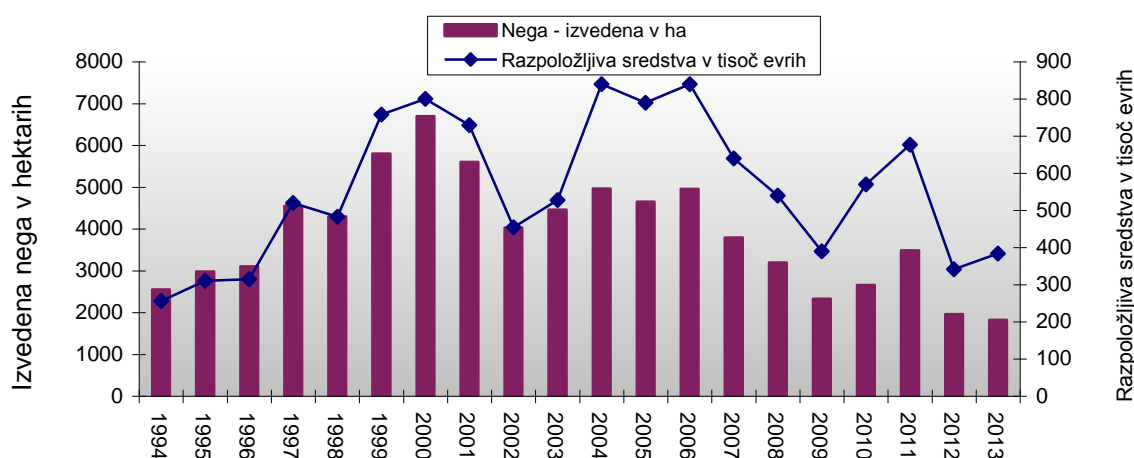
Grafikon 7: Obseg v letu 2013 izvedenih negovalnih del v slovenskih gozdovih v obdobju 1993–2013 ter obseg negovalnih del po gozdnogospodarskih načrtih GGE (Nge).

Preglednica 15: V letu 2013 izvedena negovalna dela po GGO, primerjava s Programom negovalnih del za leto 2013 in intenzivnost izvajanja nege

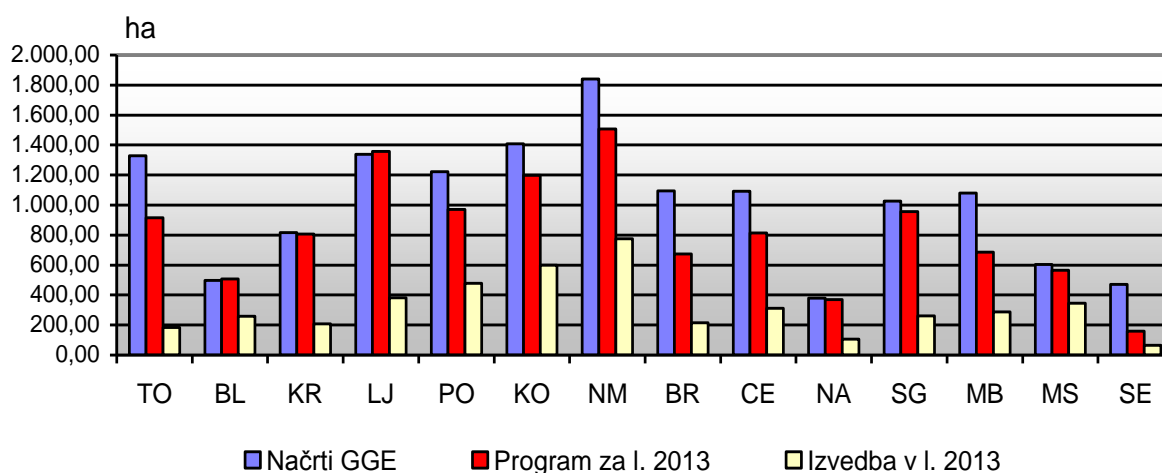
OBMOČNA ENOTA	PROGRAM	IZVEDENO	REALIZACIJA *	INTENZIVNOST
	ha	ha	%	NEGE **
Tolmin	916,2	184,7	20	0,15
Bled	507,3	258,3	51	0,57
Kranj	807,1	207,6	26	0,32
Ljubljana	1.357,9	381,9	28	0,28
Postojna	971,2	477,6	49	0,62
Kočevje	1.199,1	598,6	50	0,66
Novo mesto	1.507,4	775,7	51	0,80
Brežice	674,3	214,9	32	0,31
Celje	813,3	311,9	38	0,43
Nazarje	369,0	107,2	29	0,25
Slovenj Gradec	956,6	261,3	27	0,46
Maribor	685,5	288,0	42	0,31
Murska Sobota	564,6	344,5	61	0,94
Sežana	160,3	65,3	41	0,08
SKUPAJ	11.489,6	4.477,4	39	0,41

Opomba: * Realizacija = Izvedeno / program * 100

** Intenzivnost nege = ha nege /100 ha gospodarskih gozdov



Grafikon 8: Izvedena nega mladega gozda v odnosu do razpoložljivih sredstev v letih 1994 – 2013, v zasebnih gozdovih



Grafikon 9: Izvedba negovalnih del v letu 2013 po GGO v primerjavi s programom del za leto 2013 in z gozdnogospodarskimi načrti GGE

Preglednica 16: Sofinanciranje negovalnih del v zasebnih in občinskih gozdovih iz sredstev proračuna RS po GGO, finančna primerjava izvedenih del s programom del za leto 2013, intenzivnost izvajanja nege ter primerjava izvedene nege z načrtovanim obsegom nege po gozdnogospodarskih načrtih GGE (po površini)

OBMOČNA ENOTA	Prog. del in vlag. 2013	++ Realiz. 2013	Realiz. / Prog. del vlag. 2013	*Int. nege načrti GGE	**Int. nege Prog. del in vlag. 2013	***Int. nege Realiz. 2013	+Realiz. 2013 / GGN GGE
	€	€	%	%	%	%	%
Tolmin	107.967	14.938	14	0,90	0,50	0,08	8,6
Bled	72.376	23.612	33	0,99	0,85	0,26	26,6
Kranj	169.083	41.959	25	1,26	1,28	0,31	24,7
Ljubljana	251.791	46.683	19	0,94	0,93	0,17	18,5
Postojna	88.109	23.135	26	1,41	0,88	0,21	14,5
Kočevje	83.074	20.391	25	0,93	0,87	0,25	26,7
Novo mesto	210.399	23.509	11	1,64	1,37	0,22	13,1
Brežice	116.630	26.594	23	1,51	0,95	0,23	15,1
Celje	135.177	23.760	18	1,27	0,97	0,20	15,5
Nazarje	86.036	32.969	38	0,84	0,94	0,27	32,4
Sl. Gradec	195.118	41.508	21	1,81	1,86	0,36	19,8
Maribor	101.691	25.509	25	1,02	0,65	0,27	26,1
M. Sobota	80.241	31.913	40	1,27	1,23	0,50	39,1
Sežana	29.553	7.420	25	0,57	0,17	0,04	7,6
SKUPAJ	1.727.244	383.899	Povprečje 22	Povprečje 1,13	Povprečje 0,90	Povprečje 0,21	Povprečje 18,7

Opombe: ++ Upoštevane so evidence ZGS o porabljenih sredstvih iz proračuna RS.

* Int. nege – v gozdnogospodarskih načrtih GGE načrtovana intenzivnost nege v zasebnih in občinskih gozdovih: (ha nege (letno) / ha lesnoproizvodnih gozdov) x 100.

** Int. nege – v Programu del in vlaganj v gozdove 2013 načrtovana intenzivnost nege v zasebnih in občinskih gozdovih: (ha nege / ha lesnoproizvodnih gozdov) x 100.

*** Int. nege – realizacija nege 2013 v zasebnih in občinskih gozdovih: (realizacija nege (ha) 2013 / površina lesnoproizvodnih gozdov (ha)) x 100.

+ Real. 2013/ gozdnogospodarski načrti GGE v zasebnih in občinskih gozdovih:

(Realizacija nege 2013 (ha) / desetina nege po gozdnogospodarskih načrtih GGE) x 100.

Intenzivnost načrtovanja negovalnih del v zasebnih gozdovih je med območji različna zaradi različnih rastiščnih in sestojnih razmer, različne posestne strukture in vlog gozda. Gozdnogospodarski načrti GGE so podlaga za letne programe del, ti pa za Program vlaganj v gozdove, ki je za zasebne gozdove izdelan skladno z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi za vlaganja v gozdove. Preglednica 16 prikazuje sofinanciranje negovalnih del in intenzivnost izvajanja nege v zasebnih gozdovih po gozdnogospodarskih območjih. Priloga 6 prikazuje v letu 2013 izvedena negovalna dela po vrsti del ter po gozdnogospodarskih območjih in kategorijah lastništva.

5.1.2 Obnova gozdov

Cilj sonaravnega dela z gozdom je čimveč gozdov obnavljati po naravni poti. Obnova s sadnjo in setvijo le dopolnjuje naravno obnovo. Naravna obnova, ki jo tu prikazujemo, zajema le površine, na katerih je bilo potrebno opraviti gojitveno delo priprave sestoja za naravno nasemenitev, za katerega izdajamo odločbe v upravnem postopku in je v zasebnih gozdovih tudi sofinancirano iz sredstev državnega proračuna.

Dela za obnovo gozda, skupaj s pripravo sestoja za naravno nasemenitev in s sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov, so bila v letu 2013 izvedena na površini 1.129,42 ha in so dosegla 35 % del, načrtovanih v gozdnogospodarskih načrtih GGE. Obnova gozda s sadnjo in setvijo je bila izvedena na 255,28 ha, kar znaša 61 % od del, načrtovanih v gozdnogospodarskih načrtih GGE. Povprečna gostota sadnje je bila 2.074 sadik na hektar.

V primerjavi z letom 2012 je bilo v letu 2013 s sadnjo oz. setvijo obnovljenih 8 % manj površin. Gozdnogojitvenih del za naravno obnovo (priprava sestoja, tal) je bilo v letu 2013 izvedenih 874,14 ha, kar znaša 31 % od načrtovanih po gozdnogospodarskih načrtih GGE. Glede na letni program vlaganj v gozdove je bila realizacija 77 % pri obnovi gozda s sadnjo, 14 % pri obnovi gozda s setvijo ter 42 % pri pripravi sestoja in tal za naravno obnovo gozda.

Nižja realizacija programa obnove gozdov v primerjavi z načrtovanim obsegom ter v primerjavi z letom 2012, in še zlasti z letom 2011, je posledica znatno manjših proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove. V letu 2013 je bilo za redno obnovo in sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov iz proračuna RS namenjenih 375.000 € (leta 2012: 370.000 €, leta 2011: 800.000 €, od tega dobrih 200.000 € za izvedbo sanacije v ujmah leta 2008 poškodovanih gozdov).

Po gozdnogospodarskih načrtih GGE je letno predvideno ca. 410 ha obnove gozda s sadnjo in setvijo. Obnova s sadnjo in setvijo je zelo draga, zato mora biti za njeno izvedbo tehten razlog. V zasebnih gozdovih je obseg sadnje in setve zelo odvisen od razpoložljivih proračunskih sredstev. In tudi v državnih gozdovih želimo ta strošek čim bolj zmanjšati. Stroške obnove gozda s sadnjo še povečuje potrebna zaščita proti rastlinojedi parkljusti divjadi.

Preglednica 17: V letu 2013 izvedena dela obnove gozdov (vključno z obnovo pri sanaciji gozdov in obnove nenaravnih enovrstnih gozdov) ter primerjava izvedenih del s Programom del in vlaganj v gozdove za leto 2013

LASTNIŠTVO		Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			Delovnih dni
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
SKUPAJ OBNOVA						
Zasebni gozdovi	Program	1.259,5	139,1	237,8	72,1	8.724
	Realizacija	319,3	77,4	175,7	10,3	3.975
	Real./Prog. (%)	25	56	74	14	46
Državni gozdovi	Program	795,8	36,0	81,5	0,1	3.398
	Realizacija	555,1	33,3	68,3	0,1	2.203
	Real./Prog. (%)	70	93	84	100	65
Občinski gozdovi	Program	20,6	3,6	0,5	3,1	71
	Realizacija		0,5	0,8		13
	Real./Prog. (%)	0	14	160	0	18
SKUPAJ VSI GOZDOVI	Program	2.075,9	178,6	319,8	75,3	12.193
	Realizacija	874,4	111,2	244,8	10,4	6.191
	Real./Prog. (%)	42	62	77	14	51

Preglednica 17 kaže primerjavo izvedenih del obnove gozda z letnim programom del, grafikon 10 pa kaže letne obsege obnove gozda s sadnjo in setvijo v obdobju 1997–2013 (redna obnova in obnova za sanacijo) ter primerjavo z letnimi programi. Primerjavo med izvedenimi deli za obnovo s sadnjo in setvijo ter načrtovanim obsegom obnove s sadnjo in setvijo po gozdnogospodarskih načrtih prikazuje grafikon 11.

Preglednica 18: V letu 2013 izvedena dela REDNE obnove gozdov ter primerjava izvedenih del s Programom del in vlaganj v gozdove za leto 2013

LASTNIŠTVO		Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			Delovnih dni
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
REDNA OBNOVA						
Zasebni gozdovi	Program	1.233,1	96,3	209,5	2,0	7.560
	Realizacija	287,2	65,9	155,6		3.391
	Real./Prog. (%)	23	68	74	0	45
Državni gozdovi	Program	777,8	25,3	58,2		2.930
	Realizacija	553,6	26,5	54,7		1.966
	Real./Prog. (%)	71	105	94		67
Občinski gozdovi	Program	20,6	0,5	0,5		57
	Realizacija		0,5	0,8		13
	Real./Prog. (%)	0	100	160		23
SKUPAJ VSI GOZDOVI	Program	2.031,5	122,0	268,2	2,0	10.547
	Realizacija	840,8	92,8	211,2		5.369
	Real./Prog. (%)	41	76	79	0	51

V prilogi 7a so prikazana v letu 2013 izvedena dela redne obnove po območjih in kategorijah lastništev, priloga 7b pa kaže vrstno sestavo v letu 2013 porabljenih sadik in semena pri redni obnovi gozdov po območjih in kategorijah lastništva.

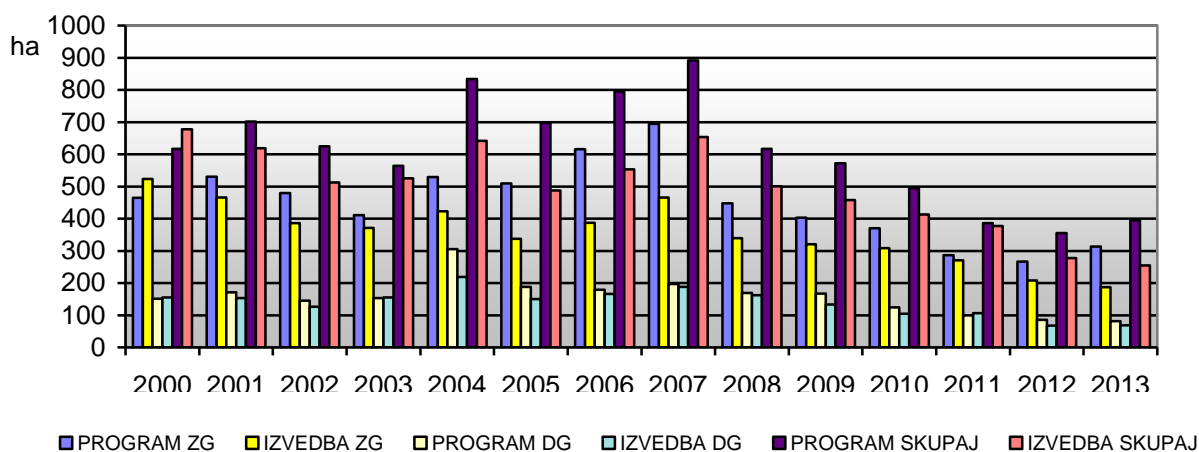
Preglednica 19: V letu 2013 izvedena dela obnove gozdov, ločeno za redno obnovo in obnovo pri sanaciji gozdov

LASTNIŠTVO	Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			Delovnih dni
	Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
	ha	ha	ha	ha	
REDNA OBNOVA GOZDOV					
Zasebni gozdovi	287,2	65,9	155,6		3.391
Državni gozdovi	553,6	26,5	54,7		1.966
Občinski gozdovi		0,5	0,8		13
SKUPAJ VSI GOZDOVI - redna obnova	840,8	92,8	211,2		5.369
OBNOVA PRI SANACIJI GOZDOV					
Zasebni gozdovi	32,1	11,1	19,1	10,3	571
Državni gozdovi	1,5	6,8	12,1	0,1	216
SKUPAJ VSI GOZDOVI - obnova pri sanaciji	33,6	18,0	31,2	10,4	787
OBNOVA NENARAVNIH ENOVRSTNIH GOZDOV					
Zasebni gozdovi		0,4	1,0		14
Državni gozdovi			1,5		21
SKUPAJ VSI GOZDOVI - obnova nenaravnih enovrstnih gozdov		0,4	2,5		35
SKUPAJ					
Zasebni gozdovi	319,3	77,4	175,7	10,3	3.975
Državni gozdovi	555,1	33,3	68,3	0,1	2.203
Občinski gozdovi		0,5	0,8		13
SKUPAJ VSI GOZDOVI	874,4	111,2	244,8	10,4	6.191

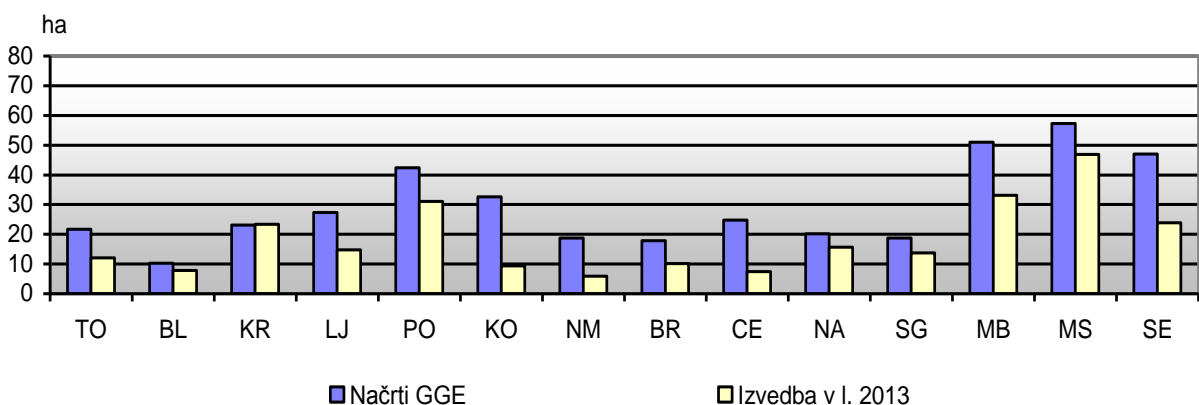
Preglednica 20: V letu 2013 izvedena dela za obnovo gozdov in primerjava s programom del za leto 2013 (vključno z obnovo pri sanaciji gozdov in obnovo nenaravnih enovrstnih gozdov)

GGO	Naravna obnova		Obnova s sajenjem, setvijo				*Intenzivnost obnove s sajenjem, setvijo
	Program	Realizacija	Priprava tal		Sajenje, setev		
			Program	Realizacija	Program	Realizacija	
ha	ha	ha	ha	ha	ha		
Tolmin	127,7	18,5	0,8	5,0	13,6	12,1	0,10
Bled	11,2	1,0	12,8	2,4	11,2	7,9	0,17
Kranj	37,6	10,1	3,6	2,6	23,2	23,3	0,36
Ljubljana	181,6	34,1	10,8	7,1	20,4	14,8	0,11
Postojna	407,6	201,7	31,0	22,0	43,7	31,0	0,41
Kočevje	417,6	242,4	6,2	5,0	10,0	9,4	0,10
Novo mesto	385,7	225,9	1,9	2,7	9,2	5,9	0,06
Brežice	95,4	20,2	13,1	6,6	21,7	10,1	0,15
Celje	54,4	14,2	4,2	3,5	9,2	7,5	0,10
Nazarje	136,0	17,2	5,7	4,3	15,0	15,7	0,37
Sl. Gradec	44,9	14,5	2,7	3,6	17,6	13,7	0,24
Maribor	129,1	25,8	21,0	11,5	40,1	33,1	0,35
M. Sobota	30,2	17,5	26,8	23,5	65,8	46,9	1,27
Sežana	17,0	31,4	38,4	11,5	94,7	23,9	0,28
SKUPAJ	2.075,9	874,4	178,6	111,2	395,1	255,3	0,24

Opomba: *Intenzivnost obnove = ha sajenja, setve / 1000 ha gospodarskih gozdov.



Grafikon 10: Obseg izvedene sadnje in setve v letih 1997–2013 ter primerjava z letnimi programi teh del za zasebne in državne gozdove (vključuje redno obnovo in obnovo pri sanaciji ter obnovo nenaravnih enovrstnih gozdov)



Grafikon 11: Izvedba obnove gozda s sadnjo in setvijo v letu 2013 po GGO (vključuje redno obnovo in obnovo pri sanaciji) ter primerjava z načrtovanim obsegom (desetino) teh del

5.2 ZAGOTAVLJANJE SEMENA IN SADIK GOZDNEGA DREVJA

Zakon o gozdovih in Nacionalni gozdni program določata sonaravno delo kot temeljno usmeritev pri ravnanju z gozdom. V Sloveniji gozdove obnavljamo pretežno naravno. Kjer naravna obnova iz takšnega ali drugačnega razloga ni možna ali bi bila neustrezna glede na dolgoročne cilje, si prizadevamo gozd obnoviti na čim naravnejši način s sadnjo ali setvijo. Zato potrebujemo ustrezne vrste in količine sadik in semena gozdnega drevja.

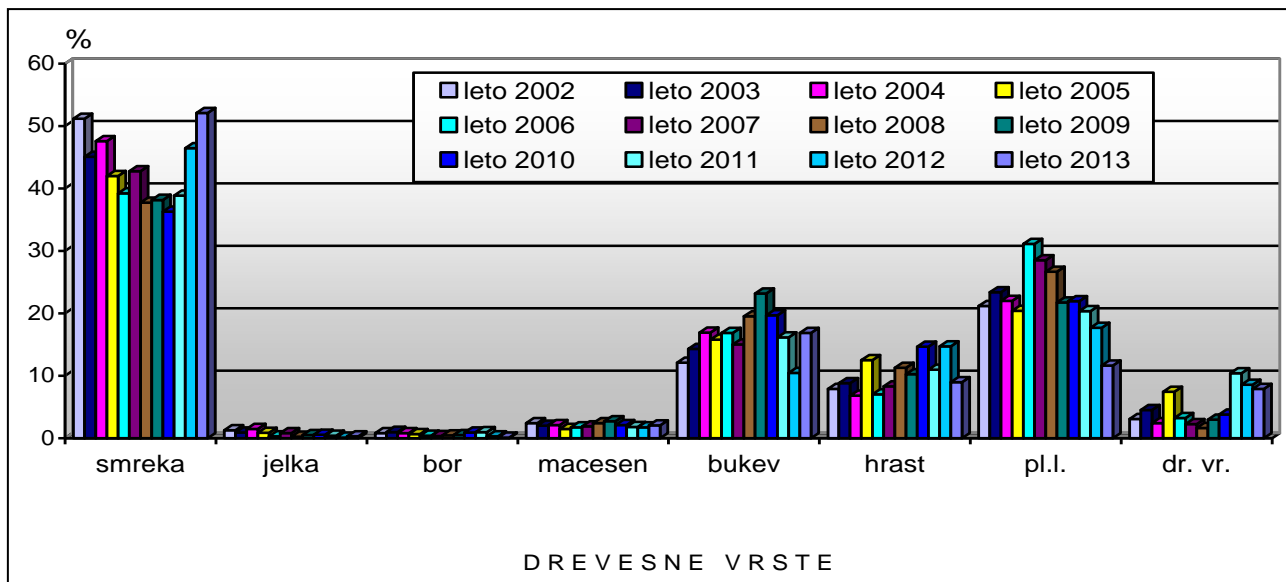
Za redno obnovo gozda s sadnjo in setvijo v zasebnih gozdovih in za saniranje poškodovanih in od biotskih dejavnikov ogroženih gozdov je ZGS v letu 2013 dobavil okvirno 395.875 sadik, financiranih iz sredstev državnega proračuna. Vsega skupaj je ZGS (z lastniki gozdov) zagotovil za obnovo gozda s sadnjo 507.687 sadik (od tega 8.275 puljenk) 26 različnih drevesnih vrst. Za izvedbo biomeliorativnih del (za izboljšanje okolja za gozdne živali) je bilo posajenih 1.017 sadik plodonosnega drevja.

Posejano je bilo 426 kg semena črnega bora in puhastega hrasta.

Od posajenih sadik je bilo 55 % iglavcev in 45 % listavcev. Vrsto sestavo posajenih sadik za obdobje 1995–2013 prikazuje grafikon 12.

Po letu 2010 smo povsem omejili sadnjo velikega jesena zaradi glivične bolezni *Chalara fraxinea*, ki povzroča sušenje velikega in ostrolistnega jesena in je navzoča tudi v drevesnicah. Sadike jesena smo nadomeščali s sadjo sadik gorskega javorja in deloma češnje.

Po Zakonu o gozdnem reprodukcijskem materialu ZGS oblikuje obvezne rezerve semenskega materiala za potrebe trajnostnega gospodarjenja z gozdovi. V letu 2013 smo za semensko hranilnico zagotovili dobavo 10,5 kg semena smreke predalpske provenience. Zaloge semena v semenski hranilnici na dan 31. 12. 2013 prikazuje preglednica 21.



Grafikon 12: Vrsta sestava sadik za obnovo s sajenjem v obdobju 2001–2013

Za obnovo gozdov s sadnjo in setvijo (in pogozdovanje) se v skladu z veljavno zakonodajo uporablja reprodukcijski material, ki ustreza kategorijam »izbran« in »kvalificiran«, izjemoma, v primerih pomanjkanja reprodukcijskega materiala teh dveh kategorij, tudi reprodukcijski material kategorije »znano poreklo«.

Skladno s pooblastilom po 58. členu Zakona o gozdnem reprodukcijskem materialu je ZGS izvajal nadzor pridobivanja gozdnega reprodukcijskega materiala in izdal 18 potrdil o izvoru gozdnega reprodukcijskega materiala (priloga 13).

Preglednica 21: **Zaloge semena v semenski hranilnici – stanje na dan 31. 12. 2013**

Drevesna vrsta	Proveninčna regija	Zaloge semena (kg)
Picea abies (smreka)	alpska	5,95
	pohorska	28,18
	dinarska	193,88
	predalpska	10,50
	Skupaj	238,51
Larix decidua (macesen)	predalpska	1,60
Pinus nigra (črni bor)	submediteranska	5,90
Fagus sylvatica (bukev)	predpanonska	86,80
	predinarska	94,70
	predalpska	46,90
	Skupaj	228,40
Prunus avium (divja češnja)	Slovenija	19,40
SKUPAJ		493,81

V register gozdno semenskih sestojev (v nadaljevanju GSO (stanje na dan 1. 1.2014, vir: GIS)) je vpisanih skupno 329 GSO, in sicer:

- 197 GSO z namenom uporabe za večnamensko gozdarstvo (od tega je 32 GSO predlaganih kot gozdno genski rezervat),
- 7 GSO, ki imajo specifične namene, in sicer so predlagani kot gozdno genski rezervati, imajo pa omejen lesnoproizvodni pomen in
- 125 GSO, ki niso za uporabo v gozdarstvu.

Število GSO (namenjenih uporabi za večnamensko gozdarstvo in za gozdno genske rezervate z omejenim lesnoproizvodnim pomenom) v registru GSO prikazuje po drevesnih vrstah, provenienčnih območjih in kategorijah priloga 12.

ZGS je v letu 2013 pregledal vse registrirane semenske objekte za uporabo v gozdarstvu in podatke o semenskem obrodu objavil na internetu. V prilogi 14 je prikazan obrod drevesnih vrst v letu 2013 po semenskih sestojih (za namen uporabe v gozdarstvu).

6 Sanacija poškodovanih in ogroženih gozdov

V letu 2013 smo pričeli s sanacijo požarišča Črnotiče na Krasu ter s sanacijo gozdov, poškodovanih v snegolomu in obilnem deževju ter v poplavah (27. oktober – 5 november 2012). Nadaljevali smo saniranje ostalih požarišč na Krasu ter saniranje gozdov, poškodovanih zaradi podlubnikov in v manj obsežnih naravnih ujmah.

6.1 SANACIJA PO NARAVNIH UJMAH, PODLUBNIKI IN POŽARIH POŠKODOVANIH GOZDOV

Dela na saniranju gozdov, poškodovanih v preteklih letih, so se izvajala po programu del za leto 2013, po Načrtu sanacije pogorišča Črnotiče ter po Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v snegolomu in obilnem deževju ter v poplavah (27. oktober – 5 november 2012).

Obseg vseh opravljenih del na obnovi po ujmah, podlubnikih in požarih poškodovanih gozdov v letu 2013 ter primerjavo izvedenih del s Programom del in vlaganj v gozdove za leto 2013 prikazuje preglednica 22. Priloga 8a prikazuje opravljena dela za obnovo v ujmah, požarih ter zaradi podlubnikov poškodovanih gozdov po območjih in kategorijah lastništva, priloga 8b pa drevesno sestavo porabljenih sadik in semena za sanacijo.

Preglednica 22: Opravljena dela pri saniranju (obnovi) v naravnih ujmah in požarih ter zaradi podlubnikov poškodovanih gozdov v letu 2013 ter primerjava izvedenih del s Programom del in vlaganj v gozdove za leto 2013, po vrstah del in kategorijah lastništev

LASTNIŠTVO		Narav. obnova	Obnova s sadnjo, setvijo		
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev
		ha	ha	ha	ha
SKUPAJ OBNOVA_SANACIJA					
Zasebni gozdovi	Program	26,4	42,4	27,3	70,1
	Realizacija	32,1	11,1	19,1	10,3
	Real./Prog. (%)	122	26	70	15
Državni gozdovi	Program	18,0	10,7	17,9	0,1
	Realizacija	1,5	6,8	12,1	0,1
	Real./Prog. (%)	8	64	68	100
Občinski gozdovi	Program		3,1	3,1	
	Realizacija	0	0	0	0
	Real./Prog. (%)	0	0	0	0
SKUPAJ VSI GOZDOVI	Program	44,4	56,2	45,2	73,3
	Realizacija	33,6	18,0	31,2	10,4
	Real./Prog. (%)	76	32	69	14

V letu 2013 je bilo največ gozdov, poškodovanih v naravnih ujmah, obnovljenih s setvijo v GGO Sežana, in sicer 10,4 ha. V GGO Brežice je bila sadnja izvedena na 2 ha površine, na kateri je bil gozd poškodovan v snegolomu 2012. V vseh GGO je v letu 2013 potekala tudi obnova gozda s sadnjo po podlubnikih poškodovanih gozdov oz. obnova gozdov, poškodovanih v manj obsežnih naravnih ujmah. Največji obseg del obnove s sadnjo po podlubnikih poškodovanih gozdov je bil izveden v GGO Postojna, in sicer 4,4 ha, v GGO Bled 4,1 ha ter v GGO Kočevje, kjer je bilo s sadnjo obnovljenih 3,2 ha ogolelih površin.

S sofinanciranim posekom je bilo izvedene dodatne približno 41 ha priprave tal za obnovo (izračunano iz obsega ukrepa »povečani stroški poseka za sanacijo gozdov« /10.465 neto m³/, ob predpostavki, da je bilo posekane povprečno 250 m³ neto lesne zaloge na hektar). Od tega največ pri sanaciji požarišča Črnotiče na Krasu. V prilogi 11 je prikazan obseg izvedenega ukrepa »povečani stroški poseka« (v m³) – priprava površin za obnovo gozdov, poškodovanih v naravnih nesrečah (po GGO in kategorijah lastništva).

6.2 PROJEKT OBNOVE NENARAVNIH ENOVRSTNIH GOZDOV

Že v letu 2000 smo začeli izvajati projekta sanacije smrekovih monokultur na Pohorju in sanacije borovih sestojev na Krasu in v Istri. Slednja je nekoliko zastala zaradi sanacije v požarih poškodovanih gozdov, zaradi pomanjkanja sredstev in neurejenih lastniških razmer. Gre za dolgoročno postopno vzpostavitev naravnejše drevesne sestave na obsežnejših območjih, ki jih poraščajo nenaravni enovrstni in nestabilni sestoji. V enovrstne, poškodovane in nestabilne gozdove vnašamo prostorsko razpršene skupine rastišču primernih drevesnih vrst, ki bodo pozneje zagotavljale nadaljnje širjenje rastišču primernih vrst in ponovno oblikovanje gozdov v naravnejši sestavi. V letu 2013 je bila obnova smrekovih monokultur s sadnjo zasnovana na 2,5 ha površin. Obseg izvedene sanacije smrekovih monokultur oziroma po biotskih dejavnikih ogroženih gozdov prikazuje po lastniških kategorijah preglednica 23. Obseg izvedene sanacije smrekovih monokultur oziroma po biotskih dejavnikih ogroženih gozdov po GGO in kategorijah lastništva prikazuje priloga 9a, priloga 9b pa kaže vrstno sestavo v letu 2013 porabljenih sadik po območjih in kategorijah lastništva.

Preglednica 23: Opravljena dela na saniranju nenaravnih enovrstnih gozdov v letu 2013, po GGO, vrstah del in kategorijah lastništev

LASTNIŠTVO		Obnova s sadnjo, setvijo	
		Priprava tal ha	Sadnja ha
Zasebni Gozdovi	Program	0,4	1,0
	Realizacija	0,4	1,0
	Real./Prog. (%)	100	100
Državni Gozdovi	Program		5,4
	Realizacija		1,5
	Real./Prog. (%)		28
SKUPAJ VSI GOZDOVI	Program	0,4	6,4
	Realizacija	0,4	2,5
	Real./Prog. (%)	100	39

7 Varstvo gozdov

V povprečju je bilo leto 2013 skoraj po vsej državi nadpovprečno toplo v vseh letnih časih. Padavin je bilo pozimi in spomladi več kot v dolgoletnem povprečju, poletje je bilo sušno in vroče. Jesen je bila nadpovprečno namočena. Suša je zmanjšala vitalnost drevja, toplo vreme pa je pospešilo razmnoževanje podlubnikov, kar je ogrožalo iglavce.

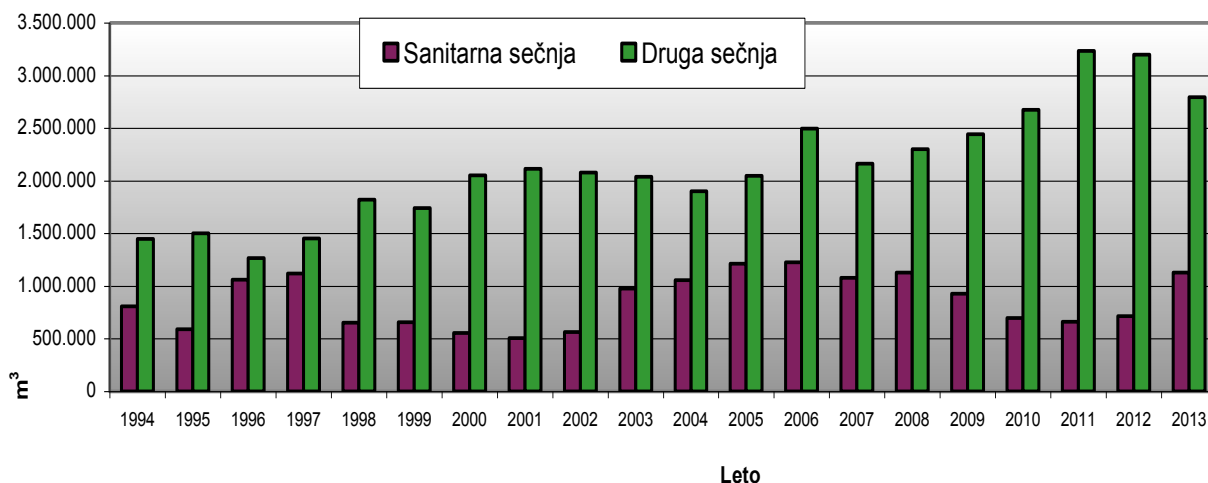
Dne 11. 11. 2013 je močan veter v kombinaciji z močnim deževjem povzročil poškodbe gozdov skoraj po vsej Sloveniji. Po podatkih, zbranih do konca leta 2013, je v gozdovih poškodoval 262.320 m³ drevja. Največ poškodb je veter povzročil v GGO Kranj. Večje poškodbe gozdov so še v GGO Sežana, Tolmin, Bled, Ljubljana in Brežice.

7.1 VIŠINA IN VZROKI SANITARNEGA POSEKA

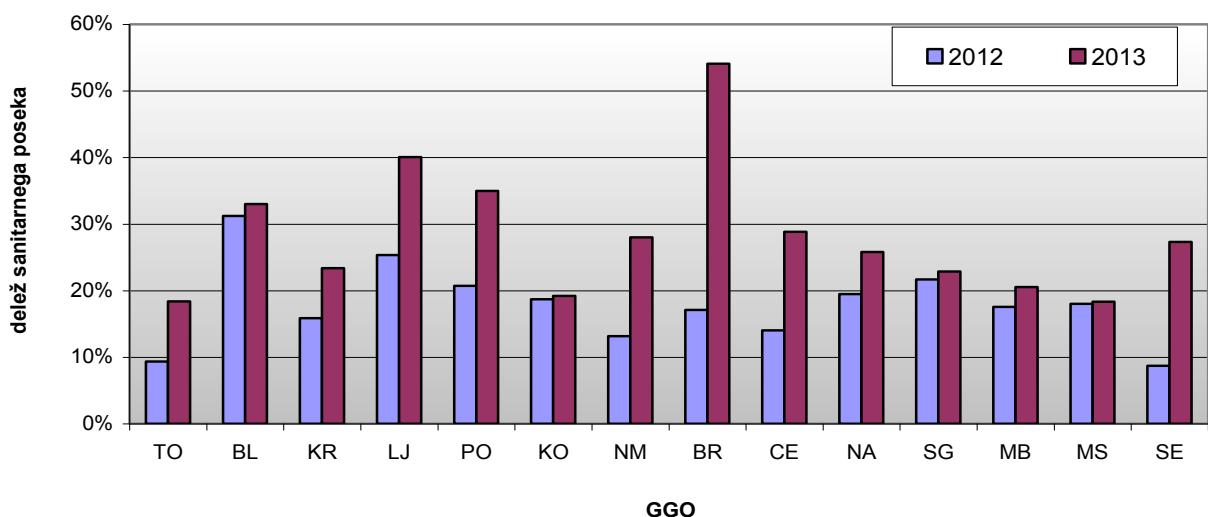
Sanitarni posek je dober kazalec zdravja gozda. V prikazu sanitarnega poseka so zajete vse varstveno-sanacijske sečnje, tako izredni sanitarni posek zaradi abiotskih in biotskih škodljivih dejavnikov (sanitarni-izredni posek) kot posek oslabelega drevja v okviru rednih negovalnih sečenj. Na količino sanitarnega poseka v Sloveniji najbolj vplivajo naravne ujme ter namnožitve podlubnikov, zlasti osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*).

Delež sanitarnega poseka v celotnem poseku leta 2013 je bil 29 %, kar je približno enako povprečnemu deležu sanitarnega poseka v obdobju 1994–2013 (30 %).

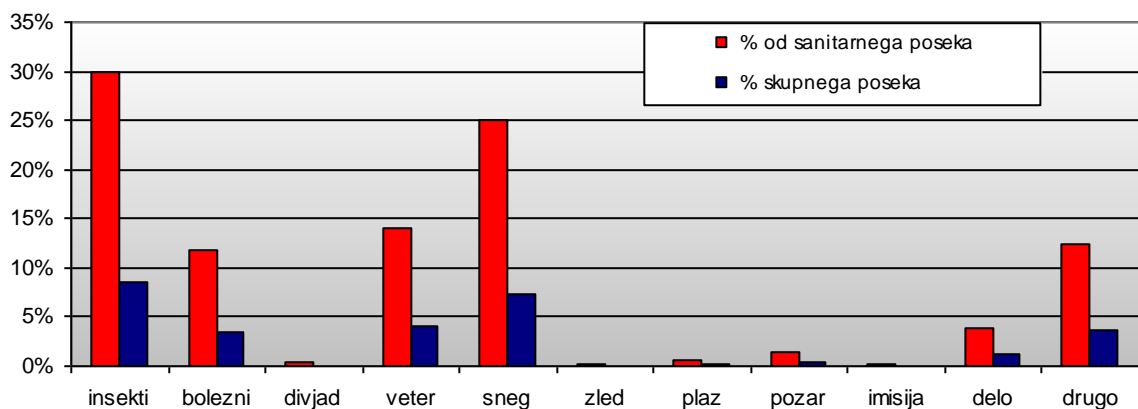
V letu 2013 je bilo zaradi sanitarnih vzrokov posekanih 1.128.389 m³ drevja (67 % iglavcev in 33 % listavcev). Sanitarni posek v letu 2013 se je glede na leto 2012 zelo povečal (158 %). Na obseg sanitarnega poseka so najbolj vplivale naravne ujme (veter, sneg, žled, plaz oz. usad), zlasti snegolom in vetrolom (40 % od vsega sanitarnega poseka oziroma 12 % od celotnega poseka) in škodljive žuželke (vzrok za 30 % od sanitarnega poseka oziroma 9 % od celotnega poseka). Največji delež sanitarnega poseka v letu 2013 smo zabeležili v GGO Brežice (54 % od celotnega poseka v območju oz. 156.328 m³) zaradi posledic snegoloma iz 2012. Obseg sanitarnega poseka je bil v letu 2013 v primerjavi z letom 2012 najmanj enkrat večji v GGO Brežice, GGO Sežana, GGO Tolmin, GGO Novo mesto, GGO Celje. Pomembno se je povečal tudi v GGO Postojna, GGO Ljubljana in GGO Nazarje, v drugih GGO pa je ostal sanitarni posek približno na isti ravni kot v letu 2012. Podrobnejši pregled količine sanitarnega poseka je prikazan v grafikonih 13–17, preglednici 24 ter v prilogi 16.



Grafikon 13: Količine sanitarnega poseka in poseka zaradi drugih vzrokov v obdobju 1994–2013 (v m³)



Grafikon 14: Delež sanitarnega poseka v skupnem poseku v letu 2013, po GGO, v odstotkih od celotnega poseka in primerjalno na leto 2012



Opomba: Pod drugimi vzroki sanitarne sečnje (11 % sanitarnega poseka oz. 2 % celotnega poseka) združujemo manj pogoste vzroke ter sanitarno sečnjo, kjer glavnega vzroka ni mogoče določiti oziroma je vzrokov več.

Grafikon 15: Delež sanitarnega poseka v skupnem sanitarnem poseku in v deležu od celotnega poseka, ločeno po vzrokih za leto 2013, v odstotkih

V sanitarnem poseku so prevladovali iglavci. Delež iglavcev v sanitarnem poseku je bil 67 %, v skupnem poseku pa 56 %. Delež sanitarnega poseka iglavcev od celotnega poseka iglavcev je bil 34 %. Sanitarni posek smreke, ki je v lesni zalogi gozdov zastopana z 31 %, je znašal 34 % od celotnega poseka smreke.

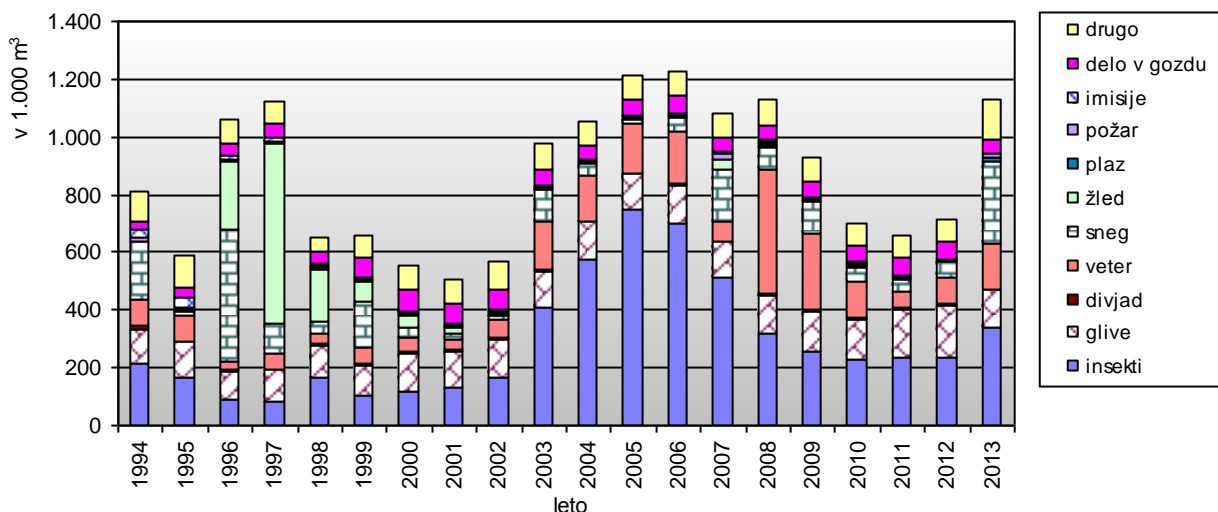
Delež listavcev v sanitarnem poseku je bil 33 %, delež listavcev v skupnem poseku pa 44 %. Sanitarni posek listavcev od celotnega poseka listavcev je bil 21 %. Sanitarni posek bukve, ki je v lesni zalogi gozdov zastopana s 32 %, je znašal 20 % od celotnega poseka bukve.

Preglednica 24: Sanitarni posek v letu 2013 po vzrokih poseka in kategorijah lastništva

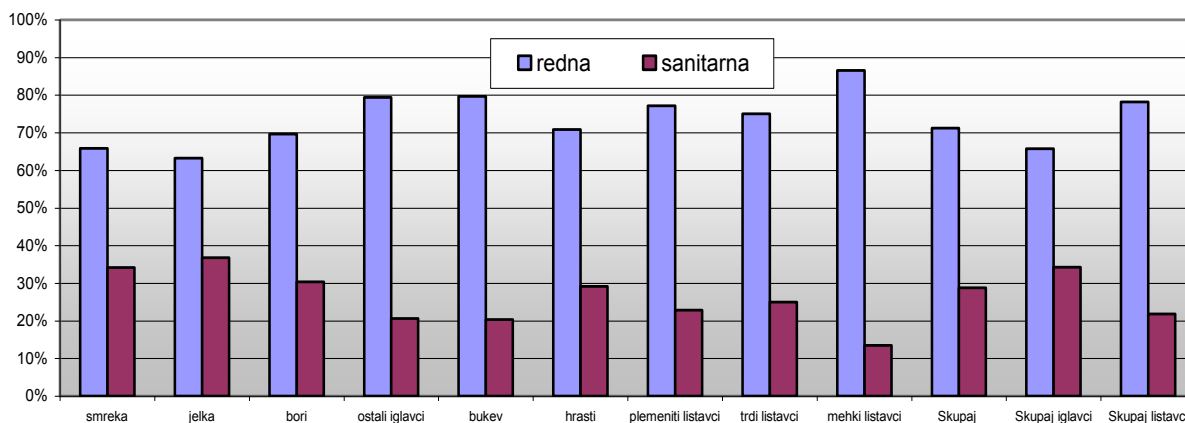
Vzrok poseka	Drevesna vrsta	Zasebni gozdovi m ³	Državni gozdovi m ³	Občinski gozdovi m ³	SKUPAJ m ³	SKUPAJ Št. dreves	Povprečno drevo m ³	Indeks m ³ glede na 2012
Žuželke	Iglavci	227.497	105.391	2.999	335.886	325.713	1,0	1,44
	Listavci	1.212	109		1.322	2.219	0,6	0,75
	Skupaj	228.709	105.500	2.999	337.208	327.932	1,0	1,44
Bolezni, glive	Iglavci	52.412	19.117	946	72.476	64.798	1,1	0,68
	Listavci	51.746	8.358	294	60.397	102.651	0,6	0,77
	Skupaj	104.158	27.475	1.241	132.873	167.449	0,8	0,72
Divjad	Iglavci	2.381	1.180	12	3.572	12.393	0,3	0,59
	Listavci	84	7		91	552	0,2	1,82
	Skupaj	2.465	1.187	12	3.663	12.945	0,3	0,60
Veter	Iglavci	102.015	20.358	620	122.994	92.432	1,3	1,97
	Listavci	31.565	4.421	436	36.422	45.107	0,8	1,61
	Skupaj	133.580	24.780	1.056	159.416	137.539	1,2	1,88
Sneg	Iglavci	21.269	13.683	741	35.693	72.371	0,5	1,79
	Listavci	215.088	32.505	230	247.823	368.283	0,7	6,92
	Skupaj	236.357	46.188	971	283.516	440.654	0,6	5,09
Žled	Iglavci	343	186	12	541	705	0,8	0,47
	Listavci	755	111	6	872	2.849	0,3	0,33
	Skupaj	1.098	297	18	1.413	3.554	0,4	0,37
Plaz, usad	Iglavci	4.445	782	70	5.297	4.532	1,2	1,78
	Listavci	1.553	343	30	1.926	3.130	0,6	1,36
	Skupaj	5.998	1.126	100	7.223	7.662	0,9	1,64
Požar	Iglavci	14.794	189	678	15.660	97.896	0,2	24,32
	Listavci	489	62		551	4.445	0,1	1,16
	Skupaj	15.283	250	678	16.211	102.341	0,2	14,47
Imisija (lokalna)	Iglavci	933	1.552		2.485	2.615	1,0	1,09
	Listavci	14			14	19	0,7	0,34
	Skupaj	947	1.552		2.499	2.634	0,9	1,08
Delo v gozdu	Iglavci	22.083	13.080	81	35.244	26.984	1,3	0,78
	Listavci	3.779	5.198	175	9.152	10.459	0,9	0,70
	Skupaj	25.863	18.278	256	44.396	37.443	1,2	0,76
Drugo	Iglavci	75.228	45.415	39	120.682	110.418	1,1	2,05
	Listavci	13.815	5.371	104	19.289	26.897	0,7	0,96
	Skupaj	89.043	50.785	143	139.971	137.315	1,0	1,77
SKUPAJ	Iglavci	523.400	220.934	6.198	750.531	810.857	0,9	1,39
	Listavci	320.100	56.484	1.274	377.858	566.611	0,7	2,14
	Skupaj	843.500	277.418	7.472	1.128.389	1.377.468	0,8	1,58

Vsako leto podrobneje opisujemo tudi posek drevja zaradi poškodb, ki nastajajo pri delu v gozdu. Zaradi poškodb drevja pri delu v gozdu v predhodnih letih je bilo v letu 2013 posekanih 44.396 m³ oz. 1,1 % celotnega poseka (leto 2012: 58.347 m³, leto 2011: 59.679 m³). V letu 2006 in prej smo v to količino vključevali tako poškodbe v tekočem letu kot tudi poškodbe drevja, ki so bile povzročene pred več leti. V letu 2007 smo zaradi lažjega izvajanja kontrol sečišč uvedli novo evidenčno šifro za spremljanje dodatno posekanega drevja zaradi svežih

poškodb pri sečnji in spravilu v okviru ureditve sečišč (šifra 990). V letu 2013 smo pod navedeno šifro evidentirali 27.169 m³ posekanega drevja (letu 2012: 20.995 m³, leto 2011: 17.221 m³, 2010: 13.352 m³, 2009: 13.418 m³, 2008: 10.499 m³, 2007: 6.392 m³). Povečevanje količine dodatno posekanega drevja po letih ni posledica slabšega dela izvajalcev poseka, ampak rednejšega sporočanja zlasti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS o dodatno posekanem drevju. Poškodbe v tekočem letu so v mnogih primerih že same po sebi izvirni vzrok za posek, medtem ko so poškodbe iz preteklih let pogosto posledica oslabilve dreves zaradi napada škodljivih žuželk oziroma gliv.



Grafikon 16: **Struktura sanitarnega poseka po vzrokih v letih 1994–2013 (v tisoč m³)**



Grafikon 17: **Primerjava sanitarnega poseka z rednim posekom v letu 2012, po drevesnih vrstah, v odstotkih od skupnega poseka**

Naravne ujme v letu 2013

Zaradi škode na kmetijskih zemljiščih je Vlada RS razglasila za naravno nesrečo sušno obdobje od 11. junija do 10. avgusta 2013. Poletna suša je v kombinaciji z vročinskimi valovi prizadela tudi gozdove. Gozdovi so bili že pred tem oslabljeni zaradi poletne suše v letu 2012.

Suša je oslabil vitalnost gozdov po vsej Sloveniji, najbolj v severovzhodni Sloveniji in na obalnem območju. Na drevju se je odrazila s prezgodnjim odmranjem in sušenjem listov nekaterih listavcev, zlasti črnega gabra na Primorskem, s sušenjem iglic smreke in bora zaradi

bolezni ter s povečanimi poškodbami zaradi podlubnikov. Dodatni negativni vplivi suše na gozdove se bodo pokazali v prihodnjih letih. Poškodbe gozdov zaradi suše so največje v borovih sestojih Slovenskega Primorja, kjer se je v sušnih razmerah razbohotila glivična bolezen sušica najmlajših borovih poganjkov (*Diplodia pinea*). Poškodovanost borovih sestojev z več kot 10 % intenziteto pojava omenjene bolezni je evidentirana na okvirno 4.400 ha. Večjih gozdnih požarov v letu 2013 ni bilo.

Med poletnimi neurji je omembe vredno škodo povzročilo neurje z močnim vetrom 29. 6. 2013. Bolj ali manj posamične poškodbe drevja so bile zabeležene skoraj po vsej državi, največ v GGO Ljubljana. Posekati je bilo treba približno 50.000 m³ poškodovanega drevja, zlasti iglavcev.

Največ poškodb v letu 2013 je povzročila naravna ujma dne 11. 11. 2013. Močan veter z močnim deževjem je povzročil poškodbe gozdov skoraj po vsej Sloveniji. Po podatkih Načrta sanacije gozdov, poškodovanih v vetrolomu 11. 11. 2013, je veter poškodoval v gozdovih 262.320 m³ drevja, od tega tri četrtine (74 %) iglavcev. Največ poškodb je v GGO Kranj, kjer je veter poškodoval 103.330 m³ drevja, od tega polovico v gozdovih Krajevne enote ZGS Preddvor. Sledi GGO Sežana, kjer je v Krajevni enoti ZGS Ilirska Bistrica 40.135 m³ poškodovanega drevja, od tega 66 % listavcev. Večje poškodbe gozdov so še v GGO Tolmin, Bled, Ljubljana in Brežice. Posamično drevje je veter poškodoval tudi na območju drugih GGO, vendar poškodbe ne presegajo povprečen obseg poškodb, ki nastanejo ob vsakem močnejšem vetru. V načrt smo vključili še GGO Nazarje, kjer je gozd mestoma zelo poškodovan in ga je potrebno obnoviti. Zaradi ugodnega suhega in toplega vremena se je sanacija poškodovanih gozdov začela takoj po vetrolomu. Do konca leta 2013 je bila posekana in spravljena približno tretjina poškodovanega drevja. Naravno pomladitev načrtujemo na okvirno na površini 175 ha, obnovo s sadnjo pa na 81,6 ha ogolelih površin.

Zaradi posledic naravnih ujm tekočega leta smo v letu 2013 začeli z izdelavo Načrta sanacije poškodovanih gozdov zaradi suše v Slovenskem Primorju. V letu 2013 se je v GGO Brežice in GGO Novo mesto nadaljevala sanacija poškodovanih gozdov v snegolomu oktobra 2012.



Slika 1: Poškodbe v vetrolomu 11. 11. 2013 so bile največje v GGE Preddvor (GGO Kranj). (foto: Tomaž Polajnar, ZGS)

7.2 ŠKODLJIVE ŽUŽELKE S Poudarkom NA Podlubnikih

V letu 2013 se je sanitarni posek zaradi podlubnikov in drugih žuželk v primerjavi s predhodnimi tremi leti povečal za 44 % (leto 2013: 337.208 m³, leto 2012: 234.487 m³, leto 2011: 232.597 m³, leto 2010: 231.538 m³), in sicer zaradi sušnih poletij ter snegolomov in vetrolomov v letih 2012 in 2013. Na ravni Slovenije je v letu 2013 delež sanitarnega poseka zaradi žuželk znašal 30 % vsega sanitarnega poseka oziroma 9 % skupnega poseka. Največji delež sanitarnega poseka zaradi žuželk, primerjalno na celoten posek, smo zabeležili v GGO Nazarje (45 %) in GGO Kočevje (43 %). V primerjavi z letom 2012 je bilo v letu 2013 skoraj v vseh GGO več poškodb po podlubnikih. Najbolj so se poškodbe povečale v GGO Tolmin (408 %), GGO Nazarje (281 %) in GGO Postojna (265 %), zmanjšale pa so se le v GGO Bled.

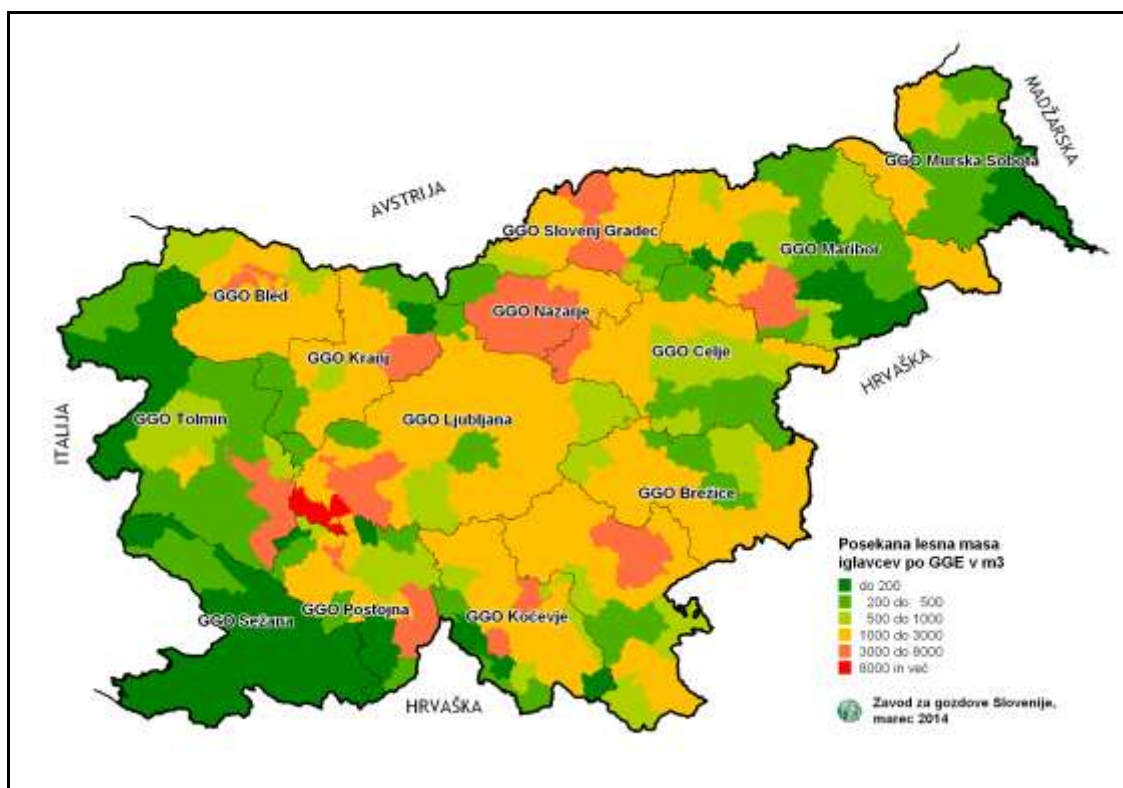
Skoraj ves posek zaradi škodljivih žuželk je bil opravljen pri iglavcih (99,6 %). Najpogostejša drevesna vrsta, ki je bila posekana zaradi škodljivih žuželk, je smreka (88,6 % poseka zaradi žuželk), predvsem zaradi osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typhographus*). V letu 2013 so se glede na predhodnja leta povečale poškodbe zaradi šestrozobega smrekovega lubadarja (*Pityogenes chalcographus*).



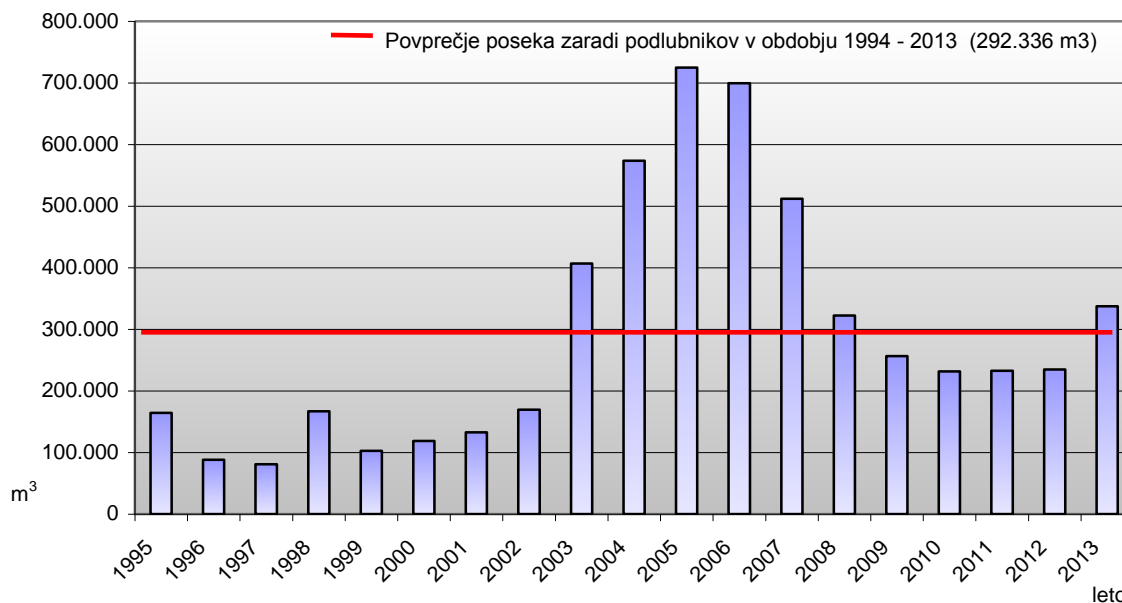
Slika 2: Sušenje smrekovega mladovja zaradi šestrozobega smrekovega lubadarja (*Pityogenes chalcographus*) je bilo evidentirano na površini 0,3 ha v odd. 06212 GGE Ravne, (GGO Slovenj Gradec). (foto: Gorazd Mlinšek, ZGS)

V letu 2013 so se zaradi posledic sušnega stresa povečale tudi poškodbe zaradi jelovih podlubnikov (10,4 % poseka zaradi žuželk). V letu 2012 je bilo zaradi jelovih podlubnikov posekanih 9.733 m³ jelke, v letu 2013 pa 35.069 m³. Najbolj so se poškodbe zaradi jelovih podlubnikov, zlasti zaradi krivozobega jelovega podlubnika (*Pityokteines curvidens*), povečale v GGO Postojna (posek jelke zaradi podlubnikov leta 2013: 24.876 m³, leta 2012: 5.127 m³) in v GGO Tolmin (leta 2013: 6.316 m³, leta 2012: 1.358 m³).

Bori so v skupnem poseku zaradi žuželk zastopani z 0,5 %. V letu 2013, pa tudi že v letu 2012, smo evidentirali povečane poškodbe zaradi dvanajsterozobega borovega lubadarja (*Ips sexdentatus*) na zelenem boru, največ v GGO Maribor in GGO Brežice v srednjedobnih sestojih zelenega bora.



Slika 3: Količina posekane količine iglavcev zaradi podlubnikov po gozdnogospodarskih enotah v letu 2013



Grafikon 18: Posek drevja zaradi podlubnikov v obdobju 1995–2013

Drugi ukrepi za preprečevanje širjenja in zatiranje škodljivcev

Poleg odkrivanja žarišč podlubnikov in zagotavljanja sanitarne sečnje lubadark in zaradi drugih vzrokov poškodovanih oziroma oslabljenih dreves, je ZGS redno spremljal pojav smrekovih podlubnikov s kontrolnimi pastmi s specifičnimi feromonskimi pripravki ter s kontrolnimi nastavami. Kontrolne pasti in nastave so bile prednostno nameščene v pretežno smrekovih gozdovih, kjer so se v preteklih letih namnožili smrekovi podlubniki.

V preglednici 26 prikazujemo v letu 2013 izvedena preventivna in zatiralna dela varstva pred podlubniki in drugimi žuželkami. Med navedene ukrepe ni vključen posek pravočasno odkritih in posekanih lubadark, ki so bile tudi pravočasno odstranjene iz gozda. V letu 2013 je bilo položenih 117 kontrolnih nastav (leta 2012: 195, leta 2011: 264, leta 2010: 285, leta 2009: 365, leta 2008: 437). Število kontrolnih nastav se je zadnja leta zmanjševalo skupaj z obsegom sanitarne sečnje zaradi podlubnikov. V gozdnem prostoru je bilo postavljenih 3.092 režastih kontrolnih pastí, v katere so bile vstavljene feromonske vabe Pheroprax® za osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) ter Chalcoprax® za šesterezobega smrekovega lubadarja (*Pityogenes chalcographus*) (leta 2012: 3.601, leta 2011: 3.505, leta 2010: 4.461, leta 2009: 5.103, leta 2008: 5.220). Na skladiščih gozdnih lesnih sortimentov je bilo postavljenih 430 kontrolnih pastí.

Druga preprečevalna in zatiralna dela pred podlubniki in drugimi žuželkami so bila izvedena v obsegu 4.264 ur (leta 2012: 3.828 ur, leta 2011: 3.443 ur):

- gozdna higiena se je vzpostavila na 174 ha (2.028 ur), od tega 57 ha v GGO Novo mesto, 44 ha v GGO Kočevje in 20 ha v GGO Brežice (sanacija poškodovanih mlajših smrekovih sestojev, poškodovanih v snegolomu v letu 2012) ter 36 ha v GGO Postojna (sanacija mlajših smrekovih sestojev, ki so jih poškodovali polhi);
- zatiralna dela pri izdelavi lubadark (lupljenje lubadark, požig ali drobljenje skorje in sečnih ostankov ter podobno) so bila izvedena v obsegu 2.236 ur;
- za varstvo pred drugimi škodljivimi žuželkami v letu 2013 ni bilo izvedenih posebnih varstvenih del.

V letu 2013 so bila dela za obvladovanje podlubnikov in drugih škodljivih žuželk izvedena v obsegu 13.984 ur (leta 2012: 14.913 ur, leta 2011: 33.824 ur; leta 2010: 44.343, leta 2009: 49.633, leta 2008: 51.106 ur), vsa za namen obvladovanja podlubnikov. Poleg preprečevalnih in zatiralnih del, ki so jih izvedli oziroma njihovo izvedbo zagotovili lastniki gozdov, so upoštevane tudi ure ZGS za delo s kontrolnimi pastmi (po normativih iz Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove). Ure za posek in izdelavo lubadark ter za vzdrževanje kontrolnih pastí na skladiščih gozdnih lesnih sortimentov niso vključene v evidenco. Pregled opravljenih del za varstvo pred žuželkami po gozdnogospodarskih območjih je prikazan v prilogi 17.

Preglednica 25: V letu 2013 izvedena dela za zatiranje podlubnikov in drugih škodljivih žuželk

VRSTA DELA	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2012 (%)
Kontrolne nastave (posek, izdelava in zatiralna dela)	kos	20	97		117	60
	ura	65	217		282	60
Kontrolne pasti (postavitev in vzdrževanje)	kos	2.375	706	11	3.092	86
	ura	7.267	2.132	39	9.438	86
Druga dela*	ura	1.431	2.747	86	4.264	121
SKUPAJ	ura	8.763	5.096	125	13.984	94

Opombe: * Lupljenje lubadark, požig oz. drobljenje ostankov lubadark, vzdrževanje gozdne higiene.

7.3 BOLEZNI GOZDNEGA DREVJA IN PATOGENE GLIVE

Zaradi bolezni gozdnega drevja, ki jih v večini primerov povzročajo patogene glive, je bilo v letu 2013 posekanih 132.873 m³ oslabelega drevja, kar pomeni 12 % sanitarnega poseka oziroma 3 % vsega poseka (leta 2012: 184.541 m³, leta 2011: 172.386 m³, leta 2010: 137.605 m³ leta 2009: 141.972 m³, leta 2008: 131.168 m³). Na obseg poseka zaradi bolezni najbolj vplivajo naravne ujme. V letih, ko je povečan obseg dela na sanaciji snegolomov, žledolomov in vetrolomov, se evidentira manjši obseg poseka oslabelega drevja zaradi bolezni, ker je primarni vzrok za posek oslabelelih dreves v teh letih naravna ujma in ne bolezen.

Iglavci so v letu 2013 v poseku drevja zaradi bolezni zastopani s 55 %. Po drevesnih vrstah je bilo zaradi bolezni največ posekane smreke – 42.377 m³ oz. 32 % od vsega sanitarnega poseka, pravega kostanja: 32.511 m³ oz. 24 %, jelke: 21.176 m³ oz. 16 %, borov: 8.600 m³ oz. 6 %, hrastov: 7.887 m³ oz. 6 %, jesenov: 7.155 m³ oz. 5 %, bukve: 4.770 m³ oz. 4 %, brestov: 4.179 m³ oz. 3 %. Druge drevesne vrste oziroma rodovi drevesnih vrst zavzemajo manj kot 1 %.

Najpogostejši vzrok za posek smreke in jelke zaradi bolezni je rdeča trohnoba (trohnož, *Heterobasidion* spp.). Gliva, ki povzroča smrekovo rdečo trohno, tudi po poseku okuženega drevesa ostane v gozdu v okuženem panju, koreninah. Od tam okuži korenine in uniči les iglavcev v soseščini ali celo naslednjo generacijo iglavcev na isti površini. Obseg poškodb po rdeči trohnobi zmanjšujemo s skrajševanjem proizvodne dobe obolelih sestojev oziroma z obnovo sestojev, v katerih je prisotna gliva, z listavci.

Glavni vzrok za sanitarni posek rdečega in črnega bora je sušica najmlajših borovih poganjkov (*Diplodia pinea*, sin. *Sphaeropsis sapinea*), ki je v zadnjih letih na borih, oslabelelih od suše, povzročala sušenje ne samo najmlajših poganjkov, temveč tudi starejših vej. V Slovenskem Primorju smo že v letu 2012 opazili obsežnejše sušenje borov zaradi omenjene bolezni, v letu 2013 smo na tem območju evidentirali sušenje borov na približno 4.400 ha. Sušica najmlajših borovih poganjkov je vzrok za sušenje borov, zlasti črnega bora, tudi v drugih območjih (npr. v okolici Bleda).



Slika 4: Sušenje črnega bora zaradi sušice najmlajših borovih poganjkov (*Diplodia pinea*) v Kraškem GGO. (foto: Niki Ogris, GIS)

Prevladujoči vzrok za posek pravega kostanja je kostanjev rak (*Cryphonectria parasitica*), za posek bresta pa holandska brestova bolezen (*Ophiostoma ulmi* in *Ophiostoma novo-ulmi*).

Najnevarnejša nova bolezen v gozdovih Slovenije je jesenov ožig, ki ga povzroča gliva *Hymenoscyphus pseudoalbidus*, anamorf *Chalara fraxinea*. Okužba z glivo je vzrok za propadanje velikega in ostrolistnega jesena. Jesenov ožig smo v Sloveniji prvič zabeležili leta 2006 v SV Sloveniji. Bolezen se je v dveh letih razširila po vsej Sloveniji. V letu 2009 smo zaradi jesenovega ožiga zabeležili prve sanitarne sečnje. Posek velikega in ostrolistnega jesena zaradi jesenovega ožiga se iz leta v leto povečuje. V letu 2013 se je posek velikega in ostrolistnega jesena zaradi jesenovega ožiga v primerjavi z letom 2012 močno povečal (v letu 2013: 7.155 m³, 2012: 4.776 m³, v letu 2011: 1.163 m³, v letu 2010: 424 m³, v letu 2009: 487 m³). Zaradi jesenovega ožiga je bilo v letu 2013 največ poseka v GGO Murska Sobota in GGO Brežice, kjer imajo v gozdovih več ostrolistnega jesena (*Fraxinus angustifolia*). Ostrolistni jesen je v skupnem poseku jesena zaradi jesenovega ožiga zastopan z 48 %. Jesenov ožig povzroča velike škode v pretežno enovrstnih letvenjkih in tanjših drogovnjakih velikega in ostrolistnega jesena. Primarne okužbe z glivo *Chalara fraxinea* jesene oslabijo in zato postanejo bolj dovzetni za okužbe oziroma napade sekundarnih škodljivih organizmov, ki propadanje dreves močno pospešijo. V strokovni literaturi se kot sekundarna škodljiva organizma na oslabilih jesenih najpogosteje omenjata mraznica (*Armillaria* spp.) in pisani jesenov ličar (*Leperesinus fraxini*). Dolgoročno pomeni posebno nevarnost izjemno močna okuženost in hitro propadanje jesenovega mladja, zaradi česar bo spremenjena sestava nižinskih gozdov.

Zaradi sušnih poletij se v Slovenskem Primorju povečujejo poškodbe zaradi glive *Botryosphaeria dothidea*, ki povzroča sušenje črnega gabra, poškodbe zaradi glive *Biscogniauxia mediterranea*, ki povzroča pooglenitev cera in puhastega hrasta, ter poškodbe zaradi glive *Biscogniauxia nummularia*, ki povzroča pooglenitev bukve. V letu 2013 smo evidentirali sušenje črnega gabra na približno 920 ha, pooglenitev hrastov na 770 ha in pooglenitev bukve na 80 ha.

Druge sanitarne sečnje zaradi neznanih ali več različnih vzrokov

Sanitarni posek zaradi drugih vzrokov vključuje sušeča se oz. oslabela drevesa zaradi neznanih ali kompleksnih vzrokov, med katerimi ne moremo opredeliti glavnega vzroka sušenja, ali zaradi manj pogostih vzrokov, ki jih ne obravnavamo posebej. V letu 2013 je bilo zaradi drugih sanitarnih vzrokov posekanega 139.971 m³ drevja (14 % sanitarnega poseka oz. 4 % celotnega poseka). Najpogosteje se pod druge sanacijske sečnje beleži sečnja oslabilih jelk. V letu 2013 je jelka v sanitarnem poseku zaradi drugih vzrokov zastopana z 58 %.

7.4 POŽARI IN POŽARNO VARSTVO

V letu 2013 v Sloveniji kljub sušnemu in vročemu poletju ni bilo veliko gozdih požarov, saj je bila količina padavin spomladi nadpovprečna. V sistem SPIN je bilo v letu 2013 evidentiranih 1.432 požarov v naravi oziroma na prostem. Od tega smo jih kot gozdne požare zabeležili 75, s skupno pogorelo površino 66 ha (61 % visokega gozda, 11 % panjevcev, 1 % grmišč in grmičavega gozda ter 27 % negozdnih površin). Povprečna pogorela površina v gozdnih požarih je bila 0,88 ha. V letu 2013 je bila na ozemlju celotne RS razglašena velika oz. zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja od 15. do 26. avgusta, na Primorskem pa od 23. julija do 26. avgusta 2013. Tudi v letu 2013 je bilo največ gozdnih požarov zabeleženih v Kraškem GGO (35 gozdnih požarov s skupno pogorelo površino 46,02 ha).

Posek v požarih poškodovanega drevja je v letu 2013 znašal 16.211 m³, od tega 15.660 m³ iglavcev in 551 m³ listavcev. Največ poseka zaradi požarov je bilo izvedenega v Kraškem GGO (15.751 m³), kjer je potekala sancija požarišč iz leta 2012 (požarišče Črnotiče in požarišče Obrov). Več podatkov o gozdnih požarih prikazujemo v preglednicah 26a in 26b ter prilogah 19, 19a, 19b in 19c.

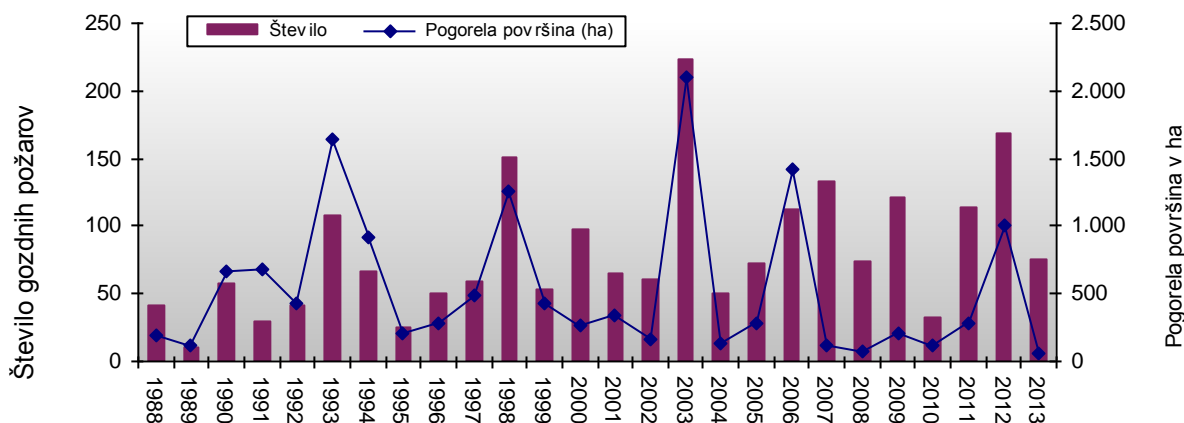
Preglednica 26a: Število požarov in pogorela površina po letih za obdobje 2009–2013

	Leto	2009	2010	2011	2012	2013	Delež v letu 2013 %
A. število požarov	Število	122	32	114	168	75	
B. vrsta pogorele površine		201,20	120,53	288,12	1.005,99	66,32	100
1. gozdovi in grmišča	h	114,73	52,06	159,08	605,83	48,36	73
1.1. visoki gozd		90,66	14,72	61,84	423,13	40,46	61
1.1.1. gozdovi iglavcev	e	31,56	0,86	23,08	194,69	30,30	46
1.1.2. gozdovi listavcev		23,26	7,21	16,53	100,87	9,05	14
1.1.3. mešani gozdovi	k	35,84	6,65	22,24	127,56	0,00	0
1.2. panjevci		6,10	9,13	60,69	61,56	7,46	11
1.3. grmišča, grmičev gozd	t	17,97	28,21	36,55	121,15	0,44	1
2. druge površine		86,47	68,47	129,04	400,15	17,64	27
C. pogorele površine pokategorijah lastništva	a	201,20	120,53	288,12	1.005,99	66,32	100
1. javna last		45,98	47,55	90,83	80,40	8,17	12
1.1. gozdovi in grmišča	r	32,76	23,05	15,95	72,06	4,58	7
1.2. druge površine		13,22	24,50	74,88	8,34	3,59	5
2. zasebna last	j	155,22	72,98	197,29	925,59	37,43	56
2.1. gozdovi in grmišča		83,67	29,01	139,79	533,98	26,99	41
2.2. druge površine	i	71,55	43,97	57,50	391,61	10,44	16
D. povprečna površina požarišča		1,65	3,77	2,53	5,99	0,88	

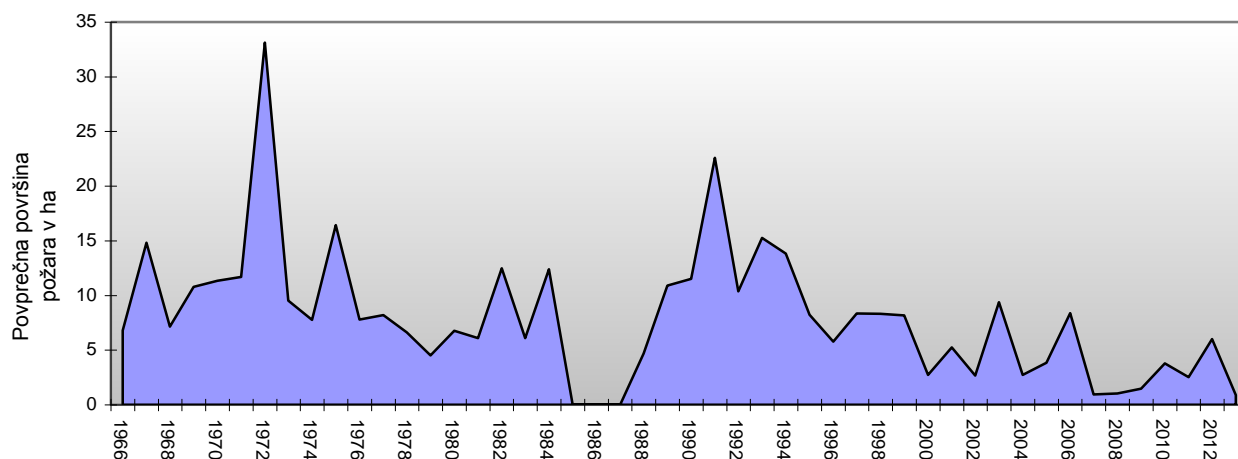
Preglednica 26b: Vzroki gozdnih požarov po letih za petletno obdobje 2009–2013

Leto	2009		2010		2011		2012		2013	
	Št.	Površina ha	Št.	Površina ha	Št.	Površina ha	Št.	Površina ha	Št.	Površina ha
A. Vsi požari skupaj	122	201,20	32	120,53	114	288,12	168	1.005,99	75	66,32
1. Znani vzroki, od tega:	83	151,68	23	116,09	82	245,83	97	773,72	47	53,08
1.1. Človek	75	107,80	20	72,38	79	241,69	90	621,32	34	38,90
1.1.1. Namerni požig	12	2,00	5	2,63	8	18,49	18	31,67	7	30,53
1.1.2. Nepazljivost	62	105,80	15	69,75	71	223,20	72	589,65	27	8,37
1.2. Naravni vzroki (strela)	8	43,88	3	43,71	3	4,14	7	152,40	13	14,18
2. Neznani vzroki	39	49,52	9	4,44	32	42,29	71	232,26	28	13,24
B. Dodatna razčlenitev vzrokov požarov zaradi nepazljivosti	63	105,80	15	69,75	71	223,20	72	589,65	27	8,37
1. Kmetijska opravila	27	29,97	3	1,65	14	13,29	29	393,85	4	0,31
2. Gozdarska opravila	2	1,30	2	0,02	1	0,02	3	5,50	4	0,46
3. Industrijska dejavnost	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4. Komunikacije (vlaki, el. vodi, ipd.)	25	61,74	10	68,08	46	121,89	35	189,14	16	7,00
5. Obiskovalci gozda (turisti, otroci, ipd.)	5	3,66	0	0,00	6	0,63	5	1,16	3	0,60
6. Drugo (vojska, ipd.)	4	9,13	0	0,00	2	87,38	0	0,00	0	0,00

V letu 2013 je bilo na novo zgrajenih 11,08 km, vzdrževanih pa 190,39 km požarnih presek. Postavljenih je bilo 23 opozorilnih oziroma obvestilnih tabel, vzdrževanih je bilo 55 tabel. Obseg izvedbe posameznih del po letih zelo niha. Dela se načrtujejo po potrebi, njihova realizacija pa je odvisna od razpoložljivih proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove, ker so vsi ukrepi protipožarnega varstva financirani iz sredstev proračuna. Ker sredstev navadno ni dovolj za vsa načrtovana dela, imajo pri realizaciji pred novogradnjami prednost nujna vzdrževalna dela.



Grafikon 19: Površina pogorišč in število požarov v letih 1988–2013



Grafikon 20: Povprečna površina pogorišč v letih 1966–2013 (manjkajo podatki za leta 1985, 1986 in 1987)

Preglednica 27: Izvedena dela varstva pred gozdnimi požari v letu 2013

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2012 %
Protipožarne preseke – novogradnja	km	9,35	1,38	0,35	11,08	213
	ura	7.087	765	73	7.925	443
Protipožarne preseke – vzdrževanje	km	77,80	18,86	93,73	190,39	137
	ura	3.636	2.217	4.104	9.957	88
Vzdrževanje opozorilnih tabel PPV	kos	8	38	9	55	145
	ura	8	41	10	59	144
Postavitev opozorilnih tabel PPV	kos	7	10	6	23	68
	ura	24	40	23	87	67
SKUPAJ	ura	10.755	3.063	4.210	18.028	136

Skupaj je bilo za požarno varstvo v letu 2014 izvedenih 29 % načrtovanih del po programu varstva gozdov za leto 2013, upoštevajoč realizirane in načrtovane delovne ure (izračunane iz načrtovane in realizirane vrednosti del). Pregled opravljenih del varstva pred požari je prikazan v preglednici 27, po gozdnogospodarskih območjih pa v prilogi 20. Največ protipožarnih ukrepov je bilo izvedenih v GGO Sežana (64 % vseh del, izraženih v delovnih dnevih), sledita GGO Postojna (20 %) in GGO Tolmin (16 %).

7.5 VARSTVO PRED RASTLINOJEDO PARKLJASTO DIVJADJO

Rastlinojeda parkljasta divjad lokalno povzroča večje težave pri razvoju gozda, zlasti pri njegovi obnovi. Divjad otežuje predvsem pomlajevanje njej priljubljenih drevesnih vrst (npr. jelka v jelovo bukovem gozdu, manjšinske drevesne vrste listavcev, plemeniti listavci, sadike, vzgojene v drevesnici). Pri obnovi gozdov za zaščito naravnega mladja in sadik gozdnega drevja pred rastlinojedo divjadjo je zato nujno uporabljati mehanska in kemična zaščitna sredstva, ki pa so precejšen strošek za investitorja. Pri tem se zavedamo, da z mehanskimi ali kemičnimi sredstvi dolgoročno problema ne odpravljamo, z njimi le blažimo možne posledice. Obseg v letu 2013 izvedenih zaščitnih ukrepov pred rastlinojedo divjadjo je po vrstah del skupaj za vse slovenske gozdove prikazan v preglednici 28, po gozdnogospodarskih območjih pa v prilogi 18. Zneski sredstev sofinanciranja teh del so prikazani v poglavju »Sofinanciranje in financiranje gojitvenih in varstvenih del.«

Preglednica 28: Pregled v letu 2013 opravljenih del varstva gozdov pred divjadjo

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2012 %
Premazi vršičkov	ha	337,82	89,18	0,45	427,45	82
	ura	4.307	1.019	5	5.331	82
Zaščita s količenjem	kos	7.068	14.585	75	21.728	100
	ura*	1.371	2.207	6	3.584	82
Zaščita s tulci	kos	41.860	5.800	1.202	48.862	66
	ura	4.505	585	129	5.219	69
Zaščita pred lupljenjem	kos	5.355	2.890		8.245	164
	ura	229	107		336	168
Zaščita z ograjo – novogradnje	m	4.538	4.000		8.538	76
	ura	3.058	2.180		5.238	59
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	4.735	22.795		27.530	79
	ura	577	2.494		3.071	90
Vzdrževanje tulcev	kos	6.925	5.850	1.200	13.975	79
	ura	278	383	49	710	80
Obžetev tulcev	kos	39.385	7.090	1.250	47.725	84
	ura	603	142	19	764	82
Odstranjevanje tulcev	kos	8.175	22.806	200	31.181	249
	ura	321	677	7	1.005	212
Odstranjevanje ograj	m	4.260	3.306		7.566	96
	ura	1.224	872		2.096	106
SKUPAJ vzdrževanje zaščite	ura	3.003	4.568	75	7.646	99
SKUPAJ	ura	16.473	10.666	215	27.354	78

Opomba: * Skupaj z izdelavo količkov.

V letvenjakih in drogovnjakih je potrebno drevesa z olupljenimi in obgrizenimi debli večkrat tudi posekati. Poškodbe so najpogostejše v mladovjih iglavcev in na mladih drevesih plemenitih listavcev. V letu 2013 je bilo zaradi poškodb drevja zaradi divjadi posekanega 3.663 m³ drevja, zlasti iglavcev (leta 2012: 6.126 m³, leta 2011: 4.896 m³, leta 2010: 5.049 m³, leta 2009: 5.687 m³, leta 2008: 4.277 m³). Najpogosteje posekana drevesna vrsta je bila smreka (3.482 m³ oz. 95 % od vsega poseka zaradi divjadi). Povprečno posekano drevo je imelo 0,28 m³. Bolj kot v volumnu posekanega drevja se poškodbe kažejo v številu poškodovanih dreves; v letu 2013 je bilo zaradi poškodb drevja, ki ga je povzročila divjad, posekanih 12.945 dreves. Med območji je bilo v letu 2013 največ posekanega drevja zaradi poškodb od divjadi v GGO Maribor (1.441 m³) in v GGO Kočevje (1.016 m³).

Realizacija del za varstvo gozdov pred divjadjo po letih zelo niha in je odvisna od letne realizacije obnove gozda s sajenjem, ta pa je odvisna od razpoložljivih sredstev za vlaganja v gozdove tekočega leta. V preglednici 29 je prikazan izveden obseg teh del v letu 2013.

V letu 2013 je bila skupna realizacija programa varstva gozdov pred rastlinojedo parkljasto divjadjo 70 %, skupno je bilo za izvedbo del porabljenih 27.354 ur (leta 2012: 35.205 ur, leta 2011: 52.686 ur, leta 2010: 56.605 ur, leta 2009: 58.737 ur, leta 2008: 66.664 ur). Po območjih je bilo v letu 2013 največ del za varstvo pred rastlinojedo parkljasto divjadjo opravljenih v GGO Maribor (18 % vseh ur) in v GGO Slovenj Gradec (13 %), najmanj pa v GGO Novo mesto (1 %).

7.6 DRUGA DELA VARSTVA GOZDOV

Preglednica 29: Pregled v letu 2013 opravljenih drugih del varstva gozdov

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
Postavitev obvestilnih tabel	ura		4		4
Vzpostavljanje gozdnega reda	ura	14	48		62
Ostalo varstvo	ura		1.070		1.070
Obeleževanje sadik	kos	10.500	18.100	500	29.100
	ura	326	652	16	994
SKUPAJ	ura	340	1.774	16	2.130

Ob že obravnavanih gozdnovarstvenih delih, ki so bila izvedena v letu 2013, so bila v manjšem obsegu opravljena dela za obeleževanje sadik, protierozijsko zaščito in dela ostalega varstva.

7.7 SKUPNI OBSEG VARSTVENIH DEL

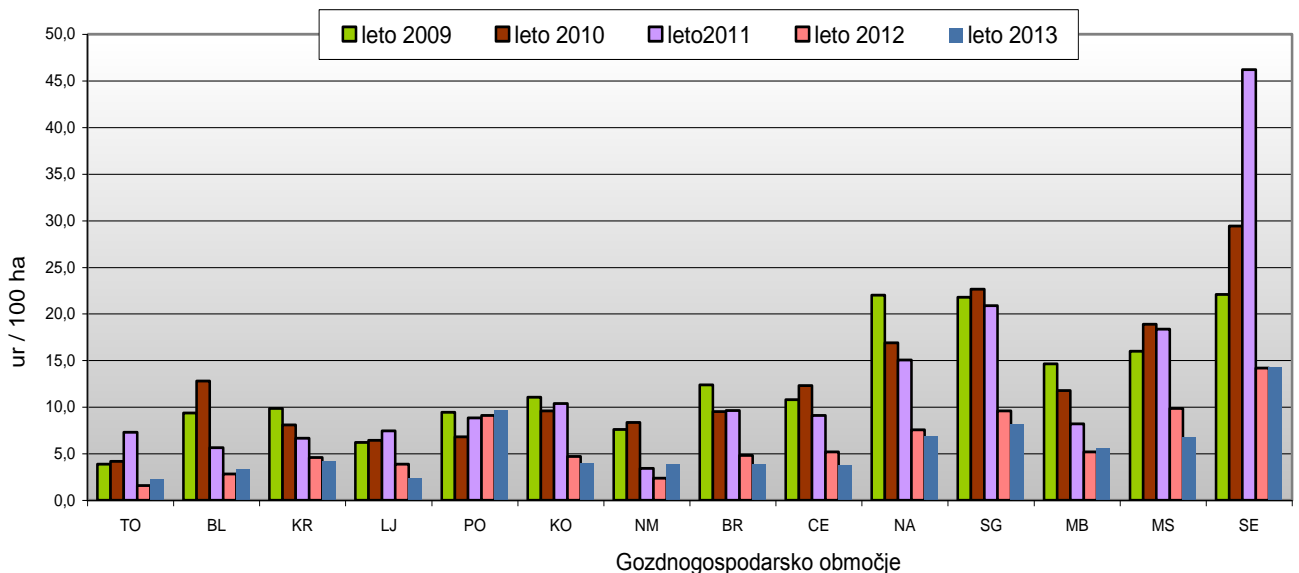
Največji delež porabljenega časa za izvajanje varstvenih del v gozdovih je bil namenjen varstvu pred rastlinojedo parkljasto divjadjo, in sicer 44 %. Sledijo dela za varstvo pred gozdnemu drevju škodljivimi žuželkami (29 %) in dela požarnega varstva gozdov (23 %). Za izvedbo drugih varstvenih del je bilo porabljenega 4 % delovnega časa za varstvo gozdov.

Med gozdnogospodarskimi območji je bilo v letu 2013 največ delovnih ur, namenjenih varstvu gozdov, preračunano na 100 ha površine gozda, porabljenih v GGO Sežana (14 ur na 100 ha, predvsem varstvo pred požari), GGO Postojna (10 ur na 100 ha, predvsem za varstvo pred divjadjo), GGO Slovenj Gradec (8 ur na 100 ha, največ ur za varstvo pred divjadjo). Najmanj ur za varstvo gozdov na 100 ha površine gozda je bilo porabljenih v GGO Tolmin (2 uri na 100 ha gozda). Podrobnejši pregled porabljenih ur, namenjenih varstvu gozdov po GGO, je prikazan v prilogi 20.

V vseh slovenskih gozdovih je bilo v letu 2013 za varstvo gozdov izvedenih 7.687 delovnih dni (leto 2012: 8.262 delovnih dni), v povprečju 5,2 ure na 100 ha gozda. Realizacija programa varstva gozdov je bila 50 %, upoštevajoč realizirano število ur v letu 2013 in načrtovano število ur po programu del.

Preglednica 30: Pregled porabe delovnih ur za varstvo gozdov v letu 2013, po sklopih del

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ
Varstvo pred divjadjo	ura	16.473	10.666	215	27.354
Varstvo pred požari	ura	10.755	3.063	4.210	18.028
Varstvo pred žuželkami	ura	8.763	5.096	125	13.984
Druga dela varstva	ura	340	1.774	16	2.130
SKUPAJ	ura	36.331	20.599	4.566	61.496



Grafikon 21: Poraba delovnih ur, namenjenih varstvu gozdov na 100 ha gozdov v letih 2009–2013, po GGO

7.8 POROČILO POROČEVALSKE PROGNOСТИČNO-DIAGNOSTIČNE SLUŽBE ZA GOZDOVE O DRUGIH ŠKODLJIVIH DEJAVNIKI V GOZDU IN GOZDNEM PROSTORU ZA LETO 2013

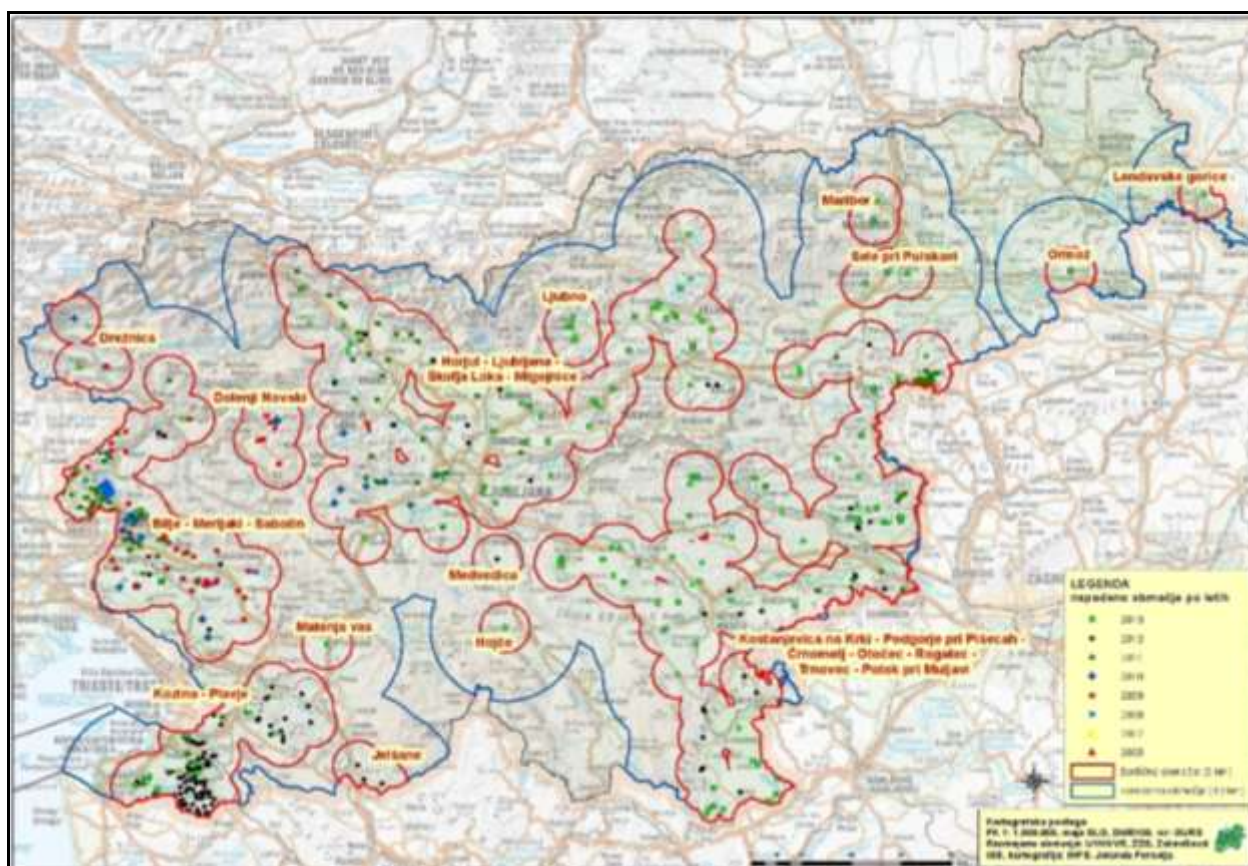
Po predpisih, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin, je poročevalska prognoštično-diagnostična služba za gozdove (PPD služba: ZGS, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive vire Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani) sodelovala pri izvajanju posebnih nadzorov nad naslednjimi nevarnimi škodljivimi organizmi oz. karantenskimi organizmi:

- kostanjeva šiškariča (*Dryocosmus kuriphilus*),
- hrušev ožig (*Erwinia amylovora*),
- kitajski in azijski kozliček (*Anoplophora chinensis* in *Anoplophora glabripennis*),
- fitoftorna sušica vejic (*Phytophthora ramorum* in *P. kernoviae*),
- borova ogorčica (*Bursaphelenchus xylophilus*),
- borov smolasti rak (*Gibberella circinata*),
- šarka (Plum pox potyvirus),
- rjavenje borovih iglic (*Mycosphaerella dearnessii*) in rdeča pegavost borovih iglic (*Mycosphaerella pini*).

Od navedenih škodljivih organizmov so v Sloveniji prisotni kostanjeva šiškariča, hrušev ožig, šarka, rjavenje borovih iglic in rdeča pegavost borovih iglic, za katere se spremlja njihova prisotnost oziroma razširjenost. V letu 2013 smo v gozdovih evidentirali rdečo pegavost borovih iglic in nove lokacije kostanjeve šiškariče. Posebni ukrepi zatiranja se v skladu s sprejetim programom posebnega nadzora niso izvajali. Od drugih karantenskih organizmov je bila v gozdovih evidentirana le. Posebni nadzori nad drugimi škodljivimi organizmi se izvajajo z namenom preprečevanja vnosa oziroma čim zgodnejšega odkritja pojava teh organizmov v Sloveniji. V gozdovih se njihova prisotnost nadzoruje predvsem na možnih vstopnih mestih, določenih za posamezen škodljiv organizem.

V letu 2013 se je kostanjeva šiškariča (*Dryocosmus kuriphilus*), ki je bila vključena v poseben nadzor v letih 2006–2013, razširila po vsej Sloveniji. Zaradi naglega širjenja in povečevanja številčnosti kostanjeve šiškariče se vsako leto zmanjšuje obrod pravega kostanja, ki je na

nekaterih območjih v Sloveniji eden od pomembnejših nelesnih proizvodov gozda. Obrod se lahko zmanjša tudi za več kot 50 %. Kostanjeva šiškariča povzroča oblikovanje šišk na poganjkih, poleg tega lahko nastajajo šiške tudi na listih in cvetovih pravega kostanja, ki so zaradi tega deformirani in poškodovani. Ko odrasle osice v juniju in juliju zapustijo šiške, pri tem izžrejo izhodne odprtine in ob ustreznih razmerah skozi šiške prodre gliva *Cryphonectria parasitica* (Murrill) M.E. Barr (kostanjev rak), ki se nato razrašča po poganjku in povzroča njihovo odmiranje. Zato se sušijo veje pa tudi cela drevesa pravega kostanja. V sestojih, kjer je močan napad kostanjeve šiškariče (npr. v Brdih), smo v zadnjih letih opazili izjemno veliko novih okužb s kostanjevim rakom in povečano sušenje vej in dreves. Kljub vesplošni prisotnosti hipovirulence kostanjevega raka, ki je naravni pojav zmanjševanja patogenosti zajedavske glive zaradi okužbe glive z virusi, so okužbe z virulentnimi osebki zajedavske glive tako številne in nastajajo tako hitro, da pojav hipovirulence ne more uspešno zaustaviti sušenja kostanja zaradi kostanjevega raka. Posebnih zatiralnih ukrepov v gozdu se ne izvaja, ker širjenja kostanjeve šiškariče zaradi njene biologije ni mogoče preprečiti.



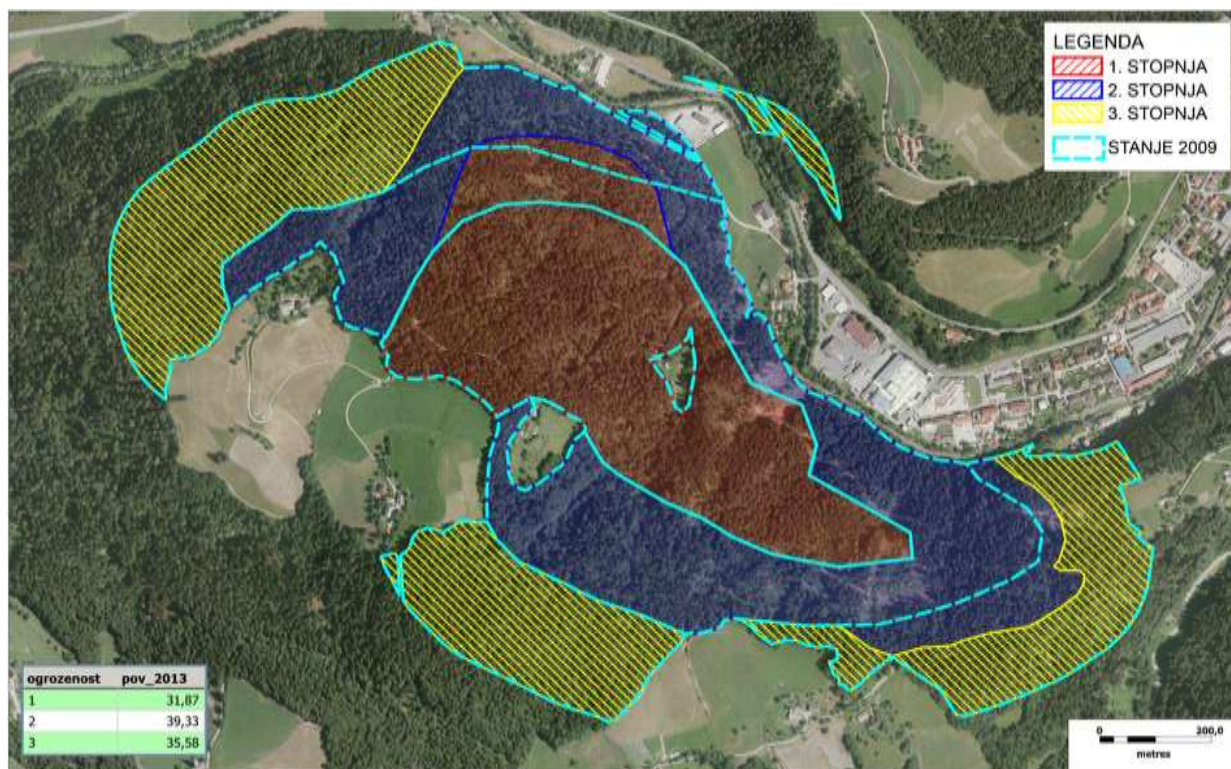
Slika 5: Razmejena območja napada kostanjeve šiškariče (*Dryocosmus kuryphilus*) v Sloveniji v letu 2013 (vir: UVHVVR)

V nadaljevanju navajamo informacije o drugih škodljivih dejavnikih, ki jih je potrebno redno spremljati in o njih poročati. Podlubniki in drugi škodljivi organizmi, ki so pogosto primarni vzrok poseka, so obravnavani v prejšnjih poglavjih.

Zapredkarice (*Cephalcia* spp.)

V letu 2013 so se v pretežno smrekovem sestoju na Riflovem vrhu nad Prevaljami (GGE Prevalje v GGO Slovenj Gradec) zopet pojavile poškodbe zaradi namnožitve zapredkaric (*Cephalcia* spp.). Prvič so bile poškodbe evidentirane v letu 2009, in sicer na 88 ha. V letih 2010, 2011 in 2012 smo izvajali zatiranje zapredkaric z nameščanjem lepljivih trakov na debla. V letu 2010 smo zaščitili 8.070 dreves, v letu 2011 dodatno 2.710 dreves, v letu 2012 dodatno 1.690 dreves in obnovili lepljivo površino na 2.752 drevesih. V letu 2013 zaščite nismo izvajali, ker v letih 2010–2012 v krošnjah smrek ni bilo novih poškodb oz. so bile te zanemarljive. V letu

2013 so bile poškodbe krošenj prisotne na 107 ha. V primerjavi z letom 2009 se je območje poškodovanosti razširilo proti vzhodu. V tleh je bilo v spomladanskem in jesenskem obdobju še vedno več kot 20 ličink zapredkaric na m².



Slika 6: Območje poškodovanosti oz. ogroženosti gozdov zaradi zapredkarice (*Cephalcia* spp.) na Riflovem vrhu pri Prevaljah (GGO Slovenj Gradec) v letu 2013

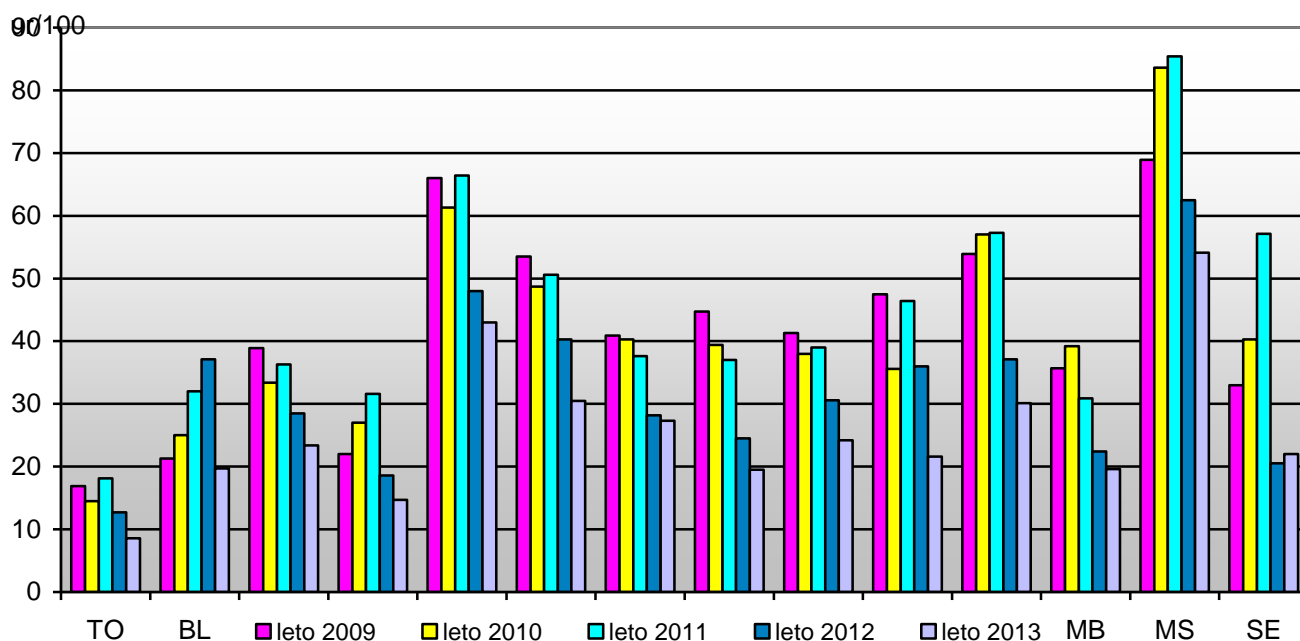
Iz poročil o pojavu škodljivih dejavnikov žive in nežive narave v gozdu za leto 2013 navajamo poročila o nekaterih živih škodljivih dejavnikih s srednjo in močno intenziteto pojava ter o škodljivih organizmih, ki do sedaj niso povzročali opaznih poškodb na določenem območju oziroma so bili evidentirani zaradi drugih posebnosti.

- Pedici na hrastu (veliki zimski pedic (*Erannis defoliaria*) in mali zimski pedic (*Operophtera brumata*)) – v GGE Dolinsko, GGE Goričko obrobje, GGE Vzhodno Goričko, GGE Ljutomer, GGE Ravensko (GGO Murska Sobota) na dobu in belem gabru, na površini 330 ha, s srednjo intenziteto pojava in padajočim trendom.
- Bukova kobilica (*Miramella irena*) – v GGE Polhov Gradec (GGO Ljubljana), na površini 230 ha, s srednjo intenziteto pojava in naraščajočim trendom.
- Bukov rilčkar skakač (*Rhynchaenus fagi*):
 - v GGO Kranj na območju Karavank, na 12.000 ha, s srednjo intenziteto pojava in naraščajočim trendom,
 - v GGO Ljubljana v osrednjem delu (GGE Polje), na 2.000 ha, s srednjo intenziteto pojava in padajočim trendom,
 - v GGO Novo mesto v GGE Soteska, na 25 ha, z zelo močno intenziteto pojava in naraščajočim trendom,
 - v Kraškem GGO v GGE Brkini I. in GGE Čičarija, na 80 ha, s srednjo intenziteto pojava in mirujočim trendom,
- Montanska smrekova grizlica (*Pachynematus montanus*) – v GGE Besnica (GGO Kranj), na površini 3 ha, z zelo močno intenziteto poškodb in naraščajočim trendom.
- Veliki macesnov lubadar (*Ips cembrae*) – v GGE Brkini I. (Kraško GGO), na 2,2 ha, z močno intenziteto pojava, posekanih 63 m³ macesna.

- Molj macesnovih iglic, mešičkar (*Coleophora laricella*) – v GGE Polšnik (GGO Ljubljana), na 0,38 ha na japonskem in evropskem macesnu, s srednjo intenziteto pojava in mirujočim trendom.
- Pinijev sprevodni prelec (*Thaumetopoea pityocampa*) – v GGE Goriško, GGE Kras I (GGO Sežana) na 32 ha, s slabo intenziteto pojava.
- Mali borov strženar (*Tomicus minor*) – v GGE Vremščica (Kraško GGO), na 0,1 ha, z močno intenziteto pojava.
- Rdeči osip duglazije (*Rhabdocline pseudotsugae*) – v GGE Novo mesto-jug (GGO Novo mesto), na 4,6 ha, z zelo močno intenziteto pojava in naraščajočim trendom; posekanih 13 m³ duglazije.
- Gobar (*Lymantria dispar*): pojav gobarja je bil v letu 2013 zabeležen na dobu in gradnu na površini 51 ha v GGE Dolinsko in GGE Ravensko (GGO (Murska Sobota)). Intenziteta pojava je bila srednja, trend populacije pa padajoč.
- V GGO Sežana smo v letu 2013 evidentirali izredne poškodbe na rdečem boru na sedmih lokacijah na skupni površini 2,7 ha. Poškodbe je verjetno povzročil hrošč krasnik, ki lahko v ugodnih razmerah (npr. zaradi sušnega stresa oslabeledih dreves) postane primaren škodljivec. Vrsta še ni določena.
- V GGO Ljubljana je po vsem območju zabeleženo povečano sušenje lipe in lipovca. Primarni vzrok sušenja ni znan.
- Tako kot v letu 2012, je bilo tudi v letu 2013 v poznem poletju zaradi suše opaziti rijavaenje smrekovih iglic v notranjosti krošenj, ki ga povzročajo razne glive. Na Koroškem ta pojav imenujejo »cotavost smrekovih poganjkov«.

7.9 SKUPNI OBSEG GOZDNOGOJITVENIH IN VARSTVENIH DEL

Primerjavo intenzivnosti izvajanja gozdnogojitvenih, varstvenih in biomeliorativnih aktivnosti po GGO za obdobje 2009–2013 prikazuje grafikon 22 (ure/100 ha gozda). Najnižjo intenzivnost izvajanja gojitvenih, varstvenih in biomeliorativnih aktivnosti beležimo v GGO Tolmin, največjo intenzivnost del pa dosegajo v GGO Murska Sobota in GGO Postojna.



Grafikon 22: Poraba delovnih ur, namenjenih gojenju in varstvu gozdov, sanaciji po naravnih ujmah poškodovanih gozdov in delom za izboljšanje habitatov divjih živali na 100 ha vseh gozdov v letih 2009–2013

7.10 SOFINANCIRANJE IN FINANCIRANJE GOJITVENIH IN VARSTVENIH DEL

Financiranje in sofinanciranje gojitvenih in varstvenih del iz sredstev proračuna RS za vlaganja v gozdove je potekalo skladno s pogodbo med MKO in ZGS, z dvema dodatkom, ter Pravilnikom o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. l. RS, št. 71/04, 95/04, 37/05, 87/05, 73/08, 63/10). V letu 2013 so se sredstva koristila le iz rednih vlaganj po Programu obnove, nege in varstva gozdov.

Preglednica 32 prikazuje razpoložljiva proračunska sredstva za vlaganja v gojenje in varstvo gozdov po pogodbi o zagotavljanju izvedbe del med MKO in ZGS ter vrednost oddanih zahtevkov na MKO do dne 29. 11. 2013.

Iz sredstev proračuna RS je bilo za financiranje vlaganj v gozdove v letu 2013 namenjenih 1,280 milijona EUR (leta 2012: 1,103 milijona EUR; leta 2011: 2,698 milijona EUR, 2010: 2,750 milijona EUR, 2009: 2,750 milijona EUR, leta 2008: 3,039 milijona EUR, leta 2007: 3,176 milijona EUR). Višina razpoložljivih sredstev za vlaganja v gozdove je bila v letu 2013 za 53 % nižja kot v letu 2012.

Preglednica 31: **Poraba (realizacija) proračunskih sredstev za vlaganja v gojenje in varstvo gozdov v letu 2013 in razpoložljiva proračunska sredstva po Pogodbi o zagotavljanju izvedbe del med MKO in ZGS (upoštevajoč dva aneksa)**

Št. prorač. postavke	Ime proračunske postavke	Pogodba 2013* EUR	Poraba 2013 (Realizacija) EUR	Real. 2013 %
141110	Obnova v zasebnih gozdovih	270.000,00	269.999,17	100,0
144110	Nega zasebnih gozdov	384.000,00	383.899,32	100,0
224810	Obnova gozdov na pogoriščih in obnova v naravnih ujmah poškodovanih gozdov	105.000,00	104.943,24	99,9
255910	Izvršba odločb ZGS	15.000,00	622,19	4,1
632610	Preventivno varstvo gozdov	74.600,00	73.820,04	99,0
632710	Ostalo varstvo v zasebnih gozdovih	225.000,00	224.995,84	100,0
632810	Vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih	50.000,00	49.994,55	100,0
632910	Požarno varstvo na Krasu	150.000,00	149.409,00	99,6
633010	Semenarska in drevesničarska dejavnost	6.000,00	5.932,52	98,9
SKUPAJ		1.279.600	1.263.615,87	99,9

Opombe: * Pogodba 2013 - Pogodba o zagotavljanju izvedbe del, sklenjena med MOK in ZGS v letu 2013

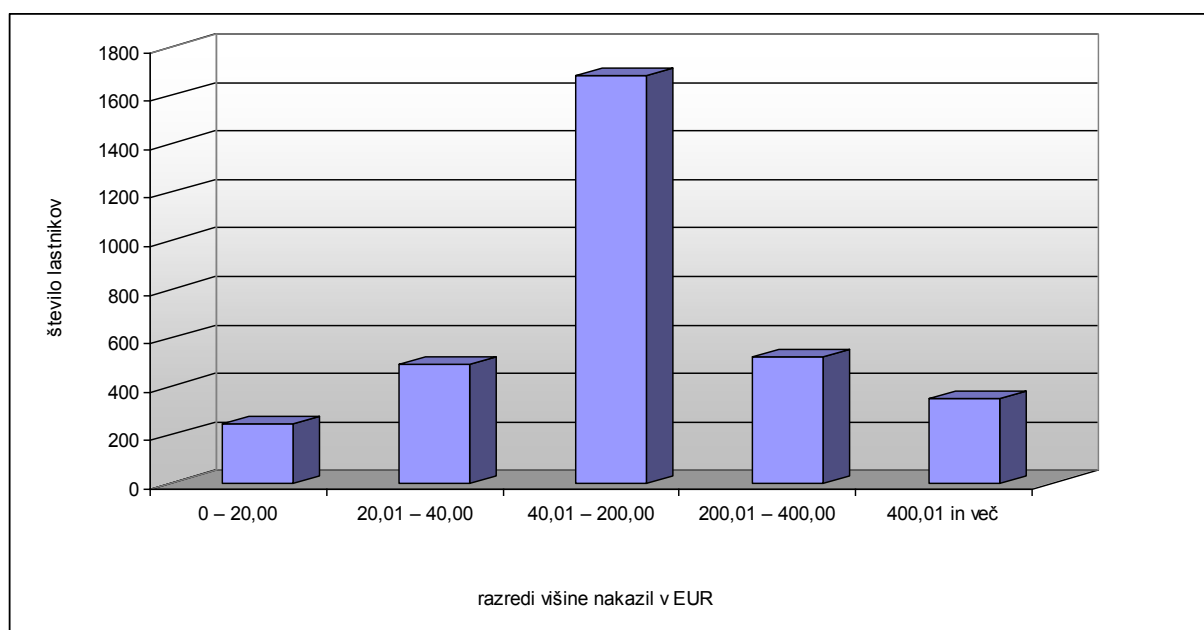
Za koriščenje navedenih sredstev smo na MKO posredovali 19 zbirnih zahtevkov v vrednosti 1.263.615,87 EUR, od tega 64 % za zasebne gozdove, 4 % za državne gozdove in 4 % za občinske gozdove. 28 % razpoložljivih proračunskih sredstev je bilo porabljenih za nabavo materialov za obnovo in varstvo gozdov. Iz sredstev proračuna RS za leto 2013 je bilo sofinancirano vlaganje v gozdove 3.297 lastnikom gozdov. Vrednost vlaganj v gozdove iz sredstev proračuna RS po upravičencih prikazuje preglednica 33.

Skupaj vsa porabljenega sredstva iz proračuna RS za vlaganja v gojenje in varstvo gozdov (vključno s sredstvi za izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali v zasebnih gozdovih) so bila v letu 2013 za 53 % manjša kot v letu 2012. Če odštejemo sredstva za izvršbo odločb ZGS, je bilo izkorščenih 99,9 % razpoložljivih sredstev.

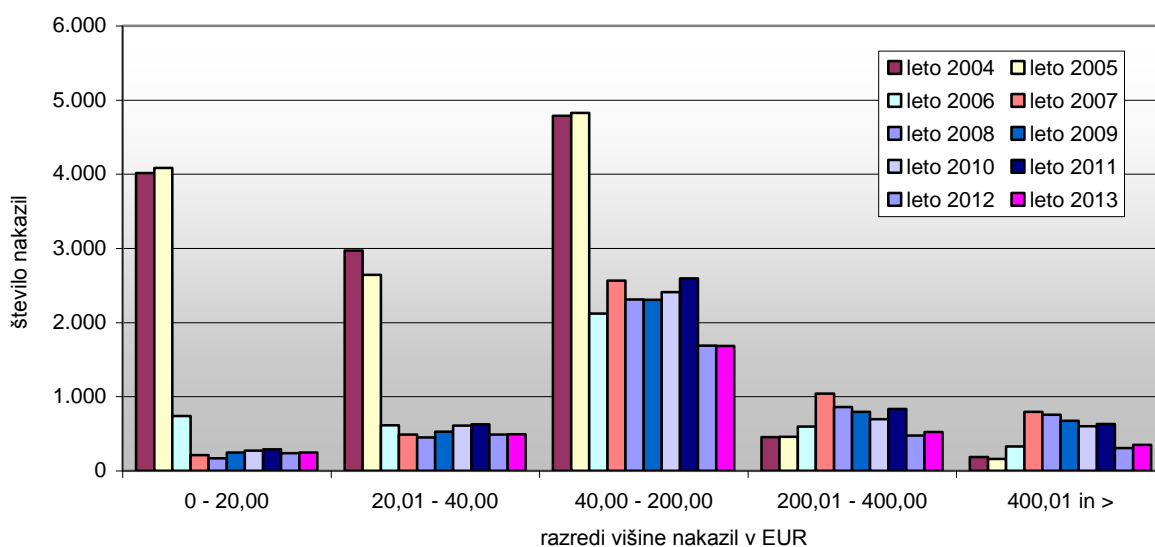
Preglednica 32: Skupni zneski nakazil iz sredstev proračuna RS, namenjenih vlaganjem v gozdove, za leto 2013; po kategorijah lastništva

Upravičenec	Skupni znesek EUR
Zasebni gozd	804.003,82
Državni gozd	54.264,35
Občinski gozd	49.009,38
Po pogodbah (nabava materialov, izvršbe)	356.338,32
SKUPAJ*	1.263.615,87

Opomba: * V vsotah po kategorijah lastništev ni upoštevana vrednost materialov, ki je prikazana v vrstici »Po pogodbah«.



Grafikon 23: Število nakazil po vrednosti v letu 2013 (v vsoti ni upoštevana vrednost materialov)



Grafikon 24: Število lastnikov gozdov, ki so v letu 2013 prejeli sredstva iz proračuna RS, namenjena vlaganjem v gozdove, po višini nakazila

8 Gozdne prometnice

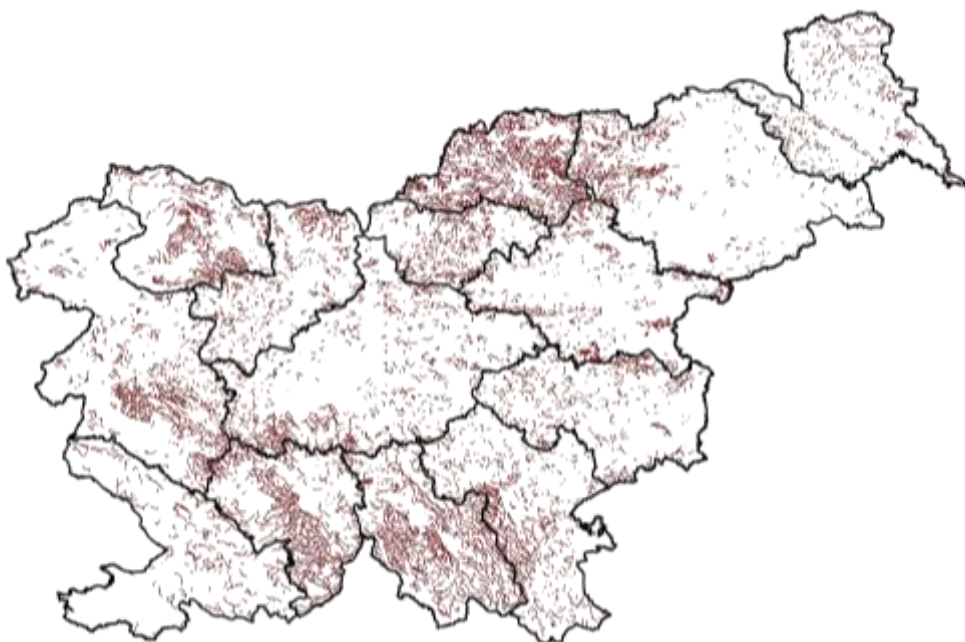
8.1 GOZDNE CESTE

Po podatkih evidenc o gozdnih cestah (EGC), ki jo vodi ZGS, je bilo konec leta 2013 v Sloveniji 12.117 km gozdnih cest in 489 km protipožarnih gozdnih cest.

Preglednica 33: Dolžine gozdnih cest (v km)

Vrsta prometnice	Državni gozdovi	Zasebni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Gozdne ceste	8.289	3.731	96	12.117
Protipožarne gozdne ceste	92	342	55	489
Skupaj	8.381	4.073	151	12.606

Prostorska razporeditev gozdnih cest v Sloveniji je razvidna iz slike 7. V nadaljevanju bomo zaradi primerljivosti načrtovanega z realiziranim upoštevali podatke dolžin, ki smo jih uporabili v Programu vlaganj v gozdove za leto 2013.



Slika 7: Prostorska razporeditev gozdnih cest v Sloveniji

8.1.1 Vzdrževanje gozdnih cest

Kazalci, ki povedo, kako uspešno so bila izvedena dela na vzdrževanju gozdnih cest, so:

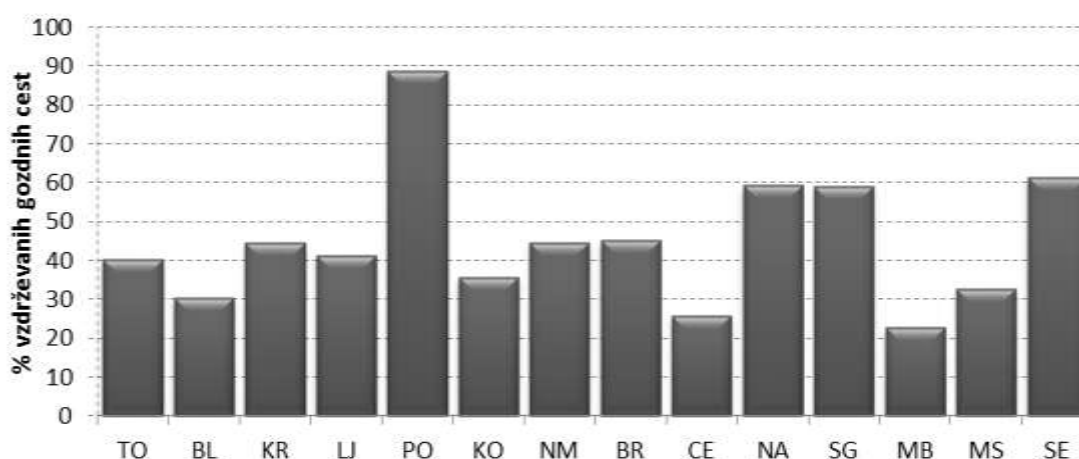
- količina izvedenih del in porabljenih materialov,
- kakovost izvedenih del,
- višina porabljenih sredstev.

Na makadamskih gozdnih cestah je najpogostejše opravilo pri vzdrževanju gozdnih cest vzdrževanje in obnova vozišča. Temu sledi čiščenje brežin in cestišča. Zelo pomembna skupina opravil je namenjena izboljšanju odvodnjavanja gozdnih cest, ki je za makadamske gozdne ceste izrednega pomena. Omeniti gre tudi vzdrževanje objektov na gozdnih cestah. Količinski kazalci v preglednici 34 kažejo, da je bilo v letu 2013 izvedenega manj gramoziranja kot v

predhodnjem letu, več pa je bilo izvedenih del na vzdrževanju in obnovi objektov – predvsem v okviru sanacij v preteklih ujmah poškodovanih gozdnih cest.

Preglednica 34: **Opravijena najpogostejša dela in porabljeni materiali pri vzdrževanju gozdnih cest v letih 2009–2013**

VRSTA OPRAVILA ALI MATERIALA	Enota	2009	2010	2011	2012	2013
Vzdrževanje in obnova vozišča						
Gramoziranje	m ³	81.833	50.494	49.070	87.398	50.866
Profiliranje vozišča	ure	9.459	7.787	11.131	14.747	14.992
Komprimiranje	ure	4.742	4.942	5.501	6.697	6.467
Čiščenje brežin in cestišča						
Ročno čiščenje brežin	ure	265	333	378	278	225
Čiščenje brežin z motorno žago	ure	2.871	2.662	2.833	2.901	2.927
Strojno čiščenje brežin	ure	853	1.172	900	713	716
Ročno čiščenje cestišča	ure	4.735	4.874	4.839	5.386	3.871
Strojno čiščenje cestišča	ure	1.071	914	720	810	729
Odvodnjavanje						
Cevni propusti	tm	1.666	1.697	1.717	1.503	1.025
Polaganje kanalet	tm	64	113	130	244	27
Vgradnja dražnikov	kos	271	315	107	102	391
Izkop odvodnega jarka	m ³	3.920	3.407	3.880	3.784	1.472
Čiščenje naprav za odvodnjavanje in jarkov	ur	9.511	9.877	10.586	9.933	9.742
Objekti						
Izdelava lesene kašte	m ²	451	519	636	272	845
Gradnja zidu	m ³	626	812	1.103	365	894
Izdelava kamnometa	m ³	181	334	1.014	302	644
Izgradnja mostu	kos	0	0	0	0	0
Sanacija mostu	kos	7	2	9	3	3
Vgradnja betona	m ³	166	92	223	45	74
Signalizacija						
Opozorilne table in ostala signalizacija	kos	168	266	27	31	28



Grafikon 25: **Deleži dolžin vzdrževanih gozdnih cest v primerjavi s celotnimi dolžinami gozdnih cest v območjih**

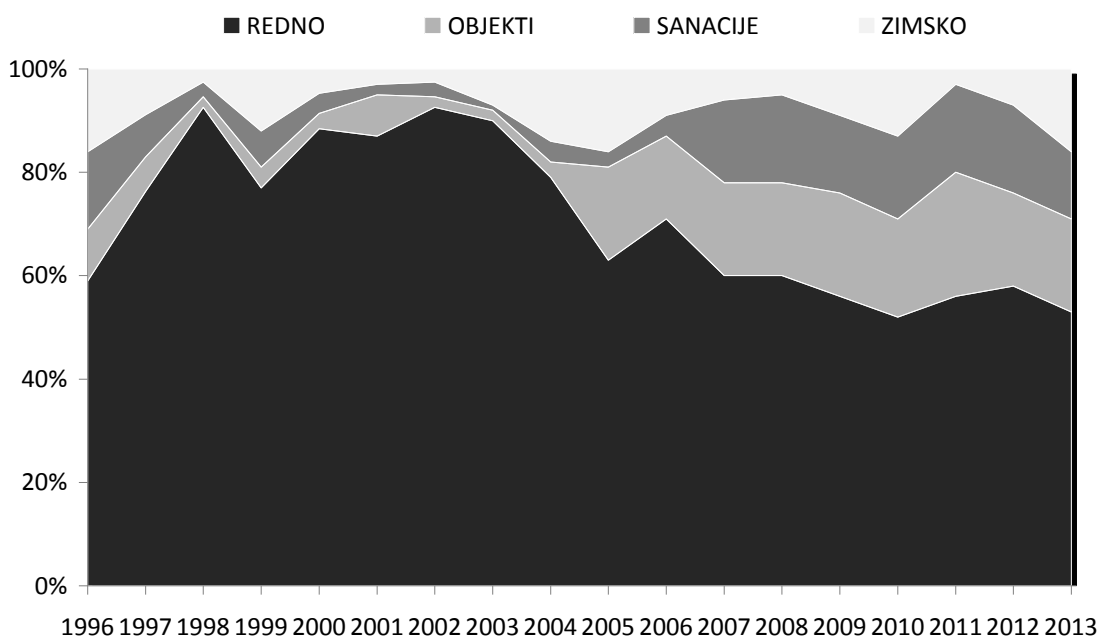
Podatki o dolžinah tistih gozdnih cest, na katerih je bilo izvedeno katero od vzdrževalnih del, so okvirni, saj dela pri vzdrževanju gozdnih cest pogosto ne zajamejo cest po vsej dolžini ali pa so točkovno locirana. V skupnem je bilo v letu 2013 vzdrževanje izvedeno na nekaj več kot

5.600 km oziroma na približno 44 % vseh dolžin gozdnih cest. Po posameznih območnih enotah je delež razviden iz grafikona 25.

Vsebinsko delimo vzdrževanje gozdnih cest na:

- redno ali tekoče vzdrževanje,
- periodično vzdrževanje in vzdrževanje objektov,
- sanacije, ki pomenijo odpravljanje škod na gozdnih cestah,
- zimsko vzdrževanje.

V letu 2013 se je delež rednega vzdrževanja zmanjšal predvsem na račun vzdrževanja objektov in zimskega vzdrževanja. Delež sredstev za saniranje po ujmah poškodovanih gozdnih cest od skupnih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest je ostal približno tak kot v predhodnem letu, saj je bilo potrebno sanirati škode iz preteklih let. Sredstva zimskega vzdrževanja gozdnih cest zagotovijo večinoma občine iz lastnih virov, vendar v ta namen sredstva prispevajo v glavnem le na območju Pohorja in Koroške. Zaradi obilice snega je znesek za zimsko vzdrževanje v letu 2013 znatno narasel. Velik del porabljenih sredstev za vzdrževanje objektov gre v zadnjih letih za popravilo poškodb gozdnih cest.



Grafikon 26: Poraba sredstev po vrstah vzdrževanja gozdnih cest v letih 1996–2013

ŠKODE NA GOZDNIH CESTAH

Škode na gozdnih cestah ZGS oceni na podlagi ocen stroškov za vzpostavitev gozdne ceste v prvotno stanje. Škode ob manjših neurjih se izvedejo v okviru rednega vzdrževanja, v primeru večjih ujm pa ZGS škode oceni na podlagi 3. člena Pravilnika o podrobnejših merilih za ocenjevanje škod v gozdovih (Ur. l. RS št. 12/09).

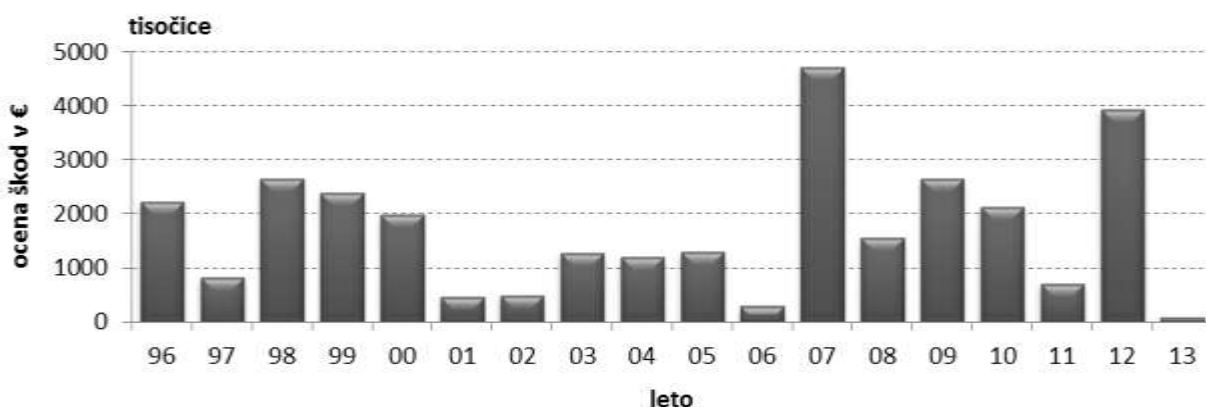
Poškodbe se sanirajo s sredstvi, ki so na voljo. Posebnega sklada za saniranje poškodb na gozdnih cestah v Sloveniji nimamo. Kot je že omenjeno, je saniranje poškodb največkrat vključeno v redno in periodično vzdrževanje, le izjemoma namenijo občine sredstva za saniranje gozdnih cest iz sistemskih virov države za saniranje vseh škod v občini po neurjih. Na posameznih občinah je na voljo nekaj sanacijskih sredstev. Poškodbe po neurjih so bile sanirane tudi s sredstvi lastnika (državni gozdovi). Ocenjena skupna škoda na gozdnih cestah v letu 2013 je prikazana v preglednici 35 in je v primerjavi s prejšnjimi leti nizka.

Preglednica 35: **Ocenjena škoda na gozdnih cestah zaradi ujm v letu 2013**

Lastništvo gozda	Ocena škode (€)	Sanirano (€)	Delež saniranega (%) ¹
Zasebni gozdovi	66.000	27.000	41%
Državni gozdovi	24.000	13.400	56%
SKUPAJ	90.000	40.400	45%

Opomba: ¹ Ocena deleža sanacijskih sredstev je podatek ZGS.

Z razpoložljivimi sredstvi je bilo možno sanirati 45 % škod. Druge poškodbe gozdnih cest bo potrebno sanirati v naslednjih letih v okviru rednega vzdrževanja.



Grafikon 27: **Ocena škod na gozdnih cestah v letih 1996–2013**

Preglednica 36: **Ocenjene škode po območjih v letu 2013**

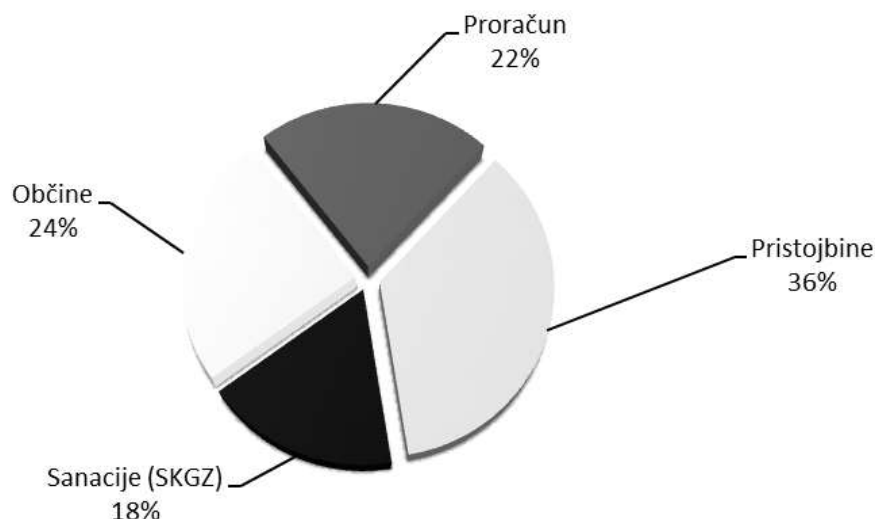
Območna enota	Škoda (€)	Sanacija (€)	Delež saniranega (%)
Tolmin			
Bled	45.000	26.000	58
Kranj			
Ljubljana			
Postojna			
Kočevje	20.000	14.400	72
Novo mesto			
Brežice			
Celje			
Nazarje			
Slovenj Gradec	10.000	0	0
Maribor	15.000	0	0
Murska Sobota			
Sežana			
SKUPAJ	90.000	40.400	45

8.1.2 Financiranje vzdrževanja gozdnih cest

Za zagotavljanje vzdrževanja gozdnih cest so bili v letu 2013 na voljo različni viri sredstev:

- pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest,
- sredstva proračuna RS za popravilo gozdnih cest in sredstva sanacij,
- lastna sredstva občin,
- sredstva lastnikov gozdov (SKZG RS).

K vzdrževanju gozdnih cest prispevajo največ sredstev lastniki gozdov s pristojbinami za vzdrževanje gozdnih cest. Zaradi javnega značaja gozdnih cest doda država k tem sredstvom proračunska sredstva. Znatno delež sredstev prispevajo občine, zlasti občine, kjer imajo gozdne ceste bolj izražen javni značaj oziroma se javnega pomena gozdnih cest bolj zavedajo. Pomemben je tudi prispevek SKZG RS, ki namenja poleg pristojbin dodatna sredstva za sanacijo poškodb gozdnih cest.



Grafikon 28: Razmerja med posameznimi viri sredstev za vzdrževanje gozdnih cest v l. 2013

V zvezi z vzdrževanjem gozdnih cest ločimo sredstva na:

- potrebna sredstva,
- realno pričakovana sredstva,
- dejansko zbrana sredstva.

Potrebna sredstva ocenimo na podlagi izračuna višine sredstev za vzdrževanje enega kilometra gozdne ceste, ki ga izračunamo na ravni države iz povprečnih cen za nekatera najbolj pogosta dela in materiale. Ocena stroška vzdrževanja enega kilometra gozdne ceste je sestavni del Programa del in vlaganj v gozdove. Za leto 2013 je znašala ta ocena 766 €.

Pri oblikovanju realno pričakovane višine skupnih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest v Sloveniji smo v letu 2013 upoštevali naslednja izhodišča:

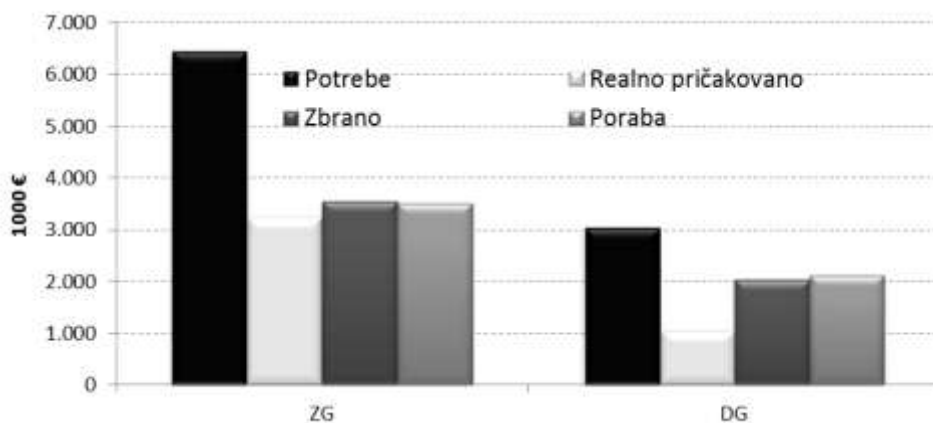
- v naprej so bila znana sredstva, ki so bila v ta namen rezervirana v proračunu RS;
- približno smo poznali višine pristojbin, ki so vezane na katastrski dohodek gozda;
- sredstva občin in dodatnih sredstev lastnikov gozdov so bila ocenjena na podlagi izkušenj iz preteklih let.

Preglednica 37: Primerjava med dejanskimi in potrebnimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013

Oblika lastništva	Dolžina ¹ km	Potreb e ¹ 1000 €	Realno pričak. ¹ 1000 €	Zbrano 1000 €	Poraba 1000 €	Poraba/ potrebe %	Poraba/ realno %	Poraba/ zbrano %	€/km	€/km 2012
Zasebni gozdovi	8.400	6.434	3.225	3.542	3.513	55	109	99	418	411
Državni gozdovi	3.967	3.039	1.056	2.047	2.126	70	201	104	536	452
SKUPAJ	12.367	9.473	4.280	5.588	5.639	60	132	101	456	424

Opomba: ¹Podatki iz Programa del in vlaganj za leto 2013

Razlika med potrebnimi in dejansko razpoložljivimi oziroma porabljenimi sredstvi je sorazmerno velika. S to razliko se bomo srečevali tudi v prihodnje.



Legenda: ZG - zasebni gozdovi in gozdovi drugih lastništev, DG - državni gozdovi

Grafikon 29: **Potrebna, realno pričakovana (načrtovana), dejansko porabljena in dejansko zbrana sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013**

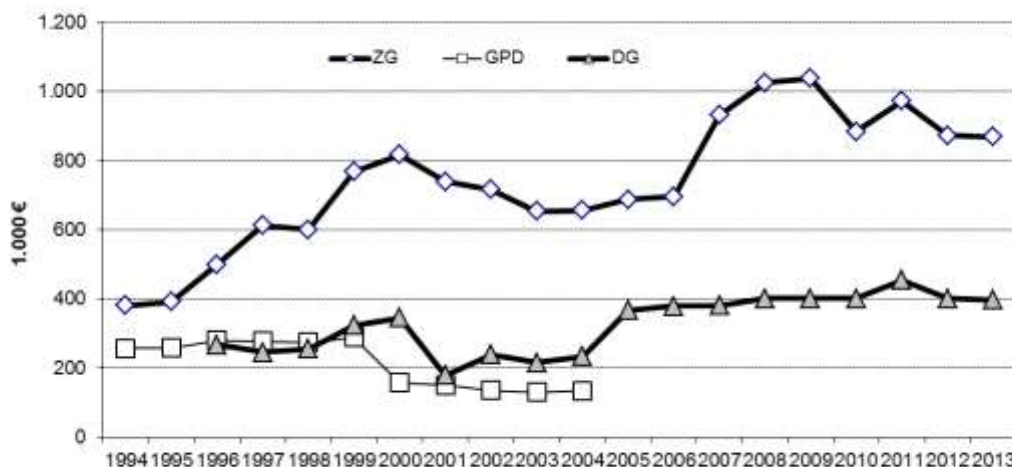
Proračunskih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest je bilo v letu 2013 na razpolago toliko kot leto prej.

Preglednica 38: **Porabljena proračunska sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013 ter razpoložljiva proračunska sredstva na postavkah za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013**

	Proračunska postavka	Proračun za leto 2013 €	Realizacija 2013 €
417810	Gozdne ceste: Popravilo gozdnih cest v zasebnih gozdovih	872.644	868.559
417910	Gozdne ceste: Popravilo gozdnih cest v državnih gozdovih	400.417	395.909
	Skupaj	1.273.061	1.264.468

Vir: Podatki MKGP

Koriščenje proračunskih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest je pogojeno s porabo sredstev pristojbin na občinah, v katerih se nahajajo gozdne ceste. Da bi lahko pridobile proračunska sredstva, morajo občine izvesti dela na vzdrževanju gozdnih cest. Višino sredstev iz zbranih pristojbin po občinah določa Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest; ti zneski in predvideni zneski iz proračuna RS so navedeni v tripartitnih pogodbah o vzdrževanju gozdnih cest, ki jih podpišejo posamezna občina, MKO in ZGS.



Legenda: ZG - zasebni gozdovi, DG - državni gozdovi, GPD - gozdovi, predmet denacionalizacije

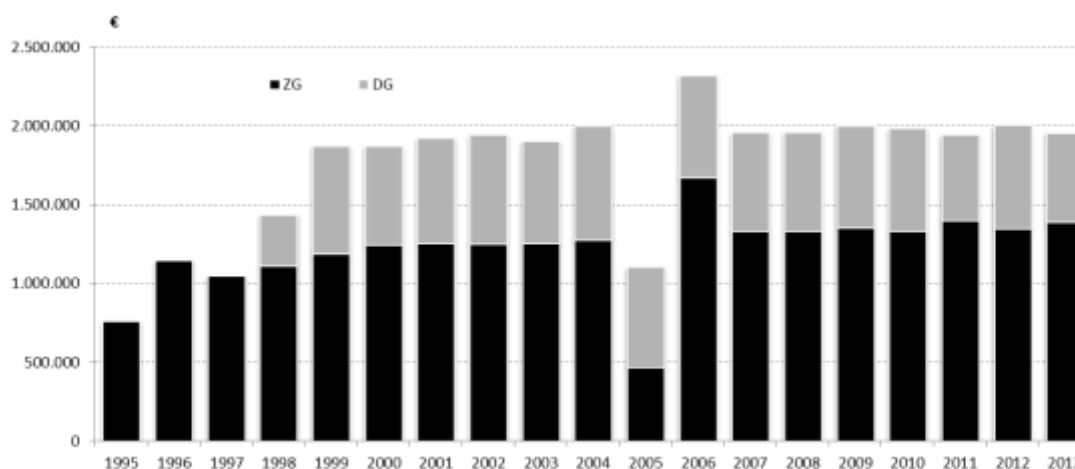
Grafikon 30: **Proračunska sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v obdobju 1994–2013**

Najpomembnejši finančni vir za vzdrževanje gozdnih cest so pristojbine, ki so neposredni prispevek lastnikov gozdov, zato so ta sredstva, kljub dejstvu, da so integralni del občinskih proračunov, strogo namenska. Vsakoletna ocena njihove realne višine izhaja iz dosedanjih izkušenj in iz podatkov o katastrskem dohodku, na katerega so pristojbine vezane.

Preglednica 39: Pregled mesečnega dotoka pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013

Mesec	Prispelo €	Mesečno €	Delež na načrtovano
Januar	0	0	0
Februar	33.456	33.456	2
Marec	39.993	6.537	2
April	601.067	561.074	30
Maj	1.182.463	581.396	59
Junij	1.275.257	92.793	64
Julij	1.310.726	35.469	65
Avgust	1.389.045	78.319	69
September	1.481.117	92.072	74
Oktober	1.943.659	462.541	97
November	1.943.659	0	97
December	1.956.905	13.246	97
SKUPAJ	1.956.905		
Načrtovano	2.007.177		

Poraba pristojbin po letih kaže, da je višina porabljenih pristojbin v zadnjih letih praktično na enaki ravni, kar pomeni, da se ta delež sredstev realno zmanjšuje, saj ne sledi inflacijskim gibanjem.

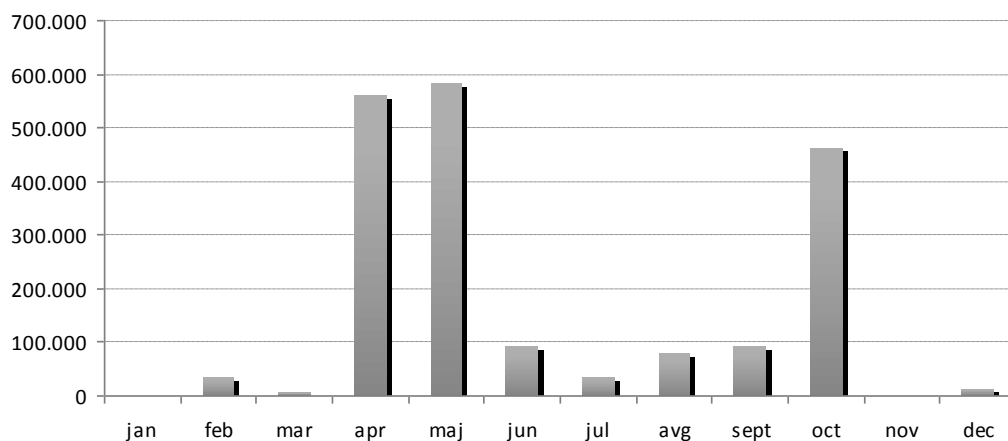


Grafikon 31: Višina porabljenih pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v obdobju 1995–2013

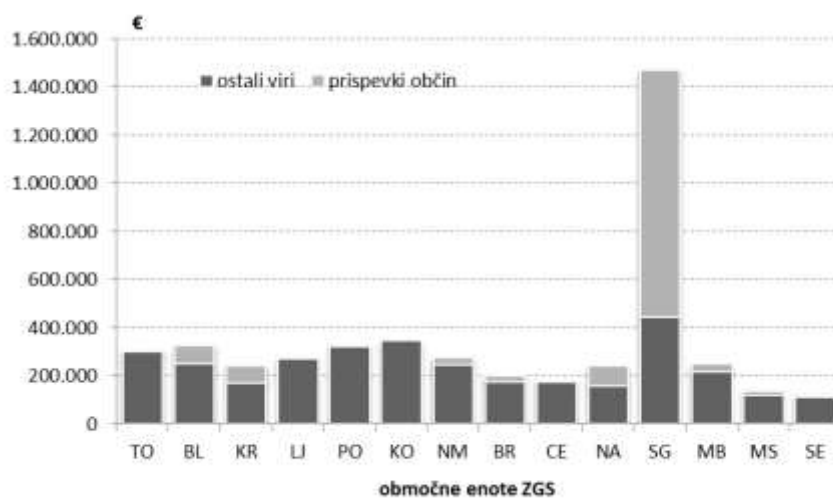
Dotok pristojbin po mesecih (grafikon 32) je imel v letu 2013 tri izrazite vrhove, v aprilu, maju in v oktobru, kar je ugodneje, kot če bi pristojbine prispele v večjem obsegu le enkrat letno.

Po Sloveniji so sredstva, ki jih za vzdrževanje gozdnih cest občine prispevajo dodatno, razporejena neenakomerno. Na območju OE Slovenj Gradec občine prispevajo veliko dodatnih sredstev, znatno več od občin drugod po Sloveniji. Porazdelitev višine občinskih sredstev po območnih enotah je razvidna iz grafikona 33. Občine veliko prispevajo predvsem tam, kjer se gozdne ceste več uporabljajo pretežno za druge, predvsem javne namene in ne le za gospodarjenje z gozdom.

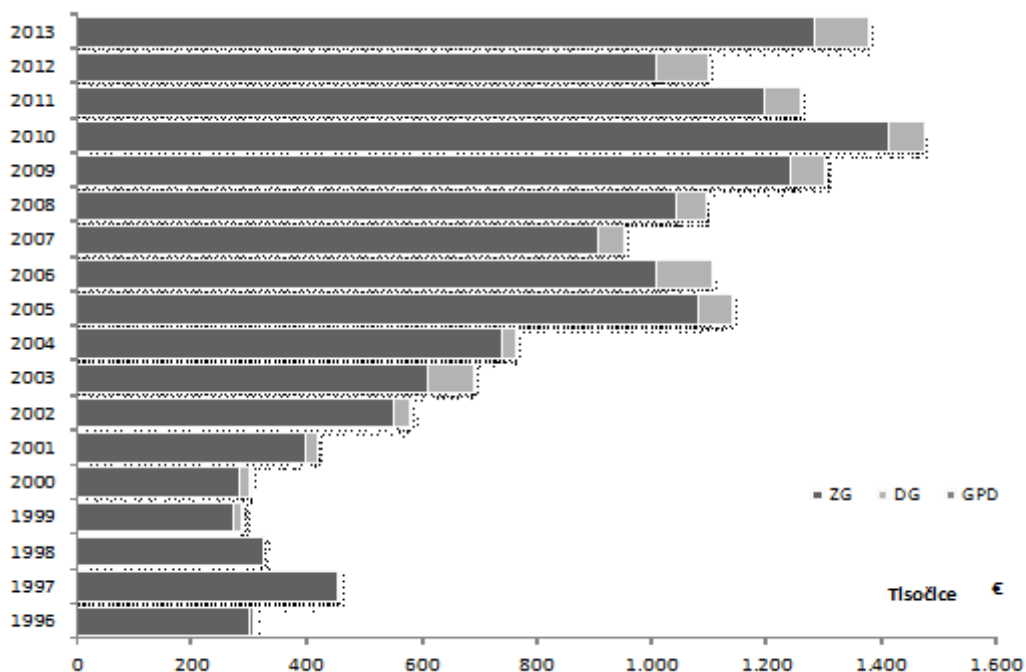
Delež lastnih sredstev občin, namenjenih vzdrževanju gozdnih cest, se je v letu 2013 ponovno povečal (grafikon 34).



Grafikon 32: Dotok pristožbin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013 po mesecih v €



Grafikon 33: Porazdelitev višine sredstev občin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013 po območnih enotah



Grafikon 34: Prispevki občin za vzdrževanje gozdnih cest v letih 1996–2012

Na višino zbranega in porabljenega denarja pri vzdrževanju gozdnih cest je tudi v letu 2013 vplivalo več dejavnikov:

1. splošno družbeno okolje,
2. težave pri izvedbi razpisov za izbiro izvajalca pri vzdrževanju gozdnih cest na občinah,
3. pripravljenost občin, da prispevajo lastna sredstva,
4. pripravljenost SKZG RS, da dodatno financira sanacije škod na gozdnih cestah.

Preglednica 40: **Odobrena in porabljena finančna sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2013 (v €)**

Last.		Proračun popravilo GC ¹	Pristojbine ²	SKZG RS ³	Občine	Sanacije SKZG	Sanacije proračun	Skupaj
ZG	Plan	872.644	1.352.028		1.206.527			3.431.199
	Zbrano	868.559	1.385.954		1.287.270			3.541.783
	porabljeno	868.559	1.356.972		1.287.270			3.512.801
	% na planirano	100	103		107			102
	% na zbrano	100	98		100			99
	Razlika	0	28.982		0			28.982
DG	Plan	400.417	655.149		74.151	818.351		1.948.068
	Zbrano	395.909	570.951		90.922	988.902		2.046.684
	porabljeno	395.909	650.030		90.922	988.902		2.125.763
	% na planirano	99	87		123			109
	% na zbrano	100	114		100	100		104
	Razlika	0	-79.079		0			-79.079
SK.	Plan	1.273.061	2.007.177		1.280.678	818.351	0	5.379.267
	Zbrano	1.264.468	1.956.905		1.378.192	988.902	0	5.588.467
	porabljeno	1.264.468	2.007.002		1.378.192	988.902	0	5.638.564
	% na planirano	99	100		108			105
	% na zbrano	100	103		100			101
	Razlika	0	-50.097		0	0	0	-50.097
	leto 2012	1.266.745	2.003.579		1.099.437	906.416	0	5.276.177
	2013/2012 (%)	100	100		125			107

Opombe: ¹Podatki MKO, ²Podatki Uprava Republike Slovenije za javna plačila, ³Podatki SKZG RS

Proračunska sredstva, namenjena vzdrževanju gozdnih cest, so bila tudi v letu 2013 porabljena skoraj v celoti. V skupnem so bila zbrana in porabljena sredstva za vzdrževanje gozdnih cest nekoliko višja kot leta 2012. Prispevek občin je prostorsko neenakomerno porazdeljen; največ so prispevale občine na Koroškem. SKZG RS je znatno prispeval za vzdrževanje gozdnih cest v državnih gozdovih.

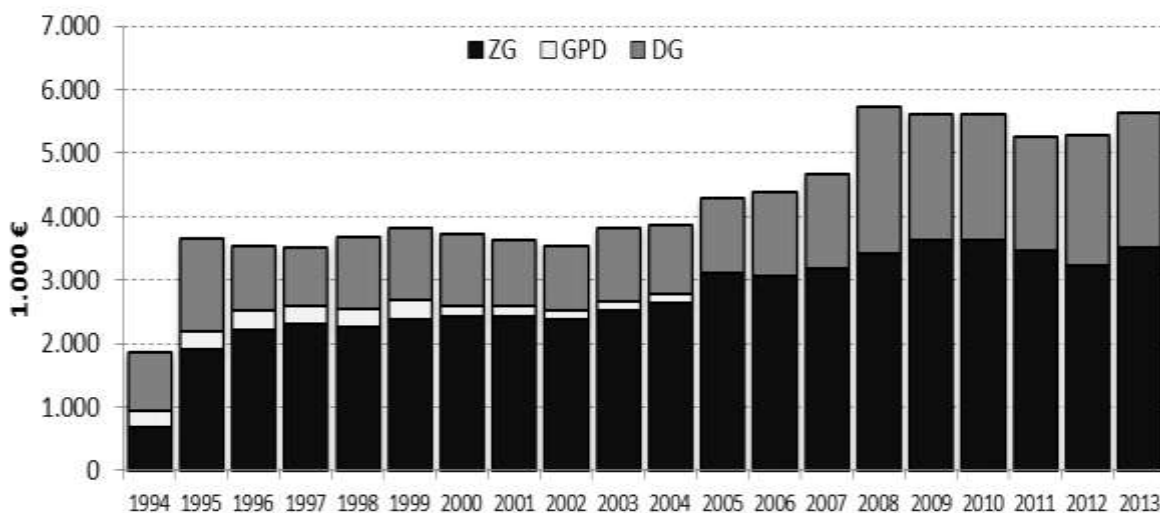
Grafikon 36 prikazuje višino porabljenih sredstev za vzdrževanje gozdnih cest v obdobju 1994–2013. Denarja za vzdrževanje gozdnih cest vsako leto manj, na kar opozarjamo že vrsto let. Zaradi pomanjkanja denarja danes ne moremo več govoriti o celovitem vzdrževanju gozdnih cest. Z razpoložljivimi sredstvi rešujemo le najnujnejše redno (tekoče) vzdrževanje, poskrbimo za saniranje poškodb cest po ujmah, rednega periodičnega (investicijskega) vzdrževanja gozdnih cest pa v teh razmerah ne zmoremo.

Z razpoložljivimi sredstvi težko zagotavljamo kakovostno vzdrževanje gozdnih cest, trendi v pogledu financiranja pa so močno negativni. Grafikon 37 poleg gibanja porabljenih sredstev prikazuje, kolikšna bi morala biti sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v zadnjih letih, če bi vzeli za osnovo leto 1998¹, ko so občine prevzele večino cest s pretežno javnim značajem in ko je

¹ V letu 1998 je vzdrževanje gozdnih cest v celoti prešlo na občine, ne glede na lastništvo gozda. V ta sistem so bile vključene torej tudi ceste v državnih gozdovih. Posledično je bila temu prilagojena tudi Uredba o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 34/96, 70/2000), kjer vzdrževanje gozdnih cest ni predmet koncesije.

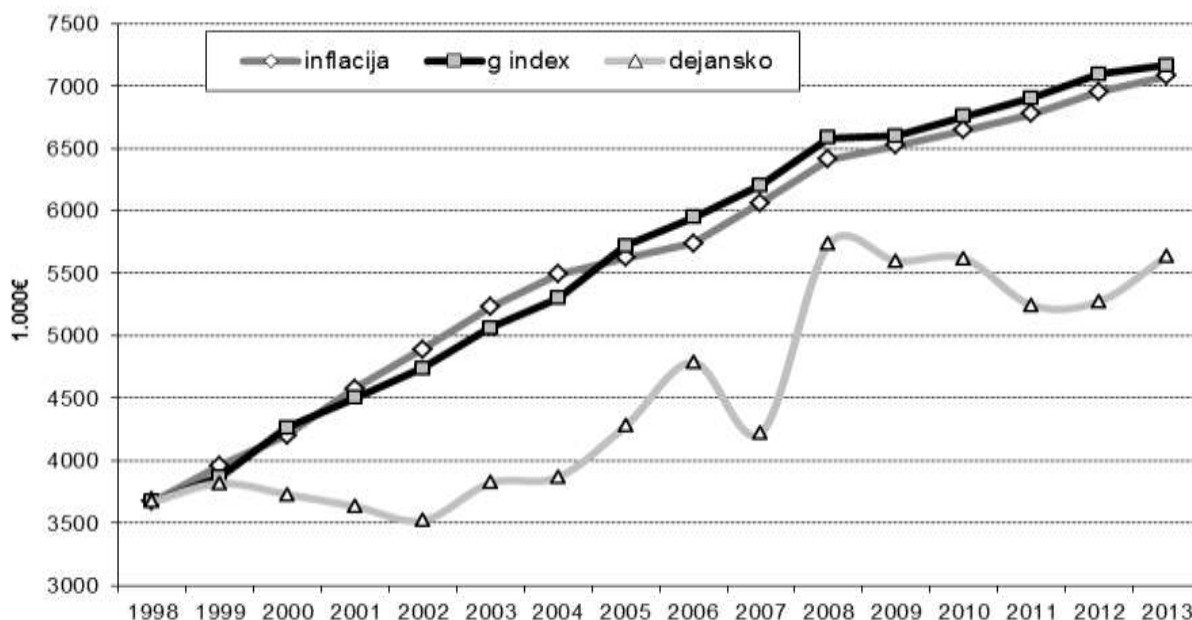
sistem financiranja vzdrževanja gozdnih cest v polnosti zaživel. Pri prikazu smo upoštevali inflacijo oziroma rast gradbenih indeksov, točneje gradbenega indeksa za nizke gradnje.

Če bi razpoložljiva sredstva sledila rasti inflacije oziroma gradbenih indeksov, bi morali imeti po tej projekciji v letu 2013 za vzdrževanje gozdnih cest na voljo približno 7 milijonov EUR. Pri tem ni pomembno, ali upoštevamo gradbene indekse ali inflacijo, saj kažeta oba podobna trenda. Ob upoštevanju povprečnega kilometra vzdrževanja gozdnih cest pa bi za optimalno vzdrževanje letno potrebovali 9,2 milijona €.



Legenda: ZG - zasebni gozdovi, GPD - gozdovi, predmet denacionalizacije, DG - državni gozdovi

Grafikon 36: Porabljena sredstva za vzdrževanje gozdnih cest v letih 1994–2013



Grafikon 37: Hipotetična rast sredstev za vzdrževanje gozdnih cest na podlagi inflacije in gradbenih indeksov v primerjavi z rastjo dejansko zbranih sredstev

8.1.3 Gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest

Preglednica 41: Gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest v letu 2013 (v m)

Območna enota	Zasebni gozd		Državni gozd		Skupaj	
	N	R	N	R	N	R
Tolmin	2.950				2.950	
Bled	1.789		2.229		4.018	
Kranj						
Ljubljana						
Postojna						
Kočevje			1.900		1.900	
Novo mesto			1.212	525	1.212	525
Brežice						
Celje			1.173		1.173	
Nazarje	4.220				4.220	
Slovenj Gradec						
Maribor						
Murska Sobota			1.880		1.880	
Sežana						
SKUPAJ	8.959		8.394	525	17.353	525
Leto 2012	14.364				14.364	

Legenda: N - novogradnja, R - rekonstrukcija

Obseg gradenj gozdnih cest se je ponovno povečal, vendar ne toliko, kot je načrtovano v območnih načrtih. Glavni vzrok je zagotovo gospodarska kriza, ki onemogoča večje investicije.

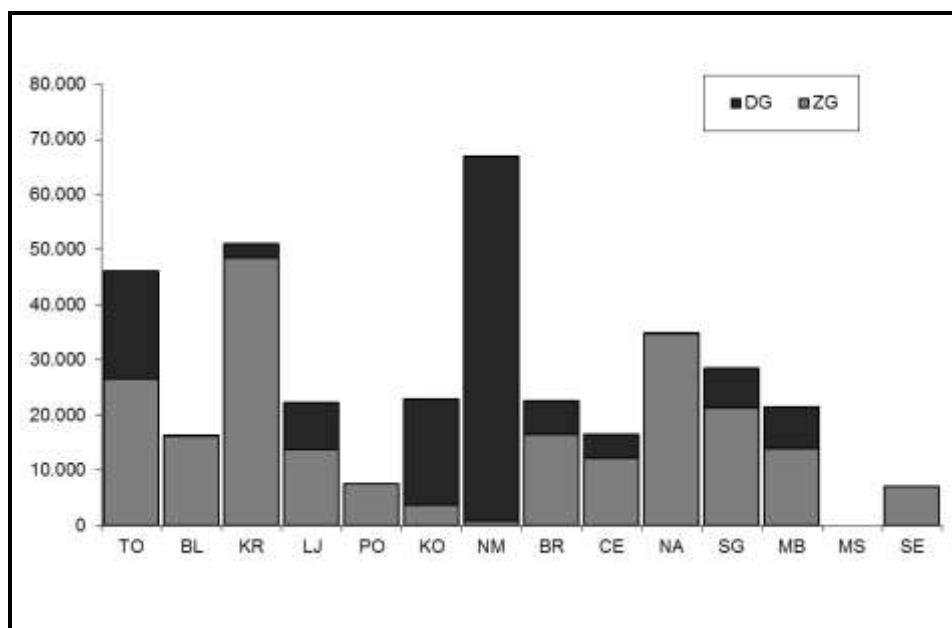
8.2 GOZDNE VLAKE

TRASIRANJE, GRADNJA IN REKONSTRUKCIJA GOZDNIH VLAK

V letu 2013 smo na ZGS strasirali okoli 360 km gozdnih vlak. Dolžine pripravljenih in zgrajenih vlak so razvidne iz preglednic 44a in 44b.

Preglednica 42 in grafikon 38: Trasiranje gozdnih vlak v letu 2013 (v m)

OE	ZG	DG	Skupaj
TO	26.650	19.441	46.091
BL	16.272	80	16.352
KR	48.593	2.487	51.080
LJ	13.846	8.460	22.306
PO	7.566	0	7.566
KO	3.708	19.258	22.966
NM	881	66.052	66.933
BR	16.580	6.060	22.640
CE	12.255	4.300	16.555
NA	34.807	150	34.957
SG	21.377	7.189	28.566
MB	13.932	7.489	21.421
MS	0	0	0
SE	7.114	0	7.114
Skupaj	223.581	140.966	364.547
I. 2012	377.266	203.877	581.143
13/12	59%	69%	63%



Legenda: ZG – zasebni gozdovi, DG – državni gozdovi

Preglednica 43a: Priprava in gradnja gozdnih vlak v zasebnih gozdovih v letu 2013 (v m)

Območna Enota	Priprava		Gradnja		Skupaj		Program		Indeks realiz.	
	N	R	N	R	N	R	N	R	N	R
Tolmin	1.800	0	17.677	5.440	19.477	5.440	45.000	5.000	0,43	1,09
Bled	6.315	0	500	933	6.815	933	12.000	3.000	0,57	0,31
Kranj	29.369	0	10.814	2.639	40.183	2.639	24.800	4.100	1,62	0,64
Ljubljana	2.776	0	8.532	2.310	11.308	2.310	25.000	1.000	0,45	2,31
Postojna	2.455	0	0	0	2.455	0	4.150	0	0,59	
Kočevje	3.824	0	0	2.290	3.824	2.290	5.500	8.000	0,70	0,29
Novo mesto	2.364	0	340	6.468	2.704	6.468	5.000	5.000	0,54	1,29
Brežice	11.485	0	8.414	9.800	19.899	9.800	17.000	11.000	1,17	0,89
Celje	1.173	0	5.035	0	6.208	0	8.200	6.000	0,76	0,00
Nazarje	2.624	0	20.665	3.876	23.289	3.876	15.000	500	1,55	7,75
Slovenj Gradec	0	0	28.748	8.770	28.748	8.770	14.900	8.950	1,93	0,98
Maribor	0	0	8.105	0	8.105	0	12.000	2.500	0,68	0,00
Murska Sobota	0	0	0	0	0	0	0	0		
Sežana	2.517	0	2.308	200	4.825	200	9.000	5.000	0,54	0,04
SKUPAJ	66.702	0	111.138	42.726	177.840	42.726	197.550	60.050	0,90	0,71

Legenda: N – novogradnja, R- rekonstrukcija

Preglednica 43b: Priprava in gradnja gozdnih vlak v državnih gozdovih v letu 2013 (v m)

Območna Enota	Priprava		Gradnja		Skupaj		Program*		Indeks realiz.	
	N	R	N	R	N	R	N	R	N	R
Tolmin	16.075	0	10.421	2.493	26.496	2.493	27.500	7.000	0,63	0,64
Bled	4.300	0	0	1.270	4.300	1.270	5.300	9.115	0,64	0,45
Kranj	3.520	0	1.410	805	4.930	805	3.300	1.700	1,61	1,43
Ljubljana	1.521	0	3.349	575	4.870	575	10.800	20.130	0,45	0,33
Postojna	0	0	0	0	0	0	51.915	13.020	0,04	0,04
Kočevje	15.665	0	620	38.507	16.285	38.507	28.770	35.325	0,59	0,78
Novo mesto	58.630	0	0	55.452	58.630	55.452	41.930	55.100	1,31	1,15
Brežice	3.546	0	1.220	3.980	4.766	3.980	6.440	13.890	1,05	0,80
Celje	265	0	3.760	0	4.025	0	11.460	5.500	0,52	0,33
Nazarje	0	0	0	0	0	0	1.500	3.610	1,41	1,32
Slovenj Gradec	0	0	10.217	8.589	10.217	8.589	11.420	11.680	1,48	1,20
Maribor	150	0	1.975	758	2.125	758	12.515	11.775	0,42	0,28
Murska Sobota	285	0	0	0	285	0	10.090	0	0,03	0,03
Sežana	0	0	2.990	0	2.990	0	1.250	1.840	0,76	0,47
SKUPAJ	103.957	0	35.962	112.429	139.919	112.429	224.190	189.685	0,75	0,70

Legenda: N – novogradnja, R- rekonstrukcija

8.3 VIRI FINANČNIH SREDSTEV ZA GRADNJO IN VZDRŽEVANJE GOZDNIH PROMETNIC

Preglednica 44: Viri finančnih sredstev za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic v I. 2013

Gozdne ceste

	Lastništvo	Proračun RS	Zasebna sredstva oz. pristojbine*	Sredstva EU	Druga neproračunska sredstva	Skupaj
Vzdrževanje	ZG	868.559	1.356.972		1.287.270	3.512.801
	DG	395.909	650.030		1.079.824	2.125.763
	Skupaj	1.264.468	2.007.002	0	2.367.094	5.638.564
Gradnja in rekonstrukcija**	ZG	82.014	374.262	246.043		702.319
	DG				512.761	512.761
	Skupaj	82.014	374.262	246.043	512.761	1.215.080
Skupaj gozdne ceste	Skupaj	1.346.482	2.381.264	246.043	2.879.855	6.853.644

Vlake

Gradnja in rekonstrukcija**	Skupaj	162.176	813.571	486.527	1.462.273
Gozdne ceste + vlake	Skupaj	1.508.658	3.194.834	732.569	8.315.916

Opomba: * Pri vzdrževanju gozdnih cest gre za pristojbine, pri gradnji gozdnih cest in vlak pa gre za sredstva zasebnih investitorjev.

** Investicije so izvedene na podlagi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013.

8.4 STANJE VIROV IN RABE LESA ZA ENERGIJO V SLOVENIJI

Osnovna naloga ZGS na področju lesa za energijo je zagotavljanje podatkov o potencialih lesa, primerne za energijo, ki jih vzdržujemo v okviru slovenskega informacijskega sistema za lesno biomaso, izdelanega na osnovi metodologije WISDOM, ki prostorsko prikazuje potencialne lesa, primerne za energetsko rabo (»ponudba«), njegovo rabo (»povpraševanje«) ter njuno bilančno stanje za poljubno območje. Pri »ponudbi« upoštevamo podatke o gozdovih in o potencialih negozdnih površinah, industrijskih virov ter o zbranih lesnih odpadkih v zbirnih centrih. Pri povpraševanju upoštevamo ocenjeno rabo lesa za energijo po gospodinjstvih.

Preglednica 45: Prikaz trenutnih potencialov lesa za energijo

Vir	Znak	Parameter	Tone suhe snovi (Neto)
GOZD	B	Možni posek manj kakovostnih sortimento	1.403.000
	A	Posek manj kakovostnih sortimentov	639.000
		Ostanek v gozdu ob realizaciji možnega poseka	391.000
		Ostanek v gozdu ob trenutni realizaciji poseka	215.000
	D	Količina skorje hlodovine ob realizaciji možnega poseka	50.000
	C	Količina skorje hlodovine ob trenutni realizaciji poseka	39.000
KMETIJSKE POVRŠINE	G	Ocenjeni možni trajni posek lesa dreves na negozdnih površinah	151.000
	X	Lesni in nelesni ostanki s kmetijskih površin uporabni za energijo	197.000
INDUSTRIJA	F	Količina žagarskih ostankov pri predelavi hlodovine ob realizaciji možnega poseka	444.000
	E	Količina žagarskih ostankov pri predelavi hlodovine ob trenutni realizaciji poseka	336.000
ZBIRNI CENTRI	H	Zbrani lesni ostanki	350.000
Poraba			
	I	Poraba manj kakovostnih sortimentov v gospodinjstvih za ogrevanje in kuhanje	776.000
	J	Poraba manj kakovostnih sortimentov v sistemih daljinskega ogrevanja in kogeneracije	94.000
	K	Lesni ostanki, uporabljeni v industriji	32.000
	I+J+K	Skupna poraba lesa za energijo v vseh sektorjih	902.000
	Y	Količina konkurenčne rabe manj kakovostnega lesa v industriji (papirnice, tanin, vlakna)	255.000
Bilančni podatki			
	A+C+E+H	Vsota virov lesne biomase ob trenutni realizaciji poseka	1.364.000
	B+D+F+H	Vsota virov lesne biomase ob realizaciji možnega poseka	2.247.000
	A+C+E+H-I-J-K	Bilanca količine manj kakovostnega lesa ob trenutni realizaciji poseka	462.000
	B+D+F+H-I-J-K	Bilanca količine manj kakovostnega lesa ob realizaciji možnega poseka	1.345.000
	A+C+E+H-I-J-K-Y	Bilanca količine manj kakovostnega lesa ob trenutni realizaciji poseka z upoštevanjem konkurenčne rabe	207.000
	B+D+F+H-I-J-K-Y	Bilanca količine manj kakovostnega lesa ob realizaciji možnega poseka z upoštevanjem konkurenčne rabe	1.090.000
	B - A	Razlika med možnim in dejanskim posekom	763.000

Če upoštevamo dejanski posek sortimentov, primernih za energijo, imamo ob poseku, ki ga že izkoristimo, trenutno dodatno na razpolago 763 tisoč ton suhe snovi manjvrednega lesa, primerne tudi za energijo, in približno 151 tisoč ton suhe snovi lesa iz negozdnih površin. Seveda ob predpostavki, da bi bila ta lesna masa porabljena izključno za energijo.

Prostorska porazdelitev potencialnih letnih količin manj kakovostnega lesa se precej razlikuje od prostorske porazdelitve lesne zaloge, letnega prirastka lesa in skupnega letnega možnega poseka, saj napade v kakovostnih gozdovih (zlasti kakovostnih gozdovih iglavcev) sorazmerno manj sortimentov slabše kakovosti, v nekakovostnih listnatih gozdovih pa lahko na te sortimente odpade celo večino poseka. Pri določanju potencialov lahko upoštevamo tudi stroške gozdne proizvodnje (sečnje in spravila do gozdne ceste). Z upoštevanjem omenjenih ekonomskih kazalcev rezultati pridobijo večjo uporabno vrednost.

Zaradi lažje primerjave razpoložljivih količin različnih vrst lesa za energijo, so podatki navedeni v tonah suhe snovi.

9 Divjad, druge gozdne živali in njihovo življenjsko okolje

9.1 VELIKA PARKLJASTA DIVJAD

Cilji trajnostnega upravljanja z rastlinojedimi parkljarji (srna, navadni jelen, damjak, muflon, gams, alpski kozorog) in divjim prašičem je imeti zdrave populacije divjadi, s stabilno spolno in starostno strukturo, ki bodo usklajene tudi s populacijami drugih vrst in predvsem z okoljem. Vrste te divjadi naj bodo v smislu trajnostne in gospodarske rabe naravnih virov dolgoročno tudi predmet lova, s trofejno zanimivimi osebki. Navedene cilje smo zasledovali tudi v letu 2013 in jih bomo, skladno z usmeritvami dolgoročnih - območnih in letnih lovsko upravljaljskih načrtov za LUO, tudi v naprej.

V preglednici 46 so za vrste velike parkljaste divjadi navedeni podatki o oceni odstrela in ugotovljenih izgub v letu 2013 na ravni Slovenije, v preglednici 47 pa so za iste vrste navedeni podatki o odstrelu in izgubah v letu 2013 po lovsko upravljaljskih območjih. Podatke smo pridobili s sodelovanjem pri ocenjevanju in kategoriziranju odstrela in izgub divjadi za preteklo lovsko leto, kar je bilo v vseh LUO izvedeno v januarju 2014.

Preglednica 46: Ocena odstrela in ugotovljenih izgub velike parkljaste divjadi v Sloveniji v letu 2013

Vrsta divjadi	Načrt odvzema v letu 2013	Ocena odvzema v letu 2013	Realizacija načrta	Primerjava ocene odvzema v letu 2013 s podatki o odvzemu v letu 2012
	Število	Število	%	Index 2013/2012
Srna	41.417	41.195	99	0,98
Navadni jelen	6.161	5.971	97	1,02
Damjak	160	228	143	0,89
Muflon	688	660	96	0,98
Gams	2.657	2.405	91	0,97
Alpski kozorog	25	17	68	1,55
Divji prašič	9.547	8.818	92	0,67

Pri vrstah velike parkljaste divjadi je bil po številu iz populacij odvzetih osebkov v letu 2013 odzvem višji kot v letu 2012 le pri navadnem jelenju (za 2 %) in alpskem kozorogu (za 55 %), pri srnjadi, muflonu in gamsu je bil približno enak, pri damjaku je bil nižji za 11 %, pri divjem prašiču pa za 33 %. Realizacija načrtovanega odstrela je bila v povprečju za celo Slovenijo pri vseh vrstah v mejah dopustnih odstopanj, navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO in jo ocenjujemo za ugodno. Primerjava z nekajletnimi odvzemi kaže na stagnacijo odvzema po številu pri srnjadi, neznačilno nihanje odvzema pri gamsu in muflonu ter trend stalnega povečevanja odvzema pri jelenjadi. Pri divjem prašiču so populacijska nihanja in s tem tudi nihanja realizacije (v odstotkih od načrtovanega odvzema) izrazitejša, saj je bila v zadnjih nekaj letih realizacija tudi nekaj 10 % nižja ali višja od načrtovanega odvzema; posebej značilna so taka nihanja v zadnjih treh letih, v letu 2011 nekoliko navzdol (realizacija 92 %), v letu 2012 močnejše navzgor (realizacija 170 %) in v letu 2013 ponovno 92 %.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri srnjadi** je bila na ravni Slovenije in v okviru posameznih LUO vsehopsod v mejah dopustnih odstopanj, navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih (+15 %). Delež realizacije po LUO je bil med 96 % in 104 %. V letu 2013 je bil odzvem na ravni Slovenije za 2 % manjši kot v letu 2012 (indeks odvzema 2013/12 je 0,98); manjši je kar v osmih LUO, v petih neznatno (1-4 %), v treh pa znatneje (Kočevsko-Belokranjsko LUO – za 9 %; Pohorsko LUO – za 8 %; Slovensko goriško LUO – za 6 %). Pri številčnosti srnjadi se je v letu 2013 nekoliko poznal vpliv zadnje zelo hude zime 2012/2013 ter neugodnih spomladanskih razmer, ki so vplivale na nekoliko znižan prirastek vrste ter njeno preživetje. Upravljalci lovišč so največ naporov za realizacijo vlagali v loviščih, kjer so stalno prisotne velike zveri (zlasti ris in volk), še posebej v razredu mladičev obeh spolov. Nekoliko so težave povzročala tudi nova določila o povezanju čistega odstrela srn in srnjakov, ki izhajajo iz sprejetih območnih načrtov za obdobje 2011–2020, za katere pa vendarle pričakujemo, da jih bodo lovske organizacije dosledno oziroma dosledneje spoštovale, saj dajejo že po dveh letih od njegove uveljavitve ugodne učinke na zmanjšanje drugih vzrokov smrtnosti (predvsem povozov na prometnicah) ter uravnoteženje spolne in starostne strukture. Pri tem velja pripomniti, da smo za lovišča, kjer so stalno prisotne velike zveri, njihovo prisotnost upoštevali pri izdelavi načrtov in določili o omenjenem povezanju čistega odstrela srn in srnjakov.

Realizacija načrtovanega odvzema **navadne jelenjadi** je bila na ravni Slovenije visoka (97 %), takoj za realizacijo pri srnjadi. Odzvem jelenjadi v letu 2013 pomeni najvišji – rekorden odzvem v zgodovini te vrste v Sloveniji. V večini LUO, ki so tudi večja populacijska območja jelenjadi in kjer je številčnost jelenjadi največja (temu sledijo tudi načrti), je bila realizacija ugodna in povsem v okviru postavljenih meja dovoljenih odstopanj načrtov. Med nižjimi realizacijami (še vedno pa v okviru dovoljenih odstopanj) velja omeniti realizacijo v Kočevsko-Belokranjskem LUO, kjer se tudi iz indeksa na preteklo leto kaže trend zmanjševanja številčnosti, kar je tudi cilj v tem območju. Indeks odvzema med leti 2013 in 2012 za Slovenijo je 1,02, kar nakazuje, da so bila prizadevanja upravljalcev lovišč oziroma LPN za realizacijo velika, k temu pa so bistveno pripomogle relativno ugodne razmere za lov in marsikje tudi zahteve drugih uporabnikov prostora, predvsem lastnikov kmetijskih zemljišč, za zmanjšanje številčnosti jelenjadi. Odzvem jelenjadi v zadnjih letih stalno narašča, kar ob ugotavljanju nasprotnih kazalcev pri srnjadi nakazuje tudi spremembe v krajini – zaraščanje opuščenih kmetijskih zemljišč v nekaterih slovenskih pokrajinah in s tem ustvarjanje ugodnejšega življenjskega okolja za jelenjad, ki uspešno zavzema nišo srnjadi, v predalpskem in alpskem svetu pa ponekod tudi že gamsa. Na ta dejstva bo vsekakor potrebno biti pozoren pri prihodnjem usmerjanju razvoja populacije jelenjadi v Sloveniji.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri damjaku**, alohtoni vrsti parkljaste divjadi v našem okolju, je bila skladna s cilji iz območnih načrtov – 143 %, a vendarle v absolutnem številu odvzetih osebkov nekoliko nižja kot leto poprej – indeks odvzema med leti 2013 in 2012 je 0,89. Damjaka najdemo v prosti naravi le v nekaj LUO in le tam ima smisel resneje upravljati z vrsto (Novomeško, Primorsko, Posavsko, Pomursko, Savinjsko-Kozjansko, Zasavsko in Kamniško-Savinjsko LUO), odzvem pa se izvaja širom Slovenije tudi ob pobegih damjakov iz rejnih obor. Vrsta, čeprav alohtona, je praviloma uravnotežena s svojim okoljem, le mestoma – izrazito lokalno, so z damjakom težave. Realizacija je bila na ravni Slovenije v okviru dopustnih

odstopanj (do -15 %, navzgor se odvzema ne omejuje), navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO in sledi zapisanim strategijam razvoja vrste iz dolgoročnih načrtov.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri muflonu**, drugi alohtoni vrsti divjadi v našem okolju, je bila v preteklem letu 96 % in na podobnem nivoju kot leto poprej. Realizacija je bila na ravni Slovenije v okvirih dopustnih odstopanj (- 15 %), navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO, razen v Gorenjskem, Pohorskem in v Savinjsko-Kozjanskem LUO je bila pod to ravni. V prvih dveh LUO se po nekaj desetletjih od osnovanja številnih kolonij kažejo problemi, ki izhajajo iz genetsko zaprtih populacij, posledica česar so tudi načrtovani ukrepi, ki lokalno ali območno vodijo k postopni izločitvi vrste iz okolja. Težje je tudi uresničevanje načrtov, v zadnjem od naštetih LUO, v številčno nepomembni koloniji, pa je bil načrtovan odvzem le v višini 4 osebkov, odvzeti pa so bili 3 osebk. Indeks odvzema med leti 2013 in 2012 je 0,98 in sledi zapisanim strategijam razvoja vrste iz dolgoročnih načrtov. Vrsta, čeprav alohtona, je praviloma uravnotežena s svojim lokalnim okoljem, manjši problemi se pojavljajo le na območju Boča – Ptujsko-Ormoško LUO.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri gamsu** je bila na ravni Slovenije zadovoljiva in z 91 % v okviru dovoljenih odstopanj v načrtih (+15 %), indeks glede na leto poprej pa je 0,97 – torej je bilo v letu 2013 gamsov odvzetih nekoliko manj kot v letu 2012. Populacija je, upoštevajoč odvzem na ravni celotne Slovenije, že več let stabilna, vrsta pa je v dinamičnem ravnovesju s svojim okoljem ter okoljsko »neproblematična«. Menimo, da je odvzem v območjih s prisotnostjo gamskih garij vendarle nekoliko prenizek, pri tem pa gre izpostaviti kot največje »žarišče« območje Triglavskega narodnega parka, kar je posledica »politike« parka na področju lovstva.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri alpskem kozorogu** je bila na ravni Slovenije le 68 %, a govorimo o vrsti divjadi, za katero je v celotnem slovenskem prostoru načrtovan odvzem le 25 živali, in sicer le v dveh LUO – Gorenjskem (6 živali) in Triglavskem (19 živali). Indeks odvzema glede na leto poprej je 1,55 – torej je bilo v letu 2013 alpskih kozorogov odvzetih nekoliko več (17 živali) kot v letu 2012 (11 živali). Populacija alpskega kozoroga v Sloveniji je razdeljena le na tri kolonije, v Gorenjskem LUO živi le ena kolonija, v LPN Kozorog Kamnik (območje Brane, Macesnovca, Grintovca in Ojstrice) ter v Triglavskem LUO pa dve koloniji (ena na območju LPN Triglav, druga na območju lovišč Bovec in Log pod Mangartom). Stanje alpskega kozoroga v vseh kolonijah ni ugodno, predvsem zaradi pojava garij. Vrsta je sicer v dinamičnem ravnovesju s svojim okoljem ter okoljsko »neproblematična«. Ključen razvojni problem v prihodnje bo populacijo kozoroga ohraniti v slovenskem prostoru, tudi z doseljevanjem, če bo to potrebno.

Realizacija načrtovanega odvzema **pri divjem prašiču** je bila z 92 % na ravni Slovenije skladna z načrti ter je identična realizacijam v prejšnjih dveh letih (2011, 2012). Precej nižja realizacija v absolutnem številu glede na leto poprej (indeks odvzema med leti 2013 in 2012 je 0,68) je skladna z populacijskimi nihanji (v letu 2012 je bil v Sloveniji daleč rekorden odvzem divjega prašiča v zgodovini, z več kot 13.000 živali), slabšimi lovnimi razmerami in ne nazadnje tudi dejanskim znižanjem populacije, kot eksplicitnim ciljem v vseh letnih načrtih LUO za leto 2013. Populacijska nihanja pri divjem prašiču so rezultat naravnih ciklusov populacije divjega prašiča v Sloveniji in širših razmer v evropskem prostoru, saj se z enakimi težavami pri upravljanju (»populacijske eksplozije«) srečujejo tudi druge države, pretežno iz srednje in južne Evrope. Številčnost divjega prašiča je bila tudi v letu 2013 v nekaterih LUO še vedno (pre)visoka (Primorsko, Zahodno visoko kraško, Pomursko), lovske organizacije pa se zavedajo resnosti problema (ne)uskklajenosti z okoljem, ki so se odražale predvsem v škodah na poljščinah in travinju. Na težave so opozarjali številni lastniki travniških in poljskih površin ter njihove stanovske organizacije (KGZS, Sindikat kmetov, idr.). Mnogi upravljavci lovišč in LPN niso zmogli tekoče poravnati škod, so se pa vsekakor primerno odzvali s še vedno visokim odstrelom, pri čemer je pomembna tudi struktura uplenjenih divjih prašičev, saj v razredu starejših osebkov močno prevladujejo svinje nad merjasci (torej rodni del populacije); na ravni Slovenije je razlika 350 osebkov.

Načrtovanju in realizaciji posegov v populacije rastlinojede divjadi, še v populacije jelenjadi in divjega prašiča, smo skupaj z lovskimi organizacijami v zadnjih letih posvetili veliko pozornosti,

saj smo se v posameznih regijah soočali in se lokalno še soočamo z neuskklajenostmi teh populacij divjadi z njihovim življenjskim okoljem. Pretekli naporji so v nekaterih okoljih znižali številčnost rastlinojedih parkljarjev (npr. jelenjadi v širšem kočevskem prostoru), zato je postala realizacija odstrela zahtevnejša in je načrte težje uresničiti – v celoti ali celo v mejah dopustnih odstopanj, ki jih določajo načrti. Velja priznati, da so bili načrti v poglavjih o posameznih vrstah rastlinojede divjadi ponekod nerealno postavljeni na podlagi pripomb in odločitev s strani članov strokovnih svetov OE ZGS in/ali svetov OE ZGS. Menimo, da je kulminacija številčnosti posameznih vrst rastlinojede divjadi v nekaterih okoljih nastopila že pred leti (npr. pri srnjadi v letih med 2003 in 2005), zahteve po povečanem odstrelu pa so vedno posledica opazanj v okolju iz preteklih let. Analize podatkov o spremljanju stanja divjadi in njenega življenjskega okolja, pretežno gozdnega ekosistema, pa nakazujejo potrebnost ukrepanja predvsem v okolju, saj težave zaradi neuskklajenosti divjadi z okoljem tudi ob bistveno nižjih gostotah populacij divjadi, ki smo jih dosegli v zadnjih dveh desetletjih, kažejo na to, da je razlog neuskklajenosti tudi in predvsem v premalo intenzivnem obnavljanju gozdov in zato premajhni prehranski ponudbi. V vseh LUO v južnem delu države je opazen tudi povečan vpliv velikih zveri, predvsem volka, ki dodatno redukcijsko vpliva na plenjene vrste. Pri tem je treba upoštevati, da veliko oz. celo pretežno število izgub zaradi naravnih dejavnikov in velikih zveri ni mogoče ugotoviti, jih zabeležiti in posledično tudi upoštevati v realizaciji odvzema.

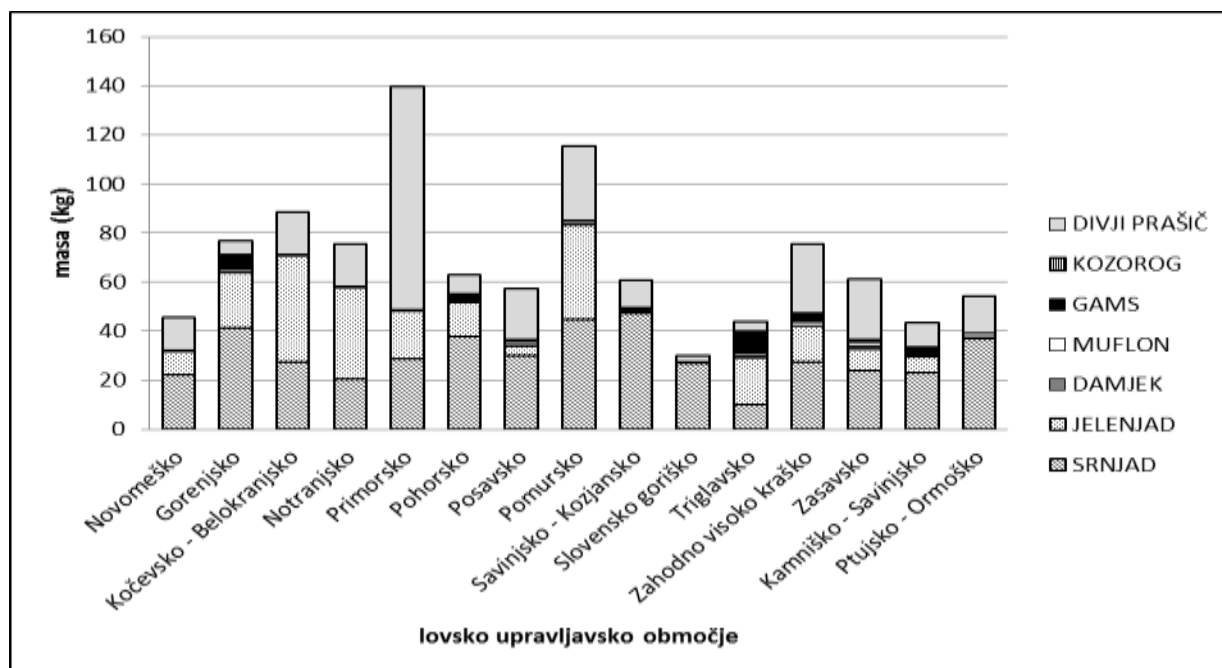
Preglednica 47: Realizacije načrtov – odvzem (odstrel in vse ugotovljene izgube) vrst velike parkljaste divjadi v letu 2013 po lovsko upravljavskih območjih in indeks na l. 2012

LUO	Srna		Navadni jelen		Damjak		Muflon		Gams		Alpski kozorog		Divji prašič	
	% R	Ind. 13/12	% R	Ind. 13/12	% R	Ind. 13/12	% R	Ind. 13/12	% R	Ind. 13/12	% R	Ind. 13/12	% R	Ind. 13/12
Novomeško	104	0,96	123	1,13	100	0,75	-	-	-	-	-	-	81	0,70
Gorenjsko	100	1,01	103	1,09	-	0,75	84	0,79	91	0,95	117	1,40	87	0,73
Kočevsko-Belokranjsko	99	0,91	89	0,98	-	-	-	-	78	0,84	-	-	78	0,53
Notranjsko	100	1,02	107	1,09	-	-	-	-	103	1,08	-	-	90	0,67
Primorsko	101	1,02	95	1,06	100	0,46	-	-	-	1,00	-	-	118	0,82
Pohorsko	96	0,92	99	1,02	-	-	60	0,73	90	1,00	-	-	88	0,64
Posavsko	100	1,02	97	1,16	95	0,73	-	-	100	1,20	-	-	78	0,70
Pomursko	99	1,01	104	1,08	129	1,23	-	-	-	-	-	-	85	0,61
Savinjsko-Kozjansko	96	0,98	60	0,35	175	1,05	75	1,00	81	0,89	-	-	70	0,58
Slovensko goriško	97	0,94	-	0,50	-	0,33	-	-	-	-	-	-	-	1,30
Triglavsko	103	1,00	97	1,04	-	1,33	108	1,14	92	0,95	53	1,67	52	0,50
Zahodno visoko kraško	103	1,01	89	1,01	-	0,14	99	1,05	93	1,03	-	-	92	0,61
Zasavsko	99	0,99	96	1,09	289	2,50	97	1,08	88	1,04	-	-	96	0,68
Kamniško-Savinjsko	101	0,98	91	0,90	63	1,00	112	0,95	86	0,92	-	-	75	0,62
Ptujsko-Ormoško	100	0,99	-	0,14	-	0,09	102	1,05	56	0,83	-	-	94	0,61
R SLOVENIJA	99	0,98	97	1,02	143	0,89	96	0,98	91	0,97	68	1,55	92	0,67

Največjo biološko maso med odstreljeno parkljasto divjadjo v Sloveniji predstavlja srnjad (409.000 kg), sledita divji prašič (327.000 kg) in jelenjad (316.000 kg) ter ostale parkljaste vrste (51.000 kg). Med LUO je s 140 kg na 100 ha lovne površine v ospredju Primorsko LUO.

Ob pregledu odstotkov realizacije v večini LUO lahko kljub posameznim odklonom, ki so lahko objektivne ali tudi subjektivne narave, izrazimo zadovoljstvo nad realizacijo, tako količinsko kot pretežno tudi po strukturi. Najbolj izpostavljena in okoljsko problematična vrsta divjadi je prav gotovo divji prašič, kar pa ni posebnost Slovenije, saj njegovo povečano številčnost beležijo skoraj v vseh državah zahodne in srednje Evrope. Lovske organizacije v pretežnem delu Slovenije so se tudi v letu 2013 še posebej zavedale težav, ki jih oškodovancem povzročajo divji prašiči, zato so upravljavci lovišč oz. LPN poskušali v sodelovanju s prizadetimi po najboljših močeh reševati probleme – z zaščito obdelovalnih površin, izplačilom odškodnin ter

velikim trudem pri realizaciji načrtovanih ukrepov v populaciji z odstrelom, kar je tudi vidno iz realizacije odvzema. Ne glede na vse moramo ostati aktivni tudi v prihodnje, tako pri načrtovanju kot pri izvedbi. Podatki in podrobnejše analize namreč kažejo, da ponekod (lokalno) odstrel po količini ni bil na želeni ravni predvsem iz subjektivnih razlogov, ki jim je potrebno v prihodnje posvetiti kar največ pozornosti.



Slika 39: Biološka masa odstreljenih vrst parkljaste divjadi na 100 ha lovne površine v letu 2013 po lovsko upravljavskih območjih

9.2 DRUGA DIVJAD

Podatki o realizaciji načrtovanega odvzema druge divjadi dovoljujejo posredno oceno o stanju populacij divjadi, kot sledi.

- Pri mali poljski divjadi (fazan, poljska jerebica, poljski zajec, raca mlakarica) v letu 2013 je stanje populacij vsaj stagniralo, če se že ni še naprej izboljševalo kot v predhodnih letih, vendar pa lahko dolgoletno delo in trud upravljavcev lovišč povsem izničijo nepredvidljivi dogodki, kot so bile npr. ekstremne poplave v letih 2010 in tudi v letu 2012, pa huda zima v letu 2012/13. Poplave so v nekaj dneh na posameznih območjih v Sloveniji (Ljubljansko Barje, del Posavja, del Primorske, del Štajerske) močno prizadele naravno okolje, vključno z malo divjadjo, posledice te naravne katastrofe pa se bodo čutile tudi v prihodnjih letih. Biologija teh vrst je takšna, da se ob obsežnih poplavah ne morejo pravočasno umakniti na varno, škode pa so izražene tako v povečani smrtnosti živali in njihovih legel kot tudi v uničenju okolja (krmne njive, remize, obrečni in protivetni pasovi, grmišča, idr.), vključno z lovsko-tehniškimi objekti (krmišča za malo divjad). Podobno je v hudih zimah, posebej z visoko snežno odejo ali celo pomrznjeno, ko predvsem ptice ne morejo priti do podlage in s tem do hrane.
- Pri malih zvereh (lisica, jazbec, kuna zlatica in kuna belica) je stanje populacij stabilno in v njih ne nakazuje dramatičnih sprememb, ki bi odstopale od standardnih populacijskih odklonov med leti. Morda je edina izjema pri teh vrstah kuna zlatica, katere številčnost se v zadnjih desetletjih vztrajno zmanjšuje, verjetno tudi zaradi ekološko bolj prilagodljive kune belice.
- Pri drugih vrstah, kot sta pižmovka in alpski svizec, je stanje populacij relativno stabilno, odvzem pa povsem odvisen od interesa za lov teh vrst.

- Pri polhu je stanje populacije v posameznem letu docela odvisno od dostopne hrane, zato je v obdobju izdelave načrtov realno načrtovanje odvzema pri tej vrsti nesmiselno, saj ne vemo, kako bo z obrodом gozdnega drevja. V letu 2013 je gozdno drevje bogato obrodilo, zato sta temu sledila naraščanje populacije in posledično uspešen lov, ki je sicer z dovolilnico dostopen vsem državljanom RS. Naj ponazorimo – v letu 2013, ko je gozdno drevje obrodilo bogato, je bil zabeležen odvzem 147.463 polhov, v letu 2012, ko pa je obrod v celoti izostal, pa je bil zabeležen odvzem polhov v Sloveniji le 849 živali.
- Številčnost nutrije, ki je invazivna alohtona vrsta, narašča, opazna pa je tudi prostorska širitev po vodotokih v Sloveniji.
- Prisotnost rakunastega psa, ki je tudi invazivna alohtona vrsta divjadi, v Sloveniji že nekaj let ni evidentirana, vendar z gotovostjo pričakujemo njegovo razširitev v Slovenijo iz držav srednje Evrope (Nemčija, Avstrija, Madžarska).

Preglednica 48: Ocena odstrela in ugotovljenih izgub drugih vrst divjadi v Sloveniji v letu 2013

Vrsta divjadi	Načrt odvzema v letu 2013	Ocena odvzema v letu 2013	Realizacija načrta	Primerjava ocene odvzema v letu 2013 s podatki o odvzemu v letu 2012
	Število	Število	%	%
Lisica	11.898	10.400	87	88
Jazbec	1.381	1.180	85	85
Kuna zlatica	279	168	60	102
Kuna belica	1.770	1.524	86	100
Alpski svizec	36	17	47	106
Pižmovka	176	47	27	78
Poljski zajec	3.776	3.062	81	88
Fazan	22.672	17.119	76	81
Poljska jerebica	1.594	1.512	95	103
Raca mlakarica	4.293	3.583	83	98
Sraka	1.169	859	73	97
Šoja	4.361	3.574	82	90
Siva vrana	9.749	9.305	95	100
Nutrija	50	229	458	85
Polh	-	147.463	-	17369
Rakunasti pes	-	0	-	0

Pri vrstah divjadi, navedenih v preglednici 48, razen pri lisici, jazbecu, kunah in sivi vrani (in lokalno pri šoji), načrta odvzema ni treba dosegati, ker gre pri njih praviloma za okoljsko razmeroma neproblematične vrste.

Lahko zaključimo, da so majhni, a zanesljivi znaki izboljšanja stanja male poljske divjadi, predvsem v lokalnih območjih, v manjši meri pa tudi v vsem slovenskem prostoru, posledica sinergije naslednjih učinkov:

- strožje zakonodaje in doslednejšega upoštevanja predpisov ter navodil pri uporabi kemičnih zaščitnih sredstev, ki jih bolj osveščeni pridelovalci poljščin in sadja uporabljajo na poljih,
- bolezni (garje in steklina pri lisici) in povečanega lova (na lisico, kuno zlatico in kuno belico), ki so znižali številčnost plenilcev male divjadi,
- vložkov v raziskovalne projekte v povezavi z malo divjadjo ter terenske uporabe rezultatov projektov,
- uresničevanja določil letnih lovsko upravljaljskih načrtov območij pri oblikovanju primerne okolja za te vrste divjadi iz preteklih let ter zadržanosti pri poseganju v populacije.

ZGS se pri oblikovanju določil lovsko upravljavskih načrtov že vrsto let trudi doseči »konzervativno« poseganje v populacije poljskega zajca, poljske jerebice in fazana, same lovske organizacije pa, kljub posameznim kratkoročnim interesom po večjem poseganju v populacije teh vrst, praviloma z realizacijo odstrela sledijo obsegu, ki je skupaj usklajen in predpisan. Osnovno vodilo pri uravnavanju teh vrst divjadi mora biti razmeroma previden pristop pri načrtovanju in realizaciji odstrela, še zlasti v letih, ko se je trend obrnil v pozitivno smer in je ustvarjeno ugodnejše okolje na vseh ravneh za ponovno občutnejše povečanje njihove številčnosti. Veliko sodelovanja med ZGS in lovskimi organizacijami posvečamo tudi skupnemu oblikovanju primernega življenjskega okolja za te vrste (zasajanje remiz, skupin drevja in grmovja, zaščitnih pasov proti vetru, oblikovanje vodnih brežin, idr.). V prihodnje moramo več pozornosti posvetiti še strokovno primernemu ugotavljanju stanja populacij oziroma spremljanju teh vrst, pri načrtovanju pa bomo upoštevali tudi izredne dogodke in njihove posledice, ki smo jih opisali v prvem odstavku tega poglavja.

9.3 VELIKE ZVERI IN DRUGE ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VRSTE

Upravljanje s populacijami velikih zveri je bilo v Sloveniji od 1. 1. 2005 v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor, od 4. 2. 2012 dalje pa Ministrstva za kmetijstvo in okolje (MKO). To upravljanje je vseskozi vpeto med težavnost zagotavljanja sožitja velikih zveri s človekom in njegovimi dejavnostmi, zlasti v ruralnih območjih, na eni strani, ter dolžnostjo zagotavljanja dolgoročnega obstoja velikih zveri in njihovega življenjskega okolja na drugi strani. Delo vseskozi v precejšnji meri otežujejo tudi zamegljeni naravovarstveno-konzervatorski pogledi in nerealna pričakovanja javnosti iz Evrope po popolnem zavarovanju vrst brez odstrela ter težnje interesnih skupin po nerealno visokem odstrelu. Pomanjkanje osnovnega znanja pri interesnih skupinah in delu laične javnosti ter tudi neustrezna medijska odzivnost na tem področju dajejo problematiki še dodatni, svojstveni pečat. Enako stanje se ponavlja iz leta v leto, kljub vsakoletnim dodatnim naporom in vloženim sredstvom za zagotavljanje boljšega monitoringa vrst velikih zveri in vedno boljših analiz izvedenih ukrepov. Vendarle pa velja izpostaviti tudi izboljšanje strokovnih podlag pri upravljanju z velikimi zvermi v nekaj zadnjih letih, kar je rezultat nekaj temeljnih znanstveno-raziskovalnih projektov, predvsem pri rjavem medvedu in v zadnjih nekaj letih tudi pri volku. Glede rjavega medveda so rezultati raziskav bolj ali manj poenotili stroko in podkrepili dosedanje upravljanje, ki je bilo s stališča dolgoročnega razvoja in obstoja populacije ugodno, v globalnem pa se izboljšuje tudi ravnovesje med rjavim medvedom in ljudmi. Pri volku pa se nova spoznanja glede njegovih populacijskih značilnosti intenzivno uvajajo v samo upravljanje s to vrsto v Sloveniji.

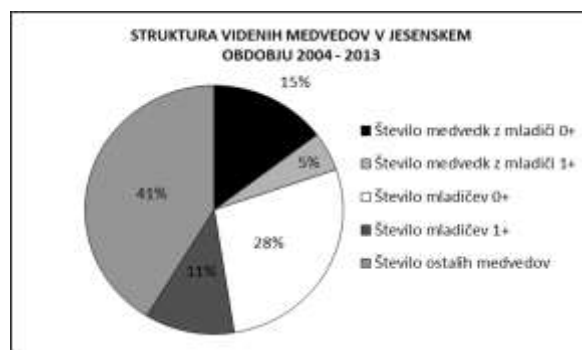
9.3.1 RJAVI MEDVED

9.3.1.1 Monitoring populacije rjavega medveda

Štetje rjavega medveda na mreži stalnih števnih mest

Začetki spremljanja rjavega medveda na krmiščih in mrhoviščih segajo že v devetdeseta leta. Zaradi pripomb o dva ali celo večkratnem beleženju istega osebka, ki je v eni noči obiskal več opazovanih števnih mest, se je v okviru projekta LIFE-Narava III oblikovala sistematično določena mreža stalnih 167-ih števnih mest predvsem v osrednjem in robnem življenjskem območju rjavega medveda v Sloveniji. Gre za krmišča, ki jih redno obiskuje tudi medved in so od naselij praviloma oddaljena vsaj dva kilometra ter med seboj tri kilometre, da že zabeležen medved v času štetja ne obiše še enega ali več števnih mest ter tako ni večkrat zajet v popisne obrazce. Štetje poteka po enotni metodologiji od leta 2004 in je namenjeno spremljanju trendov v medvedji populaciji pri nas (povprečno število videnih medvedov na števno mesto, spolna in starostna struktura v različnih letnih obdobjih, povprečno število mladičev na samico, ...).

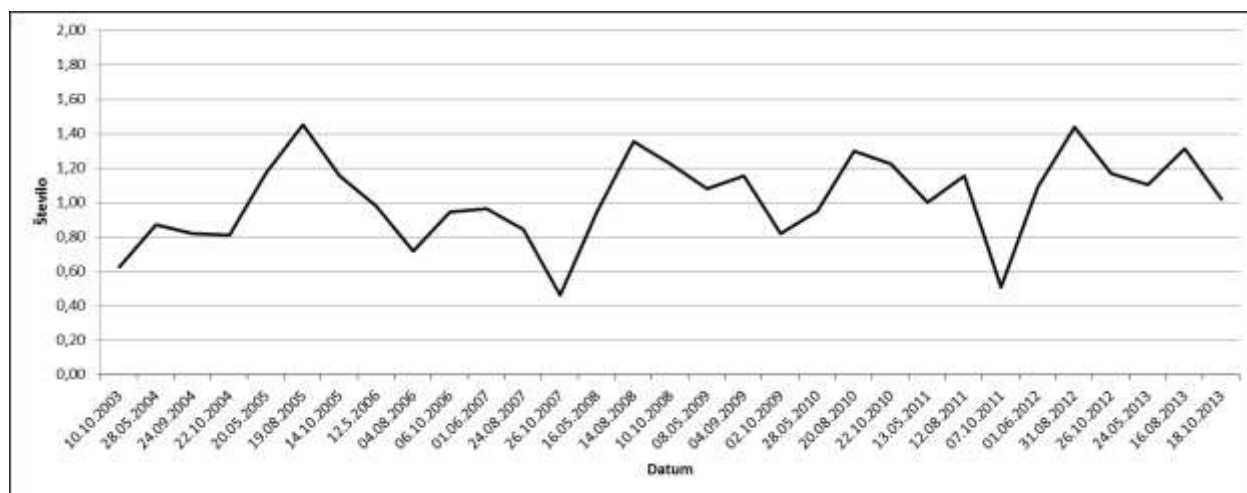
Medvede smo v letu 2013 šteli enkrat spomladi (24. 5. 2013, od 18. do 24. ure) in dvakrat v poletno-jesenskem času (16. 8. 2013 od 18. do 24. ure in 18. 10. 2013 od 17. do 24. ure).



Grafikon 40: **Struktura videnih rjavih medvedov na stalnih števni mestih v spomladanskem in jesenskem obdobju v letih 2004–2013**

Analizo spolne in starostne strukture videnih medvedov smo zaradi biologije življenja rjavega medveda opravili ločeno za spomladanska in jesenska štetja. Vodeče medvedke namreč v spomladanskem času ob izhodu iz brlogov zaradi potreb po sočni hrani (travniki), manj pogosto obiskujejo mesta polaganja hrane (krmišča), kjer so številna mesta. To potrjuje tudi delež videnih samcev in samic, ki ne vodijo mladičev, saj je le ta v spomladanskem obdobju za štiri odstotke večji kot v jesenskem obdobju. Struktura jesenskih štetij v letu 2013 je pokazala, da je bilo evidentiranih najmanj 15 % medvedk z mladiči v prvem življenjskem letu. Delež mladičev v prvem življenjskem letu je bil 28 % in v drugem življenjskem obdobju 5 %, torej skupaj predstavljajo mladiči 33 % delež celotne populacije. Trend povprečnega števila videnih medvedov na stalno števno mesto je stabilen, z manj izrazitimi nihanjem v spomladanskem obdobju in bistveno večjimi v jesenskem obdobju.

Vsa štetja na stalnih števni mestih kažejo, da je število mladičev v 1. življenjskem letu na samico zelo stabilno in se najpogosteje giblje med 1,8 in 2,0 mladiča na samico, z najnižjo dosedanjo vrednostjo septembra 2004 in maja 2010 – le 1,56 mladiča na samico ter najvišjo vrednostjo oktobra 2010 – celo 2,22 mladiča na samico.



Grafikon 41: **Povprečno število videnih rjavih medvedov na števno mesto v letih 2004–2013**

Rezultati na stalnih števni mestih nakazujejo ugodno stanje populacije rjavega medveda v Sloveniji, z odkloni rezultatov posameznih štetij, ki niso posledica številčnosti, pač pa vplivov vremena, prehranske ponudbe okolja in podobno – kot se je zaradi obilnega gozdnega obroda zgodilo jeseni 2011 in zelo šibkega obroda v letu 2012.

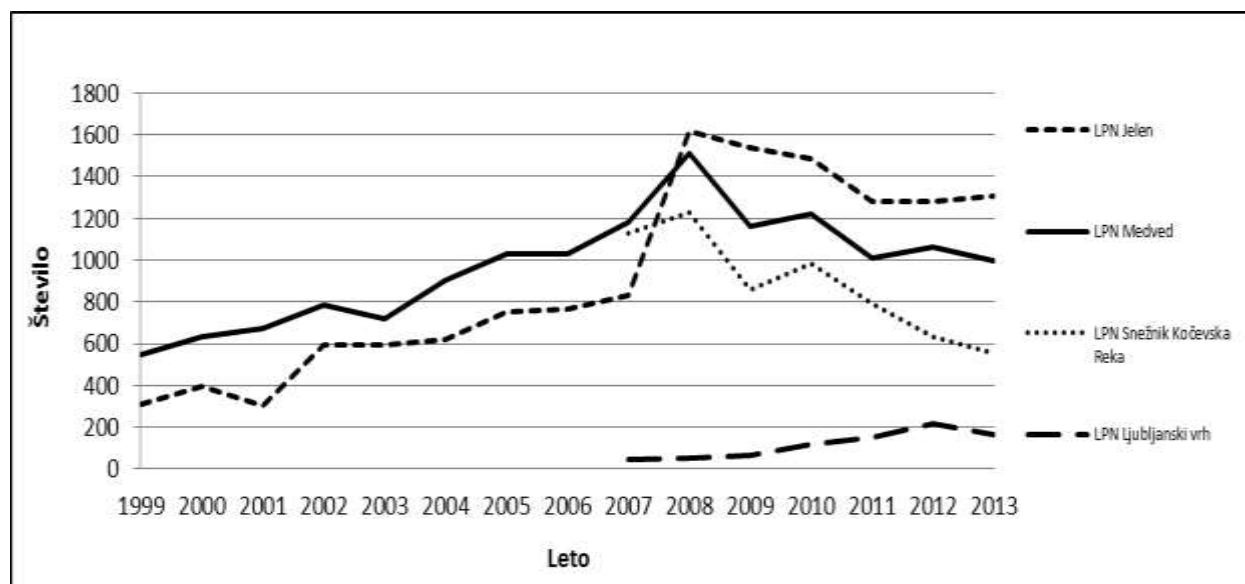
Štetje ostaja tudi v prihodnje pomemben način spremljanja trendov določenih populacijskih parametrov rjavega medveda, saj pomeni štetje medvedov, za razliko od genetskih analiz, ki

potekajo v organizaciji BF – Oddelka za biologijo z začetkom v letu 2007, pri katerih ZGS prav tako intenzivno sodeluje, stalen oziroma dolgoročen monitoring populacije.

Spremljanje znakov prisotnosti rjavega medveda v LPN Medved, Jelen, Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh v sestavi ZGS

V LPN Medved in Jelen, ki ležita v osrednjem življenjskem območju rjavega medveda, kjer sta stalno prisotna tudi volk in ris, poklicno osebje že od leta 1986 oz. 1991 vodi podrobnejši, dnevni monitoring vseh treh vrst veliki zveri. Podatki o vseh znakih prisotnosti (plen med divjadjo, iztrebki, sledi, znaki na markacijskih drevesih, evidentirani brlogi, neposredna videnja idr.) prostorsko beležijo v enotno oštevilčene kvadrante 1.000 x 1.000 m. Leta 2007 sta se monitoringu pridružila tudi LPN Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh.

Dinamika števila opaženih znakov prisotnosti od leta 1999 v LPN Medved skupaj z Žitno goro in LPN Jelen nam kaže porast trenda prisotnosti rjavega medveda do leta 2008, ko se trend obrne. V ostalih dveh LPN je podatkov še vedno nekoliko premalo, zbirajo pa se tudi krajše časovno obdobje, zato za ti dve LPN težko govorimo o zanesljivejših trendih številčnosti rjavega medveda. Sicer je v LPN Snežnik Kočevska Reka trend številčnosti podoben trendu v LPN Medved, v LPN Ljubljanski vrh pa je trend naraščajoč, kar je posledica tudi intenzivnejšega spremljanja s kamerami.



Grafikon 42: Znaki prisotnosti rjavega medveda v LPN Jelen, Medved, Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh v obdobju 1999–2013

9.3.1.2 Dosedanji odvzem rjavega medveda

Odvzem rjavega medveda (in volka) od leta 2010 dalje vsako leto določata dva pravilnika. Za leto 2013 sta bila to Pravilnika o spremembi Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (Ur. list RS, št. 73/12 in št. 104/13), ki ju je izdalo MKO. Odvzem rjavega medveda se je v jesenskem času začel šele proti koncu decembra zaradi zelo pozne objave zadnjega od zgoraj navedenih pravilnikov.

V letu 2013 je bilo na podlagi obeh pravilnikov odvzetih iz narave 63 rjavih medvedov, in sicer v osrednjem življenjskem območju 57 medvedov (90 %), v robnem območju 5 medvedov (8 %) in v prehodnem območju 1 medved (2 %). Veliko medvedov je bilo izločenih v t.i. severnem delu osrednjega območja, kjer je bilo tudi število primerov škode največje, in v delih osrednjega območja, kjer je večja gostota prebivalstva.

Preglednica 49: Odvzem rjavega medveda iz narave v letu 2013 po vrstah odvzema – po lovsko upravljaljskih območjih (LUO)

LUO	Redni odstrel*	Izredni odstrel	Izgube - povoz	Izgube - drugo	SKUPAJ
Kočevsko-Belokranjsko	19	2	1	2	24
Notranjsko	22	2	5	4	33
Novomeško	1				1
Primorsko	1		2		3
Zahodno visoko Kraško	1				1
Zasavsko				1	1
SKUPAJ	44	4	8	7	63

Opomba: *»Redni« odstrel pomeni selektivni in omejeni odvzem iz narave zaradi uravnavanja populacije z okoljem.

Glavnina odvzema s 70 % (44 živali) je bila realizirana v okviru t.i. »rednega odstrela« lovskih organizacij iz naslova uravnavanja populacije, 6 % (4 živali) je bilo t.i. »izrednega odstrela« in 24 % (15 živali) je bilo evidentiranih izgub. Med izgubami je najpogostejši povoz, in sicer so bile 4 živali povožene na cesti in 4 na železnici, kar pomeni 53 % vseh izgub. Ostale živali so bile najdene poginjene, od katerih je bil v treh primerih registriran sum krivolova, ki je bil organom pregona prijavljen po uradni dolžnosti.

Preglednica 50: Odvzem rjavega medveda iz narave v letu 2013 po spolni strukturi in telesni masi – po lovsko upravljaljskih območjih

LUO	m	ž	nn	do 100 kg	101-150 kg	nad 150 kg	nn	SKUPAJ
Kočevsko - Belokranjsko	10	13	1	20	2	1	1	24
Notranjsko	15	15	3	22	4	4	3	33
Novomeško		1		1				1
Primorsko	3			1		2		3
Zahodno visoko kraško	1				1			1
Zasavsko			1				1	1
SKUPAJ	29	29	5	44	7	7	5	63
DELEŽ %	46,0	46,0	8,0	69,9	11,1	11,1	7,9	100,0

V odvzemu s 70 % prevladujejo medvedi do 100 kg telesne mase, delež iz populacije izločenih medvedov razreda od 101 do 150 kg je 11 %, nad 150 kg tudi 11 % in neznano 8 %. Spolna struktura odvzetih živali je pomaknjena v »škodo« samcev (samci : samice : neznano – 64 % : 33 % : 3 %), kar je precejšen odklon od dolgoletnega povprečja (45 % : 47 % : 8 %).

V odvzemu je bilo od 63 izločenih medvedov 7 samic (11 % vseh izločenih živali) v starosti, primerni za poleganje mladičev (starost 4+ in več) – 1 v Kočevsko-Belokranjskem LUO in 6 v Notranjskem LUO. 5 samic je bilo odvzetih zaradi uravnavanja populacije z odstrelom in 2 z izgubami. 58 % izločenih medvedov še ni bilo spolno zrelih (mladiči 0+, mladiči 1+, osebk 2+ in 3+ obeh spolov), kar je za približno 10 % nižje od povprečja zadnjih let.

V 19-letnem obdobju, od leta 1995 do 2013, je bilo iz slovenske populacije rjavega medveda odvzetih 863 samcev in 610 samic ter 32 medvedov, kjer se spola zaradi razpadlosti najdenih kadavrov živali ali nepopolnih evidenc ni dalo določiti. Od vseh odvzetih osebkov, ki jim je bilo spol mogoče določiti, je bilo 41 % živali ženskega spola.

Spolno razmerje poleženih mladičev je praviloma v razmerju 1 : 1, zato dosednji neuravnotežen odvzem pomeni ohranjanje oz. povečevanje reproduktivnega dela populacije. Tudi na ta način je bilo doseženo ugodno stanje populacije, kar potrjujejo tudi drugi parametri populacije. »Obrat populacije« je v Sloveniji razmeroma velik, saj veliko večino odvzema tvorijo mladi medvedi, v dolgoletnem povprečju kar ca. 2/3 v pred reproduktivnih starostnih razredih.

Preglednica 51: Število odvzetih rjavih medvedov iz narave v letih 1995–2013 po spolu in telesni masi

Leto	PO SPOLU			PO TELESNI MASI				SKUPAJ
	samci	samice	nezn.*	do 100 kg	101-150 kg	nad 150 kg	nezn.*	
1995	23	12	1	17	12	6	1	36
1996	31	17	1	29	15	5	-	49
1997	23	20	-	28	13	2	-	43
1998	38	20	3	32	20	8	1	61
1999	36	19	1	37	7	11	1	56
2000	38	25	-	41	16	6	-	63
2001	34	20	2	33	14	7	2	56
2002	73	42	1	86	20	9	1	116
2003	45	26	1	53	13	6	-	72
2004	49	29	2	52	17	9	2	80
2005	50	45	-	69	22	4	-	95
2006	64	60	2	81	32	13	-	126
2007	59	48	1	72	21	15	-	108
2008	51	38	3	65	21	5	1	92
2009	54	29	2	55	19	10	1	85
2010	60	48	-	76	24	8	-	108
2011	31	29	4	44	13	7	0	64
2012	75	54	3	98	21	10	3	132
2013	29	29	5	44	7	7	5	62
Skupaj 1995–2013	863	610	32	1.012	327	148	18	1.505
Razmerje (%)	57	41	2	67	22	10	1	100

Opomba: * kategoriji neznano pri spolu in telesni masi sta posledica nezmožnosti ugotoviti spol pri nekaterih izgubah oz. nepopolno vodenih evidenc pri upravljavcih lovišč.

Preglednica 52: Pregled izdelanih individualnih strokovnih mnenj ZGS za vznemirjanje živali, za izredni odzem medvedov iz narave z odlovom in preselitvijo ter odstrelom v letu 2013

Območna enota	Število vlog	Število živali	VZROK	Realizirano število živali
Bled	1	1	Škoda na premoženju	0
Kočevje	10	12	Ponavljajoča se škoda na premoženju v neposredni bližini naselja, dnevno pojavljanje v gosto naseljenih območjih	2
Nazarje	1	1	Škoda na premoženju	0
Postojna	4	4	Ponavljajoča se škoda na premoženju v neposredni bližini naselja, dnevno pojavljanje v gosto naseljenih območjih	2 + 1 (odlov)
Tolmin	2	2	škoda na premoženju, pojav ob naseljih	0
SKUPAJ	18	20		4 + 1 odlov

Skladno s postopkom Zakona o upravnem postopku in na podlagi Uredbe o zavarovanih živalskih vrstah, je ZGS v primerih, ko je medved ogrožal varnost in premoženje ljudi, v letu 2013 posredoval na ARSO 18 strokovnih mnenj za izredni odstrel skupaj 20 rjavih medvedov.

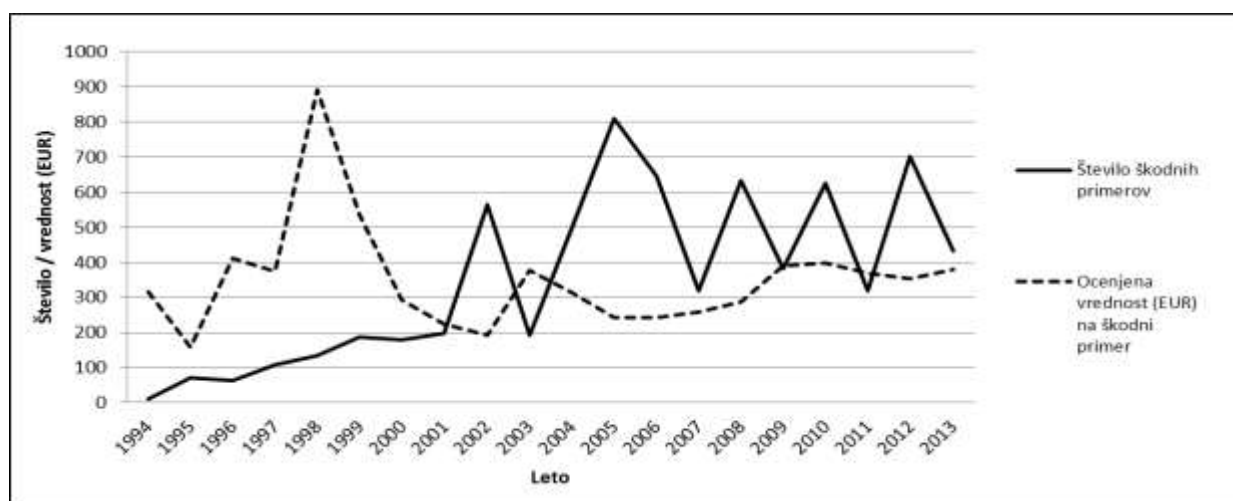
9.3.1.3 Škoda od rjavega medveda

Republika Slovenija je začela plačevati odškodnine za škode na premoženju, ki jo povzročijo zavarovane vrste prosto živečih živalskih vrst, v letu 1994, vendar podatkov do konca devetdesetih let med seboj ne moremo korektno primerjati, saj odškodninski sistem še ni bil dorečen in enoten v vseh letih, poleg tega oškodovanci sistema še niso v celoti poznali. Po tem obdobju je sistem enoten in tudi oškodovanci so z njim že dobro seznanjeni. Škode lahko

kažejo na naraščajoč/padajoč trend populacije, vendar naraščanje oziroma upadanje tega kazalca ni nujno neposredno povezano s številčnostjo populacije rjavega medveda. Potrebno je upoštevati tudi spremembe v okolju in spremembo kmetijske prakse (povečevanje števila drobnice, zaraščanje, itn.). So pa točkovni podatki o škodnih primerih v daljšem časovnem obdobju dober pokazatelj dinamike prostorske razširjenosti populacije rjavega medveda.

Število škodnih primerov, povzročenih od rjavega medveda, se je v obdobju 1998–2002 ustalilo na nekaj čez sto primerov na leto. Nominalna vrednost izplačane odškodnine je najprej vseskozi naraščala, sprva počasneje, v letih 1998 in 1999 pa skokovito (kar je tudi odraz uvajanja plačevanja odškodnin s strani države). Število škodnih primerov je imelo v letih 1998–2001 rahel negativen trend, v nadaljnjih štirih letih (2002–2005) pa je bistveno naraslo. Po letu 2005 so se izmenjevala leta z visokim in nizkim številom prijavljenih škod. Leto 2013 je bilo leto z nizkim številom škodnih primerov in posledično nižjimi izplačanimi odškodninami, kar gre povezati predvsem z bogatejšim obrodrom gozdnega drevja (hrast, bukev).

Število ocenjenih škodnih primerov je različno porazdeljeno po t.i. življenjskih območjih rjavega medveda. Tudi razporeditev števila cenitev škod je neenakomerno porazdeljena med območnimi enotami ZGS. Največ povzročene škode je v osrednjem življenjskem območju medveda (predvsem v njegovem severnem delu) – po *Strategiji upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji* –, z močnejšim trendom širjenja v robni življenjski prostor, predvsem na zahodnem in severnem delu.



Grafikon 43: Število škodnih primerov in ocenjena vrednost v EUR na škodni primer od rjavega medveda po letih v obdobju 1994–2013

V letu 2013 so zavarovane vrste povzročile 810 primerov škod, od tega jih je rjavi medved povzročil 431 ali 52 %. Škodni objekt je bila največkrat drobnica, in sicer v 37 %, sledi sadno drevje z 17 % ter čebelnjaki s 16 %, itn.

9.3.2 VOLK

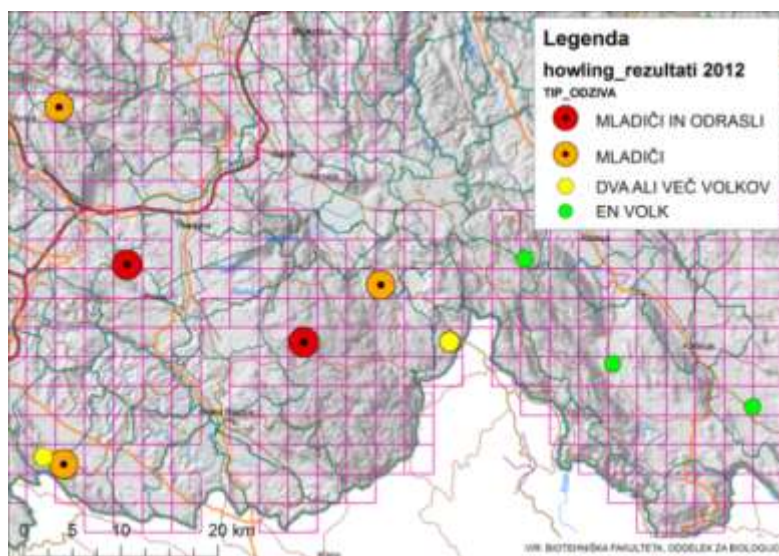
9.3.2.1 Monitoring populacije volka

Izzivanje tuljenja

Monitoring volkov z izzivanjem tuljenja je ena od aktivnosti spremljanja volkov v Sloveniji, ki je potekala v okviru projekta SloWolf (finančni instrument EU Life+). Izvajana je bila 3 leta (od leta 2010 do leta 2012). Metoda je primerna za ugotavljanje prisotnosti teritorialnih tropov volkov in prisotnosti mladičev oziroma volčjih legel. Popis se je izvajal v sodelovanju s številnimi prostovoljci in petinštiridesetimi poklicnimi lovci v LPN v sestavi ZGS. Letno je bilo popisanih

okoli 350 kvadrantov na območjih Hrušice, Trnovskega gozda, Javornikov, Snežnika, Menešije, Brkinov, Kočevske in Bele krajine. Opravljeno je bilo približno tisoč glasovnih izzivanj (tuljenja) v treh serijah. Rezultati prvega monitoringa z izzivanjem tuljenja kažejo, da je bilo v pozno poletnem času leta 2010 vzhodno od avtoceste Ljubljana - Koper najmanj sedem legel volčjih mladičev. Poleg tega smo na šestih dodatnih lokacijah zabeležili odzive posameznih odraslih volkov, za katere pa nismo mogli vedno določiti, ali pripadajo živalim iz istih tropov kot evidentirana legla. Monitoring ni bil izveden zahodno od avtoceste Ljubljana - Koper (območje Nanosa, Hrušice in Trnovskega gozda), kjer sta bila v letu 2011 dobljena 2 odziva. V poletnem času leta 2011 smo dobili odziv 7 legel volčjih mladičev in 12 odraslih volkov, od tega na 5 enakih lokacijah, kot so bila evidentirana legla. Na osnovi prostorske in časovne razporeditve odzivov volkov v letu 2012 ocenjujemo, da smo skupaj dobili odzive iz sedmih različnih tropov, od katerih smo pri petih zaznali tudi prisotnost mladičev.

Monitoring volkov z izzivanjem tuljenja v letu 2013 zaradi konca projekta SloWolf in odsotnosti drugih virov financiranja ni bil izveden.



Slika 8: Karta odzivov pri monitoringu volkov z izzivanjem tuljenja v letu 2012 (Vir: SloWolf)

Genetika

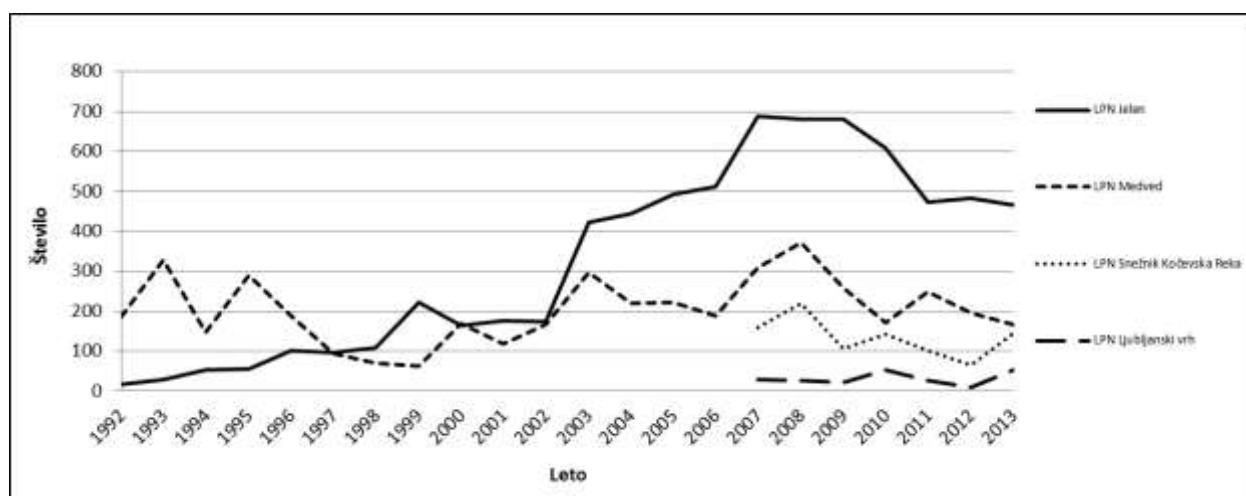
V okviru projekta SloWolf je bila za obdobje 2010–2013 ocena številčnosti populacije volkov opravljena tudi z genetsko analizo vzorcev iztrebkov, urina in sline, odvzete na plenu volkov (predvsem na uplenjeni drobnici), ki so jih zbirali poklicni lovci LPN v sestavi ZGS in pooblaščenca za ocenjevanje škod od zavarovanih vrst, zaposleni v ZGS. Pri tem je pomembno upoštevati, da številčnost volkov prek leta zelo niha, saj je spomladi, ko se skotijo mladiči, njihova številčnost bistveno večja kot pozimi. Prav tako je potrebno upoštevati, da niso vsi volkovi, ki jih zajamemo pri zbiranju genetskih vzorcev, prisotni izključno v Sloveniji, ampak 4 tropi živijo tako v Sloveniji kot tudi na Hrvaškem. Zato je v nadaljevanju predstavljena intervalna ocena številčnosti vseh volkov, ki se pojavljajo v Sloveniji, in tudi ocena, ki upošteva, da je del volkov prisoten deloma v Sloveniji in deloma na Hrvaškem.

Številčnost volkov je bila v 3 letih intenzivnega spremljanja populacije izjemno stabilna in se kljub razmeroma visoki zaznani smrtnosti praktično ni spreminjala. Tako je v času trajanja projekta SloWolf v Sloveniji vsako leto živelo okrog 46 volkov (od 42 do 50), ki so tvorili 8 do 11 tropov. Zaradi visoke populacijske dinamike (rodnost, smrtnost, imigracija, emigracija) je ta številčnost tekom leta precej nihala (srednje vrednosti 33 do 46). Štirje tropi imajo znaten del teritorija na Hrvaškem in jih za potrebe upravljanja ne moremo opredeliti kot popolnoma slovenske. Na koncu projekta SloWolf je bila za potrebe upravljanja podana največja letna številčnost volkov, ki so že aktivno vključeni v populacijo; ocenjena je na 39 osebkov (34 do 43).

Zbiranje znakov prisotnosti v loviščih s posebnim namenom Medved, Jelen, Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh

Enako kot za rjavega medveda in risa, poklicno osebje LPN Medved in Jelen, ki ležita v osrednjem življenjskem območju rjavega medveda, že od leta 1986 oz. 1991 vodi podrobnejši, dnevni monitoring volka. Podatki o vseh znakih prisotnosti (plen med divjadjo, iztrebki, sledi, znaki markacij, evidentirani brlogi, neposredna videnja idr.) se vnašajo v oštevilčene kvadrante 1.000 x 1.000 m. Leta 2007 sta se monitoringu pridružili tudi LPN Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh.

Monitoring volkov v LPN Jelen, Medved in Snežnik Kočevska Reka za zadnjih 10 let kaže, največje število zabeleženih znakov prisotnosti okoli leta 2008. Naraščajoč trend se v LPN Jelen in LPN Medved kaže od leta 2000 naprej. Trend rasti se v LPN Jelen kaže tudi pred letom 2000, v LPN Medved pa je od leta 1992 do leta 1999 trend zabeleženih znakov prisotnosti padajoč. Po letu 2008 se kaže postopno zmanjšanje števila zabeleženih znakov prisotnosti volkov v vseh LPN, razen v LPN Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh, kjer je bila v letu 2013 zaznana prisotnost teritorialnega para, ki ima predvidoma nekje na Menišiji tudi leglo.



Grafikon 44: Število znakov prisotnosti volka v LPN Jelen in Medved v obdobju 1992–2013 ter za LPN Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh v obdobju 2007–2013

9.3.2.2 Dosedanji odvzem volka

V zadnjih nekaj letih ocenjujemo, da je odstrel v kombinaciji z drugimi dejavniki rast populacije volkov zaustavil in da je populacija stabilna ter v ugodnem stanju. V letu 2009 je bilo po sprejemu »Strategije upravljanja z volkom v Sloveniji« omogočeno izvajanje t.i. rednega odstrela, ki se ga je do sezone 2011–2012 izvajalo v obdobju od 1. 10. do konca tekočega koledarskega leta ter od 1. 1. – 28. 2. naslednjega koledarskega leta. Od jeseni leta 2012 dalje pa je, skladno z Akcijskim načrtom, lovna doba na volka spremenjena. Lov na volka se izvaja od 1. 10. do konca tekočega koledarskega leta (31. 12.), od 1. 1. do 31. 1. ter od 1. 9. do 30. 9. naslednjega koledarskega leta.

Na podlagi Uredbe o zavarovanih živalskih vrstah je ZGS v letu 2013 posredoval na ARSO eno strokovno mnenje za odstrel 1 volka, poškodovanega v prometni nesreči.

Razvoj populacije volkov v Sloveniji nakazuje, da s samim posegom z odstrelom populacija volka v Sloveniji ni bila ogrožena. Kljub temu z odstrelom vplivamo na strukturo tropov, zaradi česar je bila pri načrtu odstrela za obdobje od oktobra 2011 do konca februarja 2012 predlagana podrobnejša prostorska razporeditev odstrela, kot v preteklih letih in omejitve odstrela na 1 volka v posameznem LPN. Od jeseni 2012 je zaradi potekajočega projekta SloWolf in spremljanja ter raziskav populacije volka v okviru tega projekta lov na volka znotraj LPN začasno odpravljen. Trenutno veljavni Pravilnik o spremembi Pravilnika o odvzemu

osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (Ur. list RS, št. 104/13) za čas njegove veljavnosti – od konca leta 2013 do jeseni 2014 – ne predvideva poseganja v populacijo volka z odstrelom.

Preglednica 53: Število odvzetih volkov iz narave po vzrokih v obdobju 1995–2013

Leto	"Redni" odstrel - odločba	Izredni odstrel	Ilegalni odstrel	Izgube	Skupaj ODVZEM
1995	-	-	-	-	-
1996	-	-	2	-	2
1997	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	1	1
1999	2	1	-	-	3
2000	-	-	-	2	2
2001	4	-	-	1	5
2002	5	-	-	-	5
2003	4	5	-	2	11
2004	-	3	-	1	4
2005	-	6	-	-	6
2006	-	10	-	1	11
2007	-	5	-	1	6
2008	-	-	-	-	-
2009	4	3	-	2	9
2010	9	-	-	1	10
2011	9	-	-	1	10
2012	11	-	1	2	14
2013	1	-	-	2	3
Skupaj 1994–2013	49	33	3	17	102
%	48	32	3	17	100

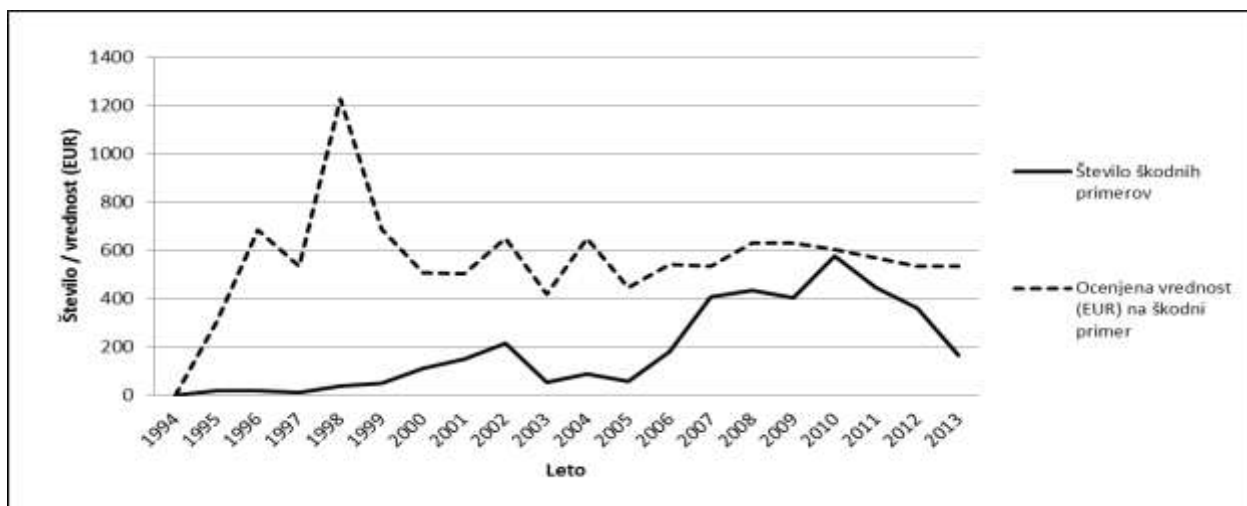
Opomba: *)»Redni« odstrel pomeni selektivni in omejeni odvzem iz narave zaradi uravnavanja populacije z okoljem.

9.3.2.3 Škoda od volka

Od leta 1995 do leta 2003 je število škodnih primerov zaradi volkov bolj ali manj stalno naraščalo. Po letu 2003 se je število škodnih primerov zelo zmanjšalo, in sicer iz 215 v letu 2002 na 53 v letu 2003. Nato se je relativno majhno število škodnih primerov nadaljevalo v letih 2004 in 2005. Po letu 2005 je število škodnih primerov zopet močno naraščalo do leta 2010, ko je doseglo najvišjo vrednost (575 primerov in 346.000 EUR). Po navedenem letu je njihovo število pričelo upadati in v letu 2013 znašalo 163 primerov s slabimi 90.000 EUR ocenjene vrednosti. Od vse povzročene škode zavarovanih vrst v letu 2013 je volk povzročil 20 % vseh škodnih primerov in 27 % vse ocenjene vrednosti.

Trenutni obseg škode od volkov je tako za rejce drobnice kot tudi za ohranjanje populacije volkov in njegove sprejemljivosti v okolju, kljub trendu zniževanja v zadnjih letih, še vedno prevelik. Zato si je potrebno še naprej prizadevati za vzpostavitev učinkovitih zaščitnih ukrepov za preprečevanje napadov volkov na drobnico, ki je njegov plen v več kot 93 % škodnih primerih. Pri tem velja poudariti, da se je za najučinkovitejši način preprečevanja napadov oziroma škod, tako v Sloveniji kot tudi v svetu, izkazalo zapiranje rejnih živali čez noč v višje električne ograde, v kombinaciji s psi čuvaji.

Ob prenavljanju pravilnika o minimalnih zaščitnih ukrepih se je izkazalo, da je za uvedbo ustreznih zaščitnih ukrepov za varovanje drobnice potrebno spremeniti Zakon o ohranjanju narave (ZON), zato smo večkrat opozorili na nujnost prenove tega zakona, saj so druge možnosti za učinkovito reševanje problema nastajanja škod izčrpane. Nujno je treba uvesti svetovanje in pomoč lastnikom pri zaščiti njihovih čred drobnice, manjši vpliv na zmanjševanje škod pa ima lahko tudi odstrel volkov na pašnikih, kjer volkovi plenijo domače živali.



Grafikon 45: Število škodnih primerov in ocenjena škoda od volka v obdobju 1994–2013

Večino škodnih primerov beležimo na območju osrednje in južne Slovenije. Ob tem je potrebno poudariti, da se prostorska razporeditev škod od začetka njihovega popisovanja do danes ni bistveno spremenila, posebnost je le ta, da so se na sorazmerno majhnem območju južno od Brkinov in v manjšem obsegu tudi na območju gozdnih masivov Jelovice in Pokljuke v Gorenjskem in Triglavskem LUO, škode pojavljale šele v letih 2006–2010. Z izjemo obdobja 2003–2005 je torej prostorska razporeditev škod vseskozi relativno podobna. To nakazuje, da so se nekateri volkovi, oziroma tropi, usmerili na prehranjevanje z enostavno dostopnim virom hrane, kot je številna slabo zavarovana drobnica.

9.3.3 RIS

9.3.3.1 Monitoring populacije risa

Spremljanje dogajanja v populaciji risa je precej težje od spremljanja populacij ostalih dveh predstavnikov velikih zveri, saj živi ris zelo prikrito življenje ter je le redko neposredno opažen. Večletno spremljanje trendov v populaciji je zato pomembna podlaga pri ocenah gibanja številčnosti risov.

V obdobju od delovanja ZGS naprej je ris stalno prisoten v južni Sloveniji na območju Kočevske in Notranjske, ki neposredno mejita na Gorski Kotar v R Hrvaški ter v območju predalpskega (Trnovski gozd) in alpskega dela Slovenije (Julijske Alpe, Karavanke). Populacijska "home range" analiza prisotnosti risa v letih 2005–2010 v Sloveniji še vedno kaže, da imamo dejansko pri nas dve subpopulaciji. Kočevsko-Notranjska subpopulacija se navezuje na sosednjo Hrvaško – območje Gorskega Kotarja in Like, risi ob zahodni meji Slovenije pa so druga subpopulacija, ki je pomembna za prehode risa proti severu oziroma proti drugim subpopulacijam v Italiji in Avstriji. Prav zaradi tega je slednja subpopulacija zelo pomembna za celoten alpski lok oziroma Srednjo Evropo.

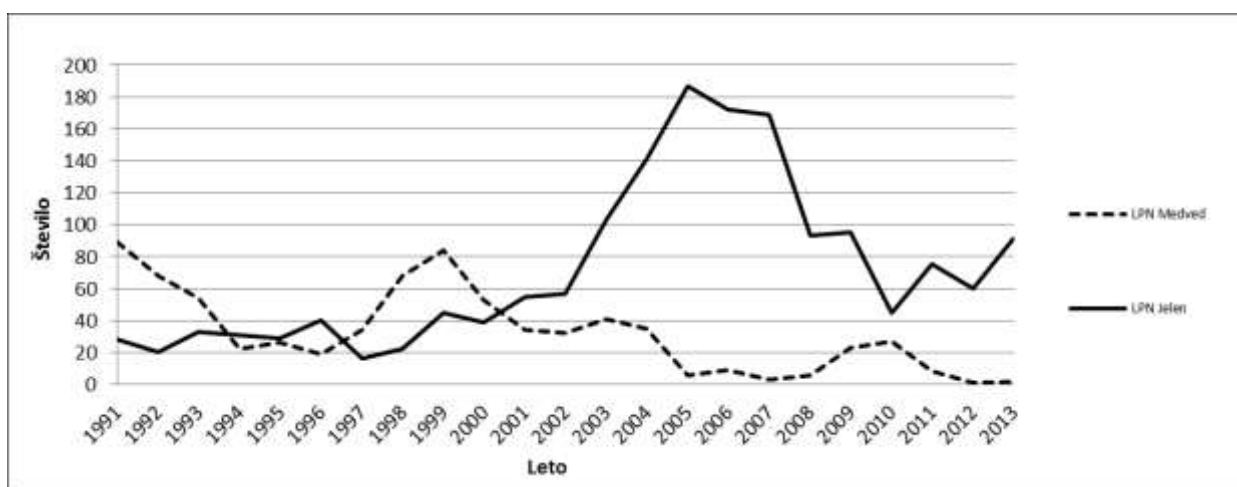
Žal se velikost območja razširjenosti risa in njegova številčnost v zadnjem desetletju postopno zmanjšujeta. V tem obdobju risa pogosteje opažamo le v zahodni Sloveniji, predvsem v snežniško-javorniškem masivu. Iz drugih območij (Kočevska, Primorska, vzhodni del Notranjske /Menišija, Krmsko-Mokrško pogorje/, Julijske Alpe, Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe) vsako leto poročajo o manjšem številu opaženih risov. To daje slutiti, da so v tem območju prisotne le posamične živali, ki se sicer tod bolj ali manj redno zadržujejo, zaradi večje medsebojne oddaljenosti pa vedno redkeje prihaja do parjenja. Iz celotnega območja vzhodne in severovzhodne Slovenije ni podatkov o prisotnosti risa. Zanimivo je tudi, da je v zadnjih desetih letih relativno malo opažanj risov v območju Kočevskega Roga, kjer so rise v 70-ih letih ponovno naselili. Možni razlogi za znižanje številčnosti so predvsem nižja številčnost srnjadi ter

povečana številčnost volkov na Kočevskem in Notranjskem v zadnjih letih, bolezni in genetske težave v populaciji ter ilegalni odstrel. Populacija risov v Sloveniji je po ponovni naselitvi vsa zadnja desetletja, razen zadnjega, veljala za najvitalnejšo v celotnem alpskem prostoru in je kazala trend zelo nagle širitve v sosednjo Hrvaško, Italijo in Avstrijo. Zadnji podatki o teritorialni pojavnosti in ocene številčnosti pa so zaskrbljujoči.

Ocena številčnosti populacije nam na osnovi analize stanja v obdobjih 2005–2010, 2000–2004 in primerjave s prejšnjim petletnim obdobjem 1995–1999 ter zadnjimi projektnimi rezultati nakazuje, da živi v Sloveniji le še od 10 do 20 risov (vključno z ocenjenim letnim prirastkom do 5 živali), od tega do 5 živali v zahodni subpopulaciji in med 10 in 15 v južni subpopulaciji, kjer edino v snežniško-javorniškem pogorju še opazamo reprodukcijo in s tem mladiče. Na podlagi ugotovljenega bo za zagotovitev dolgoročnega obstoja risje populacije v Sloveniji, ki smo jo dolžni zagotoviti tako zaradi zakonodajnih obvez do EU kot zaradi moralnega in etičnega odnosa človeka do risa, v bližnji prihodnosti treba zagotoviti doselitev živali iz drugih genetsko primerljivih populacij.

Spremljanje znakov prisotnosti risa v loviščih s posebnim namenom Medved, Jelen, Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh v sestavi ZGS

Enako kot za rjavega medveda in volka v LPN Medved in Jelen, ki ležita v osrednjem življenjskem območju rjavega medveda, kjer sta stalno prisotna tudi volk in ris, poklicni lovci že od leta 1986 oz. 1991 vodijo podrobnejši, dnevni monitoring tudi o prisotnosti risa. Podatki o vseh znakih prisotnosti (plen med divjadjo, iztrebki, sledi, znaki na markacijskih drevesih, evidentirani brlogi, neposredna videnja, ...) se prostorsko beležijo v oštevilčene kvadrante 1.000 x 1.000 m. Leta 2007 sta se monitoringu pridružila tudi LPN Snežnik Kočevska Reka in Ljubljanski vrh, vendar do konca leta 2013 v teh dveh LPN ni bilo zabeleženih znakov prisotnosti risa.



Grafikon 46: Znaki prisotnosti risa v LPN Jelen in Medved v obdobju 1999–2012

9.3.3.2 Dosedanji trend odvzema risa

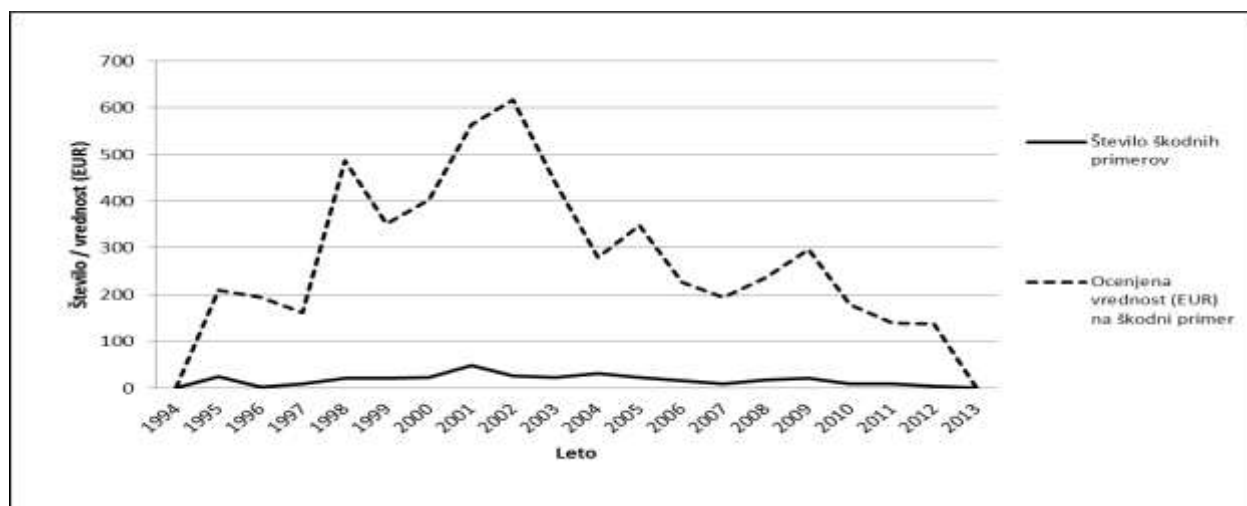
Odvzem risov iz narave je bil zadnjih 19 let minimalen, odvzetih je bilo le 18 živali. Odločbe za t.i. »redni odstrel« so bile izdajane neredno, v omenjenem obdobju le šestkrat. Odvzema v populaciji risa do leta 2012 (2 pogina) tako nismo beležili že vse od vključno leta 2004. V celotnem analiziranem obdobju sta bila registrirana dva izredna odstrela na podlagi izrednih odločb/dovoljenj. Izgube (6 živali v 19 letih) pomenijo znaten delež v celotnem odvzemu; gre izključno za povoze ali pogine (posamezne shirane živali tudi kot znak genetske depresije). Dosedanji odvzem risov je bil teritorialno razpršen, čeprav večji del realiziran v Kočevsko-Belokranjskem in Notranjskem LUO.

Preglednica 54: Odvzem risov iz narave po vzrokih v obdobju 1995–2013

Leto	"Redni" odstrel	Izredni in nelegalni	Izgube	Skupaj odvzem
1995	2			2
1996	1	1		2
1997	1			1
1998			3	3
1999			1	1
2000				0
2001	2	1		3
2002	3			3
2003	1			1
2004				0
2005				0
2006				0
2007				0
2008				0
2009				0
2010				0
2011				0
2012			2	2
2013				0
SKUPAJ	10	2	6	18
%	56	11	33	100

9.3.3.3 Škoda od risa

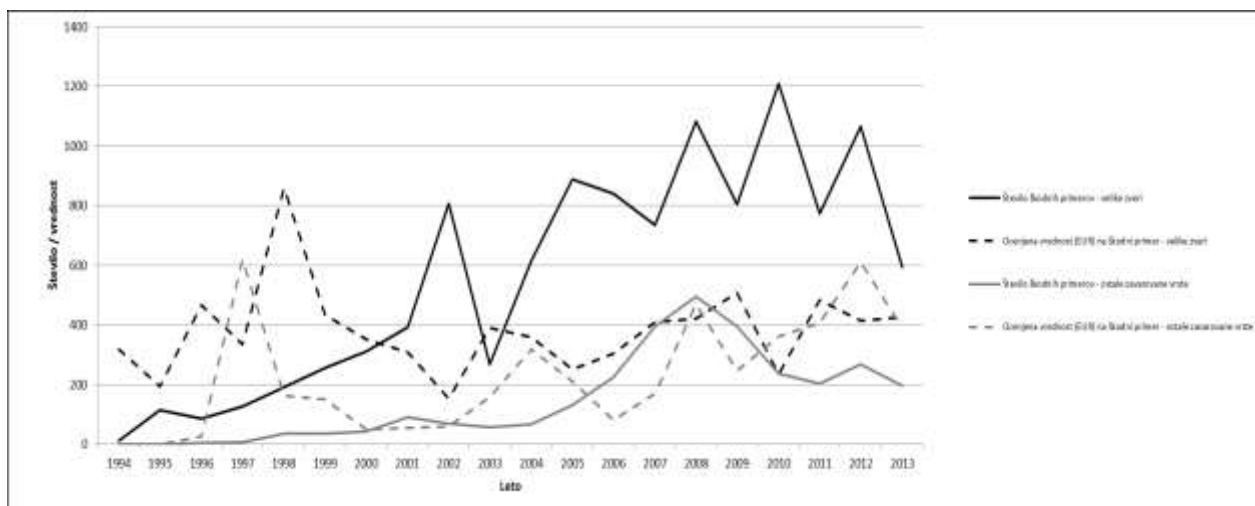
Število škodnih primerov zaradi risa je v letih 1994–2001 vztrajno naraščalo, nato se je trend obrnil in v letu 2012 dosegel najnižjo vrednost, ko je bila ocenjena škoda 546,94 EUR, v letu 2013 pa škodnega primera od risa celo ni bilo zabeleženega.



Grafikon 47: Število škodnih primerov in ocenjena škoda od risa po letih v obdobju 1994–2013

9.3.4 DRUGE ZAVAROVANE ŽIVALSKÉ VRSTE

V letu 2013 je bilo prijavljenih 810 škodnih primerov, od katerih v manj kot 1 % primerov ni šlo za zavarovano vrsto, oziroma povzročitelja ni bilo mogoče določiti. Sicer je škodo povzročilo 19 različnih zavarovanih vrst oziroma njenih skupin torej 17 brez predstavnikov velikih zveri. V 28 % primerov je škodni objekt predstavljala perutnina, v 22 % objekt in v 16 % drobnica, nobeden od ostalih škodnih objektov pa ne preseže meje 10 %.



Grafikon 48: Število škodnih primerov in ocenjena škoda od zavarovanih živalskih vrst v obdobju 1994–2013

Trend škod, ki jih niso povzročile velike zveri, je po letu 2008 upadal, nekoliko se je povečal le v letu 2012. Zanimivo je, da se povprečna ocenjena vrednost na škodni primer od leta 2009 povečuje do leta 2013, ko se le ta zniža na raven iz leta 2011. V primerjavi z velikimi zvermi druge zavarovane živalske vrste povzročijo le 24 % vseh škodnih primerov in 23 % vse ocenjene škode.

Preglednica 55: Ocenjeni škodni primeri od zavarovanih živalskih vrst v letu 2013 (število škodnih primerov, vrednost ocenjenih odškodnin in njun delež po živalskih vrstah)

Živalska vrsta	Št. škodnih primerov	Delež od škodnih primerov - %	Ocenjena vrednost v EUR	Delež od ocenjene vrednosti - %
Rjavi medved	431	53,2	163.000,32	49,3
Volk	163	20,1	89.934,15	27,2
Šakal	11	1,4	2.294,75	0,7
Divja mačka	1	0,1	95,00	0,0
Dihur	43	5,3	4.711,61	1,4
Mala podlasica	1	0,1	120,00	0,0
Vidra	2	0,2	4.778,40	1,4
Bober	8	1,0	637,49	0,2
Planinski orel	1	0,1	105,00	0,0
Druge ujede	18	2,2	334,80	0,1
Krokar	41	5,1	20.696,21	6,3
Črna vrana	1	0,1	203,64	0,1
Poljska vrana	4	0,5	3.416,86	1,0
Ptice pevke	13	1,6	14.340,99	4,3
Žolne	39	4,8	22.609,53	6,8
Labod grbec	8	1,0	1.651,12	0,5
Štorklja	1	0,1		0,0
Golobi	2	0,2	181,89	0,0
Nezavarovana vrsta	2	0,2	100,00	0,0
Neznano	20	2,5	1.123,00	0,3
SKUPAJ	810	100,0	330.334,76	100,0

9.4 DELA NA IZBOLJŠANJU ŽIVLJENJSKEGA OKOLJA PROSTO ŽIVEČIH ŽIVALI

Izboljšanje življenjskega okolja za vse prosto živeče živali je ena temeljnih nalog celostnega upravljanja z gozdnim ekosistemom. S pravilnim pristopom pri načrtovanju in izvedbi del ZGS in drugi uporabniki prostora (lastniki gozdov, drugi izvajalci del, idr) pomembno prispevajo k zagotavljanju razmer za nemoten razvoj prosto živečih živali ter blažijo pritiske, predvsem rastlinojede divjadi, na gozdni in poljski ekosistem.

Republika Slovenija namenja vsako leto iz proračuna določena sredstva za izvajanje teh del. Sredstva so namenjena prvenstveno lastnikom zemljišč. V letu 2013 je bilo v ta namen porabljenih 49.994,55 EUR, od tega so lastniki gozdov izkoristili pretežni del teh sredstev, ostalo pa so prejeli izvajalci del, zlasti lovske organizacije. V kolikor lastniki gozdov nimajo interesa, da bi delo opravili sami, lahko namreč s pooblastilom in odstopno izjavo odstopijo pravice do opravljanja del in do prejema subvencij izvajalcu del (npr. upravljavcu lovišča). Dejansko večino del za izboljšanje življenjskega okolja prostoživečih živali izvedejo lovske organizacije, ki od lastnika gozda pridobijo objekt za delo, lastnik pa zadrži subvencijo kot obliko medsebojne poravnave za najem.

V preglednici 56 so prikazana tista opravljena dela za vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih divjih živali, ki so jih v letu 2013 načrtovali in prevzeli delavci ZGS. Preglednica ne prikazuje del, ki so bila lastnikom gozdov sofinancirana iz naslova negovalnih del, so pa zaradi strokovne celovitosti hkrati z gozdnogojitvenim ciljem izpolnila tudi širše ekološko in biotsko poslanstvo, ter del, ki so jih opravili izvajalci del (predvsem gre za upravljavce lovišč) na lastne stroške (npr. številna dela, ki so bila opravljena na državnih parcelah, kjer (so)financiranje izvajalcem ni možno). Dela iz preglednice 56 so po gozdnogospodarskih območjih in lastništvu prikazana v prilogi 35.

Preglednica 56: V letu 2013 opravljena dela na izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali

Vrsta opraviła	Enota	Količina	Index 2013/12	Poraba delovnih dni	Index 2013/12
Vzdrževanje grmišč	ha	8,76	0,46	72	0,53
Vzdrževanje travnih in pašnih površin	ha	393,03	1,03	699	1,03
Osnovanje pasišč	ha	0,56	0,29	44	2,10
Vzdrževanje zaraščajočih pasišč	ha	0	0	0	0
Spravilo sena z odvozom	ha	255,60	1,02	529	1,02
Izdelava in vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	210	1,00	196	0,97
Vzdrževanje večjega vodnega vira	kos	16	1,00	80	1,00
Sadnja plodonosnega drevja in grmovja	kos	911	0,86	26	1,00
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	kos	227	1,22	12	0,86
Zaščita pred zvermi – ograje	m	0	0	0	0
Ohranjanje biotopov - zatočišč	ha	2,92	0,44	18	0,56
Izdelava stez	m	0	-	0	-
Vzdrževanje stez	m	5.700	0,78	27	0,82
Ostala biomeliorativna dela	ha	1,00	-	4	-
SKUPAJ				1.707	0,97

Iz vsebine preglednice 56 je razvidno, da se je obseg nekaterih izvedenih ključnih ukrepov za izboljšanje življenjskega okolja prosto živečih živali v letu 2013 ponovno zmanjšal ali pa je ostal enak, kar je posledica nadaljevanja krčenja proračunskih sredstev izpred dveh let; še posebej so se indeksi 2013/2012 znižali pri nekaterih ključnih ukrepih v državnih gozdovih. Za zasebne gozdove je bilo namenjenih le 50.000,00 EUR, kar je približno enako kot v preteklem letu in za

polovico manj kot v letu pred njim. Realizacija porabe je bila sicer 100 %, vendar se je izvedlo le najnujnejša dela. Vložek – količinski, kakovostni in ne nazadnje finančni v letu 2013, podobno kot že leta poprej, v celoti ocenjujemo kot nezadovoljiv in premalo ambiciozen, saj bi potrebovali precej več sredstev. Še posebej skrbijo predvsem negativni trendi količinskih kazalcev pri nekaterih najpomembnejših okoljskih ukrepih.

Pomemben delež pri zagotavljanju primernih življenjskih razmer za prosto živeče živali so prispevali tudi delavci ZGS s strokovnim delom ter lastniki gozdov z delom v gozdovih, skladno z gozdnogojitvenimi načrti in nasveti. S strokovno pravnimi in ob pravem času izvedenimi deli v gozdovih lahko namreč znatno prispevajo k izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali. Upoštevanje usmeritev za prilagojeno gospodarjenje z gozdom je še posebej pomembno za ohranitev redkih in ogroženih vrst.

10 Vlaganja v gozdove

Gozdovi so kot vir lesa in drugih materialnih dobrin za Slovenijo zelo pomembni, opravljajo pomembne socialne vloge ter imajo neprecenljivo vlogo v okolju. Zato država in EU prispevata k zagotavljanju strokovnega dela z gozdovi in krepitvi njihovih ekoloških, socialnih in tudi gospodarskih funkcij.

Iz proračuna R Slovenije je bilo v letu 2013 za gojitvena in varstvena dela ter dela za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali skupaj porabljenih 1.263.615,87, 99,9 % od razpoložljivih 1.279.600 EUR (preglednica 31), za vzdrževanje gozdnih cest pa je bilo iz proračuna porabljenih 1.264.468 EUR, kar je 99,3 % od razpoložljivih 1.273.061 EUR (preglednica 40).

Na podlagi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013, v okviru ukrepa »Povečanje gospodarske vrednosti gozdov«, je bilo iz proračuna RS in kmetijskega sklada EU za razvoj podeželja za graditev gozdnih prometnic izplačano 732.569 EUR.

Preglednica 57: Pregled v letu 2013 vloženi sredstev državnega proračuna in sredstev EU v gozdove in primerjava s predhodnim letom

Ime proračunske postavke	Poraba 2012 €	Poraba 2013 €	Indeks 13/12 %
Obnova v zasebnih gozdovih	306.997	269.999	88
Nega zasebnih gozdov	340.991	383.899	113
Varstvo gozdov (PP: 632610, 632710, 632910)	341.614	448.225	131
Vzdrževanje življenj. okolja prosto živečih živali	42.997	49.995	116
Sanacija požarišč in ujm - gojenje	65.968	104.943	159
Semenarska in drevesničarska dejavnost	3.255	5.933	182
Izvršba odločb	130	622	478
Vzdrževanje gozdnih cest	1.266.745	1.264.468	99
PRP 2007–2113 – Gradnja gozdnih prometnic	1.633.860	976.759	60
- sredstva proračuna RS	408.465	244.190	60
- sredstva EU	1.225.395	732.569	60
SKUPAJ	4.002.557	3.504.843	88

Poleg finančnih sredstev iz preglednice 57, s katerimi država nekatera dela v gozdovih financira, več del pa sofinancira, so v letu 2013 v gozdove vlagali tudi lastniki gozdov, tako država in občine kot lastniki gozdov. Občine so k vzdrževanju gozdnih cest prispevale 1.378.192 EUR poleg svojih obvez kot lastnice gozdov.

Za poročilo so poglavja izdelali:

Dragan Matijašič (1-4), spec. Zoran Grecs (5,6),
Marija Kolšek (7), spec. Jure Beguš (8),
Marko Jonozovič (9), mag. Živan Veselič (10)

Obdelava podatkov: Robert Ogrizek

Poročilo je uredil: mag. Živan Veselič

Ljubljana, april 2014



Damjan Oražem
v.d. direktorja



Priloge

Priloga 1: Posek v slovenskih gozdovih v letu 2013 po gozdnogospodarskih območjih in oblikah lastništva – v m³

ZASEBNI GOZDOVI

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	9.291	34.144	23.215	66.650	53.999	52.485	16.393	122.877	63.289	86.628	39.608	189.526
BLED	11.049	58.933	55.012	124.995	6.142	13.351	4.604	24.097	17.191	72.284	59.616	149.091
KRANJ	13.116	67.331	53.436	133.883	10.302	24.372	10.232	44.907	23.418	91.703	63.669	178.790
LJUBLJANA	20.336	104.336	76.428	201.099	39.372	85.207	35.179	159.757	59.707	189.542	111.607	360.856
POSTOJNA	12.436	61.872	57.847	132.155	15.905	24.273	11.466	51.644	28.341	86.145	69.314	183.799
KOČEVJE	6.148	36.409	51.758	94.316	11.662	28.124	19.340	59.126	17.810	64.533	71.099	153.442
NOVO MESTO	16.650	37.653	22.669	76.972	47.897	63.662	19.618	131.176	64.547	101.315	42.287	208.148
BREŽICE	8.483	21.263	10.227	39.973	60.499	101.951	32.703	195.153	68.982	123.214	42.931	235.126
CELJE	12.825	47.612	23.988	84.425	25.540	53.861	21.874	101.275	38.365	101.473	45.862	185.699
NAZARJE	27.721	88.661	56.086	172.467	7.888	15.674	9.546	33.109	35.609	104.335	65.632	205.576
SLOVENJ GRADEC	21.541	94.570	75.608	191.719	4.745	8.373	4.221	17.339	26.286	102.942	79.830	209.058
MARIBOR	15.600	62.894	49.669	128.163	33.112	58.190	32.189	123.491	48.712	121.084	81.857	251.654
MURSKA SOBOTA	7.755	13.097	4.164	25.017	21.201	39.342	28.467	89.010	28.957	52.439	32.631	114.027
SEŽANA	21.236	21.020	3.035	45.291	27.047	16.868	4.306	48.221	48.282	37.888	7.341	93.511
SKUPAJ	204.187	749.794	563.143	1.517.123	365.309	585.731	250.140	1.201.181	569.496	1.335.525	813.283	2.718.304

DRŽAVNI GOZDOVI

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	4.462	21.177	39.830	65.469	13.961	20.557	14.242	48.760	18.423	41.734	54.072	114.229
BLED	5.815	9.165	19.952	34.932	977	1.259	366	2.603	6.792	10.424	20.319	37.535
KRANJ	3.125	10.540	12.527	26.192	1.327	3.347	1.413	6.087	4.452	13.887	13.940	32.279
LJUBLJANA	5.374	15.740	17.320	38.434	9.886	14.122	10.725	34.733	15.260	29.862	28.045	73.167
POSTOJNA	9.908	28.476	85.595	123.979	13.956	25.753	18.067	57.776	23.863	54.230	103.661	181.754
KOČEVJE	16.400	38.118	74.639	129.157	22.226	49.500	56.471	128.197	38.627	87.618	131.110	257.355
NOVO MESTO	17.371	21.413	36.061	74.845	22.281	46.167	34.371	102.819	39.653	67.579	70.433	177.665
BREŽICE	2.136	10.948	11.107	24.191	8.553	14.048	6.887	29.488	10.689	24.996	17.993	53.679
CELJE	6.959	9.900	4.738	21.597	9.370	14.785	11.458	35.613	16.329	24.685	16.196	57.210
NAZARJE	214	990	745	1.949	180	497	189	866	394	1.486	934	2.815
SLOVENJ GRADEC	10.875	30.120	27.015	68.009	2.257	4.445	2.720	9.422	13.132	34.565	29.734	77.431
MARIBOR	5.829	16.598	15.279	37.706	7.987	13.246	9.440	30.673	13.816	29.844	24.720	68.380
MURSKA SOBOTA	3.918	5.061	882	9.861	7.990	13.887	8.462	30.338	11.909	18.947	9.344	40.200
SEŽANA	1.505	1.616	654	3.775	1.254	323	51	1.629	2.759	1.939	705	5.403
SKUPAJ	93.891	219.860	346.345	660.097	122.206	221.935	174.862	519.004	216.098	441.795	521.207	1.179.100

GOZDOVI LOKALNIH SKUPNOSTI

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	229	949	488	1.666	2.241	1.593	84	3.919	2.471	2.542	572	5.585
BLED	20	31	81	132	26	51	24	101	46	82	106	233
KRANJ	118	1.102	1.276	2.496	101	379	154	633	220	1.480	1.430	3.130
LJUBLJANA	172	439	222	833	56	122	99	277	228	561	321	1.110
POSTOJNA	76	260	466	802	54	59	11	124	130	318	477	926
KOČEVJE	511	916	1.173	2.600	727	2.186	2.464	5.377	1.238	3.102	3.636	7.976
NOVO MESTO	281	727	554	1.562	305	529	192	1.025	586	1.255	746	2.587
BREŽICE	14	10	3	27	43	60	22	125	57	71	25	153
CELJE	281	1.288	534	2.103	122	114	19	255	403	1.402	553	2.358
NAZARJE	0	21	0	21				0	0	21	0	21
SLOVENJ GRADEC	8	99	100	207	11	7	8	26	19	105	108	233
MARIBOR	3	17	0	19	19	15	3	36	21	31	3	55
MURSKA SOBOTA	2	5	0	7	467	562	122	1.151	469	567	122	1.158
SEŽANA	653	214	10	877	130	55	5	189	783	269	15	1.066
SKUPAJ	2.368	6.077	4.907	13.352	4.302	5.729	3.207	13.238	6.670	11.806	8.114	26.591

VSI GOZDOVI

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
TOLMIN	13.982	56.269	63.532	133.784	70.201	74.635	30.720	175.556	84.183	130.905	94.252	309.340
BLED	16.883	68.129	75.046	160.058	7.146	14.661	4.995	26.801	24.029	82.790	80.041	186.860
KRANJ	16.359	78.973	67.239	162.571	11.731	28.098	11.799	51.627	28.089	107.070	79.038	214.198
LJUBLJANA	25.882	120.514	93.970	240.366	49.314	99.450	46.003	194.767	75.196	219.965	139.973	435.134
POSTOJNA	22.420	90.608	143.908	256.936	29.914	50.085	29.544	109.543	52.334	140.693	173.452	366.479
KOČEVJE	23.060	75.444	127.570	226.073	34.615	79.809	78.275	192.700	57.675	155.253	205.845	418.773
NOVO MESTO	34.303	59.792	59.285	153.380	70.483	110.357	54.181	235.021	104.786	170.149	113.466	388.401
BREŽICE	10.633	32.221	21.338	64.191	69.095	116.060	39.612	224.766	79.728	148.281	60.949	288.958
CELJE	20.064	58.800	29.260	108.125	35.032	68.759	33.351	137.142	55.096	127.560	62.611	245.267
NAZARJE	27.935	89.671	56.831	174.437	8.068	16.171	9.735	33.974	36.003	105.842	66.566	208.412
SLOVENJ GRADEC	32.424	124.788	102.723	259.935	7.013	12.824	6.949	26.787	39.437	137.612	109.672	286.722
MARIBOR	21.432	79.508	64.948	165.888	41.118	71.451	41.632	154.200	62.549	150.959	106.580	320.088
MURSKA SOBOTA	11.676	18.162	5.047	34.885	29.659	53.790	37.051	120.499	41.335	71.953	42.097	155.385
SEŽANA	23.393	22.850	3.699	49.942	28.431	17.245	4.362	50.038	51.824	40.095	8.061	99.981
SKUPAJ	300.446	975.731	914.395	2.190.572	491.818	813.396	428.210	1.733.423	792.264	1.789.126	1.342.605	3.923.995

Priloga 2: Posek v slovenskih gozdovih v letu 2013 po vrstah poseka in debelinski strukturi drevja, po GGO – v m³

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
---------	-----------	-----------	------------	---------	-----------	-----------	------------	----------	-----------	-----------	------------	--------

TOLMIN

negovalne	6.366	29.418	46.030	81.813	62.506	64.672	28.036	155.213	68.872	94.089	74.066	237.026
umetna obnova	18	169	201	388	35	72	24	131	52	241	225	519
varstv.-sanac.	5.150	18.123	13.355	36.628	1.456	3.720	1.323	6.499	6.605	21.843	14.679	43.127
za gozdno infra	524	1.171	893	2.589	2.144	2.452	643	5.239	2.668	3.623	1.537	7.828
krčitve	235	387	100	722	2.349	1.427	254	4.030	2.583	1.814	354	4.752
drugo	288	295	79	661	121	488	131	740	409	783	210	1.401
brez odobritve	10	27	14	51	471	414	50	935	481	441	64	986
poškod. drevje	1.393	6.679	2.860	10.932	1.120	1.391	258	2.769	2.513	8.069	3.118	13.701
SKUPAJ	13.982	56.269	63.532	133.784	70.201	74.635	30.720	175.556	84.183	130.905	94.252	309.340

BLED

negovalne	8.282	36.555	50.519	95.356	4.591	11.148	4.420	20.159	12.873	47.703	54.939	115.515
umetna obnova												
varstv.-sanac.	5.418	24.871	21.746	52.034	1.332	1.668	180	3.180	6.750	26.539	21.925	55.214
za gozdno infra	882	1.092	318	2.291	270	228	47	546	1.152	1.320	365	2.837
krčitve	1.144	1.463	511	3.118	474	608	82	1.165	1.618	2.071	593	4.283
drugo	95	228	47	370	19	16	2	38	114	244	50	408
brez odobritve	54	711	519	1.284	142	494	197	833	196	1.205	716	2.117
poškod. drevje	1.009	3.209	1.386	5.605	316	499	65	881	1.325	3.709	1.451	6.485
SKUPAJ	16.883	68.129	75.046	160.058	7.146	14.661	4.995	26.801	24.029	82.790	80.041	186.860

KRANJ

negovalne	8336,47	46663,39	48618,98	103618,84	8431,74	21433,59	9701,88	39567,21	16768,21	68096,98	58320,86	143186,05
umetna obnova												
varstv.-sanac.	4542,01	19769,43	10964,57	35276,01	774,42	2253,35	747,08	3774,85	5316,43	22022,78	11711,65	39050,86
za gozdno infra	1484,88	4715,62	2977,89	9178,39	1013,01	1661,32	460,58	3134,91	2497,89	6376,94	3438,47	12313,30
krčitve	762,30	2443,84	1034,24	4240,38	947,68	1428,54	473,92	2850,14	1709,98	3872,38	1508,16	7090,52
drugo	22,93	78,95	77,50	179,38	22,29	51,76	2,78	76,83	45,22	130,71	80,28	256,21
brez odobritve	74,42	434,98	220,39	729,79	85,79	278,49	144,65	508,93	160,21	713,47	365,04	1238,72
poškod. drevje	1135,58	4866,34	3345,82	9347,74	455,76	990,46	268,11	1714,33	1591,34	5856,80	3613,93	11062,07
SKUPAJ	16.359	78.973	67.239	162.571	11.731	28.098	11.799	51.627	28.089	107.070	79.038	214.198

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
---------	-----------	-----------	------------	---------	-----------	-----------	------------	----------	-----------	-----------	------------	--------

LJUBLJANA

negovalne	8.598	54.718	57.178	120.493	29.620	59.991	35.347	124.958	38.218	114.709	92.525	245.451
umetna obnova												
varstv.-sanac.	10.790	40.399	19.745	70.934	7.846	12.643	3.578	24.067	18.635	53.042	23.323	95.000
za gozdno infra	355	688	256	1.299	625	875	189	1.689	980	1.563	446	2.989
krčitve	736	2.025	584	3.345	1.509	2.089	485	4.083	2.245	4.114	1.069	7.428
drugo	159	608	345	1.113	146	344	129	619	306	952	474	1.732
brez odobritve	134	780	665	1.579	293	759	530	1.581	427	1.539	1.195	3.160
poškod. drevje	5.111	21.296	15.197	41.604	9.275	22.750	5.745	37.769	14.385	44.046	20.943	79.374
SKUPAJ	25.882	120.514	93.970	240.366	49.314	99.450	46.003	194.767	75.196	219.965	139.973	435.133

POSTOJNA

negovalne	9.208	32.689	83.297	125.194	27.014	45.405	27.856	100.275	36.222	78.094	111.153	225.469
umetna obnova	29	194	463	687	51	78	32	161	80	272	496	848
varstv.-sanac.	6.609	23.040	30.419	60.068	129	607	332	1.068	6.738	23.647	30.751	61.136
za gozdno infra	296	378	101	775	182	147	24	353	477	525	126	1.127
krčitve	587	428	32	1.047	213	224	92	529	800	652	124	1.576
drugo	673	3.289	2.752	6.714	773	768	225	1.766	1.446	4.057	2.977	8.480
brez odobritve	10	43	6	59	293	380	57	731	303	424	63	789
poškod. drevje	5.009	30.546	26.838	62.393	1.259	2.476	926	4.661	6.268	33.022	27.764	67.054
SKUPAJ	22.420	90.608	143.908	256.936	29.914	50.085	29.544	109.543	52.334	140.693	173.452	366.479

KOČEVJE

negovalne	10.978	43.190	96.573	150.741	30.005	71.355	75.166	176.525	40.983	114.544	171.739	327.266
umetna obnova	15	79	81	174	16	8	0	23	30	87	81	198
varstv.-sanac.	7.269	17.703	13.352	38.324	259	547	251	1.056	7.528	18.250	13.603	39.380
za gozdno infra	609	477	302	1.388	426	540	140	1.106	1.035	1.017	442	2.494
krčitve	544	1.373	912	2.829	742	923	316	1.981	1.286	2.296	1.227	4.809
drugo	399	602	354	1.354	755	743	120	1.618	1.154	1.345	474	2.972
brez odobritve	20	52	98	170	122	198	85	406	142	251	183	576
poškod. drevje	3.227	11.968	15.898	31.093	2.290	5.495	2.198	9.984	5.518	17.463	18.097	41.077
SKUPAJ	23.060	75.444	127.570	226.073	34.615	79.809	78.275	192.700	57.675	155.253	205.845	418.773

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
---------	-----------	-----------	------------	---------	-----------	-----------	------------	----------	-----------	-----------	------------	--------

NOVO MESTO

negovalne	18.108	34.142	44.742	96.992	45.377	73.867	46.666	165.910	63.485	108.009	91.408	262.901
umetna obnova					17	17		34	17	17		34
varstv.-sanac.	10.394	16.324	10.020	36.737	17.802	24.683	3.826	46.310	28.195	41.006	13.846	83.047
za gozdno infra	819	1.164	1.201	3.185	1.174	1.899	822	3.895	1.993	3.064	2.023	7.080
krčitve	201	591	163	954	1.461	2.005	632	4.098	1.662	2.596	795	5.052
drugo	559	676	303	1.538	400	480	68	947	959	1.156	370	2.485
brez odobritve	31	138	79	247	505	872	390	1.767	536	1.010	468	2.014
poškod. drevje	4.192	6.757	2.777	13.726	3.747	6.535	1.778	12.060	7.939	13.292	4.555	25.786
SKUPAJ	34.303	59.792	59.285	153.380	70.483	110.357	54.181	235.021	104.786	170.149	113.466	388.401

BREŽICE

negovalne	3.730	15.829	15.647	35.205	21.408	42.850	26.157	90.415	25.138	58.678	41.804	125.620
umetna obnova												
varstv.-sanac.	5.998	14.495	4.852	25.344	44.439	67.545	10.003	121.987	50.437	82.039	14.855	147.331
za gozdno infra	167	235	114	516	711	912	200	1.823	878	1.147	314	2.339
krčitve	269	459	311	1.039	879	842	405	2.126	1.148	1.301	716	3.166
drugo	33	112	38	183	46	79	31	157	79	192	69	340
brez odobritve	41	143	51	236	134	448	347	929	176	591	399	1.165
poškod. drevje	395	948	325	1.668	1.477	3.384	2.468	7.329	1.872	4.332	2.793	8.997
SKUPAJ	10.633	32.221	21.338	64.191	69.095	116.060	39.612	224.766	79.728	148.281	60.949	288.958

CELJE

negovalne	10.086	38.190	23.206	71.482	20.154	44.281	27.803	92.238	30.240	82.471	51.009	163.720
umetna obnova					17	46		63	17	46		63
varstv.-sanac.	7.506	15.275	4.702	27.483	11.115	17.679	3.799	32.593	18.620	32.954	8.501	60.076
za gozdno infra	111	248	108	467	259	483	92	834	370	731	201	1.302
krčitve	689	1.006	126	1.822	1.254	1.544	288	3.085	1.943	2.549	414	4.907
drugo	69	103	19	191	63	124	26	213	132	227	45	403
brez odobritve	257	1.512	273	2.042	535	1.202	394	2.130	793	2.713	666	4.172
poškod. drevje	1.346	2.467	826	4.639	1.636	3.401	949	5.986	2.981	5.868	1.775	10.625
SKUPAJ	20.064	58.800	29.260	108.125	35.032	68.759	33.351	137.142	55.096	127.560	62.611	245.267

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
---------	-----------	-----------	------------	---------	-----------	-----------	------------	----------	-----------	-----------	------------	--------

NAZARJE

negovalne	15.077	54.505	44.084	113.666	5.843	12.538	8.581	26.962	20.920	67.043	52.664	140.627
umetna obnova												
varstv.-sanac.	5.710	17.601	5.909	29.220	280	678	267	1.226	5.990	18.280	6.175	30.445
za gozdno infra	1.481	2.891	1.117	5.489	750	1.046	279	2.075	2.232	3.937	1.396	7.564
krčitve	969	2.365	324	3.658	393	565	90	1.047	1.362	2.930	413	4.705
drugo	111	433	166	710	36	57	71	164	147	490	237	874
brez odobritve	43	446	158	648	19	110	49	178	63	556	207	825
poškod. drevje	4.544	11.429	5.074	21.048	746	1.177	399	2.323	5.290	12.606	5.474	23.370
SKUPAJ	27.935	89.671	56.831	174.437	8.068	16.171	9.735	33.974	36.003	105.842	66.566	208.412

SLOVENJ GRADEC

negovalne	16.727	79.211	79.123	175.061	5.222	10.051	5.866	21.139	21.949	89.263	84.988	196.200
umetna obnova												
varstv.-sanac.	5.784	20.367	10.369	36.520	402	827	328	1.557	6.186	21.194	10.696	38.076
za gozdno infra	2.278	5.708	3.109	11.095	518	695	239	1.453	2.796	6.404	3.348	12.548
krčitve	1.229	3.237	666	5.132	257	254	62	573	1.487	3.491	727	5.705
drugo	1.054	2.741	1.157	4.952	287	292	102	681	1.341	3.033	1.259	5.633
brez odobritve	56	725	222	1.003	29	52	14	95	85	777	236	1.098
poškod. drevje	5.295	12.798	8.078	26.172	298	652	340	1.290	5.593	13.451	8.418	27.462
SKUPAJ	32.424	124.788	102.723	259.935	7.013	12.824	6.949	26.787	39.437	137.612	109.672	286.722

MARIBOR

negovalne	11.112	54.070	51.289	116.471	28.403	52.092	34.364	114.859	39.515	106.162	85.653	231.330
umetna obnova	1	9	78	87	1	8	14	23	2	17	92	111
varstv.-sanac.	3.570	9.370	4.703	17.643	475	656	287	1.418	4.045	10.026	4.990	19.061
za gozdno infra	358	1.063	759	2.180	636	1.287	734	2.656	993	2.350	1.493	4.836
krčitve	1.179	2.141	526	3.846	2.009	2.124	678	4.812	3.188	4.266	1.204	8.658
drugo	396	1.411	902	2.709	710	741	175	1.625	1.105	2.152	1.077	4.334
brez odobritve	233	1.172	371	1.777	786	1.769	724	3.279	1.019	2.941	1.095	5.055
poškod. drevje	4.583	10.272	6.320	21.176	8.098	12.774	4.657	25.528	12.681	23.046	10.977	46.704
SKUPAJ	21.432	79.508	64.948	165.888	41.118	71.451	41.632	154.200	62.549	150.959	106.580	320.088

OBMOČJE	IGL 10-30	IGL 30-50	IGL nad 50	IGLAVCI	LST 10-30	LST 30-50	LST nad 50	LISTAVCI	SKU 10-30	SKU 30-50	SKU nad 50	SKUPAJ
---------	-----------	-----------	------------	---------	-----------	-----------	------------	----------	-----------	-----------	------------	--------

MURSKA SOBOTA

negovalne	5.841	12.556	3.850	22.248	20.981	39.335	28.806	89.122	26.822	51.891	32.657	111.370
umetna obnova	14	65	40	119	1.680	5.962	3.205	10.848	1.694	6.027	3.245	10.967
varstv.-sanac.	4.700	4.676	984	10.361	4.339	5.574	3.244	13.157	9.039	10.251	4.228	23.518
za gozdno infra				0	4	25	10	40	4	25	10	40
krčitve	419	222	29	670	1.209	1.016	609	2.834	1.628	1.238	637	3.504
drugo	8	1	3	12	64	78	18	160	72	79	21	172
brez odobritve	25	81	50	156	129	329	265	722	153	410	315	879
poškod. drevje	669	560	90	1.319	1.252	1.471	894	3.617	1.921	2.031	984	4.936
SKUPAJ	11.676	18.162	5.047	34.885	29.659	53.790	37.051	120.499	41.335	71.953	42.097	155.385

SEŽANA

negovalne	7.127	13.956	2.858	23.941	22.971	14.711	4.162	41.845	30.098	28.668	7.020	65.785
umetna obnova												
varstv.-sanac.	12.805	5.189	240	18.233	1.442	824	74	2.340	14.247	6.013	313	20.573
za gozdno infra	199	253	20	472	223	63	3	289	422	316	23	761
krčitve	1.260	645	14	1.919	900	304	10	1.213	2.160	949	24	3.132
drugo	2	0	0	2	16	27	0	43	18	27	0	45
brez odobritve	263	95	13	371	1.695	805	92	2.592	1.958	900	105	2.963
poškod. drevje	1.738	2.712	555	5.005	1.184	511	22	1.716	2.921	3.223	577	6.721
SKUPAJ	23.393	22.850	3.699	49.942	28.431	17.245	4.362	50.038	51.824	40.095	8.061	99.981

VSI GOZDOVI

negovalne	139.575	545.692	647.013	1.332.280	332.528	563.729	362.931	1.259.188	472.103	1.109.420	1.009.944	2.591.467
umetna obnova	77	516	863	1.455	1.817	6.191	3.276	11.284	1.894	6.707	4.139	12.739
varstv.-sanac.	96.244	247.201	151.359	494.804	92.089	139.905	28.238	260.232	188.333	387.106	179.597	755.036
za gozdno infra	9.563	20.085	11.277	40.924	8.936	12.313	3.884	25.133	18.499	32.398	15.161	66.057
krčitve	10.224	18.787	5.330	34.340	14.596	15.354	4.476	34.426	24.820	34.140	9.806	68.766
drugo	3.868	10.579	6.241	20.688	3.459	4.289	1.101	8.848	7.327	14.868	7.342	29.537
brez odobritve	1.250	6.363	2.739	10.352	5.240	8.109	3.338	16.686	6.490	14.472	6.077	27.039
poškod. drevje	39.646	126.508	89.573	255.727	33.153	63.507	20.966	117.626	72.799	190.015	110.539	373.353
SKUPAJ	300.446	975.731	914.395	2.190.572	491.818	813.396	428.210	1.733.423	792.264	1.789.126	1.342.605	3.923.995

Priloga 3: Povprečni količniki med realiziranimi in možnimi sečnjami, določenimi z gozdnogospodarskimi načrti GGE – za čas veljavnosti posameznih načrtov GGE, po GGO (možni posek in posek sta izražena v m³)

GGO	Površina ha	Iglavci				Listavci				Skupaj			
		Možni posek	Posek	%	Količnik	Možni posek	Posek	%	Količnik	Možni posek	Posek	%	Količnik
TOLMIN	150.497	1.666.653	602.117	36,1	0,662	4.458.346	892.018	20,0	0,401	6.124.999	1.494.135	24,4	0,477
BLED	68.406	1.817.132	1.002.468	55,2	0,998	565.002	117.721	20,8	0,397	2.382.134	1.120.189	47,0	0,859
KRANJ	71.434	2.864.425	855.689	29,9	0,654	1.382.095	283.512	20,5	0,443	4.246.520	1.139.201	26,8	0,584
LJUBLJANA	145.158	3.101.025	1.208.346	39,0	0,740	3.775.791	788.581	20,9	0,420	6.876.816	1.996.926	29,0	0,568
POSTOJNA	79.458	2.466.822	1.194.389	48,4	0,837	1.740.729	642.078	36,9	0,670	4.207.551	1.836.468	43,6	0,769
KOČEVJE	92.455	2.688.279	1.277.593	47,5	0,935	2.789.775	1.049.969	37,6	0,737	5.478.054	2.327.562	42,5	0,835
NOVO MESTO	97.589	1.749.232	904.669	51,7	0,885	4.380.164	1.381.489	31,5	0,642	6.129.396	2.286.158	37,3	0,720
BREŽICE	69.969	645.563	272.025	42,1	0,811	3.100.109	859.866	27,7	0,578	3.745.672	1.131.890	30,2	0,621
CELJE	75.792	1.566.045	578.050	36,9	0,646	2.728.774	697.249	25,6	0,530	4.294.819	1.275.299	29,7	0,577
NAZARJE	49.131	2.294.625	1.101.040	48,0	0,803	629.280	219.996	35,0	0,632	2.923.905	1.321.036	45,2	0,767
SLOVENJ GRADEC	59.665	2.722.210	1.411.216	51,8	0,909	470.370	145.196	30,9	0,568	3.192.580	1.556.412	48,8	0,862
MARIBOR	96.795	2.707.222	956.272	35,3	0,764	3.170.619	974.370	30,7	0,540	5.877.841	1.930.643	32,8	0,631
MURSKA SOBOTA	39.747	429.500	181.482	42,3	0,754	1.310.281	599.417	45,7	0,874	1.739.781	780.899	44,9	0,844
SEŽANA	87.337	1.000.477	292.926	29,3	0,495	1.694.708	249.953	14,7	0,303	2.695.185	542.879	20,1	0,383
SLOVENIJA	1.183.433	27.719.210	11.838.283	42,7	0,794	32.196.043	8.901.414	27,6	0,545	59.915.253	20.739.697	34,6	0,664

Priloga 4: Količniki uresničevanja gozdnogospodarskih načrtov GGE glede sečnje (možni posek in posek sta izražena v m³)

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI				LISTAVCI				SKUPAJ			
					Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik
01	SOČA-TRENTA	8.913	41,2	7	75.420	18.877	25	0,36	50.173	5.151	10	0,15	125.593	24.028	19	0,27
01	BOVEC	12.986	32,7	10	51.246	30.752	60	0,60	98.753	43.992	45	0,45	149.999	74.744	50	0,50
01	KOBARID	12.424	83,0	5	23.132	2.446	11	0,21	430.767	52.579	12	0,24	453.899	55.025	12	0,24
01	TOLMIN	7.732	79,9	3	16.476	938	6	0,19	325.477	25.038	8	0,26	341.953	25.976	8	0,25
01	BAŠKA GRAPA	10.787	63,6	8	156.171	36.508	23	0,29	461.726	56.543	12	0,15	617.897	93.051	15	0,19
01	MOST NA SOČI	8.989	81,4	3	83.940	12.524	15	0,50	371.562	22.834	6	0,20	455.502	35.358	8	0,26
01	CERKNO	7.291	89,7	5	162.798	32.073	20	0,39	234.184	31.125	13	0,27	396.982	63.198	16	0,32
01	KANOMLJA	7.187	91,4	1	127.875	4.933	4	0,39	298.485	8.403	3	0,28	426.360	13.336	3	0,31
01	DOLE	3.743	97,1	2	146.027	12.620	9	0,43	143.914	9.337	7	0,33	289.941	21.957	8	0,38
01	IDRIJA I	4.133	21,0	9	83.160	86.240	104	1,15	131.190	76.225	58	0,65	214.350	162.465	76	0,84
01	IDRIJA II	4.125	2,4	6	47.270	21.937	46	0,77	99.110	57.975	59	0,98	146.380	79.912	55	0,91
01	ČRNI VRH	5.579	78,1	4	150.452	41.069	27	0,68	167.946	31.897	19	0,48	318.398	72.966	23	0,57
01	NANOS-PODKRAJ	6.084	66,7	8	199.650	108.118	54	0,68	167.790	70.326	42	0,52	367.440	178.443	49	0,61
01	OTLICA	3.684	97,6	6	27.947	11.756	42	0,70	116.111	57.270	49	0,82	144.058	69.026	48	0,80
01	AJDOVŠČINA	9.891	87,4	4	59.710	20.538	34	0,86	229.335	34.688	15	0,38	289.045	55.226	19	0,48
01	PREDMEJA	4.722	0,0	10	75.256	96.832	129	1,29	112.628	114.102	101	1,01	187.884	210.934	112	1,12
01	TRNOVO	4.365	3,4	1	88.613	14.068	16	1,59	170.903	11.446	7	0,67	259.516	25.514	10	0,98
01	GORICA	5.865	78,9	7	43.911	12.621	29	0,41	158.521	54.216	34	0,49	202.432	66.837	33	0,47
01	BRDA	9.947	81,1	2	10.852	823	8	0,38	403.462	25.925	6	0,32	414.314	26.748	7	0,33
01	BANJŠICE	12.049	85,6	9	36.747	36.443	99	1,10	286.309	102.946	36	0,40	323.056	139.390	43	0,48
02	NOTRANJI BOHINJ	5.142	56,7	1	78.321	7.675	10	0,98	38.818	1.969	5	0,51	117.139	9.645	8	0,82
02	JELOVICA	4.778	71,7	2	298.291	58.427	20	0,98	31.367	5.700	18	0,91	329.658	64.127	20	0,98
02	MEŽAKLA	4.414	56,0	9	103.988	144.512	139	1,54	22.711	11.688	52	0,57	126.699	156.200	123	1,37
02	POKLJUKA	4.835	18,9	8	303.500	252.916	83	1,04	1.500	756	50	0,63	305.000	253.672	83	1,04
02	KRANJSKA GORA	10.406	92,5	7	181.225	103.480	57	0,82	53.038	14.612	28	0,39	234.263	118.093	50	0,72
02	JESENICE	9.720	83,4	6	170.310	118.349	70	1,16	86.143	15.433	18	0,30	256.453	133.782	52	0,87
02	ŽIROVNICA	4.359	91,5	5	90.752	31.989	35	0,70	45.754	7.710	17	0,34	136.506	39.699	29	0,58
02	RADOVLJICA LEVI BREG	3.541	89,4	5	113.149	26.299	23	0,46	43.669	9.894	23	0,45	156.818	36.193	23	0,46
02	RADOVLJICA DESNI BRE	5.843	92,7	4	159.299	58.579	37	0,92	94.297	17.591	19	0,47	253.596	76.171	30	0,75
02	BLLED	4.687	93,5	3	158.875	49.543	31	1,04	77.780	9.467	12	0,41	236.655	59.010	25	0,83
02	BOHINJ	10.681	93,2	10	159.422	150.700	95	0,95	69.925	22.900	33	0,33	229.347	173.599	76	0,76
03	JELENDOL	3.830	96,8	4	217.721	55.315	25	0,64	42.550	9.747	23	0,57	260.271	65.062	25	0,63
03	TRŽIČ	7.816	75,1	9	251.922	150.261	60	0,66	98.078	34.519	35	0,39	350.000	184.779	53	0,59

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI				LISTAVCI				SKUPAJ			
					Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik
03	KOKRA	3.804	83,5	3	130.099	17.806	14	0,46	62.987	4.761	8	0,25	193.086	22.568	12	0,39
03	JEZERSKO	5.298	47,7	2	332.311	54.345	16	0,82	56.252	7.729	14	0,69	388.563	62.074	16	0,80
03	PREDDVOR	6.672	91,4	2	344.647	25.241	7	0,37	162.350	9.916	6	0,31	506.997	35.157	7	0,35
03	CERKLJE	5.608	96,3	4	257.861	62.765	24	0,61	113.635	25.403	22	0,56	371.496	88.168	24	0,59
03	BESNICA	4.917	96,9	1	187.822	9.270	5	0,49	147.463	4.169	3	0,28	335.285	13.439	4	0,40
03	ZALI LOG	5.861	96,9	8	191.421	109.117	57	0,71	99.871	35.159	35	0,44	291.292	144.277	50	0,62
03	ŽELEZNIKI	5.833	82,7	10	228.840	222.691	97	0,97	52.691	30.952	59	0,59	281.531	253.643	90	0,90
03	SELCA	4.149	99,6	1	225.462	6.015	3	0,27	92.685	2.530	3	0,27	318.147	8.545	3	0,27
03	ŠKOFJA LOKA	6.626	96,2	7	141.175	50.218	36	0,51	152.043	59.703	39	0,56	293.218	109.921	38	0,54
03	POLJANE	5.506	98,4	6	189.381	48.207	26	0,43	130.797	26.090	20	0,33	320.178	74.297	23	0,39
03	SOVODENJ	5.513	98,1	5	165.763	44.438	27	0,54	170.693	32.835	19	0,38	336.456	77.273	23	0,46
04	BLAGOVICA	4.536	96,5	6	111.345	42.649	38	0,64	92.539	34.332	37	0,62	203.884	76.981	38	0,63
04	DOMŽALE	3.662	93,6	7	83.045	44.776	54	0,77	63.947	20.147	32	0,45	146.992	64.923	44	0,63
04	DOL-MORAVČE	4.926	96,0	5	88.372	23.053	26	0,52	169.019	29.509	18	0,35	257.391	52.562	20	0,41
04	GROSUPLJE	7.280	96,5	2	181.771	17.138	9	0,47	281.977	22.647	8	0,40	463.748	39.784	9	0,43
04	IVANČNA GORICA	7.158	96,2	10	206.918	159.746	77	0,77	180.807	64.998	36	0,36	387.725	224.744	58	0,58
04	KAMNIK	6.872	96,9	4	156.364	46.595	30	0,75	158.792	24.167	15	0,38	315.156	70.763	23	0,56
04	KAMNIŠKA BISTRICA	3.715	24,4	5	42.426	17.815	42	0,84	43.807	18.437	42	0,84	86.233	36.252	42	0,84
04	TUHINJ-MOTNIK	7.299	97,0	6	191.078	97.712	51	0,85	158.862	52.727	33	0,55	349.940	150.439	43	0,72
04	VAČE	2.851	85,3	1	71.585	3.798	5	0,53	110.353	4.212	4	0,38	181.938	8.009	4	0,44
04	POLJE	6.581	95,3	2	55.228	4.144	8	0,38	276.254	16.869	6	0,31	331.482	21.013	6	0,32
04	LITIJA ŐMARTNO	6.019	83,5	1	112.450	6.552	6	0,58	241.060	18.107	8	0,75	353.510	24.660	7	0,70
04	POLŐNIK	4.592	64,9	10	51.733	39.148	76	0,76	109.774	61.700	56	0,56	161.507	100.848	62	0,62
04	PRIMSKOVO	3.263	78,5	10	28.106	27.869	99	0,99	81.171	48.792	60	0,60	109.277	76.661	70	0,70
04	DOBROVA	5.021	97,7	7	77.449	31.661	41	0,58	130.075	33.259	26	0,37	207.524	64.919	31	0,45
04	POLHOV GRADEC	4.906	91,2	8	56.744	32.265	57	0,71	134.875	34.307	25	0,32	191.619	66.572	35	0,43
04	MEDVODE	5.953	93,0	4	154.555	30.605	20	0,50	174.675	20.580	12	0,30	329.230	51.185	16	0,39
04	LJUBLJANA	4.757	88,4	9	69.992	37.649	54	0,60	90.202	25.289	28	0,31	160.194	62.938	39	0,44
04	RAVNIK	1.527	0,1	3	85.368	26.166	31	1,02	33.600	8.391	25	0,83	118.968	34.557	29	0,97
04	ŽIRI	2.777	99,2	7	84.338	26.974	32	0,46	33.226	7.320	22	0,31	117.564	34.294	29	0,42
04	LOGATEC	5.962	92,7	6	197.422	104.484	53	0,88	85.329	25.805	30	0,50	282.751	130.289	46	0,77
04	ROVTE	4.441	98,9	5	152.342	39.526	26	0,52	68.522	12.433	18	0,36	220.864	51.959	24	0,47
04	MOKRC	4.942	97,9	2	132.513	12.796	10	0,49	182.976	11.448	6	0,32	315.489	24.244	8	0,39
04	IG	4.291	89,4	9	69.839	58.774	84	0,94	73.461	35.116	48	0,53	143.300	93.890	66	0,73
04	PRESERJE RAKITNA	4.535	98,5	1	163.881	11.154	7	0,68	122.541	4.298	4	0,35	286.422	15.452	5	0,54

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI				LISTAVCI				SKUPAJ			
					Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik
04	VRHNIKA	5.606	95,6	7	112.364	79.343	71	1,01	129.373	33.927	26	0,37	241.737	113.270	47	0,67
04	BISTRA-BOROVNICA	4.641	73,3	8	118.956	96.083	81	1,01	69.728	23.954	34	0,43	188.684	120.038	64	0,80
04	DOBOVEC-KUM	4.080	75,7	8	50.257	26.683	53	0,66	102.624	24.403	24	0,30	152.881	51.086	33	0,42
04	ČEMŠENIK-KOLOVRAT	5.830	90,5	3	123.604	20.885	17	0,56	230.781	18.290	8	0,26	354.385	39.175	11	0,37
04	TRBOVLJE-ZAGORJE	3.731	74,9	7	51.539	26.576	52	0,74	77.556	19.377	25	0,36	129.095	45.953	36	0,51
04	HRASTNIK	3.407	87,3	9	19.441	15.726	81	0,90	67.885	33.740	50	0,55	87.326	49.466	57	0,63
05	PLANINA-GOLOBIČEVEC	1.727	0,1	8	62.445	88.668	142	1,78	29.877	20.274	68	0,85	92.322	108.942	118	1,48
05	JAVORNIK	1.933	0,0	3	110.735	31.878	29	0,96	80.058	19.488	24	0,81	190.793	51.366	27	0,90
05	JEZERŠČAK	3.494	89,4	5	82.976	21.708	26	0,52	10.573	4.764	45	0,90	93.549	26.473	28	0,57
05	HRAŠČE-OSOJNICA	4.793	75,6	6	96.886	23.854	25	0,41	109.736	23.934	22	0,36	206.622	47.789	23	0,39
05	BABA-DEBELA GORA	5.201	60,4	9	116.657	73.889	63	0,70	84.532	33.549	40	0,44	201.189	107.439	53	0,59
05	PIVKA JAMA	2.698	81,8	2	75.730	16.897	22	1,12	85.059	7.313	9	0,43	160.789	24.209	15	0,76
05	NANOS	2.259	0,0	1	68.533	12.787	19	1,87	47.321	2.064	4	0,44	115.854	14.851	13	1,28
05	LOGATEC-ZAGORA	2.033	0,0	3	74.338	19.673	27	0,88	46.718	10.621	23	0,76	121.056	30.293	25	0,83
05	MAŠUN	2.690	0,0	10	97.786	98.822	101	1,01	68.663	69.400	101	1,01	166.449	168.222	101	1,01
05	JURJEVA DOLINA	2.055	0,0	4	119.874	45.015	38	0,94	67.033	24.207	36	0,90	186.907	69.223	37	0,93
05	MIKULA - DEDNA GORA	3.333	96,5	7	108.483	38.787	36	0,51	79.639	26.971	34	0,48	188.122	65.758	35	0,50
05	GOMANCE	3.877	0,0	4	41.232	8.364	20	0,51	96.694	45.924	48	1,19	137.926	54.288	39	0,99
05	OKROGLINA	2.666	0,0	1	20.774	826	4	0,40	59.672	7.997	13	1,34	80.446	8.823	11	1,10
05	ČRNI DOL	2.135	77,2	9	56.971	30.314	53	0,59	49.466	28.060	57	0,63	106.437	58.374	55	0,61
05	DLETVO	1.539	47,6	8	9.279	4.620	50	0,62	56.154	34.996	62	0,78	65.433	39.616	61	0,76
05	LESKOVA DOLINA	3.011	0,0	10	179.711	183.872	102	1,02	70.656	66.633	94	0,94	250.367	250.505	100	1,00
05	SNEŽNIK	1.894	2,9	9	127.852	119.493	94	1,04	52.630	50.199	95	1,06	180.482	169.693	94	1,04
05	JAVORJE	2.651	95,3	7	96.701	50.043	52	0,74	81.900	34.609	42	0,60	178.601	84.653	47	0,68
05	POŽARJE	3.211	92,5	6	133.525	55.954	42	0,70	105.184	36.529	35	0,58	238.709	92.483	39	0,65
05	RACNA GORA	3.095	94,5	5	144.906	50.522	35	0,70	61.240	15.528	25	0,51	206.146	66.050	32	0,64
05	UNEC - ŠKOCJAN	2.339	56,9	10	74.557	76.644	103	1,03	43.538	27.378	63	0,63	118.095	104.023	88	0,88
05	MENEŠIJA	2.366	98,3	3	76.804	26.483	35	1,15	27.768	3.672	13	0,44	104.572	30.155	29	0,96
05	IŠKA	3.791	93,0	2	113.276	18.441	16	0,82	70.870	7.103	10	0,50	184.146	25.544	14	0,70
05	BLOKE	3.855	96,0	1	125.788	6.373	5	0,51	73.031	2.944	4	0,40	198.819	9.317	5	0,47
05	SLIVNICA	3.759	97,8	6	85.349	33.559	39	0,66	41.805	11.182	27	0,45	127.154	44.740	35	0,59
05	OTOK	3.691	98,2	4	91.728	32.257	35	0,88	91.504	12.169	13	0,33	183.232	44.426	24	0,61
05	SUHI VRH - PODGORA	3.365	96,2	8	73.926	24.644	33	0,42	49.408	14.568	30	0,37	123.334	39.212	32	0,40
06	VELIKE LAŠČE	5.446	98,1	4	184.000	47.775	26	0,65	111.000	24.515	22	0,55	295.000	72.290	25	0,61

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI				LISTAVCI				SKUPAJ			
					Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik	Možni pos.	Posek	%	Količnik
06	DOBREPOLJE	7.680	91,8	1	130.855	11.648	9	0,89	292.645	11.253	4	0,38	423.500	22.901	5	0,54
06	MALA GORA	4.807	97,2	2	202.000	23.641	12	0,59	109.000	8.821	8	0,41	311.000	32.462	10	0,52
06	GRINTOVEC	4.415	3,1	4	124.300	52.874	43	1,06	151.700	60.005	40	0,99	276.000	112.879	41	1,02
06	STOJNA	3.276	5,0	8	98.750	78.912	80	1,00	119.000	85.268	72	0,90	217.750	164.180	75	0,94
06	VRBOVEC	4.256	7,2	3	102.550	47.249	46	1,54	133.450	27.135	20	0,68	236.000	74.384	32	1,05
06	ŽELJNE LAZE	3.825	1,3	8	84.700	69.792	82	1,03	125.300	101.880	81	1,02	210.000	171.672	82	1,02
06	MOZELJ	5.799	8,0	5	139.740	77.448	55	1,11	213.270	82.211	39	0,77	353.010	159.659	45	0,90
06	SMUKA-STARI LOG	1.857	1,7	1	21.200	3.300	16	1,56	43.800	4.182	10	0,95	65.000	7.482	12	1,15
06	ROG	3.721	1,9	7	88.500	66.179	75	1,07	185.900	111.736	60	0,86	274.400	177.915	65	0,93
06	POLJANSKA DOLINA	3.453	62,0	11	30.780	27.208	88	0,80	90.220	79.054	88	0,80	121.000	106.262	88	0,80
06	KOLPSKA DOLINA-BANJA	6.806	83,6	10	65.564	67.377	103	1,03	128.430	61.359	48	0,48	193.994	128.736	66	0,66
06	DRAGA	5.292	35,1	3	260.000	51.850	20	0,66	145.000	28.034	19	0,64	405.000	79.884	20	0,66
06	GRČARICE	5.322	29,2	9	292.190	305.026	104	1,16	142.810	119.967	84	0,93	435.000	424.993	98	1,09
06	VELIKA GORA	3.272	93,4	7	133.100	50.699	38	0,54	114.200	22.229	20	0,28	247.300	72.928	30	0,42
06	LOŠKI POTOK	3.426	95,8	6	160.500	89.181	56	0,93	55.500	17.116	31	0,51	216.000	106.296	49	0,82
06	SODRAŽICA	2.886	96,5	6	105.100	36.056	34	0,57	72.300	15.890	22	0,37	177.400	51.946	29	0,49
06	GOTENICA	3.221	8,7	2	167.000	33.492	20	1,01	92.000	14.141	15	0,77	259.000	47.632	18	0,92
06	KOČE	3.058	5,1	5	107.450	48.122	45	0,90	85.250	27.828	33	0,65	192.700	75.950	39	0,79
06	KOLPA	5.004	11,9	1	76.000	5.005	7	0,66	186.000	10.997	6	0,59	262.000	16.003	6	0,61
06	RAVNE	2.662	7,4	9	56.000	46.220	83	0,92	101.000	91.303	90	1,00	157.000	137.524	88	0,97
06	BRIGA	2.972	9,5	7	58.000	38.539	66	0,95	92.000	45.045	49	0,70	150.000	83.584	56	0,80
07	NM-JUG	5.244	92,2	2	166.295	22.161	13	0,67	265.550	13.243	5	0,25	431.845	35.404	8	0,41
07	NM-SEVER	4.700	89,3	5	69.860	33.293	48	0,95	255.184	70.439	28	0,55	325.044	103.732	32	0,64
07	ŠENTJERNEJ	4.153	87,2	14	22.022	30.093	137	0,98	134.166	105.402	79	0,56	156.188	135.495	87	0,62
07	STRAŽA-TOPLICE	4.047	88,9	6	132.973	80.994	61	1,02	133.769	66.159	50	0,83	266.742	147.153	55	0,92
07	ŽUŽEMBERK	9.476	95,8	8	70.812	44.375	63	0,78	263.224	140.464	53	0,67	334.036	184.839	55	0,69
07	KRKA	5.866	98,0	9	69.925	60.058	86	0,95	165.157	44.314	27	0,30	235.082	104.372	44	0,49
07	BR.REBER	1.722	0,3	9	61.184	69.442	114	1,26	147.559	120.390	82	0,91	208.743	189.832	91	1,01
07	SOTESKA	1.914	0,0	10	74.101	65.465	88	0,88	82.195	93.040	113	1,13	156.296	158.505	101	1,01
07	POLJANE	4.529	0,6	10	236.102	225.048	95	0,95	146.824	159.635	109	1,09	382.926	384.683	101	1,01
07	ČRMOŠNJICE	5.910	9,9	7	201.890	140.823	70	1,00	241.801	150.422	62	0,89	443.691	291.245	66	0,94
07	MIRNA GORA	3.859	11,3	5	64.531	24.542	38	0,76	231.246	91.693	40	0,79	295.777	116.235	39	0,79
07	SEMIČ	4.561	95,9	8	42.372	17.399	41	0,51	216.517	91.801	42	0,53	258.889	109.200	42	0,53
07	METLIKA	5.506	90,3	6	74.319	19.830	27	0,45	169.625	30.639	18	0,30	243.944	50.469	21	0,35
07	TREBNJE 1	4.188	96,8	3	86.043	18.569	22	0,72	213.169	36.777	17	0,58	299.212	55.346	19	0,62

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI			SKUPAJ					
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%			
07	TREBNJE 2	4.577	96,7	1	87.459	5.517	6	0,63	276.715	8.890	3	0,32	364.174	14.407	4	0,40
07	ČRNOMELJ	5.332	90,2	4	83.437	20.806	25	0,62	176.891	41.721	24	0,59	260.328	62.527	24	0,60
07	STARI TRG	8.485	89,3	3	47.160	7.870	17	0,56	444.011	59.007	13	0,44	491.171	66.878	14	0,45
07	ADLEŠIČI	7.876	88,4	1	76.508	6.592	9	0,86	361.538	11.398	3	0,32	438.046	17.989	4	0,41
07	MEHOVO	5.644	73,6	2	82.239	11.791	14	0,72	455.023	46.054	10	0,51	537.262	57.845	11	0,54
08	MOKRICE	3.827	74,5	4	26.781	10.563	39	0,99	213.527	37.916	18	0,45	240.308	48.479	20	0,51
08	PIŠECE	8.169	73,6	2	26.591	4.718	18	0,89	456.038	43.052	9	0,47	482.629	47.770	10	0,50
08	GORJANCI	5.362	97,7	6	43.692	26.315	60	1,00	216.121	85.596	40	0,66	259.813	111.912	43	0,72
08	KRAKOVO	5.360	93,8	8	34.321	21.457	63	0,78	171.019	83.793	49	0,61	205.340	105.250	51	0,64
08	KRŠKO	3.309	93,8	10	10.638	10.097	95	0,95	117.111	53.538	46	0,46	127.749	63.635	50	0,50
08	MOKRONOG	8.392	84,8	9	62.443	46.994	75	0,84	317.813	181.093	57	0,63	380.256	228.086	60	0,67
08	DOLE	5.524	95,5	7	60.780	24.321	40	0,57	189.392	67.129	35	0,51	250.172	91.450	37	0,52
08	RADEČE	4.540	79,7	5	62.492	29.257	47	0,94	190.903	42.622	22	0,45	253.395	71.880	28	0,57
08	SEVNICA	5.643	95,6	1	79.131	3.156	4	0,40	325.663	16.149	5	0,50	404.794	19.304	5	0,48
08	ŠENTJANŽ	5.105	96,2	5	75.633	23.788	32	0,63	195.460	63.472	33	0,65	271.093	87.260	32	0,64
08	STUDENEC	6.009	93,7	4	48.261	18.438	38	0,96	243.340	78.360	32	0,81	291.601	96.798	33	0,83
08	BOHOR	3.276	32,1	6	85.032	46.931	55	0,92	149.796	68.300	46	0,76	234.828	115.231	49	0,82
08	SENOVO	5.452	94,5	3	29.768	5.990	20	0,67	313.926	38.846	12	0,41	343.694	44.836	13	0,43
09	VRANSKO	5.456	96,4	1	150.604	11.324	8	0,75	208.634	7.165	3	0,34	359.238	18.489	5	0,51
09	MARIJA REKA	5.840	83,0	10	99.384	79.735	80	0,80	193.556	87.339	45	0,45	292.940	167.074	57	0,57
09	ŽALEC	3.614	90,4	8	86.689	42.963	50	0,62	84.221	39.709	47	0,59	170.910	82.672	48	0,61
09	PONIKVA	2.948	87,4	9	62.873	37.900	60	0,67	81.586	44.356	54	0,60	144.459	82.256	57	0,63
09	CELJE	5.563	88,4	5	114.826	29.334	26	0,51	146.037	31.135	21	0,43	260.863	60.469	23	0,46
09	VOJNIK	5.510	92,6	7	144.792	53.446	37	0,53	130.468	39.523	30	0,43	275.260	92.969	34	0,48
09	VITANJE	4.503	66,7	8	240.691	124.464	52	0,65	35.006	16.319	47	0,58	275.697	140.783	51	0,64
09	ZREČE	2.741	99,8	3	212.493	23.609	11	0,37	28.264	3.161	11	0,37	240.757	26.770	11	0,37
09	SLOVENSKE KONJICE	5.344	71,9	9	93.447	76.843	82	0,91	197.844	111.623	56	0,63	291.291	188.466	65	0,72
09	ROGAŠKA SLATINA	4.655	50,7	2	25.239	4.580	18	0,91	247.205	28.153	11	0,57	272.444	32.734	12	0,60
09	ŠMARJE	3.772	93,7	1	35.852	1.459	4	0,41	233.682	5.211	2	0,22	269.534	6.670	3	0,25
09	PODČETRTEK	5.472	76,6	3	26.948	4.559	17	0,56	303.517	49.933	17	0,55	330.465	54.492	17	0,55
09	ŠENTJUR	4.655	97,8	6	94.896	36.079	38	0,63	133.903	54.853	41	0,68	228.799	90.932	40	0,66
09	PLANINA	4.917	90,3	6	37.503	12.549	34	0,56	225.145	87.473	39	0,65	262.648	100.022	38	0,64
09	JURKLOŠTER	4.037	63,3	7	44.596	25.893	58	0,83	135.006	54.923	41	0,58	179.602	80.817	45	0,64
09	LAŠKO	3.791	97,4	4	38.111	6.863	18	0,45	199.542	28.515	14	0,36	237.653	35.378	15	0,37
09	REČICA	2.976	86,1	2	57.101	6.447	11	0,57	145.158	7.858	5	0,27	202.259	14.305	7	0,36

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI				SKUPAJ			
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%		
10	SOLČAVA	7.932	96,3	4	273.775	76.933	28	0,70	73.612	21.825	30	0,74	347.387	98.757	28
10	LUČE	9.112	54,9	8	367.177	232.429	63	0,79	66.334	34.383	52	0,65	433.511	266.812	62 0,77
10	LJUBNO	5.792	91,5	7	284.882	143.274	50	0,72	47.521	12.179	26	0,37	332.403	155.452	47 0,67
10	GORNJI GRAD	8.333	97,9	10	479.281	457.943	96	0,96	108.004	96.475	89	0,89	587.285	554.418	94 0,94
10	NAZARJE	7.228	97,3	1	435.634	34.633	8	0,80	137.670	5.762	4	0,42	573.304	40.396	7 0,70
10	BELE VODE	5.619	90,5	5	253.772	98.257	39	0,77	63.453	17.042	27	0,54	317.225	115.299	36 0,73
10	VELENJE	5.116	91,8	6	200.104	57.571	29	0,48	132.686	32.331	24	0,41	332.790	89.902	27 0,45
11	MISLINJA	5.821	54,6	9	283.455	244.984	86	0,96	22.162	14.333	65	0,72	305.617	259.317	85 0,94
11	PAŠKI KOZJAK	2.223	100,0	8	82.255	58.689	71	0,89	23.549	10.269	44	0,55	105.804	68.958	65 0,82
11	POHORJE	3.710	95,2	8	164.524	115.241	70	0,88	26.523	10.059	38	0,47	191.047	125.300	66 0,82
11	PLEŠIVEC	6.805	79,5	7	295.183	184.325	62	0,89	57.917	26.873	46	0,66	353.100	211.198	60 0,85
11	DRAVOGRAD	5.862	84,5	6	264.848	137.101	52	0,86	50.999	13.538	27	0,44	315.847	150.639	48 0,80
11	RAVNE	7.198	78,0	5	330.314	151.912	46	0,92	60.839	16.437	27	0,54	391.153	168.349	43 0,86
11	MEŽICA	8.346	55,2	4	356.555	114.972	32	0,81	54.000	8.949	17	0,42	410.555	123.921	30 0,76
11	ČRNA SMREKOVEC	6.771	46,4	2	335.417	55.086	16	0,82	59.528	6.930	12	0,58	394.945	62.016	16 0,79
11	RADLJE LEVI BREG	4.711	83,0	1	279.002	26.108	9	0,94	60.209	1.523	3	0,25	339.211	27.631	8 0,81
11	RADLJE DESNI BREG	8.218	86,7	10	330.657	322.798	98	0,98	54.644	36.285	66	0,66	385.301	359.083	93 0,93
12	LOBNICA	3.463	57,7	1	157.841	7.661	5	0,49	95.973	1.905	2	0,20	253.814	9.566	4 0,38
12	VZHODNO POHORJE	3.058	78,6	6	99.497	38.498	39	0,65	96.511	34.517	36	0,60	196.008	73.015	37 0,62
12	LENART	5.554	91,3	6	63.172	27.854	44	0,74	234.454	67.151	29	0,48	297.626	95.005	32 0,53
12	VURBERG-DUPLEK	1.367	66,2	4	12.304	2.586	21	0,53	67.531	12.042	18	0,45	79.835	14.628	18 0,46
12	RUŠE	3.315	83,7	3	112.793	20.554	18	0,61	117.858	22.585	19	0,64	230.651	43.139	19 0,62
12	SELNICA	7.514	90,2	1	285.211	12.456	4	0,44	187.521	7.363	4	0,39	472.732	19.819	4 0,42
12	ŠENTILJ	5.664	75,5	10	32.965	28.447	86	0,86	272.630	137.626	51	0,51	305.595	166.073	54 0,54
12	ZGORNJE DRAVSKO POLJ	2.337	80,1	4	69.437	12.173	18	0,44	43.506	12.352	28	0,71	112.943	24.524	22 0,54
12	LOVRENC NA POHORJU	7.096	51,0	8	336.813	227.219	68	0,84	115.532	58.103	50	0,63	452.345	285.322	63 0,79
12	RIBNICA	5.618	82,4	3	343.390	76.763	22	0,75	79.139	12.832	16	0,54	422.529	89.595	21 0,71
12	KAPLA	2.840	84,2	5	115.511	44.550	39	0,77	53.914	14.705	27	0,55	169.425	59.255	35 0,70
12	REMŠNIK	3.333	83,6	2	204.058	31.520	15	0,77	45.237	3.732	8	0,42	249.295	35.252	14 0,71
12	OSANKARICA	2.756	11,6	10	118.069	115.053	97	0,97	29.170	28.109	96	0,96	147.239	143.162	97 0,97
12	BOČ	2.806	75,7	2	22.295	3.042	14	0,68	177.313	17.675	10	0,50	199.608	20.717	10 0,52
12	SLOVENSKA BISTRICA	5.025	83,9	9	83.365	51.577	62	0,69	188.345	100.373	53	0,59	271.710	151.950	56 0,62
12	ORMOŽ	6.177	81,9	7	49.754	33.432	67	0,96	274.958	112.125	41	0,58	324.712	145.557	45 0,64
12	SMREČNO	3.357	76,6	5	175.318	62.436	36	0,71	55.807	17.123	31	0,61	231.125	79.559	34 0,69
12	JUŽNO POHORJE	5.073	95,6	4	217.324	50.510	23	0,58	119.940	33.979	28	0,71	337.264	84.489	25 0,63

GGO	Gospodarska enota	Površina ha	% ZG	Velj.nač. let	IGLAVCI			LISTAVCI				SKUPAJ				
					Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%	Možni pos.	Posek	%
12	LEŠJE	5.008	80,6	5	36.818	14.511	39	0,79	268.009	62.384	23	0,47	304.827	76.895	25	0,50
12	RODNI VRH	2.930	82,8	10	15.006	10.088	67	0,67	121.614	51.742	43	0,43	136.620	61.830	45	0,45
12	VZHODNE HALOZE	4.466	79,8	9	18.513	9.816	53	0,59	180.147	82.325	46	0,51	198.660	92.141	46	0,52
12	SPODNJE DRAVSKO POLJ	1.966	67,4	8	72.696	59.824	82	1,03	35.712	28.138	79	0,99	108.408	87.962	81	1,01
12	DESTRNIK	3.260	85,0	2	43.077	2.950	7	0,34	187.675	8.934	5	0,24	230.752	11.884	5	0,26
12	POLENSŠAK	2.811	91,1	7	21.995	12.754	58	0,83	122.123	46.550	38	0,54	144.118	59.304	41	0,59
13	DOLINSKO	4.384	58,0	2	3.621	283	8	0,39	325.648	44.995	14	0,69	329.269	45.278	14	0,69
13	GORIČKO OBROBJE	2.440	31,1	1	32.066	2.499	8	0,78	126.098	8.812	7	0,70	158.164	11.312	7	0,72
13	GORNJA RADGONA	6.308	68,3	10	65.444	68.299	104	1,04	189.975	188.625	99	0,99	255.419	256.925	101	1,01
13	VZHODNO GORIČKO	5.083	86,1	9	41.047	25.989	63	0,70	106.761	76.895	72	0,80	147.808	102.884	70	0,77
13	LJUTOMER	4.205	90,3	7	25.329	14.345	57	0,81	160.821	103.056	64	0,92	186.150	117.401	63	0,90
13	RAVENSKO	3.687	82,3	7	10.897	4.781	44	0,63	131.175	81.983	63	0,89	142.072	86.764	61	0,87
13	GORIČKO I	4.003	96,5	6	54.254	20.546	38	0,63	72.383	44.504	62	1,03	126.637	65.050	51	0,86
13	GORIČKO II	4.851	95,7	5	87.573	24.282	28	0,55	70.446	20.070	29	0,57	158.019	44.351	28	0,56
13	ZAHODNO GORIČKO	4.787	80,2	3	109.269	20.457	19	0,62	126.974	30.476	24	0,80	236.243	50.933	22	0,72
14	GORIŠKO	6.257	80,5	2	39.923	1.066	3	0,14	103.219	15.516	15	0,75	143.142	16.582	12	0,58
14	KRAS I	10.864	79,7	8	142.317	51.454	36	0,45	99.816	15.102	15	0,19	242.133	66.555	28	0,34
14	VRHE	6.773	74,8	7	55.448	38.557	70	0,99	201.984	52.969	26	0,37	257.432	91.526	36	0,51
14	VREMŠČICA	5.012	85,1	7	58.161	20.043	35	0,49	127.588	19.827	16	0,22	185.749	39.871	22	0,31
14	TRNOVO	5.306	90,4	9	178.591	63.897	36	0,40	90.678	17.123	19	0,21	269.269	81.020	30	0,33
14	BRKINI II	12.908	95,7	1	189.614	4.224	2	0,22	517.963	15.059	3	0,29	707.577	19.283	3	0,27
14	BRKINI I	6.251	80,8	10	62.668	29.708	47	0,47	138.520	61.789	45	0,45	201.188	91.497	46	0,46
14	ČIČARIJA	11.402	84,8	5	88.591	27.658	31	0,62	162.502	20.341	13	0,25	251.093	47.999	19	0,38
14	ISTRA	14.188	71,5	5	72.546	24.084	33	0,66	138.888	12.212	9	0,18	211.434	36.296	17	0,34
14	KRAS II	8.376	79,8	6	112.618	32.236	29	0,48	113.550	20.016	18	0,29	226.168	52.252	23	0,39

Priloga 5: Primerjava v letu 2013 izvedenih najpomembnejših gojitvenih del z njihovim obsegom po gozdnogospodarskih načrtih GGE, po GGO – obsegi del so v hektarih

GGO	Vrsta dela	10 letni načrt (letni obseg)	Izvedeno 2013	Delež izv. 2013 od 1/10 načrta (%)
TOLMIN	Priprava sestoja	404,30	18,48	4,57
	Sadnja	21,70	12,06	55,58
	Setev	0,00	0,00	0,00
	OBNOVA	426,00	30,54	7,17
	Obžetev	89,90	35,66	39,67
	Nega mladja in gošče	512,70	46,03	8,98
	Redčenje I+II	726,00	103,04	14,19
	NEGA	1.328,60	184,73	13,90
	BLED	Priprava sestoja	18,20	1,00
Sadnja		10,30	7,87	76,41
Setev		0,00	0,00	0,00
OBNOVA		28,50	8,87	31,12
Obžetev		72,50	45,20	62,34
Nega mladja in gošče		78,90	60,53	76,72
Redčenje I+II		346,70	152,55	44,00
NEGA		498,10	258,28	51,85
KRANJ		Priprava sestoja	43,90	9,55
	Sadnja	23,10	23,34	101,04
	Setev	0,00	0,00	0,00
	OBNOVA	67,00	32,89	49,09
	Obžetev	232,50	136,50	58,71
	Nega mladja in gošče	246,30	38,26	15,53
	Redčenje I+II	336,90	32,80	9,74
	NEGA	815,70	207,56	25,45
	LJUBLJANA	Priprava sestoja	110,50	33,60
Sadnja		21,60	14,83	68,66
Setev		5,70	0,00	0,00
OBNOVA		137,80	48,43	35,15
Obžetev		230,10	150,37	65,35
Nega mladja in gošče		397,20	87,21	21,96
Redčenje I+II		710,50	144,48	20,33
NEGA		1.337,80	382,06	28,56
POSTOJNA		Priprava sestoja	466,50	200,46
	Sadnja	42,40	31,02	73,16
	Setev	0,00	0,00	0,00
	OBNOVA	508,90	231,48	45,49
	Obžetev	136,50	26,72	19,58
	Nega mladja in gošče	564,70	234,98	41,61
	Redčenje I+II	521,90	215,92	41,37
	NEGA	1.223,10	477,62	39,05
	KOČEVJE	Priprava sestoja	515,80	242,34
Sadnja		32,60	9,42	28,90
Setev		0,00	0,00	0,00
OBNOVA		548,40	251,76	45,91
Obžetev		163,40	93,40	57,16
Nega mladja in gošče		533,60	294,08	55,11
Redčenje I+II		711,40	211,14	29,68
NEGA		1.408,40	598,62	42,50

GGO	Vrsta dela	10 letni načrt (letni obseg)	Izvedeno 2013	Delež izv. 2013 od 1/10 načrta (%)
NOVO MESTO	Priprava sestoja	238,10	226,41	95,09
	Sadnja	18,70	5,88	31,44
	Setev	0,00	0,00	0,00
	OBNOVA	256,80	232,29	90,46
	Obžetev	186,50	72,01	38,61
	Nega mladja in gošče	907,80	282,88	31,16
	Redčenje I+II	745,30	420,76	56,46
	NEGA	1.839,60	775,65	42,16
BREŽICE	Priprava sestoja	241,40	18,85	7,81
	Sadnja	17,80	10,10	56,74
	Setev	0,00	0,00	0,00
	OBNOVA	259,20	28,95	11,17
	Obžetev	97,80	55,43	56,68
	Nega mladja in gošče	502,40	76,56	15,24
	Redčenje I+II	494,80	82,89	16,75
	NEGA	1.095,00	214,88	19,62
CELJE	Priprava sestoja	127,30	14,23	11,18
	Sadnja	24,80	7,45	30,04
	Setev	0,00	0,00	0,00
	OBNOVA	152,10	21,68	14,25
	Obžetev	92,20	58,95	63,94
	Nega mladja in gošče	532,00	181,02	34,03
	Redčenje I+II	467,50	71,90	15,38
	NEGA	1.091,70	311,87	28,57
NAZARJE	Priprava sestoja	87,20	16,15	18,52
	Sadnja	20,20	15,72	77,82
	Setev	0,00	0,00	0,00
	OBNOVA	107,40	31,87	29,67
	Obžetev	86,70	55,98	64,57
	Nega mladja in gošče	97,90	19,99	20,42
	Redčenje I+II	194,40	31,24	16,07
	NEGA	379,00	107,21	28,29
SLOVENJ GRADEC	Priprava sestoja	65,80	15,07	22,90
	Sadnja	18,60	13,70	73,66
	Setev	0,20	0,00	0,00
	OBNOVA	84,60	28,77	34,01
	Obžetev	52,70	28,61	54,29
	Nega mladja in gošče	610,10	130,04	21,31
	Redčenje I+II	364,90	102,63	28,13
	NEGA	1.027,70	261,28	25,42
MARIBOR	Priprava sestoja	279,30	23,60	8,45
	Sadnja	50,70	33,11	65,31
	Setev	0,30	0,00	0,00
	OBNOVA	330,30	56,71	17,17
	Obžetev	166,80	78,10	46,82
	Nega mladja in gošče	416,80	82,94	19,90
	Redčenje I+II	495,70	126,96	25,61
	NEGA	1.079,30	288,00	26,68

GGO	Vrsta dela	10 letni načrt (letni obseg)	Izvedeno 2013	Delež izv. 2013 od 1/10 načrta (%)
MURSKA SOBOTA	Priprava sestoja	43,80	23,00	52,51
	Sadnja	56,90	46,90	82,43
	Setev	0,40	0,00	0,00
	OBNOVA	101,10	69,90	69,14
	Obžetev	148,30	136,09	91,77
	Nega mladja in gošče	197,70	120,11	60,75
	Redčenje I+II	258,00	88,29	34,22
	NEGA	604,00	344,49	57,03
	SEŽANA	Priprava sestoja	166,70	31,40
Sadnja		24,40	13,44	55,08
Setev		22,60	10,44	46,19
OBNOVA		213,70	55,28	25,87
Obžetev		49,80	5,48	11,00
Nega mladja in gošče		155,30	37,81	24,35
Redčenje I+II		265,60	22,03	8,29
NEGA		470,70	65,32	13,88
SLOVENIJA		Priprava sestoja	2.808,80	874,14
	Sadnja	383,80	244,84	63,79
	Setev	29,20	10,44	35,75
	OBNOVA	3.221,80	1.129,42	35,06
	Obžetev	1.805,70	978,50	54,19
	Nega mladja in gošče	5.753,40	1.692,44	29,42
	Redčenje I+II	6.639,60	1.806,63	27,21
	NEGA	14.198,70	4.477,57	31,54

Priloga 6: V letu 2013 izvedena negovalna dela, po GGO in kategorijah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Obžetev	Nega mladja	Nega gošče	Prvo redčenje	Drugo redčenje	SKUPAJ NEGA	DELOVNI H DNI
		ha	ha	ha	ha	ha	ha	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	16,41	10,64	13,77	12,59	16,97	70,38	386,25
	Državni gozdovi	19,25	2,60	16,62	31,53	41,95	111,95	418,13
	Občinski gozdovi			2,40			2,40	10,75
	SKUPAJ TOLMIN	35,66	13,24	32,79	44,12	58,92	184,73	815,13
BLED	Zasebni gozdovi	39,15	3,90	11,20	32,52	10,18	96,95	490,13
	Državni gozdovi	5,90	3,14	42,29	71,29	38,56	161,18	686,25
	Občinski gozdovi	0,15					0,15	0,75
	SKUPAJ BLED	45,20	7,04	53,49	103,81	48,74	258,28	1.177,13
KRANJ	Zasebni gozdovi	126,04	12,20	20,57	15,89	9,00	183,70	1.083,00
	Državni gozdovi	10,46	1,50	3,99	4,91	3,00	23,86	109,38
	SKUPAJ KRANJ	136,50	13,70	24,56	20,80	12,00	207,56	1.192,38
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	116,83	16,13	26,00	26,81	25,06	210,83	1.042,50
	Državni gozdovi	32,89	20,61	24,47	62,51	30,10	170,58	730,38
	Občinski gozdovi	0,50					0,50	3,25
	SKUPAJ LJUBLJANA	150,22	36,74	50,47	89,32	55,16	381,91	1.776,13
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	7,61	28,28	25,14	15,01	22,20	98,24	454,25
	Državni gozdovi	19,11	51,69	129,87	122,37	56,34	379,38	1.356,38
	SKUPAJ POSTOJNA	26,72	79,97	155,01	137,38	78,54	477,62	1.810,63
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	28,93	18,36	30,12	15,18	16,12	108,71	434,25
	Državni gozdovi	64,47	45,45	200,15	92,90	86,94	489,91	1.685,38
	SKUPAJ KOČEVJE	93,40	63,81	230,27	108,08	103,06	598,62	2.119,63
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	50,36	25,32	21,09	5,27	56,51	158,55	615,75
	Državni gozdovi	19,65	55,06	180,76	218,93	140,05	614,45	1.640,25
	Občinski gozdovi	2,00	0,65				2,65	16,88
	SKUPAJ NOVO MESTO	72,01	81,03	201,85	224,20	196,56	775,65	2.272,88
BREŽICE	Zasebni gozdovi	27,95	20,82	24,64	1,95	59,81	135,17	573,25
	Državni gozdovi	27,48	13,77	17,33	16,23	4,90	79,71	391,88
	SKUPAJ BREŽICE	55,43	34,59	41,97	18,18	64,71	214,88	965,13
CELJE	Zasebni gozdovi	33,65	20,56	31,75	15,14	10,19	111,29	581,88
	Državni gozdovi	20,80	66,44	58,62	33,05	13,22	192,13	1.047,25
	Občinski gozdovi	4,50	1,98	1,67	0,30		8,45	42,50
	SKUPAJ CELJE	58,95	88,98	92,04	48,49	23,41	311,87	1.671,63
NAZARJE	Zasebni gozdovi	55,98	9,67	10,32	15,79	14,65	106,41	543,13
	Državni gozdovi					0,80	0,80	3,25
	SKUPAJ NAZARJE	55,98	9,67	10,32	15,79	15,45	107,21	546,38
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	14,68	31,88	48,40	25,72	31,56	152,24	764,50
	Državni gozdovi	13,93	22,44	27,07	25,23	19,97	108,64	564,63
	Občinski gozdovi			0,25	0,15		0,40	1,50
	SKUPAJ SL. GRADEC	28,61	54,32	75,72	51,10	51,53	261,28	1.330,63
MARIBOR	Zasebni gozdovi	65,25	10,58	30,42	73,91	17,52	197,68	689,88
	Državni gozdovi	12,60	2,98	38,96	28,53	7,00	90,07	439,00
	Občinski gozdovi	0,25					0,25	1,25
	SKUPAJ MARIBOR	78,10	13,56	69,38	102,44	24,52	288,00	1.130,13
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	52,07	17,06	14,68	23,31	27,41	134,53	505,88
	Državni gozdovi	75,22	47,74	40,63	22,38	15,19	201,16	986,88
	Občinski gozdovi	8,80					8,80	49,75
	SKUPAJ M. SOBOTA	136,09	64,80	55,31	45,69	42,60	344,49	1.542,50
SEŽANA	Zasebni gozdovi		7,00	11,05		8,65	26,70	139,75
	Državni gozdovi	5,48	14,76		5,37	6,91	32,52	186,75
	Občinski gozdovi			5,00		1,10	6,10	31,75
	SKUPAJ SEŽANA	5,48	21,76	16,05	5,37	16,66	65,32	358,25
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	634,91	232,40	319,15	279,09	325,83	1.791,38	8.304,38
	Državni gozdovi	327,24	348,18	780,76	735,23	464,93	2.656,34	10.245,75
	Občinski gozdovi	16,20	2,63	9,32	0,45	1,10	29,70	158,38
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	978,35	583,21	1.109,23	1.014,77	791,86	4.477,42	18.708,50

Priloga 7a: V letu 2013 izvedena dela redne obnove, po GGO in kategorijah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo		DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	
		ha	ha	ha	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	13,18		9,06	184
	Državni gozdovi	5,30	5,00	3,00	92
	SKUPAJ TOLMIN	18,48	5,00	12,06	276
BLED	Zasebni gozdovi	1,00	1,30	3,81	69
	SKUPAJ BLED	1,00	1,30	3,81	69
KRANJ	Zasebni gozdovi	9,70	2,15	15,22	267
	Državni gozdovi	0,40	0,45	5,96	95
	SKUPAJ KRANJ	10,10	2,60	21,18	362
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	13,38	4,38	9,44	192
	Državni gozdovi	20,72	0,22	0,95	90
	Občinski gozdovi		0,45	0,45	8
	SKUPAJ LJUBLJANA	34,10	5,05	10,84	291
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	49,80	16,11	22,01	539
	Državni gozdovi	151,86	1,55	4,65	394
	SKUPAJ POSTOJNA	201,66	17,66	26,66	933
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	31,47	1,34	3,22	139
	Državni gozdovi	209,40	3,00	3,00	498
	SKUPAJ KOČEVJE	240,87	4,34	6,22	636
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	100,06	1,65	4,30	343
	Državni gozdovi	125,80	0,95	0,95	177
	SKUPAJ NOVO MESTO	225,86	2,60	5,25	520
BREŽICE	Zasebni gozdovi	9,45	3,39	5,98	179
	Državni gozdovi	9,72	0,35	0,36	35
	SKUPAJ BREŽICE	19,17	3,74	6,34	214
CELJE	Zasebni gozdovi	8,00	3,07	4,80	129
	Državni gozdovi	6,23	0,45	0,45	44
	SKUPAJ CELJE	14,23	3,52	5,25	174
NAZARJE	Zasebni gozdovi	17,20	4,31	14,08	313
	SKUPAJ NAZARJE	17,20	4,31	14,08	313
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	10,95	1,27	6,99	132
	Državni gozdovi	3,50	1,69	5,36	92
	Občinski gozdovi			0,07	1
	SKUPAJ SL. GARDEC	14,45	2,96	12,42	225
MARIBOR	Zasebni gozdovi	18,78	7,40	24,17	407
	Državni gozdovi	7,05	2,42	5,84	80
	SKUPAJ MARIBOR	25,83	9,82	30,01	486
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	3,90	12,24	22,12	348
	Državni gozdovi	13,60	10,41	21,17	339
	Občinski gozdovi			0,30	4
	SKUPAJ M.SOBOTA	17,50	22,65	43,59	691
SEŽANA	Zasebni gozdovi	0,31	7,26	10,44	151
	Državni gozdovi			3,00	30
	SKUPAJ SEŽANA	0,31	7,26	13,44	181
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	287,18	65,87	155,64	3.391
	Državni gozdovi	553,58	26,49	54,69	1.966
	Občinski gozdovi		0,45	0,82	13
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	840,76	92,81	211,15	5.369

Priloga 7b: Vrstna sestava v letu 2013 porabljenih sadik in semena pri redni obnovi gozdov, po GGO in kategorijah lastništva

SADIKE

GGO	LASTNIŠTVO	Sm	Je	bori	Mac	Bu	Hr	Pl.lis.	Ost.lis	SKUPAJ kos
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	19.970				1.650	182	675		22.477
	Državni gozdovi	9.400								9.400
	SKUPAJ TOLMIN	29.370				1.650	182	675		31.877
BLED	Zasebni gozdovi	2.100			2.650	250		875		5.875
	SKUPAJ BLED	2.100			2.650	250		875		5.875
KRANJ	Zasebni gozdovi	30.525		50	450	625	300	1.300		33.250
	Državni gozdovi	10.650				275	0	200		11.125
	SKUPAJ KRANJ	41.175		50	450	900	300	1.500		44.375
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	14.400		100	100	6.100	1.000	1.160		22.860
	Državni gozdovi	1.150				600	250	150		2.150
	Občinski gozdovi	500				500				1.000
	SKUPAJ LJUBLJANA	16.050		100	100	7.200	1.250	1.310		26.010
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	36.350	0			12.700		750		49.800
	Državni gozdovi	0				11.750				11.750
	SKUPAJ POSTOJNA	36.350	0			24.450		750		61.550
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	5.700				100		80		5.880
	Državni gozdovi	7.100								7.100
	SKUPAJ KOČEVJE	12.800				100		80		12.980
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	7.925	1.600				400	600		10.525
	Državni gozdovi	0				300		0		300
	SKUPAJ NOVO MESTO	7.925	1.600			300	400	600		10.825
BREŽICE	Zasebni gozdovi	7.300			50	4.400	200	3.350	100	15.400
	Državni gozdovi							725		725
	SKUPAJ BREŽICE	7.300			50	4.400	200	4.075	100	16.125
CELJE	Zasebni gozdovi	5.000				100	100	4.600		9.800
	Državni gozdovi					0	0	0	0	0
	SKUPAJ CELJE	5.000				100	100	4.600	0	9.800
NAZARJE	Zasebni gozdovi	18.075	60	275	350	350	225	8.925	75	28.335
	SKUPAJ NAZARJE	18.075	60	275	350	350	225	8.925	75	28.335
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	1.925			675	450		5.350	10	8.410
	Državni gozdovi				2.000	7.500	350	1.025		10.875
	Občinski gozdovi							125		125
	SKUPAJ SL. GARDEC	1.925			2.675	7.950	350	6.500	10	19.410
MARIBOR	Zasebni gozdovi	41.350			1.325	2.175	400	8.975	1.150	55.375
	Državni gozdovi	350			275		6.300	1.050		7.975
	SKUPAJ MARIBOR	41.700			1.600	2.175	6.700	10.025	1.150	63.350
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	150			450		10.755	7.175	19.985	38.515
	Državni gozdovi	300			100		16.750	1.250	17.740	36.140
	Občinski gozdovi						200	300		500
	SKUPAJ M.SOBOTA	450			550		27.705	8.725	37.725	75.155
SEŽANA	Zasebni gozdovi	4.850			0	11.750	2.800	1.700		21.100
	Državni gozdovi					6.000				6.000
	SKUPAJ SEŽANA	4.850			0	17.750	2.800	1.700		27.100
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	195.620	1.660	425	6.050	40.650	16.362	45.515	21.320	327.602
	Državni gozdovi	28.950			2.375	26.425	23.650	4.400	17.740	103.540
	Občinski gozdovi	500				500	200	425		1.625
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	225.070	1.660	425	8.425	67.575	40.212	50.340	39.060	432.767

Priloga 8a: V letu 2013 izvedena dela na obnovi pri sanaciji gozdov, po GGO in kategorijah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
BLED	Zasebni gozdovi		0,80	3,81		46
	Državni gozdovi		0,25	0,25		8
	SKUPAJ BLED		1,05	4,06		54
KRANJ	Zasebni gozdovi			1,91		29
	Državni gozdovi			0,25		6
	SKUPAJ KRANJ			2,16		35
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi		1,16	3,14		58
	Državni gozdovi		0,85	0,85		26
	SKUPAJ LJUBLJANA		2,01	3,99		83
POSTOJNA	Zasebni gozdovi		0,55	0,55		12
	Državni gozdovi		3,81	3,81		50
	SKUPAJ KOČEVJE		4,36	4,36		63
KOČEVJE	Zasebni gozdovi		0,30	0,30		6
	Državni gozdovi	1,50	0,40	2,90		53
	SKUPAJ KOČEVJE	1,50	0,70	3,20		58
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi		0,08	0,63		9
	SKUPAJ NOVO MESTO		0,08	0,63		9
BREŽICE	Zasebni gozdovi	1,00	2,16	3,06		74
	Državni gozdovi		0,70	0,70		13
	SKUPAJ BREŽICE	1,00	2,86	3,76		86
CELJE	Zasebni gozdovi			0,60		11
	SKUPAJ CELJE			0,60		11
NAZARJE	Zasebni gozdovi			1,64		24
	SKUPAJ NAZARJE			1,64		24
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi		0,61	0,68		20
	Državni gozdovi			0,10		3
	SKUPAJ SL. GARDEC		0,61	0,78		22
MARIBOR	Zasebni gozdovi		1,30	1,80		35
	Državni gozdovi			0,90		20
	SKUPAJ MARIBOR		1,30	2,70		55
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi		0,10	0,94		12
	Državni gozdovi		0,70	2,37		38
	SKUPAJ M.SOBOTA		0,80	3,31		50
SEŽANA	Zasebni gozdovi	31,09	4,08		10,3	236
	Državni gozdovi		0,12		0,1	1
	SKUPAJ SEŽANA	31,09	4,20		10,4	237
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	32,09	11,14	19,06	10,3	571
	Državni gozdovi	1,50	6,83	12,13	0,1	216
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	33,59	17,97	31,19	10,4	787

Priloga 8b: Vrstna sestava v letu 2013 porabljenih sadik in semena za obnovo v ujmah poškodovanih gozdov po GGO in kategorijah lastništev

SADIKE

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	bori	Mac	Ost.igl	Bu	Hr	Pl.lis.	Ost.lis	Skupaj
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos
BLED	Zasebni gozdovi	2.400		450		2.500		650		6.000
	Državni gozdovi					1.200				1.200
	SKUPAJ BLED	2.400		450		3.700		650		7.200
KRANJ	Zasebni gozdovi	3.150				250		250	500	4.150
	Državni gozdovi							100	400	500
	SKUPAJ KRANJ	3.150				250		350	900	4.650
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	2.800		50	50	4.500	450	150		8.000
	Državni gozdovi					3.400				3.400
	SKUPAJ LJUBLJANA	2.800		50	50	7.900	450	150		11.400
POSTOJNA	Zasebni gozdovi					1.750	0	0		1.750
	Državni gozdovi	9.525								9.525
	SKUPAJ KOČEVJE	9.525				1.750	0	0		11.275
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	300						25		325
	Državni gozdovi	4.600					80	100		4.780
	SKUPAJ KOČEVJE	4.900					80	125		5.105
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	250					400	400		1.050
	SKUPAJ NOVO MESTO	250					400	400		1.050
BREŽICE	Zasebni gozdovi	3.750	100	400				650	0	4.900
	Državni gozdovi	1.500						400		1.900
	SKUPAJ BREŽICE	5.250	100	400				1.050	0	6.800
CELJE	Zasebni gozdovi					300		900		1.200
	SKUPAJ CELJE					300		900		1.200
NAZARJE	Zasebni gozdovi	3.000						600		3.600
	SKUPAJ NAZARJE	3.000						600		3.600
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	0		200				1.150		1.350
	Državni gozdovi							210		210
	SKUPAJ SL. GARDEC	0		200				1.360		1.560
MARIBOR	Zasebni gozdovi	4.250				500		200		4.950
	Državni gozdovi	3.000								3.000
	SKUPAJ MARIBOR	7.250				500		200		7.950
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	200		300			25	1.000		1.525
	Državni gozdovi	600		275			4.350	1.250	80	6.555
	SKUPAJ M.SOBOTA	800		575			4.375	2.250	80	8.080
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	20.100	100	1.400	50	9.800	875	5.975	500	38.800
	Državni gozdovi	19.225		275		4.600	4.430	2.060	480	31.070
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	39.325	100	1.675	50	14.400	5.305	8.035	980	69.870

SEME

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Č.bor	Hr	SKUPAJ
		kg	Kos	kg
SEŽANA	Zasebni gozdovi	17	408	425
	Državni gozdovi	1		1
	SKUPAJ	18	408	426

Priloga 9a: V letu 2013 izvedena dela na sanaciji nenaravnih enovrstnih gozdov, po GGO, vrstah del in kategorijah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Obnova s sadnjo		SKUPAJ DELOVNIH DNI
		Priprava tal	Sadnja	
		ha	ha	
CELJE	Zasebni gozdovi		0,60	7
	Državni gozdovi		1,00	15
	SKUPAJ CELJE		1,60	21
SLOVENJ GRADEC	Državni gozdovi		0,50	7
	SKUPAJ SLOVENJ GRADEC		0,50	7
MARIBOR	Zasebni gozdovi	0,40	0,40	7
	SKUPAJ MARIBOR	0,40	0,40	7
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	0,40	1,00	14
	Državni gozdovi		1,50	21
	SKUPAJ	0,40	2,50	35

Priloga 9b: Vrstna sestava v letu 2013 porabljenih sadik za obnovo nenaravnih enovrstnih gozdov, po GGO in kategorijah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Sm	Mac	Bu	Pl.list.	SKUPAJ
		kos	kos	kos	kos	kos
CELJE	Zasebni gozdovi			700	500	1.200
	Državni gozdovi			2.000		2.000
	SKUPAJ			2.700	500	3.200
SLOVENJ GRADEC	Državni gozdovi			1.000		1.000
	SKUPAJ			1.000		1.000
MARIBOR	Zasebni gozdovi	225	300		325	850
	SKUPAJ	225	300		325	850
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	225	300	700	825	2.050
	Državni gozdovi			3.000		3.000
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	225	300	3.700	825	5.050

Priloga 10a: V letu 2013 izvedena dela obnove skupaj, po GGO in kategorijah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Naravna obnova	Obnova s sadnjo, setvijo			DELOVNIH DNI
		Priprava sestoja, tal	Priprava tal	Sadnja	Setev	
		ha	ha	ha	ha	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	13,18		9,06		184
	Državni gozdovi	5,30	5,00	3,00		92
	SKUPAJ TOLMIN	18,48	5,00	12,06		276
BLED	Zasebni gozdovi	1,00	2,10	7,62		115
	Državni gozdovi		0,25	0,25		8
	SKUPAJ BLED	1,00	2,35	7,87		123
KRANJ	Zasebni gozdovi	9,70	2,15	17,13		296
	Državni gozdovi	0,40	0,45	6,21		101
	SKUPAJ KRANJ	10,10	2,60	23,34		397
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	13,38	5,54	12,58		250
	Državni gozdovi	20,72	1,07	1,80		116
	Občinski gozdovi		0,45	0,45		8
	SKUPAJ LJUBLJANA	34,10	7,06	14,83		374
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	49,80	16,66	22,56		551
	Državni gozdovi	151,86	5,36	8,46		444
	SKUPAJ POSTOJNA	201,66	22,02	31,02		996
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	31,47	1,64	3,52		144
	Državni gozdovi	210,90	3,40	5,90		551
	SKUPAJ KOČEVJE	242,37	5,04	9,42		695
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	100,06	1,73	4,93		352
	Državni gozdovi	125,80	0,95	0,95		177
	SKUPAJ NOVO MESTO	225,86	2,68	5,88		529
BREŽICE	Zasebni gozdovi	10,45	5,55	9,04		253
	Državni gozdovi	9,72	1,05	1,06		47
	SKUPAJ BREŽICE	20,17	6,60	10,10		300
CELJE	Zasebni gozdovi	8,00	3,07	6,00		147
	Državni gozdovi	6,23	0,45	1,45		59
	SKUPAJ CELJE	14,23	3,52	7,45		206
NAZARJE	Zasebni gozdovi	17,20	4,31	15,72		337
	SKUPAJ NAZARJE	17,20	4,31	15,72		337
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	10,95	1,88	7,67		151
	Državni gozdovi	3,50	1,69	5,96		101
	Občinski gozdovi			0,07		1
	SKUPAJ SL. GARDEC	14,45	3,57	13,70		253
MARIBOR	Zasebni gozdovi	18,78	9,10	26,37		449
	Državni gozdovi	7,05	2,42	6,74		100
	SKUPAJ MARIBOR	25,83	11,52	33,11		549
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	3,90	12,34	23,06		359
	Državni gozdovi	13,60	11,11	23,54		377
	Občinski gozdovi			0,30		4
	SKUPAJ M.SOBOTA	17,50	23,45	46,90		741
SEŽANA	Zasebni gozdovi	31,40	11,34	10,44	10,3	387
	Državni gozdovi		0,12	3,00	0,1	31
	SKUPAJ SEŽANA	31,40	11,46	13,44	10,4	418
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	319,27	77,41	175,70	10,3	3.975
	Državni gozdovi	555,08	33,32	68,32	0,1	2.203
	Občinski gozdovi		0,45	0,82		13
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	874,35	111,18	244,84	10,4	6.191

Priloga 10b: Vrstna sestava v letu 2013 porabljenih sadik in semena za obnovo skupaj, po GGO in kategorijah lastništev

SADIKE

GGO	LASTNIŠTVO	Sm	Je	bori	Mac	Os.ig.	Bu	Hr	Pl.lis.	Ost.ls	Skupaj
		kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos	kos
TOLMIN	Zasebni gozdovi	19.970					1.650	182	675		22.477
	Državni gozdovi	9.400									9.400
	SKUPAJ TOLMIN	29.370					1.650	182	675		31.877
BLED	Zasebni gozdovi	4.500			3.100		2.750		1.525		11.875
	Državni gozdovi						1.200				1.200
	SKUPAJ BLED	4.500			3.100		3.950		1.525		13.075
KRANJ	Zasebni gozdovi	33.675		50	450		875	300	1.550	500	37.400
	Državni gozdovi	10.650					275	0	300	400	11.625
	SKUPAJ KRANJ	44.325		50	450		1.150	300	1.850	900	49.025
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	17.200		100	150	50	10.600	1.450	1.310		30.860
	Državni gozdovi	1.150					4.000	250	150		5.550
	Občinski gozdovi	500					500				1.000
	SKUPAJ LJUBLJANA	18.850		100	150	50	15.100	1.700	1.460		37.410
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	36.350	0				14.450	0	750		51.550
	Državni gozdovi	9.525					11.750				21.275
	SKUPAJ POSTOJNA	45.875	0				26.200	0	750		72.825
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	6.000					100		105		6.205
	Državni gozdovi	11.700						80	100		11.880
	SKUPAJ KOČEVJE	17.700					100	80	205		18.085
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	8.175	1.600					800	1.000		11.575
	Državni gozdovi	0					300		0		300
	SKUPAJ NOVO MESTO	8.175	1.600				300	800	1.000		11.875
BREŽICE	Zasebni gozdovi	11.050		100	450		4.400	200	4.000	100	20.300
	Državni gozdovi	1.500							1.125		2.625
	SKUPAJ BREŽICE	12.550		100	450		4.400	200	5.125	100	22.925
CELJE	Zasebni gozdovi	5.000					1.100	100	6.000		12.200
	Državni gozdovi						2.000	0	0	0	2.000
	SKUPAJ CELJE	5.000					3.100	100	6.000	0	14.200
NAZARJE	Zasebni gozdovi	21.075	60	275	350		350	225	9.525	75	31.935
	SKUPAJ NAZARJE	21.075	60	275	350		350	225	9.525	75	31.935
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	1.925			875		450		6.500	10	9.760
	Državni gozdovi				2.000		8.500	350	1.235		12.085
	Občinski gozdovi								125		125
	SKUPAJ SL. GARDEC	1.925			2.875		8.950	350	7.860	10	21.970
MARIBOR	Zasebni gozdovi	45.825			1.625		2.675	400	9.500	1.150	61.175
	Državni gozdovi	3.350			275			6.300	1.050		10.975
	SKUPAJ MARIBOR	49.175			1.900		2.675	6.700	10.550	1.150	72.150
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	350			750			10.780	8.175	19.985	40.040
	Državni gozdovi	900			375			21.100	2.500	17.820	42.695
	Občinski gozdovi							200	300		500
	SKUPAJ M.SOBOTA	1.250			1.125			32.080	10.975	37.805	83.235
SEŽANA	Zasebni gozdovi	4.850			0		11.750	2.800	1.700		21.100
	Državni gozdovi						6.000				6.000
	SKUPAJ SEŽANA	4.850			0		17.750	2.800	1.700		27.100
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	215.945	1.660	525	7.750	50	51.150	17.237	52.315	21.820	368.452
	Državni gozdovi	48.175			2.650		34.025	28.080	6.460	18.220	137.610
	Občinski gozdovi	500					500	200	425		1.625
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	264.620	1.660	525	10.400	50	85.675	45.517	59.200	40.040	507.687

SEME

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Č.bor	Hr	SKUPAJ
		kg	Kos	kg
SEŽANA	Zasebni gozdovi	17	408	425
	Državni gozdovi	1		1
	SKUPAJ	18	408	426

Priloga 11: V letu 2013 izvedena priprava površin za naravno obnovo (POVEČANI STROŠKI POSEKA – neto m³) v ujmah in požarih poškodovanih gozdov, po GGO in kategorijah lastništev

GGO	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	SKUPAJ
LJUBLJANA		1.430	1.430
BREŽICE	2.433		2.433
CELJE		597	597
KRANJ	810		810
SEŽANA	5.195		5.195
SKUPAJ	8.438	2.027	10.465

Priloga 12: Število gozdnih semenskih objektov (GSO), namenjenih uporabi za večnamensko gozdarstvo in predlogi za gozdno genske rezervate z omejenim lesnoproizvodnim pomenom) v registru GSO po drevesnih vrstah, provenienčnih območjih in kategorijah na dan 1. 1. 2014

DREVESNA VRSTA	PROVENIENCA	KATEGORIJA			SKUPAJ
		IZBRAN	KVALIFI-CIRAN	ZNANO POREKLO	
Abies alba	Alpska	4			4
	Pohorska			1	1
	Predalpska	1			1
	Preddinarska	2			2
	Dinarska	8		3	11
Skupaj Abies alba		15		4	19
Picea abies	Alpska	12		2	14
	Pohorska	5		1	6
	Predalpska	2			2
	Preddinarska	1			1
	Dinarska	7		3	10
Skupaj Picea abies		27		6	33
Pinus sylvestris	Alpska	2			2
	Pohorska	1			1
	Predpanonska			1	1
	Predalpska	1			1
	Preddinarska	0			0
Skupaj Pinus sylvestris		4		1	5
Pinus nigra	Predpanonska	2			2
	Submediteranska	3		1	4
Skupaj Pinus nigra		5		1	6

DREVESNA VRSTA	PROVENIENCA	KATEGORIJA			SKUPAJ
		IZBRAN	KVALIFI-CIRAN	ZNANO POREKLO	
Larix decidua	Alpska	6			6
	Pohorska	1			1
	Predpanonska	1			1
	Predalpska			1	1
	Preddinarska			1	1
Dinarska	1			1	
Skupaj Larix decidua		9		2	11
Abies cephalonica	Slovenija			1	1
Pinus halepensis	Slovenija	1			1
Pseudotsuga menziesii	Slovenija	2		1	3
Fagus sylvatica	Alpska	4			4
	Pohorska	1			1
	Predpanonska	4		3	7
	Predalpska	3			3
	Preddinarska	3		2	5
	Dinarska	3		3	6
Submediteranska	2			2	
Skupaj Fagus sylvatica		20		8	28
Quercus petraea	Pohorska			1	1
	Predpanonska	3			3
	Predalpska	1			1
	Submediteranska	2			2
Skupaj Quercus petraea		6		1	7
Quercus robur	Predpanonska	6		2	8
	Predalpska			1	1
	Preddinarska			1	1
Skupaj Quercus robur		6		4	10
Acer monspessulanum	Slovenija			1*	1
Acer pseudoplatanus	Slovenija	10		11	21
Alnus glutinosa	Slovenija	3	1		4
Carpinus betulus	Slovenija	1		3	4
Castanea sativa	Slovenija			2	2
Fraxinus angustifolia	Slovenija	1		2(1*)	3
Fraxinus excelsior	Slovenija	11		1	12
Juglans regia	Slovenija			1	1
Malus sylvestris	Slovenija			1	1
Prunus avium	Slovenija	3		6	9
Pyrus pyraeaster	Slovenija	1		1	2
Quercus cerris	Slovenija	1			1
Quercus ilex	Slovenija			1*	1
Quercus pubescens	Slovenija	1*			1
Sorbus aria	Slovenija			1	1
Sorbus aucuparia	Slovenija	1			1
Sorbus domestica	Slovenija	1*		2	3
Sorbus torminalis	Slovenija	4 (1*)			4
Taxus bacata	Slovenija	1*			1
Tilia cordata	Slovenija	2			2
Tilia platyphyllos	Slovenija	1		1	2
Ulmus glabra	Slovenija	2		1	3
SKUPAJ		139	1	64	204

Opomba: * GSO z omejenim lesnoproizvodnim pomenom; predlogi za gozdno genske rezervate

Priloga 13: V letu 2013 izdana potrdila o izvoru gozdnega reprodukcijskega materiala in količina pridobljenega GRM po drevesnih vrstah, številkah potrdil, semenskih sestojih ter namenu uporabe GRM-a

DREVESNA VRSTA (botanično ime)	ŠTEVILKA POTRDILA *	Ident. številka sem. ses.	Vrsta GRM	NAMEN UPORABE	
				Za uporabo v gozdarstvu KG	Ni za uporabo v gozdarstvu KG
Acer platanoides	13/04/01	0.0011	seme		460,0
Acer pseudoplatanus	13/10/01	1.0350	seme	48,0	
	13/11/01	2.0271	seme	22,0	
Alnus glutinosa	13/13/02	3.0189	seme	1,0	
Carpinus betulus	13/04/04	0.0065	seme		5.600,0
Castanea sativa	13/07/01	0.0017	seme		4.000,0
	13/12/01	3.0310	seme	30,0	
Fagus sylvatica	13/04/06	6.0025	seme		440,0
	13/14/02	7.0143	seme	70,0	
Prunus avium	13/04/02	0.0074	seme		630,0
	13/04/03	0.0074	seme		540,0
	13/09/01	4.0211	seme	31,5	
Quercus petraea	13/07/02	3.0125	seme	690,0	
	13/12/03	2.0188	seme	104,0	
Quercus pubescens	13/14/01	7.0344	seme	408,0	
Quercus robur	13/02/02	3.0120	seme	119,0	
	13/13/01	3.0104	seme	1.000,0	
Tilia platyphyllos	13/04/05	0.0102	seme		425,0

Opomba: * Številka potrdila: Leto/OE/Zap. št.

Priloga 14: Pregled semenskega obroda v letu 2013 po semenskih sestojih (uporaba v gozdarstvu)

Drevesna vrsta	Ident. številka semenskega sestoja	Provenienca	OBROD 2013
Abies alba Mill.	1,0150	Kokra-Selska planina	3
	1,0152	Konjske Ravne	2
	1,0279	Cigonca - Radmirje	3
	1,0282	Gradiško	2
	2,0206	Podlesko	2
	4,0187	Kržine - Dolenja vas	2
	5,0127	Jelovski boršt	3
	5,0158	Grmače	3
	6,0109	Predmeja	3
	6,0110	Nanos	3
	6,0133	Leskova dolina	2
	6,0166	Grčarice-Glažuta	3
	6,0169	Draga-Sibirija	3
	6,0233	Repnik	3
	6,0241	Suha reber	3
	6,0246	Banja Loka	3
	6,0287	Idrija - Pevc	3
	6,0292	Udnik	2
	6,0293	Rakitni vrh	2
Abies cephalonica Loud.	0,0144	Kregolišče	/
Acer monspenssulanum L.	7,0347	Zanigrad	3
Acer pseudoplatanus L.	0,0116	Bohor	3
	0,0121	Bohor	3
	1,0295	Atelšek	2-3
	1,0308	Trčevo	3
	2,0205	Podlesko	3
	2,0294	Jagerska peč	4
	2,0296	Uršnik	3
	4,0179	Jelenova jama-Konjiška gora	2
	4,0180	Grofov štant	2
	4,0209	Boč - Formole	3
	4,0235	Kropivnica	2
	4,0250	Krašica	2-3
	6,0114	Idrija - Krekovše	2
	6,0170	Draga-Debeli vrh	2
	6,0171	Draga	2
	6,0231	Turjak	2
	6,0285	Idrija - Pevc	2
	6,0304	Javornik - Grubeljski grič	3
	6,0306	Stara hiša	3
	1,0349	Kugovnik	2-3
1,0350	Visočnik	2-3	
Alnus glutinosa Gaertn.	3,0189	Semenska plantaža Pince	3
	3,0190	Babiščica	3
	3,0191	Kopanje	3
	4,0186	Golnik	/
Carpinus betulus L.	3,0299	Pri mostecu	3
	4,0227	Vrhnika - Košace	3
	4,0240	Kropivnica	2
	6,0245	Mozelj	4
Castanea sativa Mill.	3,0264	Škrbec	4
	3,0310	Šentovec	2

Drevesna vrsta	Ident. številka semenskega sestoja	Provenienca	OBROD 2013
Fagus sylvatica L.	1,0123	Gomila - Čezsoča	2
	1,0124	Planina Mangart	2
	1,0147	Gospodova hosta-Krma	2
	1,0157	Kurja dolina-Kamniška Bistrica	2
	2,0119	Osankarica	4
	3,0176	Jurjevec	4
	3,0247	Ženčaj	4
	3,0272	Bukovjek	3
	3,0273	Plešivica - Veliki vrh	3
	3,0274	Šoljak	3
	3,0297	Grabšinci	3
	3,0298	Pri mostecu	4
	4,0175	Temenjak	2
	4,0185	Blegoš - Prva ravan	2
	4,0228	Turje	2
	5,0216	Gorjanci - Kozarje	3
	5,0221	Sabansko bukovje	/
	5,0222	Ustraški boršt (Cerov log)	3
	5,0223	Vrhovski boršt	3
	5,0232	Medvedica	3
	6,0111	Nanos	3
	6,0128	Pri studencu	3
	6,0135	Gomance	2
	6,0244	Rog	4
	6,0290	Udnik	2
	6,0305	Javornik - Grubeljski grič	2
	7,0136	Dletvo	2
7,0143	Poklarija	3	
Fraxinus angustifolia Vahl.	0,0106	Orlovšček	2
	0,0140	Dragonja	/
	3,0218	Krakovo - Kostanjevica	3
Fraxinus excelsior L.	0,0141	Odolina	2
	2,0254	Radlje	/
	3,0193	Črni log	2
	3,0195	Logarnica	2
	4,0177	Čretevž	2
	4,0178	Vratca-Konjiška gora	2
	4,0224	Brezje - Grofija	2
	4,0234	Kropivnica	/
	4,0242	Rakovnik	/
	4,0276	Petelinjek	2
	6,0113	Idrija - Krekovše	2
	6,0243	Željne - Laze	/
Juglans regia L.	4,0210	Zidanšek	2
Larix decidua Mill.	1,0199	Jakobe - Peca	2
	1,0200	Orožija	2
	1,0201	Šteknija	/
	1,0203	Črni vrh	2
	1,0225	Macesnovec - pod Poncami	2
	1,0257	Rišperg	2
	2,0155	Tolsti vrh-macesnovje	/
	3,0249	Negova	2

Drevesna vrsta	Ident. številka semenskega sestoja	Provenienca	OBROD 2013
Larix decidua Mill.	4,0256	Bičkarjev vrh	2
	5,0219	Sabansko bukovje	/
	6,0164	Grintovec	2
Malus sylvestris Mill.	4,0213	Zidanšek	2
Picea abies (L.) Karst.	1,0146	Petelin-Mežakla	2
	1,0148	Jerebikovec	3
	1,0149	Rudna dolina	2
	1,0151	Konjske Ravne	2
	1,0181	Dolžanka-Pod Šijo	2
	1,0182	Dolžanka - Pod Kofcami	2
	1,0202	Mežnarsko	2
	1,0204	Črni vrh	2
	1,0251	Pudgarsko	2
	1,0265	Čeršek - Luče	2
	1,0277	Završnik	2
	1,0278	Cigonca - Radmirje	2
	1,0281	Gradiško	2
	1,0283	Ložekarsko	2
	2,0129	Verna	2
	2,0130	Fišer žaga	2
	2,0154	Tolsti vrh-macesnovje	2
	2,0156	Komisija	2
	2,0173	Konačnik	2
	2,0348	Hlebovo	2
	4,0183	Pašni vrh - Ledina	3
	4,0184	Mosti	3
	5,0160	Slatna-Polšnik	2
	6,0126	Škorn	3
	6,0131	Leskov grm	2
	6,0132	Leskova dolina	2
	6,0134	Medvedja Draga	2
	6,0137	Hrušica	2
	6,0167	Gotenica	2
	6,0168	Draga-Sibirija	2
	6,0284	Idrija - Pevc	2
	6,0288	Suha reber	2
6,0291	Udnik	2	
Pinus halepensis Mill.	0,0139	Krkavče	/
Pinus nigra Arnold	3,0301	Riganoc	2
	3,0303	Bukovniško jezero	2
	7,0145	Volčji hrib	2
	7,0252	Mlake	/
	7,0255	Gura	/
	7,0289	Čebulovica	/
Pinus sylvestris L.	1,0280	Cigonca - Radmirje	2
	1,0309	Rišperg	2
	2,0174	Konačnik	2
	3,0275	Cigonca	2
	4,0253	Velika gmajna	2
Prunus avium L.	3,0248	Zavrč	2
	3,0300	Riganoc	2
	3,0302	Kutinci	2
	4,0211	Zidanšek	2
	4,0226	Vrhnika - Košace	3
	4,0238	Kropivnica	3

Drevesna vrsta	Ident. številka semenskega sestoja	Provenienca	OBROD 2013
Prunus avium L.	5,0220	Sabansko bukovje	/
	7,0258	Topolc	/
	7,0259	Pasji rep	/
Pseudotsuga menziesii Franco	4,0207	Podmeja	2
	4,0208	Podmeja - Spomenik	2
	6,0307	Gladovec	2
Pyrus pyraeaster Burgsd.	4,0212	Zidanšek	2
	6,0165	Rog	3
Quercus cerris L.	0,0142	Žekanc	2
Quercus ilex L.	7,0266	Dragonja	2
Quercus petraea Liebl.	2,0188	Pokoše	2
	3,0125	Šterkov gaj	3
	3,0196	Kobilje	/
	3,0197	Bukovnica	/
	4,0270	Koreno - Les	3
	7,0138	Miši-Dekani	3
	7,0260	Pasji rep	/
Quercus pubescens Willd.	7,0344	Resslov gaj	2
Quercus robur L.	3,0104	Murska šuma	2
	3,0105	Orlovšček	2
	3,0107	Ginjevec	2
	3,0108	Hraščica	2
	3,012	Cigonca	2
	3,0192	Črni log	2
	3,0194	Logarnica	2
	3,0217	Krakovo - Kostanjevica	3
	4,0239	Kropivnica	3
	5,0163	Polom	2
Sorbus aria (L.) Crantz	6,0263	Kleč	2
Sorbus aucuparia L.	3,0267	Plešivec	3
Sorbus domestica L.	4,0214	Kostrivnica (Boč)	2
	4,0215	Kozjansko	2
	7,0345	Resslov gaj	3
Sorbus torminalis (L.) Crantz	3,0268	Male Rodne	2
	6,0172	Kren	2
	7,0261	Rimska cesta	/
	7,0346	Resslov gaj	/
Taxus baccata L.	0,0343	Gorenja Žaga - Kotnica	2
Tilia cordata Mill.	3,0198	Halužnica	2
	6,0162	Grintovec	3
Tilia platyphyllos Scop.	4,0237	Kropivnica	2
	6,0262	Škrilj	2
Ulmus glabra Hunds.	4,0236	Kropivnica	3
	6,0115	Idrija - Krekovše	2
	6,0286	Idrija - Pevc	2

LEGENDA:

4 - masovni	Plodovi prisotni na večini dominantnih, pogosto tudi ostalem drevju z relativno sproščeno krošnjo; pomemben del krošenj obtežen s plodovi	2 - slab	Plodovi prisotni na ca 10 - 40% dreves, število plodonosnih vej in število plodov nepomembno za pridobivanje semena
3 - močan	Plodovi prisotni na več kot 40% dreves s sproščenimi krošnjami; plodovi prisotni na več kot 40% plodonosnih vej; število plodov primerno za pridobivanje semena	/	Ni podatka oziroma ni obroda (le tu pa tam opazni posamezni plodovi na posameznem drevesu, ali pa plodov sploh ni).

Priloga 15: Sanitarni posek v letu 2013 po vzrokih poseka in GGO - v m³

VZROK POSEKA	DR. SK.	SANITARNI POSEK PO OBMOČNIH ENOTAH (v bto m ³)														
		TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKUP.
Žuželke	Igl.	20.527	20.624	18.638	57.931	42.003	34.822	33.079	15.885	22.157	24.457	19.612	19.869	5.828	454	335.886
	List.	47	16	17	141	7	13	173	122		8	2	78	688	10	1.322
	Sk.	20.574	20.639	18.656	58.072	42.010	34.834	33.253	16.007	22.157	24.465	19.614	19.947	6.516	465	337.208
Bolezni, glive	Igl.	3.247	3.304	2.638	11.697	13.894	1.049	1.734	809	2.931	4.494	14.751	5.866	540	5.523	72.476
	List.	2.566	113	1.365	9.786	2.647	1.892	4.741	10.690	3.199	1.046	631	11.720	8.148	1.853	60.397
	Sk.	5.814	3.417	4.003	21.482	16.541	2.941	6.475	11.499	6.130	5.540	15.382	17.586	8.688	7.376	132.873
Divjad	Igl.	3	42	161	148	31	1.016	175		18	249	316	1.414		1	3.572
	List.	18			8	0		0	4		32		27	1	1	91
	Sk.	20	42	161	155	31	1.016	175	4	18	282	316	1.441	1	2	3.663
Veter	Igl.	9.753	30.342	19.709	21.635	2.574	2.131	1.111	2.993	4.007	11.702	11.953	3.233	648	1.204	122.994
	List.	4.211	2.661	3.044	10.876	549	714	720	1.936	2.466	1.875	1.072	2.387	2.876	1.034	36.422
	Sk.	13.964	33.003	22.754	32.511	3.123	2.845	1.830	4.929	6.473	13.577	13.026	5.620	3.524	2.238	159.416
Sneg	Igl.	640	852	288	4.040	651	5.351	9.894	6.563	2.321	691	2.099	1.663	359	281	35.693
	List.	1.218	575	703	38.110	350	1.744	48.076	114.467	32.416	57	194	9.273	338	301	247.823
	Sk.	1.858	1.427	992	42.150	1.001	7.094	57.969	121.031	34.737	748	2.293	10.937	697	582	283.516
Žled	Igl.			39	147	31	19			2	4				299	541
	List.	3		89	161	122	64			2					430	872
	Sk.	3		128	308	154	83			4	4				729	1.413
Plaz, usad	Igl.	234	592	670	351				45	129	1.089	2.023	166			5.297
	List.	319	251	76	214			10	39	308	160	273	273	2		1.926
	Sk.	553	843	745	565			10	84	437	1.249	2.296	439	2		7.223
Požar	Igl.	12			113	34			15		80	10	10		15.387	15.660
	List.				94	80	2		4		5		0	3	363	551
	Sk.	12			206	114	2		19		84	10	11	3	15.751	16.211
Imisija (lokalna)	Igl.	1.061		18			466		1	2	98	840				2.485
	List.		2								2	10				14
	Sk.	1.061	2	18			466		1	2	100	849				2.499
Delo v gozdu	Igl.	703	1.413	2.050	1.017	4.638	6.051	739	123	488	6.806	9.033	2.073	62	48	35.244
	List.	313	207	145	771	1.129	3.611	852	624	168	258	571	320	154	28	9.152
	Sk.	1.016	1.621	2.195	1.788	5.767	9.662	1.591	747	656	7.064	9.604	2.394	216	76	44.396
Drugo	Igl.	11.381	470	413	15.460	58.607	18.513	3.733	579	66	598	2.054	4.524	4.243	41	120.682
	List.	573	235	49	1.676	844	3.001	3.797	1.430	19	105	94	2.867	4.564	35	19.289
	Sk.	11.953	705	462	17.136	59.451	21.514	7.530	2.009	86	703	2.148	7.391	8.807	76	139.971
SKUPAJ	Igl.	47.560	57.639	44.624	112.538	122.461	69.417	50.464	27.012	32.122	50.267	62.691	38.818	11.680	23.238	750.531
	List.	9.268	4.061	5.489	61.836	5.729	11.040	58.370	129.316	38.578	3.548	2.847	26.946	16.774	4.056	377.858
	Sk.	56.828	61.699	50.113	174.374	128.190	80.457	108.833	156.328	70.700	53.816	65.538	65.764	28.454	27.295	1.128.389

Priloga 16: Pregled v letu 2013 opravljenih del za zatiranje podlubnikov in drugih škodljivih žuželk po GGO

VRSTA DELA	EM	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKU
Kontrolne nastave	kos						70	17	30							117
	ur						70	17	30							117
Kontrolne pasti	kos	27	177	231	449	119	310	282	193	196	350	553	139	56	10	3.092
	ur	50	279	1.013	1.499	411	737	1.383	322	714	1.317	1.249	313	132	19	9.438
Zatiralna dela pri izdelavi lubadark	ur	0	0	0	6	24	147	1.375	97	26	0	20	123	355	63	2.236
Vzpostavlanje gozdne higijene	ha		8,90		4,00	35,65	43,50	56,55	20,35			5,00				173,95
	ur		117		47	558	420	656	206			24				2.028
Druga dela	ur															
Druga dela SKUPAJ	ur		117		53	582	567	2.031	303	26		44	123	355	63	4.264
SKUPAJ	ur	50	396	1.013	1.552	993	1.435	3.474	716	740	1.317	1.293	436	487	82	13.984

Priloga 17: Pregled v letu 2013 opravljenih del varstva pred rastlinojedo parkljusto divjadjo po GGO

VRSTA DELA	EM	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKU
Premazi vršičkov	ha	23,81	54,22	110,63	17,88	37,54	71,65	2,51	2,90	1,30	38,37	0,10	35,88	30,16	0,50	427,45
	ur	323	657	1.371	226	477	874	37	29	16	541	2	439	332	7	5.331
Zaščita s količenjem	kos		233	250	1.200					3.150	150	4.550	11.745	450		21.728
	ur*	4	55	56	273	0	8	0	0	568	36	823	1.648	113	0	3.584
Zaščita s tulci	kos	350	620	3.480	1.950	950	25	950	2.050	3.650	9.285	6.292	9.445	8.565	1.250	48.862
	ur	43	71	338	184	107	3	93	225	449	1.100	731	882	846	147	5.219
Zaščita pred lupljenjem	kos			570	130	70	900				760	300		5.515		8.245
	ur			29	6	3	40				37	15		206		336
Zaščita z ograjno- novogradnja	m		1.206		890	1.650			700	650	150	2.012	1.280			8.538
	ur		809		445	1.106			534	436	150	982	776			5.238
Vzdrževanje ograje	kos		960	400	1.880	6.110	6.330		3.785	1.200	150	5.505	700	510		27.530
	ur		112	32	186	809	647		435	146	20	568	75	41		3.071
Vzdrževanje tulcev	m		90	905			1.100	120	1.650	4.350	2.035	1.050	750	1.925		13.975
	ur		4	37			79	5	68	262	81	66	30	78		710
Obžetev tulcev	kos		345	2.650			1.450	1.485		700	900	4.075	28.375	7.745		47.725
	ur		7	43			29	23		11	14	61	437	139		764
Odstranjevanje tulcev	kos		70	730			480		400	4.600	1.500	1.875	20.226	1.300		31.181
	ur		3	29			26		15	184	58	58	587	45		1.005
Odstranjevanje ograj	m	180	450		350	300	1.326		1.840			550	300	370	1.900	7.566
	ur	60	120		103	100	332		449			160	60	100	612	2.096
SKUPAJ vzdrževanje zaščite	ur	60	246	141	289	909	1.113	28	967	603	173	913	1.189	403	612	7.646
SKUPAJ	ur	430	1.838	1.935	1.423	2.602	2.038	158	1.755	2.072	2.037	3.466	4.934	1.900	766	27.354

Opomba: * Skupaj z izdelavo količkov.

Priloga 18: Pregled v letu 2013 opravljenih del varstva pred gozdnimi požari po GGO

UKREP	EM	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKU
Protipožarne preseke novogradnje	km	3,23				1,95									5,90	11,08
	ur	2.350				2.461									3.114	7.925
Protipožarne preseke vzdrževanje	km	3,9				4,58									181,91	190,39
	ur	461				1.127									8.369	9.957
Vzdrževanje opozorilnih PP tabel	kos														55	55
	ur														59	59
Postavitev opozorilnih PP tabel	kos	2													21	23
	ur	8													79	87
SKUPAJ	ur	2.819				3.588									11.621	18.028

Priloga 19a: Število požarov in pogorela površina v letu 2013, po GGO

GGO	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKUP.
A. Število požarov (skupaj)	3	0	4	6	0	0	4	2	7	7	4	3	0	35	75
B. Pogorela površina po vrsti površine	4,11	0	1,78	2,06	0	0	0,46	0,12	0,56	8,84	0,01	2,36	0	46,02	66,32
1. Gozdovi in grmišča	2,47	0	0,55	1,98	0	0	0,46	0,12	0,19	8,6	0,01	2,35	0	31,63	48,36
1.1. Visoki gozd	2,22	0	0,55	1,98	0	0	0,02	0,12	0,19	8,6	0,01	2,35	0	24,42	40,46
1.1.1. Gozdovi iglavcev	2,22	0	0,05	0	0	0	0,02	0,11	0,01	8,58	0,01	0,47	0	18,83	30,30
1.1.2. Gozdovi listavcev	0	0	0,5	1,98	0	0	0	0,01	0,18	0,02	0	1,87	0	4,49	9,05
1.1.3. Mešani gozdovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2. Panjevci	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7,21	7,46
1.3. Grmišča, grmičav gozd	0	0	0	0	0	0	0,44	0	0	0	0	0	0	0	0,44
2. Druge površine	1,64	0	1,23	0,08	0	0	0	0	0,37	0,24	0	0,01	0	14,39	17,96
2.1. Druga gozdna zemljišča	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,74	0,74
2.2. Druge površine	1,64	0	1,23	0,08	0	0	0	0	0,37	0,24	0	0,01	0	13,65	17,22
C. Pogorela površina po vrsti lastništva	4,11	0	1,78	2,06	0	0	0,46	0,12	0,56	8,84	0,01	2,36	0	46,02	66,32
1. Javna last	0,16	0	0	1	0	0	0	0,12	0	8,8	0	1,81	0	8,17	20,06
1.1. Gozdovi in grmišča	0,1	0	0	1	0	0	0	0,12	0	8,56	0	1,81	0	4,58	16,17
1.2. Druge površine	0,06	0	0	0	0	0	0	0	0	0,24	0	0	0	3,59	3,89
2. Privatna last	3,95	0	1,59	1,05	0	0	0,46	0	0,56	0,04	0,01	0,55	0	37,43	45,64
2.1. Gozdovi in grmišča	2,37	0	0,55	0,97	0	0	0,46	0	0,19	0,04	0,01	0,54	0	26,99	32,12
2.2. Druge površine	1,58	0	1,04	0,08	0	0	0	0	0,37	0	0	0,01	0	10,44	13,52
Delež na število požarov	4	0	5	8	0	0	5	3	9	9	5	4	0	47	100
Delež na pogorelo površino	6	0	3	3	0	0	1	0	1	13	0	4	0	69	100

Priloga 19b: Vzroki požarov po številu v letu 2013, po GGO

GGO (število)	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKU.
A. Vsi požari skupaj	3	0	4	6	0	0	4	2	7	7	4	3	0	35	75
1. Znani vzroki, od tega:	0	0	4	4	0	0	4	0	5	4	2	3	0	21	47
1.1. Človek	0	0	2	3	0	0	4	0	3	1	0	2	0	19	34
1.1.1. Namerni požig	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4	7
1.1.2. Nepazljivost	0	0	2	1	0	0	4	0	2	1	0	2	0	15	27
1.2. Naravni vzroki (strela)	0	0	2	1	0	0	0	0	2	3	2	1	0	2	13
2. Neznani vzroki	3	0	0	2	0	0	0	2	2	3	2	0	0	14	28
B. Dodatna razčlenitev požarov zaradi nepazljivosti	0	0	2	1	0	0	4	0	2	1	0	2	0	15	27
1. Kmetijska opravila	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	4
2. Gozdarska opravila	0	0	1	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	4
3. Industrijska dejavnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Komunikacije (vlaki, el. vodi,..)	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	14	16
5. Obiskovalci gozda (turisti, otroci, ipd.)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	3
6. Drugo (vojska, ipd.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Priloga 19c: Vzroki požarov po površini v letu 2013, po GGO

GGO (v ha)	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	SKU.
A. Vsi požari skupaj	4,11	0	1,78	2,06	0	0	0,46	0,12	0,56	8,84	0,01	2,36	0	46,02	66,32
1. Znani vzroki, od tega:	0	0	1,78	1,92	0	0	0,46	0	0,12	8,82	0	2,36	0	37,62	53,08
1.1. Človek	0	0	0,06	1,05	0	0	0,46	0	0,1	0,02	0	0,55	0	36,66	38,9
1.1.1. Namerni požig	0	0	0	0,8	0	0	0	0	0,01	0	0	0	0	29,72	30,53
1.1.2. Nepazljivost	0	0	0,06	0,25	0	0	0,46	0	0,09	0,02	0	0,55	0	6,94	8,37
1.2. Naravni vzroki (strela)	0	0	1,72	0,87	0	0	0	0	0,02	8,8	0	1,81	0	0,96	14,18
2. Neznani vzroki	4,11	0	0	0,14	0	0	0	0,12	0,44	0,02	0,01	0	0	8,4	13,24
B. Dodatna razčlenitev požarov zaradi nepazljivosti	0	0	0,06	0,25	0	0	0,46	0	0,09	0,02	0	0,55	0	6,94	8,37
1. Kmetovalska opravila	0	0	0	0,25	0	0	0,01	0	0,03	0	0	0,02	0	0	0,31
2. Gozdarska opravila	0	0	0,05	0	0	0	0,39	0	0	0,02	0	0	0	0	0,46
3. Industrijska dejavnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Komunikacije (vlaki, el. vodi,..)	0	0	0,01	0	0	0	0	0	0,06	0	0	0	0	6,93	7
5. Obiskovalci gozda (turisti, otroci...)	0	0	0	0	0	0	0,06	0	0	0	0	0,53	0	0,01	0,6
6. Drugo (vojska, ipd.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Priloga 20a: : V letu 2013 izvedena dela za varstvo gozdov, po GGO in kategorijah lastništev

OBMOČNA ENOTA	LASTNIŠTVO	Varstvo pred divjadjo	Varstvo pred požari	Varstvo pred žuželkami	Druga varstvena dela	SKUPAJ ure
		ure	ure	ure	Ure	
TOLMIN	Zasebni gozdovi	339	2.563	7		2.909
	Državni gozdovi	91	256	34		381
	Občinski gozdovi			9		9
	SKUPAJ TOLMIN	430	2.819	50		3.299
BLED	Zasebni gozdovi	1.604		258	18	1.880
	Državni gozdovi	234		138	40	412
	SKUPAJ BLED	1.838		396	58	2.292
KRANJ	Zasebni gozdovi	1.715		903		2.618
	Državni gozdovi	220		110		330
	SKUPAJ KRANJ	1.935		1.013		2.948
LJUBLJANA	Zasebni gozdovi	730		1.260	149	2.139
	Državni gozdovi	688		292	313	1.293
	Občinski gozdovi	5		0	16	21
	SKUPAJ LJUBLJANA	1.423		1.552	478	3.453
POSTOJNA	Zasebni gozdovi	821	3.075	339		4.235
	Državni gozdovi	1.781	513	654	502	3.450
	SKUPAJ POSTOJNA	2.602	3.588	993	502	7.685
KOČEVJE	Zasebni gozdovi	672		294		966
	Državni gozdovi	1.366		1.125	336	2.827
	Občinski gozdovi			16		16
	SKUPAJ KOČEVJE	2.038		1.435	336	3.809
NOVO MESTO	Zasebni gozdovi	145		1.672	9	1.826
	Državni gozdovi	13		1.732	99	1.844
	Občinski gozdovi			70		70
	SKUPAJ NOVO MESTO	158		3.474	108	3.740
BREŽICE	Zasebni gozdovi	1.264		469	66	1.799
	Državni gozdovi	491		247	123	861
	Občinski gozdovi			0		
	SKUPAJ BREŽICE	1.755		716	189	2.660
CELJE	Zasebni gozdovi	1.345		520	22	1.887
	Državni gozdovi	727		190		917
	Občinski gozdovi			30		30
	SKUPAJ CELJE	2.072		740	22	2.834
NAZARJE	Zasebni gozdovi	2.037		1.317		3.354
	Državni gozdovi			0		
	Občinski gozdovi			0		
	SKUPAJ NAZARJE	2.037		1.317		3.354
SLOVENJ GRADEC	Zasebni gozdovi	1.267		1.033	1	2.301
	Državni gozdovi	2.176		260	80	2.516
	Občinski gozdovi	23		0		23
	SKUPAJ SL. GRADEC	3.466		1.293	81	4.840
MARIBOR	Zasebni gozdovi	2.737		251	5	2.993
	Državni gozdovi	2.175		185	64	2.424
	Občinski gozdovi	22		0		22
	SKUPAJ MARIBOR	4.934		436	69	5.439
MURSKA SOBOTA	Zasebni gozdovi	1.031		416	70	1.517
	Državni gozdovi	704		71	217	992
	Občinski gozdovi	165		0		165
	SKUPAJ M. SOBOTA	1.900		487	287	2.674
SEŽANA	Zasebni gozdovi	766	5.117	24		5.907
	Državni gozdovi		2.294	58		2.352
	Občinski gozdovi		4.210	0		4.210
	SKUPAJ SEŽANA	766	11.621	82		12.469
SKUPAJ	Zasebni gozdovi	16.473	10.755	8.763	340	36.331
	Državni gozdovi	10.666	3.063	5.096	1.774	20.599
	Občinski gozdovi	215	4.210	125	16	4.566
	SKUPAJ VSI GOZDOVI	27.354	18.028	13.984	2.130	61.496

Priloga 20b: Pregled porabe delovnih ur za varstvo gozdov v letu 2013, po sklopih del

VRSTA DELA	EM	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
Varstvo pred divjadjo	ur	430	1.838	1.935	1.423	2.602	2.038	158	1.755	2.072	2.037	3.466	4.934	1.900	766	27.354
Varstvo pred požari	ur	2.819	0	0	0	3.588	0	0	0	0	0	0	0	0	11.621	18.028
Varstvo pred žuželkami	ur	50	396	1.013	1.552	993	1.435	3.474	716	740	1.317	1.293	436	487	82	13.984
Druga varstvena dela	ur	0	58	0	478	502	336	108	189	22	0	81	69	287	0	2.130
SKUPAJ	ur	3.299	2.292	2.948	3.453	7.685	3.809	3.740	2.660	2.834	3.354	4.840	5.439	2.674	12.469	61.496

Priloga 21: Porabljeni tulci za zaščito pred divjadjo v letu 2013, po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
PO 1,2 m kos	ZG	525	150	530	335									540		2.080
	DG			100												100
	OG													500		500
	Vsi gozdovi	525	150	630	335										1.040	2.680
PO 1,8 m kos	ZG			50												50
	DG			200												200
	OG															
	vsi gozdovi			250												250
FM 1,2 m kos	ZG		250	950						2.900	8.765	4.150	6.415	1.675		25.105
	DG											325		1.350		1.675
	OG											50		600		650
	vsi gozdovi		250	950						2.900	8.765	4.525	6.415	3.625		27.430
FM 1,5 m kos	ZG			100		750					250		700	2.940		4.740
	DG													600		600
	OG															
	vsi gozdovi			100		750					250		700	3.540		5.340
GM 1,5 m kos	ZG		220	325	915	50		700	1.650	700	150	935	1.475		1.250	8.370
	DG			375	400				400			900				2.075
	OG											26				26
	vsi gozdovi		220	700	1.315	50		700	2.050	700	150	1.861	1.475		1.250	10.471
GM 1,8 m kos	ZG						25					50		160		235
	DG													200		200
	OG															
	vsi gozdovi						25					50		360		435
Skupaj tulci kos	ZG	525	620	1.955	1.250	800	25	700	1.650	3.600	9.165	5.135	8.590	5.315	1.250	40.580
	DG			675	400				400			1.225		2.150		4.850
	OG											76		1.100		1.176
	vsi gozdovi	525	620	2.630	1.650	800	25	700	2.050	3.600	9.165	6.436	8.590	8.565	1.250	46.606
Skupaj okvirna vrednost tulcev (EUR)	ZG	851	829	1.774	2.607	932	54	1.176	3.722	3.946	7.437	4.182	9.327	5.634	2.672	45.142
	DG											2.296				2.296
	OG											99		1.300		1.399
	vsi gozdovi	851	829	1.774	2.607	932	54	1.176	3.722	3.946	7.437	6.577	9.327	6.933	2.672	48.837

(Pri porabi tulcev so upoštevani tudi tulci, porabljenimi za vzdrževanje zaščite.)

Legenda: PO 1,2 m – Polni tulci višine 1,2 m; PO 1,8 m – Polni tulci višine 1,8 m; FM 1,2 m – Fino mrežasti tulci višine 1,2 m; FM 1,5 m – Fino mrežasti tulci višine 1,5 m; GM 1,5 m – Grobo mrežasti tulci višine 1,5 m; GM 1,8 m – Grobo mrežasti tulci višine 1,8 m.; ZG – zasebni gozdovi, DG – državni gozdovi, OG – Občinski gozdovi.

Priloga 22: Porabljeni količki za oporo tulcev v letu 2013, po GGO

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
Babus palice 1,65 m										150					150
Bambus palice 1,8 m				600						3.605					4.205
Koli za tulce 1,5 m (kos)			1.430								225				1.655
Koli za tulce 1,65 m (kos)										200					200
Koli za tulce 1,8 m (kos)			750	2.000						195	1.630				4.575
Koli za tulce 2,0 m (kos)			850												850
Okvirna vrednost materiala (EUR)			1.770	1.526						2.783	1.262				7.342

Priloga 23: Porabljena žična ograja za zaščito pred divjadjo v letu 2013, po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
Ograja višine 2,0 m	ZG		908			550			700	250	150	402	1.330			4.290
	DG				890	1.175	100			400		1.630				4.195
Skupaj ograja (m)	vsi gozdovi		908		890	1.725	100		700	650	150	2.032	1.330			8.485
Okvirna vrednost (EUR)	ZG		2.431			1.372			1.620	656	345	878	2.255			9.558
	DG					1.065						2.907				3.972
Okvirna vrednost (EUR)	vsi gozdovi		2.431			2.437			1.620	656	345	3.785	2.255			13.530

(Pri porabi ograje je upoštevana tudi ograja za vzdrževanje zaščite. Pri okvirni vrednosti ograje je upoštevana tudi vrednost drugega potrebnega materiala za postavitve ograje, razen opornih stebrov.)

Legenda: ZG – zasebni gozdovi, DG – državni gozdovi, OG – Občinski gozdovi.

Priloga 24: Porabljeni premazi in drug material za zaščito pred objedanjem in lupljenjem v letu 2013, po GGO

Material	Lastništvo	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
Zaščitni premaz vršičkov (kemakol) kg	ZG	129	503	936	152	371	403	7		3	497	2	354	228	7	3.592
	DG	88			66	32	460						9	151		806
	OG															0
Skupaj premaz vršičkov (kg)	vsi gozdovi	217	503	936	218	403	863	7		3	497	2	363	379	7	4.397
Zaščitno škropivo vršičkov (trico) L	ZG		110	350	15		40		30	25						570
	DG				103											103
	OG															
Skupaj zaščitno škropivo vršičkov (l)	vsi gozdovi		110	453	15		40		30	25						673
Zaščitni premaz za debla kg	ZG				171	20	24	200			166	120		72		773
	DG															
	OG															
Skupaj zaščitni premaz za debla (kg)	vsi gozdovi				171	20	24	200			166	120		72		773
Okvirna vrednost materiala (EUR)	ZG	693	3.403	9.524	1.116	2.376	4.616	35	194	172	4.812	1.587	2.000	2.204	39	32.770
	DG	182				183										365
	OG															
Okvirna vrednost materiala (EUR)	vsi gozdovi	874	3.403	9.524	1.116	2.559	4.616	35	194	172	4.812	1.587	2.000	2.204	39	33.136

Legenda: ZG – zasebni gozdovi, DG – državni gozdovi, OG – občinski gozdovi.

Priloga 25: **Porabljene feromonske vabe za kontrolo in zatiranje žuželk v letu 2013, po GGO**

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
Feromoni za <i>Ips typographus</i> -Pheroprax (kos)	42	226	450	532	225	319	271	371	386	884	921	385	262	21	5.295
Feromoni za <i>Pityogenes chalcographus</i> -Chalcoprax (kos)	60	348	500	685	303	328	370	262	407	884	933	373	287	24	5.764
Vrednost materiala (EUR)*	698	4.864	10.518	12.862	4.457	7.220	2.256	5.838	8.630	19.113	11.971	7.372	6.087	497	102.383

Priloga 26: **Porabljeni drugi materiali za varstvo gozdov v letu 2013, po GGO**

Material	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
Protipožarne table (kos)	2													36	38
Opozorilne table za protipožarne preseke (kos)	2													16	16
Drogovi za table [kos]	2													20	22
Okvirna vrednost materiala (EUR)	186													2.021	2.206

Priloga 27: **Vrednost v letu 2013 porabljenih materialov za varstvo gozdov, po GGO in v deležu po GGO**

Okvirna vrednost materiala SKUPAJ	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupna vsota
EUR	2.609	11.527	23.585	18.112	10.386	11.889	3.467	11.374	13.404	34.490	25.184	20.954	15.225	5.228	207.434
% po GGO	1	6	11	9	5	6	2	5	6	17	12	10	7	3	100

Priloga 28: V letu 2013 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – zaščitno škropivo vršičkov

OE	Centr. e.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
TRICO liter	570			340	20		40		30							1.000
EUR	3.713,69			2.215,19	130,31		260,61		195,46							6.515,26

Priloga 29: V letu 2013 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – zaščitni premaz debel

OE	Centr. e.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
WOBRA kg				140							100	120				360
EUR				1.678,64							1.199,03	3.117,47				5.995,14

Priloga 30: V letu 2013 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – oporni količki za zaščitne tulce

OE	Centr. e.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
LESENI KOLI in BAMBUS palice kos	2.700		250	6.350	2.800						4.400					16.500
EUR	2.527,20		228,00	5.616,00	2.304,00						3.115,20					13.790,40

Priloga 31: V letu 2013 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – zaščitni tulci

OE	Centr. e.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
GM 1,5 m					800	100			300		250		800		1.100	3.350
EUR					1.834,88	229,36			688,08		573,40		1.834,88		2.522,96	7.683,56
FM 1,5 m											250	2.000	2.500	10.000		14.750
EUR											273,00	2.184,00	2.730,00	10.920,00		16.107,00
Skupaj tulcev					800	100			300		500	2.000	3.300	10.000	1.100	18.100
Skupaj EUR					1.834,88	229,36			688,08		846,40	2.184,00	4.564,88	10.920,00	2.522,96	23.790,56

UPORABLJENE OKRAJŠAVE V PRILOGAH

uporabljena kratica	pomen kratice
GM 1,5 m	grobno mrežasti zaščitni tulci 1,5 m višine
FM 1,5 m	fino mrežasti zaščitni tulci 1,5 m višine

Priloga 32: V letu 2013 iz proračuna R Slovenije nabavljeni oziroma dobavljeni materiali za varstvo gozdov – feromonske vabe

OE	Centr. e.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj**
VLS kos	1.500		400	500	200	150	300	250	300	300	800	800	100		50	4.150
EUR	12.736,80		3.576,00	4.470,00	1.788,00	1.341,00	2.682,00	2.235,00	2.682,00	2.682,00	7.152,00	7.152,00	894,00		447,00	37.101,00
MSL kos	600		200	450	550	150	300	200	300	200	800	800	100	100	50	4.200
EUR	7.290,72		2.688,00	6.048,00	7.392,00	2.016,00	4.032,00	2.688,00	4.032,00	2.688,00	10.752,00	10.752,00	1.344,00	1.344,00	672,00	56.448,00
Skupaj kos	2.100		600	950	750	300	600	450	600	500	1.600	1.600	200	100	100	8.350
Skupaj EUR	20.027,52		6.264,00	10.518,00	9.180,00	3.357,00	6.714,00	4.923,00	6.714,00	5.370,00	17.904,00	17.904,00	2.238,00	1.344,00	1.119,00	93.549,00

* Nabavljen material v letu 2013

** Skupaj dobavljeni material na Območne enote v letu 2013

Priloga 33: V letu 2013 iz proračuna R Slovenije nabavljeni materiali za varstvo gozdov – skupaj po GGO in v % po GGO

OE	Centr. e.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Skupaj
EUR	26.268,41		3.827,23	9.509,83	4.269,19	3.514,96	260,61		883,54	557,76	5.193,43	5.301,47	7.716,98	10.920,00	2.522,96	80.746,37
%	32,5		4,7	11,8	5,3	4,4	0,3		1,1	0,7	6,4	6,6	9,6	13,5	3,1	100

Priloga 34: Poraba proračunskih sredstev za posamezne vrste del na področju gojenja, varstva gozdov ter na izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali po GGO in primerjava s planiranimi proračunskimi sredstvi za vlaganja v gozdove – leto 2013

(v EUR)

Postavka	Poraba/razd.	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE
1411	0 - Poraba iz 2012		620		220		305	204	113		3.112	538	884	792	
	1 - Poraba iz 2013	15.707	5.101	20.973	18.299	37.013	5.559	9.386	14.061	10.860	27.747	13.761	29.547	42.176	19.810
	2- Razdelilnik	12.000	7.000	17.000	18.000	28.000	9.000	16.000	14.000	11.000	22.000	15.000	30.000	48.000	20.000
	1 / 2 (%)	131%	82%	123%	103%	132%	65%	60%	101%	99%	140%	95%	101%	90%	99%
1441	0 - Poraba iz 2012		8.964	18.531	1.406	1.534	983		2.082		11.947	5.060	2.265	9.364	
	1 - Poraba iz 2013	14.938	14.648	23.429	45.276	21.601	19.409	23.509	24.512	23.760	21.022	36.448	23.243	22.549	7.420
	2- Razdelilnik	21.000	24.000	42.000	47.000	22.000	20.000	30.000	25.000	27.000	30.000	36.000	26.000	26.000	8.000
	1 / 2 (%)	71%	98%	100%	99%	105%	102%	78%	106%	88%	110%	115%	98%	123%	93%
2248	0 - Poraba iz 2012		20						528			94			
	1 - Poraba iz 2013		7.738	4.117	7.606	9.817	2.358	653	12.061	7.093	1.899	5.986	3.886	16.288	21.866
	2- Razdelilnik	800	8.900	4.170	7.000	7.800	2.900	1.200	8.500	3.200	1.900	4.300	6.000	4.700	40.300
	1 / 2 (%)	0%	87%	99%	109%	126%	81%	54%	148%	222%	100%	139%	65%	347%	54%
6326	0 - Poraba iz 2012						341		69						
	1 - Poraba iz 2013	995	6.841		566	5.441	3.753	7.800	2.984		945			386	23.673
	2- Razdelilnik	1.000	12.500		350	5.500	2.700	5.250	3.600	450	950	200		600	20.200
	1 / 2 (%)	99%	55%		162%	99%	139%	149%	83%	0%	99%	0%		64%	117%
6327	0 - Poraba iz 2012		1.286	190	5.974		1.349	38	1.009	1.582	4.509	1.336	1.583	2.608	
	1 - Poraba iz 2013	2.331	9.862	28.276	5.680	6.981	5.161	2.320	9.172	9.619	15.155	8.746	19.260	18.722	2.957
	2- Razdelilnik	2.000	15.500	14.500	15.000	7.000	7.000	2.500	15.000	12.500	18.500	15.000	22.500	16.500	6.000
	1 / 2 (%)	117%	64%	195%	38%	100%	74%	93%	61%	77%	82%	58%	86%	113%	49%
6328	0 - Poraba iz 2012				220		88		18	720	123	27			
	1 - Poraba iz 2013	7.198	6.050	1.338	3.766	3.994	5.600	444	2.659	2.665	1.515	4.345	634	3.907	3.814
	2- Razdelilnik	6.500	5.900	3.000	4.000	4.000	5.600	1.000	3.000	3.200	1.700	3.500	1.900	3.900	2.800
	1 / 2 (%)	111%	103%	45%	94%	100%	100%	44%	89%	83%	89%	124%	33%	100%	136%
6329	0 - Poraba iz 2012														
	1 - Poraba iz 2013	26.491				34.983									87.935
	2- Razdelilnik	26.500				31.000									92.500
	1 / 2 (%)	100%				113%									95%

Legenda:

1411 - Obnova zasebnih gozdov

1441 – Nega v zasebnih gozdovih

2248 - Obnova gozdov na pogoriščih in obnova gozdov, poškodovanih v naravnih ujmah

6326 - Preventivno varstvo gozdov

6327 - Ostalo varstvo v zasebnih gozdovih

6328 - Vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih divjih živali

6329 - Protipožarno varstvo na Krasu

Priloga 35: V letu 2013 opravljena dela na izboljševanju življenjskega okolja prosto živečih živali po območnih enotah ZGS

Območna enota	ZG/DG	Vzdrževanje grmišč		Vzdrževanje travnih in vodnih površin		Osnovanje pasišč		Vzdrževanje zaraščajočih pasišč		Spravilo sena z odvozom		Izdelava in vzdrževanje vodnih virov in kalov		Vzdrževanje večjega vodnega vira		Sadnja plodonosnega drevja in grmovja	
		ha	dni	ha	dni	ha	dni	ha	dni	ha	dni	kos	dni	kos	dni	kos	dni
Tolmin	ZG	0,58	4	32,50	82					12,55	26	21,00	11			25,00	1
	DG																
Bled	ZG	4,70	34	20,47	56					3,65	7	13,00	13				
	DG	0,20	1														
Kranj	ZG	0,45	7	7,85	20					0,50	1					25,00	1
	DG			41,98	106												
Ljubljana	ZG	1,00	10	13,31	31					10,41	20	9,00	9				
	DG			0,90	1											30,00	1
Postojna	ZG			80,79	76					29,75	65						
	DG									153,22	315	84,00	75				
Kočevje	ZG	0,40	4	25,05	52	0,56	44			4,75	10	31,00	31				
	DG	0,70	5	92,80	119					5,80	12	29,00	33	4,00	20		
Novo mesto	ZG			1,50	2									1,00	5		
	DG											2,00	1				
Brežice	ZG			20,27	44					11,27	24	1,00	2	1,00	5	150,00	3
	DG			5,23	13					0,40	1						
Celje	ZG			12,59	21					12,59	26					50,00	1
	DG			0,85	0												
Nazarje	ZG			5,41	13					2,00	4	1,00	2			25,00	0
	DG																
Slovenj Gradec	ZG			6,26	12											236,00	8
	DG			3,21	7											50,00	2
Maribor	ZG			1,00	2					3,00	6					170,00	6
	DG																
Murska Sobota	ZG	0,73	7	12,93	21					5,71	12	3,00	6	5,00	25	150,00	3
	DG																
Sežana	ZG			8,13	21							16,00	13	5,00	25		
	DG																
SLOVENIJA	ZG	7,86	66,0	248,06	453,0	0,56	44,0	0,00	0,0	96,18	201,0	95,00	87,0	12,00	60,0	831,00	23,0
	DG	0,90	6,0	144,97	246,0	0,00	0,0	0,00	0,0	159,42	328,0	115,00	109,0	4,00	20,0	80,00	3,0

Območna enota	ZG/DG	Postavitev in vzdrževanje gnezdnic		Zaščita pred zvermi-ograje		Ohranjanje biotopov-zatočišč		Izdelava stez		Vzdrževanje stez		Ostala biomeliorativna dela		DELO Skupaj
		kos	dni	m	dni	ha	dni	m	dni	m	dni	ha	dni	dni
Tolmin	ZG													124
	DG													0
Bled	ZG													110
	DG													1
Kranj	ZG													29
	DG													106
Ljubljana	ZG													70
	DG													2
Postojna	ZG													141
	DG													390
Kočevje	ZG	72,00	3			0,30	1							145
	DG	127,00	7			0,10	1			4.100,00	19	1,00	4	220
Novo mesto	ZG													7
	DG													1
Brežice	ZG	8,00	1											79
	DG													14
Celje	ZG													48
	DG									1.600,00	8			8
Nazarje	ZG					0,40	2							21
	DG													0
Slovenj Gradec	ZG					1,37	9							29
	DG					0,75	5							14
Maribor	ZG	20,00	1											15
	DG													0
Murska Sobota	ZG													74
	DG													0
Sežana	ZG													59
	DG													0
SLOVENIJA	ZG	100,00	5,0	0,00	0,0	2,07	12,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	951,00
	DG	127,00	7,0	0,00	0,0	0,85	6,0	0,00	0,0	5700,00	27,0	1,00	4,0	756,00